

ÖNSÖZ

Bartın Belediyesinin benimsemiş olduğu çağdaş belediyecilik anlayışı gereği hazırlanmakta olan Sürdürülebilir Kalkınma Planı çalışmasının II.Aşaması da tamamlanmış durumdadır.

Etkilerini giderek daha şiddetle hissetmekte olduğumuz ekonomik krizin ülkemizde ve Bartın'da ulaşılmış olduğu nokta ve genel konjonktür değerlendirildiğinde, her ölçekte kalkınma stratejilerinin oluşturulması gereği açıktır.Ülkenin içinde bulunduğu kriz ortamının temel nedeninin üretmeden tüketmekten kaynaklandığı gerçeği artık herkes tarafından benimsenmiş durumdadır. Tüm ülke bu krizi aşmak zorundadır. Eğer önümüzde böyle bir zorunluluk var ise bu noktada ulusal bir seferberlik anlayışıyla herkese görevler düşmektedir.

Bartın Belediyesi, işte bu görev anlayışıyla yerel kalkınmanın temel sıçrama noktalarının belirlenebilmesi, kalkınma için gerekli ivmeyi sağlayacak ortamın oluşturulması ve çok yönlü gelişmişliğe ulaşılabilme yollarının ortaya konulabilmesi için planlama alanında ulaşılan son gelişmeleri izleyerek ülkemizde bir ilki gerçekleştirme yolunda "Sürdürülebilir Kalkınma" hedefine doğru ilerlemektedir.

Sürdürülebilir Kalkınma Planımızın bu ikinci aşamasının ekonomik kriz ortamının en üst noktalara çıktığı, üretmeden tüketmeye şartlandırılmanın ağır bedellerinin ödendiği bir sırada, üretelim ama ne üretelim, nasıl üretelim, kime satalım sorularına cevap verecek biçimde hazırlanmış olması çalışmaya özel bir önem atfedilmesini zorunlu kılmakta, onun benzer önermelere sahip yapıla gelen diğer çalışmalardan farklı bir biçimde değerlendirmeye alınmasını gerektirmektedir.

Bartın'ın öz kaynaklarını ve öz gücünü harekete geçirmeyi amaçlayan neyi, nasıl üretip nereye satabileceğimize varan alt sektörel değerlendirmeleri yapan Temel Kalkınma Stratejileri çalışması bu yönüyle, bir anlamda Bartın'ın ayrıntılı bir fizibilite etüdü niteliğindedir.

Bartın'ın üzerindeki kara bulutları dağıtmak biz Bartınlıların elinde. Bu bulutların en rasyonel koşullarda nasıl dağıtılacağına dair yol haritasını bizlere veren bu çalışmanın tamamını olmasa bile, ilginizi çeken bölümlerini okumak, okutmak, tartışmak, geliştirmek ve uygun bulduklarınızı hayata geçirmekle sorunlarımızın önemli bir bölümünü aşabileceğimiz kanısındayım.

Temel Kalkınma Stratejileri çalışmasının bazı bölümlerinde irkiltici değerlendirmelerle karşılaşmaktayız. Doğru bilerek savunduğuz ya da hiç düşünmeden yapmakta olduğuz bazı şeylerin uğruna hareket ettiğimiz hedeflerden bizleri ne denli saptırmadığını gördükçe irkileceğiz, belki de kırılacağız. Ancak kanımca, irkiltici gerçeklerle yüz yüze gelmek zamanı çoktan geldi de geçiyor. Hatalarımızdan ders almayı artık öğrenmeliyiz.

İçtenlikle inanıyorum ki, elinizde tutmakta olduğuz bu çalışma Bartın'da yeni ufuklar açılmasına büyük katkılar sağlayacaktır. Hepimizin samimi dileği olan daha güzel, daha yaşanabilir, gelecek nesillere gururla aktarmayı hedeflediğimiz Bartın, bizlerin çabalarıyla, bilimin gerekleri ışığında oluşturulacaktır.

Bu oluşuma Bartın belediyesi olarak katkıda bulunabilmiş olmaktan ise onur duyduğumu belirterek, belediyemiz çalışmalarına omuz veren, bizleri yüreklendiren tüm hemşehrilerime maddi manevi katkıları nedeniyle teşekkür eder, saygılar sunarım.

M.Rıza YALÇINKAYA
Bartın Belediye Başkanı

İÇİNDEKİLER

I. BÖLÜM

SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA VE YOKSULLUKLA MÜCADELE

A- SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA

B- İNSANİ KALKINMA VE YOKSULLUKLA MÜCADELE STRATEJİLERİ

II. BÖLÜM

BARTIN SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA PLANI

I.AŞAMA SONUÇ RAPORUNDA YER ALAN TEMEL TESPİTLER

III. BÖLÜM

TEMEL KALKINMA STRATEJİLERİ

GELİR VE İSTİHDAM DÜZEYLERİNİ ARTTIRMAYA YÖNELİK STRATEJİLER

A- TURİZM SEKTÖRÜNE İLİŞKİN TEMEL TESPİTLER

a-TURİZM SEKTÖRÜ STRATEJİK GELİŞME PLANI

- 1.Kent Merkezinin Renovasyonu Ve Yeniden Fonksiyonlandırılması Yolu İle Kentin Çekiciliğinin Ortaya Çıkarılması
- 2.Tarihi yapıların Restorasyonu Ve Kent Merkezine Yeni Yapılacak Yapıların Yöre Mimari Özelliklerini Taşımalarının Sağlanması Amacıyla İzlenecek Stratejiler
- 3.Bartın'ın Turizm Potansiyelinin İrdelenmesi
- 4.Bartın'a Orta-Üst Gelir Gruplarını Çekmeye Yönelik Tanıtım Stratejileri
- 5.Bartın'ın Ulusal Tanıtım Stratejileri
- 6.Bartın Irmağının Turizme Kazandırılması

b-TURİZM SEKTÖRÜNÜN GELİŞTİRİLMESİ STRATEJİ PLANI UYGULAMA ETAPLARI

1. Kentsel Çevrenin İyileştirilmesi
2. Kent Merkezinin Yeniden Düzenlenmesi
- 3.Tarihi Yapıların Restorasyonu Ve Yeniden Fonksiyonlandırılması
- 4-Bartın Irmağının Turizme Kazandırılması
- 5-Bartın'ın Turizm Potansiyelinin İrdelenmesi
 - i-Bartın'ın Bir Turizm Merkezi Olarak Tanıtımı
 - ii-Bartın'ın Turistik Potansiyelinin Tespit Edilerek Geliştirilmesi

B-)TARIM SEKTÖRÜNDE SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA STRATEJİLERİ

a-TARIM SEKTÖRÜNE İLİŞKİN TEMEL TESPİTLER

- 1-Hayvancılık
- 2-Seracılık
- 3-Ekolojik Tarım

b-TARIM SEKTÖRÜNDE GELİŞME STRATEJİLERİ

- 1-Manda Yetiştiriciliği ve Süt Ürünlerinin Değerlendirilmesi
- 2-Ekolojik Tarımın Geliştirilmesi
 - i-Ekolojik Tarımın Geliştirilmesi Stratejileri
 - ii-Manda Sütüne Bağlı Yan Ürünlerin Geliştirilmesi
 - iii-Irmak Milinin Tarımsal Verimliliğinin Arttırılması Amacıyla Kullanımı

C-) ORMANCILIK SEKTÖRÜ

a-ORMANA DAYALI AHŞAP SANAYİNİN GELİŞTİRİLMESİ STRATEJİLERİ

- 1-Ahşaba Dayalı El Sanatları ve Sanayinin Geliştirilme Stratejileri
- 2-Ahşap Tekne Yapımının Teşviki Stratejileri
- 3-Ahşap Bina Yapımının Teşviki

4-Ormansızlaştırılmış alanların ekolojik ve ekonomik açıdan geri kazanılması

b-ORMAN KÖYLÜSÜNÜN KALKINDIRILMASI

1-Arıcılık

2-Flora kaynaklarının ekonomiye kazandırılması

i-Kestane Türevleri İmalatı

ii-İç ceviz paketleme ve ceviz türevleri imalatı

iii-Kurutulmuş, paketlenmiş baharat

iv-Meyve Değerlendirme

v-Yüksek yatırım maliyetli diğer imalatlar

c-ORMAN KÖYLÜSÜNÜ KALKINDIRMA STRATEJİLERİ

1-Arıcılık

2-Flora Kaynaklarının Ekonomiye Kazandırılması

3-Ön Yatırım Maliyetleri Üstlenilerek Gerçekleştirilebilecek Flora Kaynaklarının Değerlendirilmesi

D-)TİCARET SEKTÖRÜNDE KALKINMA TİCARET SEKTÖRÜNÜ GELİŞTİRME STRATEJİLERİ

a-Mevcut Fakülte ve Yüksekokul Öğrenci Potansiyelinin Ticaret Sektörü Tarafından Değerlendirilmesi

b-Bartın'ın Ulaşım Üstünlüklerinin Ticaret Sektöründe Değerlendirilmesi

c-Bartın'ın Turizm Sektöründeki Gelişmelerinin Ticaret Sektöründe Değerlendirilmesi

d-Bartın Limanının Ticari Kapasitesinin Arttırılması

e-Bartın Limanının Yolcu Taşımaya Yönelik Kullanılması

E-)İMALAT SANAYİNDE KALKINMA STRATEJİLERİ

a-İMALAT SANAYİNE İLİŞKİN TEMEL TESPİTLER

b-İMALAT SANAYİ SEKTÖRÜNDE GELİŞME

1-Mevcut İşletmelerin Karlılık ve İstihdam Kapasitelerinin Arttırılması

2-Yeni Yatırım Alanlarının Belirlenme Stratejileri

3-Tarıma Dayalı İmalat Sanayinin Geliştirilme Stratejileri

4-Ahşaba Dayalı İmalat Sanayinin Geliştirilme Stratejileri

c-İMALAT SANAYİNİN GELİŞTİRİLMESİNE YÖNELİK STRATEJİLER

1-Mevcut İşletmelerin Karlılık ve İstihdam Kapasitelerinin Arttırılması Stratejileri

2-Yeni Yatırım Alanlarının Belirlenmesine Yönelik Stratejiler

3-Tarıma Dayalı İmalat Sanayinin Geliştirilme Stratejileri

4-Gıda Sanayinde Mevcut Potansiyelin geliştirilme Stratejileri

5-Gıda Sanayinde Mevcut Potansiyelin Geliştirilme Stratejileri

6-Ahşaba Dayalı İmalat Sanayinin Geliştirilme Stratejileri

F-)MADENCİLİK SEKTÖRÜ

III.BÖLÜM

YAŞAM KALİTESİNİN YÜKSELTİLMESİNE YÖNELİK STRATEJİLER

A-TEMEL SAĞLIK GÖSTERGELERİNİN GELİŞTİRİLMESİ STRATEJİLERİ

1-Temel Sağlık

2-Temel Sağlık Kalitesinin Yükseltilmesi

B-FİZİKİ ÇEVRENİN KENTLİLERE SUNMAKTA OLDUĞU KOŞULLARIN İYİLEŞTİRİLMESİ STRATEJİLERİ

1-DOĞAL AFET RİSKİ KARŞISINDA ALINACAK TEDBİRLER

i-Doğal Afetlere Duyarlı Planlama Stratejileri

ii-Muhtemel Doğal Afet Zararlarının Tazmini İçin Zorunlu Deprem Sigortası Uygulamasının Yaygınlaştırılması

2-KENTSEL ÇEVRENİN REHABİLİTASYONU

- a-Yapılı Çevrede Yer Alan Sorunların Giderilmesine Yönelik Stratejiler
b-Temel Çevre Bileşenleri Üzerindeki Baskıları Azaltmaya Yönelik Stratejiler
1-Toprak Kirliliği ve Toprak Kirliliğinin Azaltılması Amacıyla Geliştirilmesi Gereken Stratejiler
2-Su Kirliliği ve Azaltılması Amacıyla Geliştirilmesi Gereken Stratejiler
3-Hava Kirliliği ve Azaltılması Amacıyla Geliştirilmesi Gereken Stratejiler
4-Gürültü Düzeylerinin Düşünülmesi
5-Görsel Kirliliklerin Gidilmesi
6-Katı Atık Toplama Ve Depolama

C-ÇEVRE SORUNLARININ REHABİLİTASYONU STRATEJİLERİ

- 1-Çevresel Kirlilik Ölçümleri ve Çevre Envanterinin Oluşturulması
2-Toprak Kirliliğinin Azaltılması Stratejileri
3-Su Kirliliğinin Azaltılması Stratejileri
i-İçme ve Kullanma Suyu Arıtma Tesisi
ii-Atık Su Arıtma Tesisi ve Bartın Irmağının Eko-Sistem Islahı
iii-Karadeniz'e Yapılan Atık Deşarjlarının Kontrolü
4-Hava Kirliliğinin Azaltılması Stratejileri
5-Gürültü Düzeylerinin Azaltılması
6-Görsel Kirliliklerin Azaltılması Stratejileri

D-KENTSEL YAŞAM KALİTESİNİN YÜKSELTİLMESİ STRATEJİLERİ

- 1-Kentin Erişilebilirliğinin Arttırılması
2-Kadının Kent Yaşamına Katılımının Arttırılma Stratejileri
3-Engellilerin Kent Yaşamına Kazandırılması Stratejileri
4-Yaşlıların Kent Yaşamına Aktif katılımının Desteklenme Stratejileri
5-Gençler ve Çocukların Kent Yaşamına Aktif Katılımını Arttırmaya Yönelik Stratejiler

IV-Bölüm

YOĞUN YOKSULLUK TEHDİDİ ALTINDAKİ KESİMLERE YÖNELİK STRATEJİLER

- A-Sevgi Yumağı Gönüllüleri Projesi
B-Herkes için Sağlık Projesi
C-Kadın ve Kimsesizler Sığınma Evi Projesi
D-Engellilerin ve Kadın Emeginin Değerlendirilmesi Projesi
E-Halk Ekmek Fabrikasının Kurulması Projesi

SONUÇ

I.BÖLÜM

SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA VE YOKSULLUKLA MÜCADELE

A-SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA

Bartın Sürdürülebilir Kalkınma Planı I. Aşama Sonuç Raporunda, Sürdürülebilirlik kavramı ve bu kavramla birlikte geliştirilen “insani kalkınma” kavramlarına değinilmiştir. İnsani kalkınma kavramının yakın zamana kadar kullanılagelen “kalkınma” kriterinde temel ölçüt olan Gayri Safi Milli Hasıla (GSMH) nin alternatifi olarak geliştirilme ihtiyacının ise Dünya Bankası 1990 Raporu ile dünya ölçeğinde yükselen bir tehlike olduğuna dikkat çekilen “Yoksulluk” sorunundan kaynaklandığı belirtilmiştir.

Dünya Bankasının 1990 yılı Raporu’na göre 6,7 milyar nüfusu olan dünyamızda, 1,3 milyar “resmi” yoksul açlık sınırının altında yaşamlarını sürdürmektedir. Belirlenen 1,3 milyar yoksul sayısının içinde Türkiye gibi pek çok ülkenin resmi yoksulluk bildirimi olmadığı düşünüldüğünde gerçekte yoksul sayısının çok daha yüksek olması beklenmektedir. Dünya Bankası’nın “açlık sınırı” kriteri kişi başına günde 1\$’lık düzeyinde gelire işaret etmektedir. Yoksulluk sorununun 1930 bunalımı sonrası tüm dünyada yaşanan en zorlu ikinci evresi olarak uluslararası kuruluşların kabul ettiği 1990’lı yılların başından itibaren yoksullaşmanın etkilerini giderek arttırarak yaygınlaştığı ise gündelik gözlemlerle dahi anlaşılabilircek açıklıkta, tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de yaşanmaktadır.

1990 Dünya Bankası Raporu ile dünya gündemine giren yoksulluk Birleşmiş Milletler Teşkilatınca farklı düzlemlerde değerlendirilmiş, yoksulluk ile ilgili tanımlamanın salt gelir düzeylerine indirgenerek yapılmaması gerektiği, gelir düzeylerinin yanı sıra toplumun bireylere sunmak zorunda olduğu mal hizmetlerin düzeyi, erişilebilirliği ve adil dağılımının varlığı veya yokluğu gibi kriterlerin de o toplumda yaşayan insanların yaşam kalitesini etkileyen en önemli kavramlar olarak değerlendirilmesi gereği ortaya atılmıştır. Özünde yoksulluk düzeylerinin saptanarak, yoksullukla hangi konu başlıkları esas alınarak mücadele edilmesi gerektiğine ilişkin kriterlerle oluşturulan “İnsani Kalkınma” kavramının geliştirilerek ülkelerin insani kalkınmışlık düzeylerinin sıralanmasının yapılması görevi 1992 yılından itibaren Birleşmiş Milletler Kalkınma Teşkilatı’na (UNDP) görev olarak verilmiştir.

UNDP İnsani kalkınma Raporlarında ülkelerin bireylere “hangi fırsat ve seçenekleri, hangi eşitlik kriterleri ile sunmakta olduğu” kişi başına gelir düzeyinden başlayarak çok geniş bir yelpaze içinde sorgulanmaktadır. Toplumun insanlara sunmakta olduğu mal ve hizmetlerin kalitesi eğitim, sağlık, barınma, adalet vb. hizmetlerden yararlanma düzeyi gelir dağılımının ne denli adaletli olduğu, cinsiyetler arası ayrımcılık düzeyi, seçme ve seçilme özgürlüğü, demokratikleşme düzeyi, temel hak ve özgürlüklerden yararlanma düzeyi, uluslar arası antlaşmaların kabulü, ormansızlaşma, çölleşme, hava kirlilik oranları vb. pek çok alandaki verilerin değerlendirilmesi ile UNDP raporlarında ülkelerin insani kalkınmış düzeyleri belirlenerek ülkeler sıralaması yapılmaktadır. UNDP Raporlarına göre Türkiye’nin insani gelişmişlik sıralamasındaki yerine baktığımızda, 1996 yılı Raporunda Türkiye baştan 64’üncü ülke iken, 1997’de 76’ıncı, 1998’de 87’inci ve 1999’da 86’ıncı ülke haline gelmiş durumdadır. Bir diğer deyiş ile 1996-1999 yılları arasında kişi başına milli gelir 1.940 \$’dan 3.200 \$’a çıkmasına karşın, gelir dağılımının giderek bozulması, eğitim, sağlık vb. temel toplumsal altyapı hizmetlerinin genel bütçeden almakta olduğu payların düşmesi gibi gerekçelerle ülkemiz insani gelişmişlik düzeyinde trajik bir düşüş yaşanmış durumdadır.

1999 UNDP İnsani Kalkınma Raporunda ilk kez dünyada yükselme trendini koruyan yoksullaşmanın gerekçelerinin en başında yaşanmakta olan ekonomik küreselleşme eyleminin geldiği Birleşmiş Milletler Teşkilatı nezdinde resmen kabul edilmiştir. 1998 Dünya Bankası Raporunun ise “Yoksulluk ve Yolsuzlukla Mücadele” konusuna ayrılmış olduğu düşünüldüğünde, küreselleştikçe tekelleşen ve ulusal ölçekli yatırımlara hayat hakkı tanımayan yeni ekonomik düzenin büyük ölçüde yolsuzluklarla verimsizleşmiş ulusal

ekonomik ortamlarda daha hızlı yeşerdiği teşhisinin uluslararası platformlarda kabul gördüğü sonucuna ulaşılmaktadır.

Konunun ayrıntılı akademik tartışmalarından kaçınarak yapmaya çalıştığımız özeti, Bartın Belediyesinin Bartın özeli için geliştirmekte olduğu Sürdürülebilir Kalkınma ilke ve kriterlerinin de olabildiği ölçüde uluslararası kabullerle örtüşürme konusuna verdiği öneme işaret etmektedir. Olabildiği ölçüde denilmesinin temel gerekçesi ise; gelir adaletsizliklerinin ortadan kaldırılması devletin temel görevlerinin ifası sırasında tam eşitlik sağlanması vb. ulusal ve hatta uluslararası boyutlarda politikalara bağlı sorunların belediye olarak üstlenilmesi ve çözümlerinin önerilmesi kuşkusuz beklenemez.

Ancak, insani kalkınmanın sağlanması için yapılması gereken temel kentsel hizmetlerin çağdaş belediyeciliğin gereklerine uygun bir biçimde yapılmasının ulusal ölçekte yapılması istenen değişiklikler bahane edilerek yapılmaması ve/veya ertelenmesi de affedilemez. Yoksullukla mücadele her kademede ve sürekli bir çabayı gerektirmektedir. Bartın Belediyesi bu noktada üzerine düşen görevin bilinciyle Bartın Sürdürülebilir Kalkınma Planlama çalışmalarını başlatmış durumdadır.

Bartın Sürdürülebilir Kalkınma Planı II.Aşaması, I. Aşamada yapılan genel değerlendirmeye ilişkin toplu istatistiki verileri güncelleştiren yerel anketlerle Bartın Belediye sınırları için ayrıntılı değerlendirilmesi olarak planlanmış ve bu doğrultuda konut anketleri uygulaması tamamlanmıştı. Söz konusu anketler üzerinde yapılan ön değerlendirme sonuçları, ülkenin içinde bulunduğu ekonomik ortamın Bartın'da ki yansımalarının giderek vahimleşen bir yoksullaşmayı göstermesi üzerine, II: Aşama için planlanan çalışmaların ertelenerek, III: Aşamada yer alması planlanan Temel Ekonomik ve İnsani Kalkınma Stratejilerine öncelik verilmesini dayatmış durumdadır. Bu durumda, güncelleştirilmiş istatistiki veriler kullanılarak kent profilinin oluşturulması ve geleceğe ilişkin projeksiyonları ile II: Aşama da önerilen yatırım alanlarında yatırımın sağlanması halinde olası istihdam ve gelir seviyeleri tahminleri III. Aşama çalışmalarının temel eksenini oluşturacaktır. Sürdürülebilir Kalkınma Planı Çalışmasının IV. Aşamasının ise ivedilikle yatırım kararı alınması gereken seçilmiş sektörler için ayrıntılandırılmış alt sektörel fizibilite etüdüleri ve uygulama stratejileri olması planlanmaktadır.

Elinizde olan çalışmada yer alan sektörel gelişme stratejileri önerilerinin tamamı yerel inisiyatifler harekete geçirilerek yakalanması planlanan kalkınma hedefine yöneliktir. Bir başka deyişle, yağmuru beklemek yerine, dereden akan su ile yıkanmaları Bartınlılara bu çalışma ile teklif edilmektedir. Önerilen kalkınma stratejilerinin tamamı Bartın'ın ve Bartınlıların öz kaynaklarının harekete geçirilmesi halinde uygulanabilir nitelikte olup, uygulanmaya hevesli bütün kişi ve kuruluşlara raporda belirtilmeyen ayrıntılarda bilgi ve belge aktarımı konusunda yardımcı olmayı belediyemiz görev bilmektedir.

Bu rapor ile beklenen bir diğer getiri ise, raporda yer almayan yaratıcı düşünce ve deneyimlerin de tartışılması başlanmasıdır.

Raporumuzu benzerlerinden ayıran en temel özellik ise, önerilen konularda ön pazar araştırmalarının önceden yapılmış olmasıdır, yani; önerilerden birini hayata geçirmeyi düşünen yatırımcı üretim ve pazarlama süreci sırasında belediyemizden teknik bilgi yardımını alabilecektir. Böylesi bir güven ortamının ise girişimcileri teşvik etmesi, artan girişimler nedeni ile istihdam oranlarının yükselmesi ve gelir düzeylerinin iyileşmesi beklenmektedir.

İnsani Kalkınma kavramının toplumun insanlara sunduğu fırsat ve seçenekleri de sorguladığından söz etmiştik. Belediyelerin görev kapsamında konuya yaklaştığımızda; kentsel mal ve hizmet türlerinin artırılması, yaşam kalitesinin yükseltilmesi, Bartın kentinin "sağlıklı bir şehir" haline getirilmesi bu noktada Sürdürülebilir Kalkınmanın sağlanması açısından bir hedef niteliğindedir. Bartın belediyesi bu temel hedefe erişme çabasının ciddiyet düzeyini Dünya Sağlık Örgütü tarafından oluşturulmuş olan "Dünya Sağlıklı Şehirler Ağı" üyeliğine yaptığı başvuru ile pekiştirmiş durumdadır.

Bazı çevrelerin kamuoyunda çarpıtarak kullanmaya çalıştığının aksine "Dünya Sağlıklı Şehirler Ağı" na üyelik başvurusu Bartın'ın çok sağlıklı bir şehir olduğu iddiası ile yapılmamış, tam aksine sağlıksız olduğumuz konular baştan açık yüreklilikle ortaya konularak, ancak bu sağlıksızlıkların giderilmesi kararlılığını Bartın Belediyesinin

gerçekleşmiş uygulama örnekleri üstünden pekiştirerek Bartın Belediyesi olarak Dünya Sağlıklı Şehirler Ağına aday şehir başvurusu yapılmıştır. Bartın Belediyesinin sorunların üstesinden gelme kararlılığının Dünya Sağlık Örgütü tarafından takdir edilmesi üzerine de Bartın, Dünya Sağlıklı Şehirler ağı üyeliğine kabul edilmiş durumdadır.

Bartın belediyesinin geleceğe yönelik temel hedefi Bartınlılara hak ettikleri sağlıklı kent yaşam koşullarını sağlamak ve “Sağlıklı Şehir” proje beratını Dünya Sağlık Örgütünden almaktır.

Sağlıklı Şehir beratının kazanılması Bartın belediyesince onursal anlamından çok daha farklı getirileri nedeni ile önemsenmektedir. Kentini sağlıklı hale getirmek kuşkusuz her belediye yönetiminin hedefi ve dileğidir. Ancak bu anlamdaki çaba ve kararlılığın uluslararası platformlarda kabulü ile birlikte, Dünya Sağlık Örgütü garantörlüğünde uluslararası hibe ve yardımlardan yararlanmakta öncelik kazanmak, DSÖ web sitesinde yer alarak dünya ölçeğinde gelişen teknolojileri kullanarak Bartın’ın uluslararası düzeyde tanıtımını yapmak olanaklarına “Sağlıklı Şehir” beratı ile birlikte kavuşmak vb. beklentiler söz konusu olduğunda, Sağlıklı Şehir beratına sahip bir Bartın çabasının gerçek anlamının takdir edilebilmesi mümkün olacaktır.

Bir başka deyişle, Bartın Belediyesi doğal çevrenin yanı sıra insan sağlığına da son derece aykırı olan su ve atık su arıtma tesislerinin yapımı amacıyla kendisinde var olmayan mali kaynakları, uluslar arası hibe ve krediler yolu sağlayarak sağlıklı bir kent olmayı amaçlamaktadır. Yakın zamana kadar Bartın’da tahayyül bile edilemeyen uluslararası ilişki ağı işte bu gerekçelerle kurulmuştur ve Sürdürülebilir Kalkınma çabamızla bire bir örtüşmektedir.

Bartın’ın kentsel hizmetler konusunda son derece eşitsiz gelişimi doğru değerlendirilerek, bugüne kadar tamamen unutulmuş olan kenar mahallelerin teknik alt yapı ihtiyacı büyük ölçüde karşılanmış durumdadır. 2001 yılında Bartın Belediyesi 26 km. yol yaparak halkın büyük çoğunluğunu çamurdan kurtarmış, kentsel hizmetleri eşitlikçi bir biçimde erişilebilir kılmaya özen göstermiştir.

İmar kararları yolu ile oluşturulan haksız kazançların önü kesilmiş, belediye olanakları ile oluşan yolsuzluklarla ciddi bir biçimde mücadele edilerek, Belediye kaynaklarının kamu yararına kullanımına özen gösterilmiş; bu yolla kendi öz kaynakları ile işçi ve memuruna ücret ödeyebilen, bu ödemelerin yanı sıra yatırım yapabilen, “Sürdürülebilir” bir yönetim anlayışının sergilenmesine de özen gösterilmiştir. Kentsel mal ve hizmetlerin eşitlikçi bir biçimde halka sunulabilmesinin yanı sıra, kentin istihdam kapasitesinin artırılması için üst yapı çalışmaları gerçekleştirilerek kentin turistik potansiyelini öne çıkaran projeler öncelikle uygulamaya geçirilmiştir.

Sürdürülebilir Kalkınma kavramının temel önermelerine en uygun sektörün evrensel olarak turizm sektörü olduğu kabul edilmektedir. 16 sektörü doğrudan 48 sektörü ise dolaylı etkileyerek kendi sektörü dışında da istihdam üzerinde olumlu etkiye sahip olan turizm sektörü Bartın’ın doğal ve kültürel potansiyeli gözetildiğinde, doğru stratejilerin geliştirilmesi halinde gelişebilecek bir sektör olarak teşhis edilmektedir. Turizm sektörünün istihdam potansiyelinin yanı sıra ticaret, ulaşım vb. diğer sektörlerde de yaratacağı olumlu etki gözetilerek Bartın Belediyesi kentsel alt ve üst yapıyı bu sektöre hazır hale getirmek üzere üzerine düşen görevi yapmaktadır. Bu noktada yerel inisiyatiflerde de hareket başlamış olup, ortak stratejiler etrafında toplanmayı mümkün kılacak sivil ortamın oluşması halinde birkaç yıl içinde Bartın’da önemli atılımların yaşanması beklenmelidir.

İl nüfusunun yaklaşık yüzde 75’inin kırsal alanda yer aldığı ve kırsal yoksullaşma nedeniyle nüfus kaybetmekte olan Bartın’da kentte olduğu gibi kırsal alana da yönelen radikal tedbirler geliştirilmelidir. Bu raporda, mevcut doğal ve tarımsal potansiyelin ekolojik üretim teknikleri ile harekete geçirilmesi halinde doğrudan ihracı mümkün ürün yelpazesi hakkında bilgi vererek, tarım sektöründe kalkınma stratejileri oluşturulmuştur. Kırsal alanda gelir düzeyinin yükseltilmesi, emek yoğun teknoloji nedeniyle istihdamın artırılması anlamında olan ekolojik ürünlere geçiş konusunda gereken duyarlılığın gösterilmesi halinde Belediyemiz, kendi yetki sınırları içinde olmasa dahi Bartınlı tüm tarım üreticilerine pazarlama konusunda gereken kolaylığı sağlamayı, yoksullukla mücadele politikalarının gereği olduğuna inanmaktadır.

B-İNSANİ KALKINMA VE YOKSULLUKLA MÜCADELE STRATEJİLERİ

İnsani kalkınma ve yoksullukla mücadele özünde son derece kapsamlı bir bakış ile yaşamın hemen her alanında etkin ve amaca yönelik bir toplumsal tavrın geliştirilmesi ile mümkündür. Bu genel bakış Bartın özelinde, yani ülke ve dünya genelinin bir parçası olan bir yöre kapsamında değerlendirildiğinde, ulusal ve genel politikaları etkileme ve değiştirme yönünde bir misyon ile devreye girilebileceği umudu ile hareket etmenin hayalcilikten öte bir anlam ifade etmesi beklenemez. Bu nedenle, çalışmamız kapsamında ulusal ölçekte yapılması gerekenler yada temel ulusal politikalar üzerinde öneri ve strateji geliştirme amaçlı bir çabaya girilmesi anlamsız bulunmaktadır. Ancak genel politikalarda herhangi bir değişiklik yapılmaksızın Bartın'ın mevcut kaynakları ile geliştirilebilecek mücadele stratejileri üzerinde yoğunlaşıldığında, bir yöre kapsamında dahi yapılabilecek pek çok şeyin varlığı görülmektedir.

Temel hareket noktası Bartın'ın ve Bartınlıların mevcut potansiyelini doğru değerlendirerek, insani kalkınmanın sağlanması ve yoksullukla mücadele geneli ekseninde geliştirilebilecek genel stratejiler üzerinde yoğunlaştığımızda;

Üç ana başlıkla konuya yaklaşılabilirliğini görmekteyiz.

i-Gelir ve istihdam düzeylerini arttırmaya yönelik stratejiler

ii- Yaşam kalitesinin yükseltilmesini amaçlayan stratejiler

iii-Yoğun yoksulluk tehdidi altındaki kesimlere yönelik iyileştirici stratejiler

Bu temel stratejilerin ilk ikisi; geniş halk kitlelerine yönelik, kentsel mal ve hizmetlerin kalitesinin artırılmasının yanı sıra, bu hizmetlerin topluma olabildiğince adaletli dağıtmayı hedefleyen yerel politikalar öncülüğü ile karşılanmalıdır. Sonuncu başlık ise, literatürde yoksullukla mücadelede öncelikli hedef gruplar olarak tanımlanan ve ağır yoksulluk tehdidi altında oldukları kabul edilen yaşlılar, çocuklar, kadınlar ve özürülleri doğrudan hedef kitle olarak tanımlayan iyileştirme çabalarını içermektedir. Bir başka ifade ile kadın, çocuk, yaşlı ve özürüllü özel koruma ihtiyacı duyan gruplar olarak tanımlanmakta yakın çevrelerinde bu koruma olanağını bulamayanların çok kısa bir süre içinde çok daha derin bir yoksulluk durumuna geçerek kendi çabaları ile yoksulluklarını aşma olanağına da kavuşamadıkları belirlendiğinden, toplumsal örgütler ve devlet tarafından özel olarak koruma altına alınmaları uluslararası örgütlerce de önerilen kesimleri oluşturmaktadır.

Bartın Sürdürülebilir Kalkınma Planı çalışmasının II. Aşamasında Temel Kalkınma Stratejilerini tüm dünyada, ülkemizde ve Bartın'da artmakta olan yoksullukla mücadele ekseninde geliştirmekte yarar görülmüştür. Sürdürülebilir Kalkınma çabasının temel hareket noktası olan insani kalkınmanın sağlanması amacıyla geliştirmeye çalıştığımız temel stratejileri bu üç ana başlık altında toplamamızın çalışmamızın bütünselliği açısından daha sağlıklı olacağı düşünülmüştür.

Bu noktada çalışmamızın II. Aşamasının oluşturulması için I. Aşama sırasında ortaya çıkan temel tespitlerin genel çizgileri ile hatırlanmasında yarar görmekteyiz.

II. BÖLÜM

Bartın Belediyesi, Bartın'ı Bartın yapan değerlere sahip çıkararak çağın gereklerine uygun bir yaşam kalitesini Bartın'a sağlama kararlılığıyla çalışmalarını sürdürmektedir. Bu amaçla yapılmakta olan çalışmaların başında, farklı bir planlama anlayışı ile Bartın'ın sosyal-kültürel-ekonomik ve çevresel potansiyelini ve sorunlarını bir bütün olarak kavrayıp geliştirmeye yönelik olarak ele alınan ve bu kapsamı ile ülkemizde ilk kez gerçekleştirilmesi amaçlanan Sürdürülebilir Kalkınma Planı çalışmaları gelmektedir.

Eylül 2000 tarihinde basılarak Bartın'daki kamu kurumları ile sivil toplum örgütlerine dağıtılan ve dağıtım sonrası bir toplantı ile tartışmaya açılan söz konusu çalışma Bartın içinde gereğince değerlendirilememişse de, konu ile ilgili duyarlı çevrelerden alınan olumlu tepkiler, bu yolda gösterdiğimiz çabanın sürdürülmesinin önemini bir kez daha ortaya koymuştur.

Basılarak dağıtımı yapılmış olan Sürdürülebilir Kalkınma Planı I. Aşama Sonuç Raporunun hedef kitleye tam olarak ulaşamamış olması nedeniyle temel tespit ve değerlendirmeleri özetlemekte yarar görmekteyiz.

BARTIN SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA PLANI

I.AŞAMA SONUÇ RAPORUNDA YER ALAN TEMEL TESBİTLER

Sürdürülebilir Kalkınma Planı I. Aşama Sonuç Raporu, ülkemizde il bütünü için toplanmakta olan istatistiki verileri, Türkiye Karadeniz Bölgesi ve Bartın'ın da mensubu olduğu Kalkınmada öncelikli yöreler karşılaştırması ile bir araya getirerek, Bartın ilinin ülkesi ve bölgesi içindeki konumunu, avantajları ve dezavantajlarını temel göstergeler açısından değerlendirmek amacı ile hazırlanmıştır. Bu amaçla sürdürülebilirlik, sosyal göstergeler, sosyo-ekonomik göstergeler, mali göstergeler, sektörel göstergeler ve yatırım ortamı anılan rapor kapsamında değerlendirilmiştir.

Çevresel değerler açısından kantitatif veri tabanına sahip olmayan Bartın'ın insani kalkınma sıralamasında 80 il arasında 54. sırada oluşuna dikkat çekilirken, sosyal göstergeler açısından en büyük sapmanın sağlık ve tüketim eğilimleri açısından yaşandığı saptanmıştır. Binde 84 olan bebek ölüm oranının Türkiye ortalaması olan binde 67 ile karşılaştırılması sağlık sektörünün ayrı bir özenle değerlendirilmesi gereken önemli bir sosyal sorun olduğuna dikkati çekmektedir.

Nüfusun temel karakteristikleri açısından baktığımızda; Bartın'da Doğumda yaşam beklentisinin 65.7 yıl ile Türkiye ortalaması olan 68.6 yıl ve Karadeniz Bölgesi ortalaması olan 68.7 yıllık ortalama ömür sürelerinin altında olduğunu, 0-5 yaş arası ölümlerin dikkat çekici yüksekliğinin beslenme alışkanlıkları ile ilişkilendirilebileceği ve erkek nüfus ölüm yaşları dağılımı ise aktif nüfusun olası meslek hastalıkları konularında özel olarak incelenmesi gerektiği hususunda uyarıcı olmaktadır.

0-5 yaş arası ölümlerin yüksekliği genelde annelerin eğitim eksiklikleri ve erken yaşta evlilikler ile doğrudan ilişkilendirilirse de, eğitim verileri Bartın'da sorunun farklı kaynaklardan temellenmekte olduğu sonucunu ortaya koymaktadır. Nitekim Bartın'daki tüketim eğilimlerine ilişkin veriler, yüksek gelir gruplarına dahil olmayanların da lüks tüketim eğilimlerinin yüksek olduğuna ilişkin ip uçlarını vermektedir. Lüks tüketim konusundaki genel eğilimlerin ise düşük ve orta gelir grupları açısından eksik ve yanlış beslenme alışkanlıklarını körükleyici bir faktör olarak değerlendirilmesi kanımızca yanlış olmayacaktır.

1990 yılında Bartın'da yıllık nüfus artış hızı Binde -13.49 olarak saptanmıştır. Karadeniz bölgesi ortalaması olan binde -5.03'ten daha yüksek olan nüfus kaybı kırsal alanlarda ve özellikle erkek nüfus ağırlıklı ve ivmesi giderek artan iç göçe dikkat çekmektedir. Kentsel alanlarda Bartın'da nüfus binde 5.60 oranında artarken, kırsal alanlarda binde -19.11

oranında nüfus kaybedilmiş durumdadır. Özellikle kırsal alanlarda 1990 rakamları ile bile nüfusun kadın erkek dengesinin bozulduğu bilinirken, artan ekonomik sıkıntılar nedeniyle anılan göç ivmesinin çok daha hızlanmış olması beklenmekte ve kırsal alanda yoksullaşmaya bağlı göç ivmesinin tersine döndürülmesi veya en azından dondurulması amaçlı acil önlemlerin geliştirilmesine ihtiyaç duyulmaktadır.

Bartın'da ortalama hane halkı büyüklüğünün 5.35 oluşu, nüfusunun %61.66'sı hala kırsal alanda yaşayan ve tarım çalışanlarının toplam istihdam içindeki payı %75.9 olan Bartın'da nükleer aileye yani ana, baba ve evlenmemiş çocuklardan oluşan aile yapısına kırsal alanda da büyük ölçüde geçilmiş olduğunun göstergesidir. Bu göstergeye göre tarım kesiminde geleneksel aile yapısının dağılması, kırsal kesimdeki açık işsizliğin de artışı anlamındadır. Diğer bir deyişle, geleneksel aile yapısı içinde tarım kesiminde var olan gizli işsizlik, nükleer aileye geçildiğinde açık işsizliğe dönüşmekte, her ailenin kendi yaşamını kendi birimi içinde gerçekleştirme eğilimi arttıkça, geleneksel ailenin dayanışmacı desteğinden uzaklaşarak toplum daha da yoksullaşmaktadır.

Bartın'daki istihdam verilerine baktığımızda tarım sektöründe çalışanların oranının %75.09 olduğu görülmektedir. Tarım sektörünün, iç ticaret hadleri makasının sürekli tarım aleyhine açılıyor olması nedeniyle, ekonomik getirisinin sürekli düşüyor olması da evrensel bir sorun niteliğindedir. Bu açıdan bakıldığında nüfusunun 3/4'ü tarım kesiminde istihdam edilen Bartın'ın katma değeri yüksek alanlara yönelerek yeni veya yeniden istihdam olanakları yaratamaması halinde kırsal yoksullaşmaya bağlı kitlesel göç kaçınılmaz olacaktır.

Bartın'da sanayide çalışanların toplam istihdam içindeki payı %9.52 ile Karadeniz Bölgesi ortalamalarının üzerinde gibi görünmekle birlikte, sanayi sektöründe tüketilen enerji miktarına bakıldığında; Bartın'da Karadeniz bölgesinde tüketilen sanayi enerjisinin 2/3'ü düzeyinde enerji tüketildiğini görmekteyiz. Fert başına imalat sanayi katma değer rakamlarına da baktığımızda, Türkiye'de 1993 fiyatları ile 7.596.132 TL. olan imalat sanayi katma değeri Bartın'da 2.133.019 TL. olmaktadır. Bu verileri birlikte değerlendirdiğimizde ise, Bartın'da emek yoğun ve mamul ürüne tam dönüşmemiş ara mallara dayalı imalat sanayinin yaygın olduğu genellemesi yapılabilmektedir. Nitekim Bartın'daki imalat sanayi iş kolları değerlendirildiğinde de bu genellemenin geçerliliğinin kanıtlanabilmekte olduğu açıkça görülmektedir.

Bartın açısından temel iktisadi faaliyet olarak tanımlanabilecek olan ticaret sektörüne demografik açıdan baktığımızda, ticaret sektörünün toplam istihdam içindeki payının Türkiye ve Karadeniz Bölgelerinin çok altında %3.36 olarak gerçekleştiğini görmekteyiz. Bu bilgiler ışığında Bartın'daki mevcut ticari işletmelerin aile işletmesi düzeyinde kaldığı ve sektörün istihdam yaratıcı önemli bir etkisi olmadığı görülmektedir. Nitekim Bartın'da ücretli çalışanların toplam çalışanlar içindeki payı en düşük olan Karadeniz Bölgesinin %23 olan değerinin de altına inerek, çalışanlarının yalnızca %20.13'ünün ücretli olduğu görülmektedir. İşverenlerin çalışanlar içindeki payı da Bartın'da aynı şekilde %0.25 ile zaten düşük olan Karadeniz Bölgesi ortalamasının da ancak yarısı düzeyindedir. Tüm bu veriler Bartın'da tarım sektörünün dışında ticaret sektöründe de ücretsiz aile işçiliğinin son derece yaygın olduğunu göstermekte, buna karşılık ortalama hane halkı büyüklüklerindeki düşüklük ile birlikte değerlendirildiğinde, nükleer aileye geçiş yapmış olan bu ücretsiz aile işçilerinin göçe en yakın kesimi oluşturduğunu yeniden hatırlatmakta yarar görmekteyiz.

Mali kurumlarda istihdam oranının Bartın'da %0.65 gibi Türkiye ortalamasından yaklaşık 4.5 kere daha az oluşu Bartın'da mali kurumlardan (kredi vb.) yararlanma oranının düşüklüğü ile açıklanabilirse de, geleneksel aile işletmeleri ve ücretsiz aile işçiliğinin yaygınlığı göstergesiyle birlikte değerlendirildiğinde, özellikle ticaret sektörünün modern çağın gereklerine karşı dirençli olması ile de ilişkilendirilebilir. Nitekim Bartın'da 1993 yılında kişi başına ticaret ve turizm amaçlı kullanılan kredi tutarı 632.852 TL' dir. Aynı dönemde bu tutar Karadeniz Bölgesinde Bartın'ın iki katından fazla 1.429.716 TL. olurken, Türkiye'de ortalama kişi başına kullanılan ticari kredi tutarı 4.928.894 TL. olmuştur. Mali enstrümanlardan yararlanma oranının bu denli düşük olduğu Bartın'da mali sektördeki istihdam oranının düşüklüğü anlaşılır bir durum olmakla birlikte, ticaret sektörünün geleneksel yapısının kırılmamış olmasının da açıklayıcısıdır.

Bartın kişi başına banka mevduat oranı açısından iller sıralamasında 28. sırada olup bu, Bartın ilinin tüm göstergeler açısından en iyi performansa sahip olduğu göstergesini oluşturmaktadır. Ancak yapılan ayrıntılı incelemelere göre Bartın, menkul kıymetler yatırım olanaklarından yararlanmayı da yeterince bilmemektedir. Bu bilgisizlik banka mevduatlarında reel gerilemenin dikkati çeker oranlara ulaşmış olmasından da açıkça görülmektedir. Mali sektörde kaliteli ve yeterli istihdamın sağlanamaması, yatırım araçlarının kullanılması ve tasarrufların yönlendirilmesinde önemli eksikliklerin yaşanmasına neden olmaktadır. Nitekim 1995-1997 yılları için yapılan araştırmaya göre Bartın'da cari fiyatlarla kişi başına banka mevduat tutarları 63.852.479 TL. artmış gibi görünmesine karşın aslında sabit fiyatlarla kişi başına 25.352.274 TL. azalmış durumdadır. Katma değer üretmeye yönelik alanlara yönlendirilmeyen ve menkul yatırım araçları ile desteklenmeyen banka mevduatlarını değerlendirmeye yönelik atılımların gerçekleştirilememesi halinde, gerçekleşen reel kayıplar artarak büyüyecek ve Bartın en avantajlı konumda olduğu yatırıma dönüşebilir menkul sermaye üstünlüğünü de kısa sürede tüketecektir.

Bartın yatırıma dönüşebilir sermaye açısından avantajlı olmakla birlikte, yaratılan katma değer miktarı ile belirlenen Gayri Safi Yurtiçi Hasıla açısından ülke ve bölge verileri karşılaştırması yapıldığında, mevcut sermayenin yatırıma dönüşmediği de açıkça görülmektedir. Bartın GSYİH toplam değer sıralamasında 76 il arasında 73.sırada yer almaktadır. Katma değer yaratma açısından Bartın en geri kalmış yöreler ile yarışır bir konumdadır.

KİŞİ BAŞINA GAYRİ SAFİ YURTIÇİ HASILA (1987 FİYATLARIYLA)(BİN TL.)

	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Bartın	-	487,123	566,968	722,743	778,473	661,471	733,995
Köy	846,994	881,477	907,894	874,476	893,392	955,701	1,005,327
Karadeniz	1,004,797	1,077,467	1,097,752	1,063,647	1,110,456	1,213,393	1,294,737
Türkiye	1,472,000	1,530,808	1,623,613	1,507,540	1,587,954	1,670,656	1,802,763

Kaynak, DİE

5 Nisan 1994 Ekonomik İstikrar Tedbirlerinin uygulamaya konduğu, ülke için negatif büyümenin söz konusu olduğu 1994 yılında Bartın, tüm ülke verilerinden bağımsız olarak %7.8'lik büyüme gerçekleştirmiş, 1995'te de tüm ülke 1993 düzeyini adeta korurken, aynı dönemde Bartın %7.0'lık büyümeyi sağlayabilmiştir. İlginç olan 1996 yılından itibaren ülke verileri pozitif değerlere ulaşmışken Bartın'da % -8.4'lük küçülmenin gerçekleşmesidir. 1997'de ise ülke genel büyüme trendinin altında %3.8'lik artışa ulaşılmasıdır.

Anılan GSYH artışları incelendiğinde söz konusu büyümenin büyük oranda inşaat sektörünün itici gücü ile gerçekleştiği sonucuna varılmaktadır. 1991 yılında yörenin il statüsünü kazanmasıyla birlikte başlayan spekülasyon girişimleri inşaat sektöründe hızlı bir hareketlenme ile sonuçlanmıştır. Bu hareketlik sonucu 1994-1998 yılları arasında yalnızca Bartın Belediyesi sınırları içinde 1368 adet meskenin tamamlanarak emlak vergisi mükellefi haline geldiği görülmektedir. Özellikle Bartın merkez ilçe civar köylerinde de aynı hareketliliğin varlığı ve diğer belediyeler verileri de düşünüldüğünde, 1994-1996 yılları arasında ekonomideki itici faktörün inşaat sektörü olduğu sonucuna varılmaktadır. İnşaat sektörü, doğası gereği yalnızca inşaat süresince katma değer yaratmaktadır. Ağırlıkla mesken üretiminde yoğunlaşan inşaat sektöründe söz konusu yapıların bitmesi ile birlikte katma değer yaratmaz hale gelen inşaat sektörünün 1991'de il olmak ile beklenen göç alma beklentisinin yaşanmaması üzerine 1996 yılından itibaren krize girdiğini, yarım kalan inşaatlara bir süre daha devam eden talebin ise 1998 yılından itibaren durduğunu mevcut verilerden hareketle söyleyebilmek mümkündür.

*DİE'nin bina sayımı verileri girecek

1996 yılı toplam banka mevduatları açısından da Bartın açısından özellik göstermektedir. 1995 yılında cari fiyatlarla kişi başına toplam banka mevduatı 25.828.176 TL'den 1996 yılında 42.755.574 TL'ye çıkmış gibi görünmekle birlikte, 1988 yıl sabit fiyatlarıyla bakıldığında 142.095.001 TL'den 130.244.199 TL'ye düştüğünü görmekteyiz. Yani 1996 yılında toplam banka mevduatlarında cari fiyatlarla azalma söz konusudur. Ülke ortalamaları ile son derece ters ilişki gösteren bu durum, söz konusu mevduatın büyük ölçüde inşaat sektörüne kayması ile açıklanabilir. Yani söz konusu mevduatlar inşaat sektörünü karlı bularak bu sektöre yönelmiş, ancak sistemden çıkıp yeniden mevduata dönüşmemiş mevduatlar olmalıdır ki, bu gösterge de, inşaat sektörünün doyması nedeniyle yarım kalıp satılamayan, dolayısıyla yeniden mevduata dönüşemeyen menkul sermaye açısından ileriye dönük kayıpların yanı sıra, inşaat sektörü yatırımcıları açısından da önemli darboğazların başlangıcı olarak yorumlanabilir.

Bartın'da kırsal alanda yaşanan ve yakın zamanda gereken önlemlerin alınmaması halinde kitleselleşmesi kaçınılmaz olan göç, gerek göç veren yöreler gerekse göçenler ve göçülen yerler açısından son derece yüksek sosyal maliyetlere yol açabilecek ciddi bir toplumsal soruna dikkati çekmektedir. Kırsal alanda giderek kaçınılmazlaşan göç olgusunun yönü de bu noktada önem kazanmaktadır. Göçün kademeli olması yani önce en yakın kente, daha sonra daha büyük kentlere doğru yaşanması halinde gerekli ortamın sağlanması ile göçerlerin geri dönüşü hem daha kolay hem de daha hızlı olabilmektedir. Eğer en yakın kentsel merkez göçe zorlanan nüfusun temel taleplerini karşılamaktan acizse bu takdirde göç, artan iletişim ve ulaşım olanaklarının da özendiriciliğiyle doğrudan büyük metropollere yönelmekte, kısa sürede göçerlerin göçtükleri yer ile olan organik ilişkileri bozulduğundan, sosyal dayanışmacı koruma şemsiyesinden de mahrum kalarak, göçtükleri merkezlerde daha öncekinden daha yoğun bir yoksulluğa mahkum edilmektedirler.

Bu saptamadan hareketle, Bartın'da kentsel nitelikli alanların kademeli göç için tampon işlevini yüklenip yüklenemeyeceklerini değerlendirmekte yarar görmekteyiz. DPT tarafından yapılan çalışmaya göre, Bartın'da 1992 yılında kişi başına toplam belediye harcaması 151.434 TL. iken Karadeniz Bölgesinde 260.642 TL., Türkiye ortalamasında ise 451.631 TL.' dir. Bu noktada 1992 yılı verileri ile Bartın ilinde yer alan tüm belediyelerin, İller Bankası payları dışında gelir yaratma kabiliyeti gösterememenin yanı sıra, bu giderlerinin tamamına yakınının cari giderler olduğunu yani yatırım giderlerinin hemen hemen hiç olmadığını, belediyelerin sunmakla yükümlü olduğu hizmetler konusunda önemli eksiklikler bulunduğu görülmektedir.

Belediye hizmetlerinden bir kamusal hizmet olarak yararlanmadığı açık olan Bartın il bütünü'nün kişi başına kamu yatırım miktarı da son derece düşüktür. 1990-1994 yılları için DPT tarafından yapılan hesaplama göre Bartın'da kişi başına kamu yatırım harcaması 354.901 TL iken bu tutar Karadeniz Bölgesi ortalamasında 1.416.535 TL, Türkiye ortalamasında ise 2.232.243 TL. olarak gerçekleşmiştir. 1990-94 yılları arasında Bartın kişi başına kamu yatırım miktarı açısından 76 il sıralaması içinde 75.sıradadır.

DPT tarafından yapılan bir araştırmaya göre 1994 verileri ile Bartın'da kırsal yerleşme asfalt yol oranı %19.74 iken aynı oran Karadeniz Bölgesinde %12.49, Türkiye'de %24.89'dur. Asfalt yol oranı açısından da Bartın %92.39 oranı ile bölgesinden daha iyi göstergelere sahipken, yeterli içme suyu görülen nüfus oranı açısından ülke ve bölge ortalamalarından çok daha geri bir sıralamaya düşmektedir. Bartın'da toplam il nüfusunun %51.40'ı yeterli içme suyundan yararlanabiliyorken, aynı oran Karadeniz Bölgesinde %71.68, Türkiye'de ise %74.79 olmaktadır.

Söz konusu altyapı göstergelerini birlikte değerlendirdiğimizde, il bütününde yol yapımı için harcanan çabanın maalesef sağlıklı içme suyu temini konusunda gösterilememiş olduğu görülmektedir. Mevcut şebeke suyunun ne denli sağlıklı kabul edilebileceği herkesin malumu olan Bartın'ın DPT kabulleri ile nüfusunun ancak %51.40'ının yeterli içme suyundan yararlanması, haliyle Batman, Diyarbakır gibi kurak illerimizin hemen üstünde, DPT

tarafından yapılan 76 il sıralamasında Bartın'ın 73 üncü sırada olması, içme suyu konusunda da az gelişmiş pek çok ilin gerisinde kaldığını göstermektedir.

Gerek belediye harcamaları ve gerekse yatırım harcamaya tutarları açısından ülkemizin en az gelişmiş yöreleri ile az gelişmişlik yarışına girebilecek bir konuma geriletilmiş olan Bartın bu verilere göre, yalnızca kırsal alanda değil, kentsel alanlarda da yaşam kalitesinin yükseltilmesi sorunları ile karşı karşıyadır. Bartın'da kentsel alanların istihdam yaratıcı yeni yatırımlar için çekim gücünü kazanabilmesi ve kentsel fonksiyonların geliştirilmesi için öncelikle yeterli teknik donanımın ulaştırılmasının yanı sıra, kentsel alanlarda yaşam kalitesinin yükseltilmesi de öncelik ve ivedilik kazanmaktadır. İstihdam yaratıcı ve kentsel alanlar ile yakın çevrelerinde konumlanan sanayi, turizm ve ticaretin gelişebilmesi için yalnızca sermaye ve girişimciliğin varlığı yeterli olmayıp, fizik mekanın yani coğrafi koşulların yanı sıra teknik altyapının ve üst yapının da elverişliliği gerek şartlar arasında yer almaktadır.

Bartın'daki ilçe merkez belediyeleri konum ve nüfusları açısından değerlendirildiğinde 20.000'i aşan nüfusa yani kentsel niteliğe sahip tek belediyenin Bartın merkez ilçe belediyesi olduğu görülmektedir. Bu noktada Bartın Belediyesi çekim merkezi olarak yeniden konuşlanmak zorundadır.

Yatırımlar ve yatırımcılar açısından çekim merkezi oluşturmayan Bartın'da gerekli müdahale acil olarak yapılmalıdır. Bartın'ın kırsal nüfusunu ekonomik açıdan güçlendirecek yeni arayışları somutlaştırılarak, kırsal göç oranını düşürmesi, tek kentsel merkez olan Bartın Belediye sınırları içinin sanayi, ticaret ve turizm alanında istihdam yaratacak yeterli teknik alt ve üst yapı ile donatılarak, göçerler için ara kademe oluşturmanın yanı sıra, kentsel yoksullar için de istihdam olanaklarını artırılması gerekmektedir. Bu önlemlerin geliştirilmemesi halinde, Bartın kırsalının göçü kent merkezine değil, metropoliten merkezlere doğru olacaktır ki, bu da, göçerlerin zaten büyük bir nüfus baskısı altındaki metropollerde yaşama şansını daha da düşürecek ve olduklarından daha yoksul hale gelmelerine neden olabilecektir. Böylesi bir durumun sosyal maliyeti hem göçe zorlanan Bartınlılar, hem de tüm ülke açısından son derece yüksektir.

Sürdürülebilir Kalkınma Planı Sonuç Raporunda yapılmış olan karşılaştırmalı değerlendirmelerden giderek varılan sonuçlara baktığımızda;

1-Bartın ilini yakın gelecekte özellikle kırsal alandaki yoksullaşmadan kaynaklanacak kitlesel göç sorunu tehdit etmektedir.

2-Bartın'ın kentleşmiş sayılabilecek yerleri, yani belediye örgütlenmesinin gerçekleştiği yerler kırsal alandan göçecekler ve kentlerin mevcut nüfusuna istihdam olanağı yaratabilecek, çekim merkezi olmalarını sağlayabilecek teknik ve fiziki altyapıyı sunmamaktadır. Söz konusu gidişe müdahale edilmediği takdirde kentsel alanda da yoksulluk artacaktır.

3-Bartın ili sermaye birikimi açısından çok önemli bir potansiyele sahip olmakla birlikte bu sermaye yatırıma dönüşmemekte mevcut tasarruflar tüketime yönelmektedir.

4-Bartın il bütünüünün en acil sorunları

a. İçme suyu kalitesinin yükseltilmesi ve

b. Sağlık hizmetlerinin geliştirilmesi olarak ortaya çıkmaktadır.

5- Bartın'da olası sektörel gelişmelerin

a-Tarım potansiyelinin ekolojik-organik tarım tekniklerinin geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması ile dış pazara dönük üretime geçilmesi halinde,

b-Turizm potansiyelini ikinci konut yönündeki yatırım anlayışının terk edilerek konaklaması özendirici, yurt içinde Ankara ve İstanbul'un talebi öngörülerek geliştirilecek turizm politikalarına geçilmesi halinde,

c-Madencilik sektöründe, taş kömürü dışındaki madenlerin devreye sokularak, taş kömüründe kömür çıkarımının yanı sıra kömür gazı üretim alternatiflerinin de değerlendirilmesi halinde,

d-İmalat Sektöründe Pazar odaklı yatırım anlayışı ile mevcut sektörün farklı işletmelere bölünmüş, potansiyelini birlikte değerlendirecek ortakların oluşturulması halinde,

e-Ticaret sektörünün geleneksel yapısından sıyrılarak mevcut tüketim potansiyelini belirleme ve dönüştürme çabasını başlatması halinde

f-Mali sektör tarafından sunulan kredi vb. olanakların pazara yönelik yatırımların etkinleştirilmesi amacıyla kullanılması halinde beklenebileceği kaba katları ile görülmektedir.

Çok genelleştirilerek bir özetleme yapılacak olursa; Bartın'da sektörel gelişmenin (madencilik sektörü hariç) önündeki en önemli engellerin yapısal değil, toplumsal psikolojinin ürünü olarak yükseldiği görülmektedir. Bir başka ifade ile, Bartın mevcut potansiyelini doğru kullandığı takdirde, katma değer üreten; yani bir başka ifade ile kalkınan bir il olmaya aday olmakla birlikte, mevcut mali potansiyelini yatırıma değil, tüketime yönlendirmiş yapısı nedeniyle kalkınmamaktadır.

Hemşerilik, yani coğrafi bazda sosyal dayanışma ve yardımlaşma ile desteklenen birileri ile özdeşleşme güdüsünün oldukça zayıf olduğu Bartın'da bireylerin birbirlerinin esenliği için ortak kararlılık ve fedakarlık alan ve konuları oluşturmalarında yaşanan boşluklar Bartın'ın organize ve örgütlenme yeteneğini kısıtlamaktadır. Sorunlar karşısında organize olmak korunma iç güdüsü ile desteklendiğinde oldukça kolaydır. Ancak toplumsal kalkınma refleksinin gelişmesi bağlamında esas ihtiyaç duyulan ise çözüm amaçlı organizasyonları oluşturabilmektedir. Bu noktada Bartın'da çözüm amaçlı organizasyonlar oluşturma refleksinin eksikliğinin kalkınma hamlesinin önündeki en ciddi engel olduğunu gerek I. Aşama Raporunun genel temasına gerekse ampirik gözlemlere dayanarak söylemenin yanlış olmayacağı kanısındayız.

KAYNAKLAR:

- DPT, İllerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması, Bölgesel Gelişme ve Yapısal uyum Genel Müdürlüğü, Haz. 1998
- DİE, Genel Nüfus Sayımı 1990,
- UNDP Human Development Report 1999
- UNDP Human development Report, TURKEY 1999
- DİE, Ekonomik Ve Sosyal Göstergeler, Bartın

III. BÖLÜM

TEMEL KALKINMA STRATEJİLERİ

GELİR VE İSTİHDAM DÜZEYLERİNİ ARTTIRMAYA YÖNELİK STRATEJİLER

Sürdürülebilir kalkınma Planı I. Aşama Sonuç Raporunda kapsamında yapılmış olan temel sektör değerlendirmelerine genel çizgileri ile hatırlanacak olursa, tüm Bartın nüfusunun yaklaşık %75'inin halen tarım sektöründe görüldüğü, ancak bu sektörün mevcut yapısı ile gerek gelir yaratıcı olmaktan uzak olduğu ve gerekse istihdam üzerinde olumlu bir etki göstermediği açıktır. Kırsal alanda 1990 nüfus sayım verileri ile dahi kadın-erkek nüfus dengesinin erkek nüfus aleyhine bozulmuş olması kırsal alanda gelir ve istihdam umuduyla öncelikle erkek nüfusunun göçe zorlandığını göstermektedir. Bu trajik ivmenin 2000 nüfus sayım sonuçlarına çok daha çarpıcı bir biçimde yansımaları kaçınılmaz bir beklentidir.

Bartın'ın tek kentsel merkezi olan Bartın Belediye ve Mücavir alan sınırları içine geldiğimizde ise mevcut durumda ticaret sektörünün temel ekonomik sektör olduğu görülmekle birlikte, ticaret sektörünün genelde kırsal kesimin talebine yönelik geleneksel yapısı nedeniyle kırsal alandaki yoksullaşma ve göç nedeniyle pazar olanaklarının daraldığı ve gelir getirici yapısının yükselen ekonomik kriz ile birlikte bozulduğu görülmektedir. Ayrıca ticaret sektörünün ayrıntılı değerlendirilmelerinde Bartın'da bu sektörün geleneksel aile işletmeciliği yapısının kırılmamış olduğu, bu nedenle sosyal güvenlik şemsiyesinden yoksun, ekonomik açıdan bağımlı aile fertlerinin oluşturduğu ticaret sektörünün geleneksel yapısı sürdürüldükçe hem yeni gelir kaynakları yaratacak pazar olanaklarının tarımdaki daralmaya paralel olarak daralacağı, hem de şu anda aile işletmeciliğinin koruyucu şemsiyesi altında gibi görülen atıl iş gücünün açığa çıkmaya zorlanarak, ticaret sektörünün de göç veren sektör haline gelmesi kaçınılmazdır. Bir başka deyişle, mevcut yapının sürdürülmesi halinde ticaret sektörünün yeni istihdam olanakları yaratması değil, bilakis artan işsizler ordusu içinde parçalanma sürecine hızla katılması beklenmelidir.

Bartın için gerek aktif çalışanları ve gerekse emeklilik şemsiyesi altında koruduğu kesim nedeniyle önemli bir gelir kaynağını oluşturan madencilik sektörünün uzunca bir süredir yeni istihdam olanağı yaratmakta yetersiz kaldığı bilinmektedir. TTK konusunda tamamen ulusal politikalarla belirlenen bir ortamın varlığı tartışılmaz bir gerçek niteliğindedir. Stratejik bir enerji kaynağı olan taş kömürü madenciliğinin sürdürülmesi talebi, Amasra Kömür İşletmelerinin yan ürünü niteliğindeki şiferton üretimine de geçilmesi talebi ile birlikte dillendirilmesi ve kamuoyu yaratılması gereken bir talep olarak sürdürülmelidir. Ancak, yoksullukla mücadele stratejilerinin ulusal ölçekte bir siyasi karar olan madencilik sektörü üzerinde oluşturulması halinde başarı şansının yüksek olduğu da mevcut politikalar değerlendirildiği takdirde söylenemez.

Bir başka ifade ile, madencilik sektörünün ülke enerji kaynakları içinde stratejik önemi ve doğru kullanılması halinde gelir ve istihdam üzerinde kaçınılmaz olumlu etkisi bulunduğu bilinerek, madencilik sektörünün yeniden ihyası talebi, insani kalkınma ve yoksullukla mücadele açısından da son derece geçerli ve doğru bir talep olmakla birlikte, ulusal politikalarla doğrudan ilintilidir. Bu noktada, bu temel siyasal talepten vazgeçmeksizin, ancak Bartın halkının doğrudan etkileme yeteneğinin olmadığı gerçeği görülerek madencilik sektörünün yeni gelir ve istihdam kaynağı olarak bu çalışma kapsamında değerlendirilmesinin çok da doğru bir hareket noktası olmayacağı sonucuna

varılmaktadır. Bu söylem Bartın halkının madencilik sektörünün geliştirilmesi talebinden vazgeçilmesi anlamında değil, yakın dönem stratejilerini madencilik sektöründeki gelişmeye bağlaması halinde insani kalkınma ve yoksullukla mücadele stratejilerinin yanlış kurgulanması sonucunu vereceği teşhisine dayanmaktadır. Bu noktada, madencilik sektöründe var olan geliştirme projesinin yanı sıra, mevcut maden kaynaklarının değerlendirilmesine ilişkin her nedense gündemden çıkarılmış sektörün geliştirilmesine yönelik bazı başlıkların bu çalışma kapsamında hatırlatılması ile yetinilecektir.

Bartın'da oldukça cılız bir yapıya sahip olan imalat sanayi sektörünün gelir ve istihdam düzeyleri üzerinde hissedilir bir etkisi, mevcut yapısı gözetildiğinde görülememektedir. Mevcut imalat sanayinin yeni bir dönüşüm geçirmemesi halinde, yaşanmakta olan ekonomik kriz ortamında varlığını daha uzun yıllar koruması da pek mümkün görülmemektedir. Bu noktada imalat sanayi sektörünün de ciddi bir dönüşüm ihtiyacı içinde olduğu açıktır.

Bartın'da 1986-1999 yılları arasında en yüksek getirinin inşaat sektörü çerçevesinde elde edildiği Sürdürülebilir Kalkınma Planı I. Aşama Raporu tespitleri arasındadır. Gerek ülke ve gerekse Bartın açısından konut sektöründe doyma noktasına 1992 yıllarında gelinmiş olduğu saptaması yapılabilen Bartın'da özellikle konut alanında ihtisaslaşmış inşaat sektörünün mevcut koşulların sürmesi halinde aynı hızla yatırım olanağının olmadığı da açıktır. Katma değer yaratmayan bir sektör olduğu tüm iktisat düşünürlerince kabul edilen konut yatırımlarının gelir ve istihdam yaratıcı etkisi yalnızca inşaat süresi ile kısıtlıdır. İnşaat süresi bitiminden sonraki tüm hareketler ise gelirin el değiştirmesi etkisi olarak algılanmalıdır ve mevcut tüketim alışkanlıklarını kamçılamanın ötesinde doğrudan üretim üzerinde etkisinin varlığından söz edilemez. Bu nedenle yoksullukla mücadele kapsamında konut talebine özel olarak ivme kazandırmayı hedefleyen stratejilerin kalıcı gelir ve istihdam yaratıcı etkilerinin olmadığı temel varsayımı nedeniyle geliştirilmesi mümkün görülmemekle birlikte, diğer sektörlerde önerilen kalkınma stratejileri arasında doğal olarak fiziki alt ve üst yapının oluşturulabilmesi için inşaat sektörüne üstlenilmesi gereken görevler yer almaktadır.

Sürdürülebilir Kalkınma Planı I. Aşama Sonuç Raporunda yapılan tespitler arasında kırsal alanda gelir ve istihdamın artırılması amacıyla mevcut potansiyelin en doğru değerlendirme yönteminin ekolojik tarım tekniklerinin kullanılması olduğu belirlenirken, kentsel alanda gelir ve istihdam düzeylerinin artırılması açısından turizm sektörünün gelişme potansiyelinin geliştirilmesinin tüm hizmetler sektörü üzerinde olumlu etkilerinin bulunduğu teşhisine varılmaktadır.

Kentsel alanda gelir ve istihdamın artırılması açısından turizm sektörü Bartın için yepyeni bir kaynak olarak ortaya çıkmaktadır. Bu nedenle bu çalışma kapsamında Bartın'ın turizm amaçlı kentsel dönüşümün sağlanmasını hedefleyen projeler ve stratejilere özenle yer verilmiş durumdadır.

Elinizde tuttuğunuz çalışmanın temel sektörel kalkınma stratejilerinin tamamı özünde Bartın'da gelir ve istihdam düzeylerinin arttırılmasına yönelik stratejiler bütünü oluşturmaktadır. Kuşkusuz gelir ve istihdam arttırmaya yönelik stratejilerin yaşam kalitesinin iyileştirilmesi gibi bir etkisi de kaçınılmaz olarak söz konusu olacaktır. Aynı şey yaşam kalitesinin yükseltilmesine yönelik stratejiler için de geçerlidir. Örneğin gelir ve istihdam düzeylerinin arttırmaya yönelik stratejiler açısından özel olarak önemsenmeyen inşaat sektörü yaşam kalitesinin yükseltilmesi amacıyla zorunlu alt yapı ve üst yapı yatırımlarının gerçekleştirilmesi açısından öncelikli görevler üstlenmekte ve öne çıkmaktadır.

Sürdürülebilirlik, bir başka deyişle, mevcut doğal kaynakların korunup, geliştirilerek kullanılması ve gelecek nesillerin olası ihtiyaçlarının kaynakların kullanımı sırasında gözetilmesi ilkesi ile Bartın'da kalkınma stratejilerinin oluşturulmasına çalışmamızda öncelik verilmiştir. Bu çalışma kapsamında Belediyemizin tavrı açık olan mobil santral, termik santral gibi konuların ayrıca tartışılması ve ayrıca olumsuzlanmasına ihtiyaç duyulmamıştır. Yani, neyin yapılmaması gerektiğine ilişkin uzun bir liste vermek yerine, neyin yapılmasının Bartın'ın kalkınması açısından rasyonel bir çalışma olacağı, çalışma etapları da belirlenerek tartışılmaktadır.

Sosyo-Ekonomik alanda gelişmeyi öngören pek çok çalışma gerek Bartın özelinde, gerekse ülke genelinde yapılagelmektedir. Elinizdeki çalışmanın bu anlamda yapılmış çalışmalardan farkı, yapılan her önermenin ön pazar araştırmasının yapılmasından sonra uygulama etaplarının belirlenmiş olmasıdır. Bir başka deyişle; kalkınma için strateji geliştirilmiş her konuda önceden pazar araştırması yapılmıştır. Bu nedenle, örneğin tarım sektöründe önerilmekte olan ekolojik bal üretimini düşünen üretici adaylarının bu üretime geçme kararını aldıkları gün Bartın Belediyesi ile ilişkiye geçerek üretimde gözetilmesi gereken kriterleri ve ürünlerini satabilecekleri ihracatçı firma adres ve telefon numaralarını belediyemizden temin etmeleri, üretim süreci konusunda daha detaylı bilgi almaları mümkündür. Anılan adreslerin bu kitapta açıkça yer almamasının temel nedeni, Bartın özeli için yapılmış olan bu titiz çalışmanın Bartın dışındaki yatırımcılar tarafından kullanılmasının yani bir anlamda Bartın'da gelişmesi muhtemel üretimin pazar değerini düşürebilecek üretim enflasyonunun dengelenmesidir. Bu, aynı zamanda Bartın dışından gelebilecek iyi niyetli yatırımcıların da talepleri halinde Belediyemizce, mümkünse Bartın sınırları içinde üretimlerini yapmalarını özendirilebilecek biçimde temas kurabilmenin de anahtarı olarak Bir başka deyişle, bir biçimde bu çalışma aracılığıyla Bartın dışındaki müteşebbislerimizin de belediyemizle ilişki kurmak kaydıyla yapılmış olan pazar araştırmalarından yararlanabilmeleri olanağı, onların Bartın'a gelip belki de yatırımlarını ilimizde geliştirmeleri için ikna edilebilecekleri ortamda mümkün olacaktır.

Gelir ve istihdam düzeylerinin artırılmasını amaçlayan stratejilerinin mevcut sektörler bazında inceleyerek geliştirmek çalışma yöntemi olarak tercih edilmiştir.

A-TURİZM SEKTÖRÜNE İLİŞKİN TEMEL TESPİTLER

Sürdürülebilir Kalkınma Planı I. Aşama Sonuç Raporunda Bartın'ın turizm sektörü açısından mevcut durumunu ve gelişme potansiyelini ayrıntılı olarak incelemiştir. Bartın'da turizm sektörünün sahip olduğu tüm doğal kaynaklara ve güzelliğine karşın, bu sektörün özellikle denize bağlı turistik faaliyetlilik açısından karşılaşmış olduğu temel sorunlar;

1-Deniz turizmine yatkın doğal kumsalların hemen hemen tamamı II. Konutlar tarafından işgal edilmiş durumdadır. Yaygın II. Konut (yazlık ev) sahipliği bu yörelere olası turist girişini engellemenin yanı sıra, özel konut sahipliği turizm sektörünün gelişmesi ve bağlı hizmetlerin yaygınlaşmasını, böylece yeni istihdam alanları yaratılmasını da talep etmemektedir.

2-Bartın'da mevcut turizme dönük yatırımlar topluca değerlendirildiğinde (otel, motel, pansiyon, lokantalar ve vb.) hedef kitle olarak alt-orta gelir guruplarına yönelik yatırımların yoğunluğu dikkat çekmektedir. Bu gelir gurupları ise genel ekonomik dalgalanmalardan kısa sürede ve derin bir biçimde etkilenmeye açık olduğundan, genel ekonomik gidişteki tüm olumsuzluklar Bartın'daki turist akışını doğrudan etkilemektedir. Nitekim 1997-1998 yıllarında Bartın'da turistlerin ortalama kalış süresi 1,4 gün olarak belirlenmiş olup İl Sanayi ve Ticaret Müdürlüğü verileri baz alındığında yerli turist sayısında kayda değer bir azalma saptanmıştır.

3-Sektörün mevcut durumunu aynen muhafaza etmeye devam etmesi halinde, turist sayısında azalma eğiliminin artarak sürmesi kaçınılmaz görülmektedir.

Bartın'da turizm sektörünü geliştirmeye yönelik tedbir ve önlemler yine aynı sonuçlara göre aşağıdaki gibi özetlenebilir;

Bartın'ın turizm potansiyelini yaz dönemi ve sahil kesimleri ile kısıtlı gören anlayıştan ivedilikle vazgeçilmelidir. Yayla turizmi olanaklarının yanı sıra mağara ve trecking turizmi olanaklarını da sunan Bartın'da kültür turizmi Ankara ve İstanbul'a yakınlık avantajı ile önemli bir potansiyel yatırım alanı oluşturmaktadır.

Bartın'da alt-orta gelir guruplarını hedefleyen mevcut turistik yapıların hizmet sunum kalitesi son derece yetersiz durumdadır. Farklı bir turizm politikasına yönelmesi düşünüldüğü takdirde ilk adım mevcut potansiyelin doğru kullanılmasıdır ki bu da eğitimli personelin devreye sokulmasını gerektirmektedir. Bu amaçla yöre tesislerinin Turizm

Meslek Yüksekokulu veya ilgili Meslek Liselerinden elamanları işe almaya teşvik edilmesi yada en azından İl Sanayi ve Ticaret Müdürlüğü ile yöre Sivil Toplum Örgütlerinin ortaklaşa çabalarıyla hem tesis sahiplerine hem de hizmet personeline kaliteli hizmet konusunda eğitim vermesi gerçek bir ihtiyaç olarak ortaya çıkmaktadır.

Yörenin mevcut doğal ve kültürel değerlerini öne çıkarmaya yönelik turizm politikaları İl Turizm ve İl Kültür Müdürlükleri ile Sivil Toplum Örgütlerinin ortaklaşacağı yeni pek çok konuyu da gündeme getirecektir. Bu konuların başında ise kuşkusuz, farklı turistik aktiviteler açısından Bartın'ın yeniden değerlendirilmesi ve turistlere tanıtımı için gerekli rehberlik hizmetleri gelmektedir.

Güzelcehisar, Mogada, Çakraz, Akkonak koyları, İnkum ile benzer sorunları yaşamakta olup, bu koyların gelecekte II.Konuttan aktif turizme geçişi şimdiden büyük ölçüde engellenmiş durumdadır. Buna karşın hala büyük ölçüde bakir olan Güzelcehisar Kızılkum, Göçkün ve Çambu koyları turizm alanında gelecek vadeden yöreler olup, bu yörelerin de II. Konutların istilasına uğramadan, aktif turizme yönelik kullanımı amacıyla gerekli imar planı çalışmaları vakit geçirilmeden yapılmalıdır.

Vahşi doğal güzelliklerinin yanı sıra ahşap tekne yapımı aktivitesine sahip Kapisuyu (Kurucaşile) ve Tekkeönü (Hisar) ihmal edilmeksizin planlanarak aktif turizme kazandırılma potansiyellerinin doğru değerlendirilmesi gereken eşsiz sahiller olarak özenle korunması gereken doğa harikalarıdır.

Uluyayla ve Arıt Yaylası ülkemizde yeni yeni filizlenmekte olan yayla turizm açısından değerlendirilmesi gereken güzellikte dağ ve av turizmine de elverişli yaylalardır. Bu alanların yöre karakteristiklerini taşıyan mimari öğeleri önceden belirlenmiş projelerle ve planlı bir biçimde turizme kazandırılması halinde ciddi bir ekonomik kaynağa dönüşebileceği gözden kaçırılmamalıdır. Yayla turizmini doğa turizmiyle destekleyen Ulus'taki Uluyayla şelalesini de içeren Yayla-Dağcılık ve Avcılık Master planı yapılması halinde yöreye Turizm Bakanlığı kaynaklarının yanı sıra Gençlik ve Spor kaynaklarından da ödenek aktarılması mümkün olacaktır.

Bartın arkeolojik ve etnografik anlamda eşsiz zenginliklere sahip bir il olmasına karşın tek bir müzeye sahiptir. 3 yıldır bakımda olan onarımı hala bitirilemediği için ziyarete kapalı Amasra Müzesinin fiziki yetersizliği nedeniyle, tasnif edilmemiş arkeolojik eserler müze bahçesi ve çevresinde tek bir bekçinin gözetimine terk edilmiş durumdadır. Araştırılmamış tarihi ve arkeolojik değerlerin açığa çıkarılması gerekmektedir.

Tarihi zenginliklerinin yanı sıra olağanüstü bir kültürel zenginlik mozaiği oluşturan Bartın'da, özel sivil mimari ve etnografik zenginliklere dayalı bir müzenin Bartın merkez ilçede kente kazandırılmasının turizmi geliştirmenin yanı sıra, kentin kendi kültürel mirasına sahip çıkması açısından da büyük önemi vardır.

Bartın'da turizm sektörünün gelişebilmesinin tek yolu sabit ve dar gelirliiler üzerinde yoğunlaşan turizm yatırımlarının "paralı turist" denilen orta ve orta- üst gelir gruplarına yönelmesidir ki bu da tüm turizm politikalarının baştan ve katılımcı bir biçimde yeniden gözden geçirilerek, bu tür turistlerin talep yelpazesine uygun olarak yatırım konularının saptanıp, gerçekleştirilmesinden geçmektedir.

Bartın'da konaklayan yabancı turistlerin milliyetlerine göre dağılımına baktığımızda; dağılımın Türkiye genelinde bariz sapma göstermesi, yöreye gelen yabancı turistlerin büyük ölçüde Ankara'da konuşlanan elçilik mensupları olduğu sonucunu vermektedir. Bartın'ın bu özelliğini teşvik edecek yan unsurlarının geliştirilmesi (Elçiliklerin Halkla İlişkiler Bölümleriyle ilişki kurulması bu tür turistlerin genel taleplerine uygun kalite hizmet ve tesis anlayışının geliştirilmesi vb. önlemlerle) yörenin kaybetmekte olduğu dar ve orta gelirli yerli turistlerin yerini yabancı turistlerle ikamesi doğru bir sektör tercihi haline gelecektir.

Bu takdirde 4-5 yıldızlı oteller üzerine odaklanmak yerine, sivil mimari örneklerinin restore edilerek turizmin hizmetine sunulması, yörenin yabancı turist çekim kabiliyetini hızla arttıracaktır. Turist patterninin iyi tahlil edilip, turizm potansiyelini geliştirmeye yönelik doğru stratejilerin oluşturulması, büyük ölçüde gelir kaybına uğrayacağı mevcut

verilerden anlaşılmakta olan turizm sektörünün yeni bir ivme kazanması için zorunlu görülmektedir.

a-TURİZM SEKTÖRÜ STRATEJİK GELİŞME PLANI

1-KENT MERKEZİNİN RENOVASYONU VE YENİDEN FONKSİYONLANDIRILMASI YOLU İLE KENTİN ÇEKİCİLİĞİNİN ORTAYA ÇIKARILMASI

YAPILACAK İŞLER

- i.Kent merkezindeki görsel kirlilik unsurlarının ortadan kaldırılması
- ii.Kent merkezine kamusal açık alanların kazandırılması
- iii.Kent merkezinin taşıt trafiğinin yeniden düzenlenmesi
- iv.Kent merkezindeki yer almaması gereken kullanımların merkezden uzaklaştırılması amacıyla farklı çekim noktalarının oluşturulması

2-TARİHİ YAPILARIN RESTORASYONU VE KENT MERKEZİNE YENİ YAPILACAK YAPILARIN YÖRE MİMARİ ÖZELLİKLERİNİ TAŞIMASININ SAĞLANMASI AMACIYLA İZLENECEK STRATEJİLER :

- i.Kültürel mirasın korunması ve geliştirilmesinin yaratacağı ekonomik faydalar konusunda kamuoyu yaratılması (seminer, panel,vb. etkinliklerin düzenlenmesi)
- ii.Tescilli bina sahiplerine yönelik restorasyon konusunda bilgilendirme ve teknik danışmanlığın yanı sıra uygulamanın koordinasyonu
- iii.Bartın Belediyesi koordinasyonu ile restore edilmiş bina örneklerinin en kısa süre içinde çoğaltılması ve yeniden fonksiyonlandırılması
- iv.Bina restorasyonu çalışmalarının teşviki, röleve çalışmalarının maliyetlerinin düşürülmesi amacıyla Valilik, üniversiteler ve meslek odalarının katkılarının sağlanması
- V.Restore edilmiş binalarının fonksiyonlarının yeniden tanımlanarak turizme kazandırılması

3-BARTIN'IN TURİZM POTANSİYELİNİN İRDELENMESİ

- i.İl bütünü hedeflenerek, Kültür ve Turizm İl Müdürlükleri ile gönüllü kuruluşların destekleri alınarak farklı beklentilere yönelik tur haritalarının çıkarılması,
- ii.Bartın kent merkezinin turistik tanıtımı amaçlı haritasının yapılması,
- iii.Mevcut konaklama, dinlenme ve eğlence merkezlerine yönelik hizmet kalitesinin yükseltilmesi,
- iv.Mevcut konaklama tesislerinin hizmet ve altyapı kalitesinin yükseltilmesi amacıyla, ihtiyaç duyulması halinde işletme kredisi kullanma konusunda söz konusu işletmelere yardımcı olunması,
- v.Restorasyonu düşünülen bazı yapıların fonksiyon değiştirerek pansiyon, lokanta vb.amaçlara yönelmesinin teşviki
- vi.Kongre turizminin gerçekleştirilebileceği bir kültür sarayının yapımı

4- BARTIN'A ORTA-ÜST GELİR GRUPLARINI ÇEKMEYE YÖNELİK TANITIM STRATEJİLERİ

a-REHBERLİK EĞİTİM KURSLARI DÜZENLENEREK BARTIN'IN DOĞAL VE KÜLTÜREL DEĞERLERİNİN KENDİLİĞİNDEN KEŞFEDİLMESİNİ BEKLEMELERİNİN YERİNE, REHBER EŞLİĞİNDE GEZİLEBİLİRLİĞİNİN TEMİNİ

b-BARTIN'IN ULUSAL DÜZEYDE TANITIMINA AĞIRLIK VERİLMESİ,
Bu amaçla;

- Ulusal yazılı ve görsel medyada ses getirebilecek etkinliklerin düzenlenmesi
- Karadeniz Bölgesine tur düzenleyen acentelerle ilişki kurularak, mevcut güzergahların dışındaki potansiyelin tanıtımı,
- Tarih ve Toplum Vakfı ile ilişki kurularak Bartın ve çevresine kültür turlarının düzenlenmesinin sağlanması
- Turlara rehberlik hizmeti verilerek çok amaçlı turizm etkinliklerine geçilmesi (Örneğin; tracking, kara ve deniz avcılığı, tarih gezisi, mağara turizmi, doğa gezisi, ırmak turizmi, otantik yemek turları, vahşi yaşamın gözlemlenmesi, kültür turizmi vb.)

c-YURT İÇİNDEKİ YABANCI TURİSTLER İÇİN ÇEKİM MERKEZİ OLMA STRATEJİLERİ:

-Kısa vadede hedef; Bu noktada turizmde en iyi tanıtımın yöreyi gören turistlerin turizm elçisi haline getirilmesidir gerçeğini Bartın adına harekete geçirmek gerektiği düşünülmektedir. Bu noktada Ankara ve İstanbul'daki elçilik personelinin yani yurt içindeki yabancı turistlerin Bartın'da konaklaması hedeflenmektedir. Bu amaçla;

.Konaklamanın öncelikle restore edilerek pansiyona çevrilmiş otantik Bartın özelliklerine sahip bir mekanda gerçekleşmesi için ön tedbirlerin alınmış olması,

.Konaklama süresince rehberlik hizmetinin sağlanması gerekmektedir.

.Konaklayanların beraberinde götürebilecekleri görsel malzemelerle desteklenmiş tanıtım broşürlerinin sağlanması. Söz konusu koşullar hazırlandıktan sonra, Ankara'daki elçiliklerin halkla ilişkiler bölümleri ile ilişki kurularak ilk etapta üst düzey personelden seçilmiş iki, üç ailenin Bartın'da konuk olarak ağırlanması, bu personelin elçilikte doğrudan yürüteceği tanıtımla diğer personel ve ailelerinin Bartın'ı ziyaretinin temini hedeflenmektedir.

Bu amaçla ilk ilişkiye geçilmesi gereken elçiliklerin Alman elçiliği, Fransız elçiliği, ABD elçiliği, İngiliz elçiliği, Japon elçiliği, Kanada elçiliği ve Avusturya elçilikleri olduğu düşünülmektedir.

d-KONGRE TURİZMİNİN GELİŞTİRİLMESİ STRATEJİLERİ

Bartın'da kültür turizminin gelişmesine son derece uygun eğitim düzeyi yüksek kentli potansiyelinin varlığına karşın, kültürel etkinliklerin yapılabileceği toplantı merkezlerinden yoksunluk en önemli darboğaz olarak görülmektedir.

-Kültür turizminin geliştirilebilmesinin önündeki en önemli engel, "Toplantı Salonu" sorunudur. Bu tür toplantıların temel ihtiyaçlarını çok yönlü olarak değerlendiren, örneğin gerektiğinde simültane tercüme olanağına da sahip geçici bölmelerle boyutları değiştirilebilen, yeterli aydınlatma ve havalandırma olanaklarına sahip bir toplantı salonunun ivedilikle Bartın'a kazandırılması öncelikli hedefler arasında yer almaktadır.

Bu tür bir toplantı salonu temin edildikten sonra, nitelikli salon ihtiyacının yanı sıra, katılımcılarını buldukları ortamdan uzaklaştırarak yapılacak tartışmalarda yoğunlaştırmayı amaçlayan bir çok bilimsel toplantıya ana yerleşim merkezlerinden fazla uzak olmayan Bartın bir alternatif sunabilecektir.

Bilimsel kongre, seminer vb. etkinliklerin katılımcılarını gündelik ilişkilerinden kopararak izole etme ve farklı bir çevrede dinlenme olanağı da sağlanarak etkinliğe olan ilgiyi artırma talebi Antalya tarafından doğru değerlendirilmiş olduğu gerçeği göz ardı edilmemelidir.

-Kongre amaçlı gelenlerin genelde geniş bir çevreye sahip insanlardan oluştuğu, orta-üst gelir gruplarına dahil oldukları, aileleri ile aynı güzellikleri paylaşma ihtiyaçları nedeniyle kongre turizminin yörelerin tanıtımında bu amaçla özel olarak yapılmasına ihtiyaç duyulan yatırımların çok daha üstünde bir kentsel getiriyi sağladığı bilinen bir gerçektir.

-Bartın kongre turizminin ana çıkış noktası olarak Ankara ve İstanbul'a en yakın merkez olma avantajını kullanma zorundadır. İlk etapta mevcut salonların kalitesinin artırılarak, özellikle meslek odalarına özendirici koşullar sunulması halinde başlatılabilecek olan kongre turizmi kısa sürede çok amaçlı bir kongre merkezi

oluşturularak çok daha geniş bir çevreye hizmet verecek şekilde planlanması orta vadeli hedefler arasında yer almalıdır.

5-BARTIN'IN ULUSLARARASI TANITIM STRATEJİLERİ

Bartın'ın uluslararası tanıtımından söz edilmesi ve bu anlamda bazı stratejilerin geliştirilmesi yakın zamana kadar Bartın kamuoyunun hayal dahi edemeyeceği uzaklıktaki bir ihtimal olarak değerlendirilebilirdi.

Oysa Bartın belediyesince başlatılan çok yönlü çalışmalar günümüzde Bartın'ı bir dünya kenti yapabilme noktasına erişilmesine de neden olmuş durumdadır.

Bartın Belediyesi yapmakta olduğu Sürdürülebilir Kalkınma çalışmaları ile Birleşmiş Milletler Dünya Sağlık Örgütüncü kurulmuş olan "Dünya Sağlıklı Şehirler Ağı" 'na aday olmuş durumdadır. Söz konusu adaylık süresi için Bartın'ın planlama çalışmalarının Polanya'nın Lodz kentinde tanıtımı yapılmış ve adaylığımızın üyelikle sonuçlandırılması amacıyla gerekli çalışmalar başlatılmıştır. Üyeliğimiz tam olarak gerçekleştiği takdirde sağlıklı proje şehiri olmanın beklenen diğer getirilerinin yanı sıra Bartın, Birleşmiş Milletlerin web sitesinde logosu ile birlikte tüm Avrupa'da yalnızca 48 adet olan sağlıklı şehirler arasında yer alacaktır ki bu Bartın açısından hem gurur, hem de olağanüstü bir uluslararası tanıtım kaynağı olacaktır.

-Bartın'ın "Dünya Sağlıklı Şehirler Ağı" üyesi olması demek, Birleşmiş Milletlerce akredite bir "Dünya Kenti" olmak anlamındadır. Böyle bir akreditasyonun Bartın'ın uluslararası tanıtımı üzerindeki olumlu etkisinin yanı sıra ulusal ölçekte de tanıtımı açısından kullanılması Bartın Belediyesinin temel amacıdır.

-Belediye olarak "Kardeş Kent" olanakları da araştırılmaktadır. Gönüllü kuruluşlarca desteklenerek hayata geçirilen Paflogonya Orjine Dönüş projesi yakın gelecekte Venetto- Bartın Ticari ve Kültürel İşbirliği Protokolü ile geliştirilebilecek nitelikleri ile önemli olanaklar sunmaktadır. Bu birliğinin hızla uygulamaya konulması öncül etkilerinin tanıtım kanallarının doğru kullanılması halinde turizm sektörü üzerinde göstermesi beklenmektedir. Bu amaçla sürdürülen çabaya kamu kurum ve kuruluşları ile birlikte sivil toplum örgütlerinin de katkıda bulunuyor olması ve hatta öncülük ediyor olması Bartın adına son derece sevindirici bir gelişmedir.

Her iki uygulamanın turizmin kalkındırılması strateji planlarının öngördüğü yeterli altyapı sağlandığı takdirde, Bartın'ın da karşılıklı uluslararası bilgi alışverişi toplantıları ile destelemesi, bu teknik bilgilendirme toplantılarının ise uluslararası tanıtım boyutunda yeni olanaklar yaratması planlanmaktadır.

6-BARTIN IRMAĞI'NIN TURİZME KAZANDIRILMASI

Bartın'ın adını antik çağlardan Parthenios olarak bilinen Bartın Irmağı'ndan aldığı pek çok tarihi belgelerde belirtilmektedir. Parthenios Irmağı'nın mitolojik pek çok öyküye kaynaklık ettiği tarihçi Homeros'un İlyada destanında Enet'lerin yurtlarını belirtirken sözünü ettiği, kısmen Oddessa destanında da adı verilmeksizin Nympheler'in (Su Perilerinin) anlatıldığı bölümde betimlenen, Arganot Efsanesi'nde de ad verilmeksizin anlatılan mitolojiye kadar dayanan bir geçmişini bulunmaktadır.

Bartın Irmağı zamanla Anadolu'nun ihracat kapısına dönüşmüş, yöreye özgü teknelerin yapıldığı ve kullanıldığı önemli bir ulaşım yolu haline gelmiştir. Bu denli köklü bir geçmişe sahip olan Bartın Irmağı'nın günümüzde geldiği tek nokta ise yazıktır ki yaşanan sellerin müsebbibi suçlamasından öteye geçememekte, bereket, tarih ve doğal güzellik konusundaki ender özellikleri unutulmaktadır. Doğal güzelliği ve ulaşımına elverişli yapısının

yanı sıra köklü mitolojik ve tarihi önemi ile Bartın Irmağı ciddi bir turizm potansiyeli olarak değerlendirilmek zorundadır.

Bartın Irmağı'nın mitolojik ve tarihi önemi henüz Bartınlılar tarafından dahi yeterince bilinmemektedir. Bu konularda araştırmaları teşvik etmek, sohbet toplantıları düzenlemek vb. etkinlikler yolu ile Bartın Irmağı'nın tanıtımının gerçekleştirilmesi, sınırlı sayıda insanın sahip olduğu ırmağı ırmak düzleminden görme ayrıcalığının ırmakta kamuya açık düzenli ırmak turları düzenlenerek halka mâl edilmesi, ırmakta sefer yaparken lokanta, eğlence vb. etkinlikleri sunan çekeklerin devreye sokulması Bartın Irmağı'nın başlı başına bir çekim merkezi haline getirilmesini sağlayabilecek etkinlik türleri olarak görülmektedir.

Bartın'da ciddi bir kültürel zenginlik olan amatör tiyatroların varlığı Bartın Irmağı ile bütünleşik olarak değerlendirilebilir. Irmağın mitolojik destanının uygun aydınlatma ve seslendirme olanakları ile birlikte, amatör sanatçılar tarafından ırmak alanında gerçekleştirileceği bir sanat festivalinin gereken özen ve işbirliği ile düzenlenmesi halinde ulusal boyutlara getirilmesi beklenmelidir. Böylesi ortamla organik ilişki kurmaya yönelik etkinliklerin örneklerinin ülkemizde pek olmadığı düşünülecek olursa, etkinliğin orijinalliğinin çekiciliği kullanılarak Bartın Irmağı'nın ve Bartın'ın turistik tanıtımı açısından da önemli bir adım atılmış olacaktır.

b-TURİZM SEKTÖRÜNÜN GELİŞTİRİLMESİ STRATEJİ PLANI UYGULAMA ETAPLARI

Turizm sektörünün geliştirilmesine ilişkin stratejiler Bartın Belediye Başkanlığının başta belirtilmiş olan planlama yaklaşımı uyarınca kentsel istihdam yaratıcı etkisine ilişkin ilk verilere ulaşıldığı tarihten itibaren uygulamaya konulmuştur. Bu nedenle turizm sektörünün geliştirilmesine ilişkin stratejilerin bir bölümü büyük ölçüde bitirilmiş, bir bölümünün ön çalışmaları tamamlanarak uygulamaya hazır hale getirilmiş, bir bölümüne ise henüz başlanmamış durumdadır.

Strateji planında yer alan uygulama projeleri büyük ölçüde farklı sektörlerin kalkınma stratejileri ile çakışabilmekte olduğundan birden fazla yarara sahiptir. Bu turizmin sektörler arası ve bir anlamda da sektörler üstü yapısının doğal sonucudur. Yani turizm, her sektörden aldığı girdilerle gelişerek, hemen tüm sektörlerle de girdi sağlamaktadır. Multi-sektörel yapıya sahip olan turizmin gelişmesinin önündeki tek engel doğal ve kültürel değerlerin tahribi olarak ortaya çıkmaktadır.

Bu noktada, turizmin gelişme stratejileri ile geliştirilecek her uygulamanın sürdürülebilirlik ilkesinin gereği olan koruma-kullanma dengesini gözetmesi ve kullanmaya ilişkin önerilerinin de kullanırken geliştirme hedefi ile birlikte algılanması bir zorunluluktur. Bu nedenle turizm sektörünün geliştirilmesine ilişkin stratejiler, çevresel gelişme stratejileri ile bir bütün olarak değerlendirilmelidir.

1-KENTSEL ÇEVRENİN İYİLEŞTİRİLMESİ

I.ETAP

II.ETAP

III.ETAP

DUVAR GIYDİRME ÇALIŞMALARI:

AMAÇ:Kentin kültürel kimliğinin simgesel vurgularının yeniden canlandırılması ve görsel kirliliklerin giderilmesi

• Devlet Hastanesinin istinat duvarı ve trafo binasının giydirilmesi• Kemerköprü'de bina giydirmesi	• Terminal mevkiinde bir adet trafo,bir adet tevsii istasyonu giydirilmesi• Kemerköprü'de ve eski limanda tevsii istasyonu giydirmesi• Çatmaca mevkiinde bir adet trafo giydirmesi	• Amasra çıkışında bir adet trafo binası giydirilmesi• Devlet Hastanesinin terminal tarafına bakan duvarında giydirmesi

MALİ KAYNAKLAR:

- 1-Gönüllü Kuruluşlar ve özel sektör sponsorluğu
- 2-Valilik ve Özel İdare katkıları

SİVİL MİMARİ ÖZELLİKLERİ ÖNE ÇIKARMAYI AMAÇLAYAN ÇALIŞMALAR

AMAÇ:Kentin mevcut sivil mimari özelliklerini ortaya çıkarmak

• Hükümet Caddesine sponsor bulunarak binaların boyanması	• Hamam sokağının iyileştirilmesi• Kültür Bakanlığından gerekli destek sağlanarak tescilli evlerin cephe iyileştirmesi• Sponsor bulunarak, Hamam sokak boyunca diğer binaların boyanması• Arasta bölgesinin tarihi ticaret merkezi kimliği geliştirilerek düzenlenmesi	• Asma Caddesi boyunca tarihi evlerin cephe iyileştirmeleri uygulaması• Karakaş Caddesinde ve Pıryamcılar Caddesi'ndeki binaların cephelerinin boyanması• Tarihi ticaret bölgesinde düzenleme ve iyileştirmeler

MALİ KAYNAKLAR:

- 1-Kültür Bakanlığı katkıları
- 2-Valilik ve Özel İdare fonlarından katkılar
- 3-Özel Sektörün sponsorluğu
- 4-Gönüllü kuruluşların teknik yardım ve katkıları
- 5-Belediye mali kaynaklar
- 6-Japon Hibe yardım vb. uluslar arası kaynaklardan katkı

2-KENT MERKEZİNİN YENİDEN DÜZENLENMESİ

AMAÇ:Tüm Bartın'ın ortak yaşama mekanı olan kent merkezinin iyileştirilmesi,kent kimliğinin temel vurgularının çıkarılması ve turistik çekim gücünün artırılması

YOL DÜZENLEMELERİ:

I.ETAP	II.ETAP	III.ETAP
<ul style="list-style-type: none">• Hükümet Caddesi yol düzenlemesi• Yukarı çarşıdan Hamam Sokağına kadar olan kesimde yol düzenlemesi• Kent merkezi trafik planının yapılması	<ul style="list-style-type: none">• Şadırvandan Kemerköprüye olan kesimin yol düzenlemesi• Yukarı çarşıda kavşak düzenlemesi• Minibüs duraklarının taşınması• Kemerköprüde yol ve kavşak düzenlemesi	<ul style="list-style-type: none">• Tarihi ticaret merkezi yollarının düzenlenmesi• Karakaş Caddesi ve Pıryamcılar Caddesi düzenlemesi

PARK VE AÇIK ALAN DÜZENLEMELERİ

AMAÇ: Bartın halkına ve potansiyel turizme yönelik rekreasyon alanlarının düzenlenmesi

<ul style="list-style-type: none">• Gazhane parkı düzenlemesi• Cumhuriyet meydanı düzenlemesi• Irmak kenarında çocuk parkının düzenlemesi• Refüj düzenlemeleri	<ul style="list-style-type: none">• Minibüs durakları taşındıktan sonra Kemerköprüde yeşil alan düzenlemesi• Devlet Hastanesi karşısında otopark ve dinlenme alanı düzenlemesi• Kent merkezinde özel otoparkların teşvik edilmesi• Irmak boyunca park ve yeşil alan düzenlemeleri (ergen ve gençler için aktivite alanları)• Kent merkezinde uygun yerlerde yol boyu ve/veya mümkün olan yeşil alanlarda da açık çay bahçesi ve oturma alanlarının oluşmasının teşviki	<ul style="list-style-type: none">• Kent merkezinde park olarak değerlendirilebilecek alanların tespiti ve düzenlenmesi• Terminalin taşınması halinde bu alanın kültür park olarak değerlendirilmesi• Irmak boyunca gençlere yönelik park ve yeşil alanların düzenlenmesi, gezi koridorlarının oluşturulması• Irmak boyunca bisiklet yollarının düzenlenmesi• 13 mahallenin her birinde spor ve çocuk oyun alanları düzenlemelerinin yapılması
---	--	--

MALİ KAYNAKLAR:1-Bartın Belediyesi

2- Valilik ve Özel İdare Fon Kaynakları

3-İlgili Bakanlıkların fon kaynakları

3-TARİHİ YAPILARIN RESTORASYONU VE YENİDEN FONKSİYONLANDIRILMASI

AMAÇ:Kentin kültürel değerlerinin korunması ve geliştirilerek turizm amacına yönlendirilmesi

I.ETAP	II.ETAP	III.ETAP
<ul style="list-style-type: none">• Tescilli yapıların bina sahiplerinin tercihleri doğrultusunda restorasyonunun finansmanını sağlamaya yönelik projenin hazırlanması• Tescilli yapıların restorasyonu yönünde kamuoyu yaratılması• Restorasyonu yapılan binaların turizme kazandırılması halinde elde edilecek ekonomik getiri konusunda kamuoyunun bilgilendirilmesi	<ul style="list-style-type: none">• Tarihi binaların restorasyonu projesi kapsamında en az beş yapının restorasyonunun finansmanının sağlanması ve bina sayısının artırılması için gereken çabanın harcanması• Tescilli binalar ile geleneksel sivil mimari karakterini taşıyan yapıların yeniden fonksiyonlandırılması için gerekli işletme kredilerinin temini yolu ile pansiyonculuğun özendirilmesi	<ul style="list-style-type: none">• Tescilli yapıların yarısının restorasyonunun tamamlanarak kullanıma kazandırılması• Pansiyonculuk uygulamasının yaygınlaştırılması

MALİ KAYNAKLAR:1-Bina sahiplerinin harekete geçirilmesi

2-Kültür Bakanlığı ve Turizm Bakanlığı kaynaklı krediler

3-DPT Kalkınmada Öncelikli Yörelere Yardımlar

4- BARTIN IRMAĞININ TURİZME KAZANDIRILMASI

AMAÇ:Ülke açısından deniz ulaşımına elverişli tek akarsu niteliğini taşıyan Bartın ırmağının değerlendirilmesi ve tanıtımı

I.ETAP	II.ETAP	III.ETAP
<ul style="list-style-type: none">Bartın ırmağının Çağlayan'dan Boğaza kadar olan kesiminin çevre temizliğinin yapılmasıMevcut ticari amaçlı teknelerin eski limandan ırmak boyunca ırmak gezileri düzenlemesinin teşvik edilmesi	<ul style="list-style-type: none">Bartın ırmağı boyunca öncelik Yalı-Orduyeri Köprüsüne verilmek kaydıyla ırmak boyunca gezi koridorlarının oluşturulmasıBartın ırmağında tur başlatan bir yüzer lokanta işletilmesi konusunda yatırımcıların teşvik edilmesi, bu amaçla hareke geçecek yatırımcılar için işletme kredisi kolaylıklarının araştırılması.Yalı mevkiinde genç ve ergin nüfusa yönelik spor amaçlı aşamalı park ve gezi alanları düzenlenmesi	<ul style="list-style-type: none">Bartın ırmağının Gölbucağı-Boğaz arasında yaka düzenlemesi yapılması, bisiklet yolu oluşturulması, Spor ve sağlık amacına yönelik düzenlemelerin yapılmasıBartın ırmağında kente bakı noktası oluşan cephelerde iyileştirme çalışmalarının yapılmasıırmak odaklı festival benzeri etkinlikler düzenlenerek argonot efsanelerinin anılmasına yönelik nehirle bütünleşmiş ulusal boyutlu sanat etkinlikleri düzenlenerek, ırmağın turizm amaçlı tanıtımının planlanması

NOT:Bartın ırmağının BOD5 kapasitesini düşürmekte olan atık su deşarjının engellenebilmesi için pis su arıtma tesisinin kurulması amacıyla gerekli mali kaynak temini Belediyemizin temel hedefleri arasında ilk sıradadır.

MALİ KAYNAKLAR: 1-Bartın Belediyesi
2-Valilik ve Özel İdare Fonlarından katkı
3-Turizm Bakanlığı kredi imkanları ve katkıları
4-Sivil Toplum Örgütlerinin ve gönüllü kuruluşların mali ve teknik yardımları
5-Üniversiteler ile işbirliği

5- BARTIN'IN TURİZM POTANSİYELİNİN İRDELENMESİ

i-BARTIN'IN BİR TURİZM MERKEZİ OLARAK TANITIMI

AMAÇ:Turizmin önemli bir ekonomik sektör haline getirilebilmesi

I.ETAP	II.ETAP	III.ETAP
<ul style="list-style-type: none">• Yerel düzeydeki festival ve benzeri etkinliklere ulusal kimlik kazandırılması• Yazılı ve görsel medyada Bartın'a yer verilmesi için tüm Bartın halkının seferber edilmesi• Ulusal gazetelerde ve dergilerde gezi notları yazarlarının Bartın'da konuk edilmesi• Tanınmış köşe yazarlarının katılması amaçlanan ve konuları bunlara göre ayarlanan söyleşi, panel ve benzeri etkinliklerin yapılması ve konaklama sonrası, anılarına köşelerinde yer verilmesini özendirecek etkinliklerin oluşturulması• Karadeniz bölgesi tur operatörlerinin Bartın'da konuk edilerek, alternatif tur programlarının tanıtılması• Belediye önderliğinde Bartın'ın turizm potansiyelini vurgulayan ve turizm ile ilgili tüm kuruluşların reklam verip, gerektiğinde rezervasyon yaptırılacakları bir web sitesi oluşturulması, alternatif turizm olanaklarının da bu sitede süre, konaklanacak yerler ve görülmesi beklenen değerler açısından ayrı ayrı web sitesi içinde değerlendirilmesi (sitenin İngilizce, Almanca ve Fransızca versiyonlarının da oluşturularak Internet or-	<ul style="list-style-type: none">• Bartın amatör tiyatro gruplarının Bartın'ın kültürel zenginliklerini vurgulayan oyunlarının, yalnızca mevsimsel sergilenme uygulamasının yerine, fuar vb. Bartın dışındaki etkinliklere de taşınmasının sağlanması• "Aynalı Dolap", "Garelle" gibi oyunlardan seçkin bir potbori hazırlayarak Bartın dışındaki yerel televizyon istasyonlarının program ihtiyacının karşılanması, bu tanıtım kuşaklarına Bartın'ı tanıtan kısa belgesellerin de eklenmesi ve mümkünse ulusal televizyonlarda da yayınlanmasının sağlanması• Tur operatörlerinin Bartın'da farklı turizm alanları konusunda bilgilendirilmesi, turlara rehberlik hizmeti, tanıtıcı doküman desteği verilmesi• Tarih turizmi tur hattı belirlendikten sonra bu hatta ilişkin yazılı görsel dokümanların oluşturularak Tarih ve Toplum Vakfı ile ilişki kurulması ve tarih turlarının yörede düzenlenmesinin sağlanması• Ankara'daki elçiliklerin Halkla İlişkiler birimleri ile ilişki kurularak, alternatif turizm olanaklarının tanıtılması ve elçilik mensuplarından belirli sayıda ailenin masrafları Bartınlılar tarafından karşılanmak kaydıyla	<ul style="list-style-type: none">• Bartın Belediyesinin uluslararası kuruluşlar ile işbirliği koşulları geliştirilerek, uluslar arası tanıtıma öncelik verilmesi• Kardeş kent uygulamalarına geçilmesi,• Bartın'daki meslek örgütleri, eğitim kurları vb. kuruluşların uluslararası ilişkilerini geliştirmeleri konusunda teşvik edilmesi

<p>tamına sunulması)</p> <ul style="list-style-type: none">• Tanıtım amaçlı dokümanların oluşturularak, doğru hedef kitleye ulaştırılmasının sağlanması• Bartın halkının beklenen turistik gelişmeler konusunda bilgilendirilerek, özellikle orta öğrenim kurumlarının öğrencilerinin turizm neferlerine dönüşmesi için gerekli eğitim çalışmalarını organize etmek	<p>misafir edilmesi,</p> <ul style="list-style-type: none">• Üniversite ve meslek kuruluşlarına bilimsel kongre, ve toplantılarının Bartın'da gerçekleştirilmesi halinde sağlanabilecek kolaylıklar konusunda bilgi ve doküman gönderilerek kongre turizminin teşvik edilmesi (toplantılar için uygun altyapının mevcut olanaklar çerçevesinde oluşturulmasından sonra)	
--	---	--

MALİ KAYNAKLAR: 1-Başta Bartın Belediyesi ve Valiliği olmak üzere kentteki tüm sivil toplum örgütleri ve turizm ile ilintili yatırımcıların organize işbirliği.

ii. BARTIN'IN TURİSTİK POTANSİYELİNİN TESBİT EDİLEREK GELİŞTİRİLMESİ

AMAÇ:Turizmin kendiliğinden gelişmesini beklemek yerine, mevcut, geliştirilebilir potansiyelin ekonomiye dönüşümünün sağlanması

I.ETAP	II.ETAP	III.ETAP
<ul style="list-style-type: none">• Bartın kent merkezinin turistik haritasının hazırlanarak il bütünündeki turizm potansiyeli ile birlikte tanıtım broşürlerinin bastırılması.• Bartın ilinin farklı turistik aktiviteler açısından sunmakta olduğu olanakların envanterinin çıkarılması• Özel turistik faaliyet eksenli (mağara, doğa, avcılık,tarih, kültürel değerler vb.) özgün tur programları ve tur haritalarının çıkarılması	<ul style="list-style-type: none">• Bartın'ın envanteri çıkarılmış turizm potansiyelinin tanıtımına yönelik rehberlik kursları düzenlenerek rehber yetiştirilmesinin sağlanması• Mevcut konaklama tesislerinin hizmet kalitesinin yükseltilmesi için hizmet içi eğitimler düzenlenmesi, kalite denetimlerinin yapılması• Mevcut konaklama tesislerinin altyapı kalitesinin yükseltilmesi için işletme kredisi vb. konularda araştırmaların koordine edilmesi• Mevcut toplantı yapmaya müsait salonların bilimsel kongrelere uygun bakım ve onarımının yapılması	<ul style="list-style-type: none">• Restore edilen bazı binaların öncelikle pansiyon olarak fonksiyon kazandırılması yönünde gerekli alt yapının oluşturulması• Kongre turizmne yönelik hizmet verecek bir kongre ve kültür merkezinin devreye sokulması

MALİ KAYNAKLAR: 1-İl Turizm Müdürlüğü
2-Bartın Belediyesi
3-Sivil Toplum Örgütleri
4-İl Kültür Müdürlüğü
5-Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü
6-Milli Eğitim Müdürlüğü

B-TARIM SEKTÖRÜNDE SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA STRATEJİLERİ

a-TARIM SEKTÖRÜNE İLİŞKİN TEMEL TESPİTLER

Bartın'da 1990 verilerine göre tarım çalışanlarının toplam istihdam içindeki payının %75.09 olduğu bilinmektedir. 1990 verileri ile bakıldığında dahi tüm sosyo-ekonomik göstergeler Bartın'ın kırsal alanında giderek yoğunlaşan bir yoksulluk ve bu yoksullaşmaya bağlı göç olgusuna dikkati çekmektedir. Aradan geçen 10 yıl içinde gelinen noktanın durumunu gösterir istatistiki verilerimiz bulunmasa dahi, bu olumsuz gidişin etkilerinin daha da arttığı çıplak gözle dahi görülebilmektedir. 1990 verileri doğru değerlendirilebilmiş olsa idi kırsal alana ilişkin çok daha önceden köklü politikaların geliştirilmiş olması gerekirdi. Geçen dönem içinde Bartın kırsalında istihdam yaratmaya yönelik temelde iki önemli uygulamanın başlatıldığını biliyoruz. Bunlardan ilki seracılık, ikincisi ise hayvancılıktır.

1- HAYVANCILIK:

Yapılmış olan 10 yıllık uygulamayı genel olarak değerlendirdiğimizde, Valilik, İl Tarım Müdürlüğü ve Özel İdare Müdürlüğü'nün önderliğinde ilde hayvancılığın geliştirilebilmesi amacıyla başlatılan çalışmaların başında ırk kalitesi yüksek düvelerin yurt dışından getirilerek köylüye dağıtılması ve Ulus'ta süt ürünleri fabrikası kurulması gelmektedir.

Hayvancılığın geliştirilmesi konusunda cidden büyük yatırımlarla başlayan projenin doğru planlanamamasından kaynaklanan sorunlar ise söz konusu büyük yatırımların beklenen büyüklükte bir getiriye sağlayamaması sonucunu yaratması nedeniyle, kaynaklar büyük ölçüde israf edilmiştir. Projeye ilişkin bu eleştirinin altında yatan en önemli neden, Ulus'a kurulan süt ürünleri fabrikasına süt vermesi planlanan düvelerin merası olmayan dağ köylerine dağıtılması ile başlamaktadır. ırk kalitesi yüksek hayvanların beslenmesi için gerekli merası olmayan köylülerin bu hayvanların ihtiyacı olan yemi satın alma yolu ile gidermesi de mevcut ekonomik yetersizlikler nedeniyle mümkün olmayınca, beklenen süt verimi ve doğal olarak beklenen ekonomik getiri sağlanamadığından, ilk partilerde gelen süt hayvanlarının büyük bölümü ete dönüşmüştür. Yeterli süt elde edememenin yanı sıra, yanlış işletmecilik yöntemlerinden kaynaklanan sorunların da varlığı, kurulan süt fabrikasının kapanması ile sonuçlanmıştır.

Ulus'taki süt ürünleri işleme fabrikası yakın bir süre önce yeniden açılmış olmakla birlikte, yeterli süt akışının sağlanamaması nedeniyle zarar ettiği bilinmektedir. Zarar eden işletmenin özelleştirilmesi önerileri kamuoyunda yoğunlaşmakla birlikte, özelleşmenin gerçek sonucunun kapanma olacağı ve üretimde direnen süt üreticilerinin de tamamen sahipsiz kalarak yoksullaşacağı düşünüldüğünde, özelleştirme ile ortaya çıkacak sosyal maliyetin, üstlenilmekte olan ekonomik maliyetten daha yüksek olduğu gerçeğinin gözlemlenmesinde yarar vardır.

Bartın'da hayvancılığın geliştirilmesinin önündeki en önemli engel mera alanlarının yetersizliği, varolan meraların da genelde yüksek eğimli arazilerde yer alıyor olmasından kaynaklanmaktadır. 1986 yılında mera kanununda yapılan bir değişiklikte bu alanların konut, sanayi vb. amaçlara tahsisi mümkün kılınarak yurt çapında meralar ve dolayısıyla hayvancılığa indirilen darbeden tüm ülkede olduğu gibi Bartın'da nasibini almış, I. Organize Sanayi Bölgesi mera alanları üzerine kurulmuştur. 1999 yılında Mera Kanunu yeniden değiştirilerek meraların başka amaçlarla kullanımı yasaklanmışsa da, kanımızca zaten yetersiz olan otlak olmaya elverişli mera arazilerinin büyük bir bölümü 1999 yılına kadar kaybedilmiş durumdadır. İlgili Kanun uyarınca, Bartın Valiliği de Mera Komisyonunu kurmuş en azından elde kalan meraları yeniden tespit ederek amaç dışı kullanımın engellenmesi çalışmaları başlatılmıştır.

Hayvancılığın hazır yemden daha ucuz olan diğer besin maddesi slajdır. Bartın'da mısır silajı üretimi amaçlı çalışmalara İl Tarım Müdürlüğü önderlik ederek, kendi ürettiği slajı köylülere aktararak besiciliği ayakta tutmaya çalışmaktadır. Yeni parti hayvanların köylüye dağıtılması sonrasında Ulus süt ürünleri fabrikası da yeniden tadilat yaparak üretimine 2000 yılında başlatılmıştır. İl Tarım Müdürlüğü'nün yanı sıra Or-Köy'ün hayvan

dağıtarak başlattığı bu yeni hamlenin başlangıçta yapılan hatalardan büyük ölçüde ders alarak başlatıldığı görülmekte birlikte, mera ve slaj konusundaki sorunların aşılmış olduğunu söylemek pek mümkün değildir. Genelde eğimli arazilere sahip olan Bartın'da ekime elverişli alanların sebzeçilik konusunda faaliyet göstermeyi tercih etmesinin yanı sıra, seracılığın giderek yaygınlaşması da besiciliğin ihtiyaç duyduğu slaj üretiminin gelişmesine engel teşkil etmektedir.

İl Tarım Müdürlüğünün veterinerlik hizmetleri verme konusundaki başarısının somut kanıtı Bartın'da şap hastalığının görülmemesidir. Sorun hayvan bakımı konusunda verilen teknik bilgi hizmetin yetersizliğinde değil, en donanımlı besicinin dahi ırk kalitesi yüksek hayvanların talebi olan bakımı hayvana sağlayacak ekonomik gücünün olmamasından kaynaklanmaktadır. Günümüzde hayvan dağıtımında aile işletmeciliğine daha fazla önem verilmesi nedeniyle süt hayvanlarının eti için kesilme noktasına gelinmesinin büyük ölçüde engellendiğini, kapalı besicilikten açık besiciliğe geçildiği görülmekle birlikte, süt ürünleri işletme kapasitesinin sınırlılığı kadar süt fiyatlarının da 170.000 TL/lt civarında olması, slaj üretimi konusundaki sıkıntının sürüyor olması, hayvancılığın Bartın kırsalı için bir çıkış olma umudunun önündeki en önemli engellerdir. Bartın'da hayvan ırkının ıslahı açısından son derece olumlu olan bu çabaların istihdam üzerinde aynı derece olumlu etkilere sahip olduğunu söylemek ise ne yazık ki çok da mümkün değildir. Süt fiyatlarının çok düşük olması besi için harcanan maliyetleri bile zaman zaman karşılanamamasına neden olmanın yanı sıra, üretilen sütün de satılabilirliği garantisi bulunmamaktadır. Pazarlama bu anlamda ciddi bir problemi oluşturmakta, bu sorun yalnızca besiciler açısından değil, süt toplayıcısı ve sütü mamul hale dönüştürenler açısından da yaşanmaktadır.

Bartın'da hayvancılık dendiğinde İl Tarım Müdürlüğünce üzerinde yoğunlaşılacak yabancı ırka dayalı büyük baş hayvancılığı olmaktadır. Oysa yöre damak zevki açısından olduğu gibi pazar şansı paketleme tesisleri ile birlikte mümkün olan en önemli yöre hayvanı günümüzde bitmeye yüz tutmuş olan mandacıdır. Manda süt ve yoğurdunun hazminin kolay oluşu ve yüksek damak lezzeti pazar olanaklarını da arttırmaktadır. Neredeyse nesli tükenme noktasına gelen mandaların korunması, verimlerinin ve sayılarının artırılarak manda ürünlerinin çeşitlendirilerek pazarlanması halinde, hem yerli büyükbaş türlerinin neslinin tükenmesi engellenecek, hem de öncelikle ulusal pazarda henüz bakır kalan bir alanda üretim yapıldığından özellikle manda yoğurdu satışı ile oldukça rekabetsiz ortamda pazar şansı yaratılmış olacaktır.

2-SERACILIK:

1990 sonrası Bartın'da tarımsal kalkınma amaçlı bir diğer projede seracılık olmuştur. Dalıca ve Topluca köylerinde büyük ölçüde yerleşmiş bulunan seracılığın yanı sıra Güzelcehisar'da çilekçilik tarımda gelir getirici faaliyetlerin ön sıralarına oturmaktadır. Ancak genelde orman köylüsü niteliğinde olan Bartın kırsalı küçük ve genelde orman arazisi açılarak elde edilmiş yüksek eğimli arazi yapısı nedeniyle mevcut tarımsal faaliyetlerini son derece kısıtlı bir biçimde gerçekleştirebilmektedir.

Kısıtlı bölgelerde de olsa gelişmekte olan seracılığın geleneksel tarımsal faaliyetlerden farklı olarak büyük ölçüde kimyasal, hormon ve pestisit kullanımını gerektiriyor olması, ön yatırım maliyetini oluşturan sera kurulması işleminin yanı sıra, üretim sürecinde işletme maliyetlerini de arttırmaktadır. Tarımsal kimyasalları kullanma konusunda ki eksiklikler ise bu kullanımın bilinçsiz olarak gereğinden fazla yapılmasına da neden olabilmektedir. Seraların olabildiğince az eğimli arazilerde kurulma zorunluluğu, seracılığın geliştirilmesinin önünde önemli bir engel oluştururken, ısıtma tekniklerinin pahalı oluşu Ege ve Akdeniz Bölgesinin erken ürün alma üstünlüğü ile de rekabeti engellemektedir.

Seracılığın gelişmesinin önündeki bir başka engel de iklim koşulları olmaktadır. Genelde ani ve yüksek miktarda yağış alan bölgenin iklim koşulları ve rüzgar hızının yüksekliği naylon seralar üzerinde tahribata neden olabilecek ölçülere varabilmektedir. Bu nedenle Karadeniz Bölgesinde seraların bakım maliyetleri, daha ılıman bölgelere kıyasla daha yüksek olduğundan Karadeniz Bölgesi seralarının ulusal pazardaki rekabet gücünü ve karlılık oranlarını olumsuz etkilemektedir.

Genel iklim koşullarının ötesinde, sele maruz kalma özelliği gösteren Bartın ve çevresinin seracılığının karşılaştığı bir başka sorun da, genelde düz olan ırmak alüvyon yataklarına kurulan seraların olası sellerinde baskın alanlarda yer almasıdır. Bu noktada seralar sellerin yıkıcı etkilerinden doğrudan zarar görebilmektedirler.

3-EKOLOJİK TARIM

Toprakların küçük ve eğimli oluşu verimlilik üzerinde son derece olumsuz etki gösterdiğinden, bu alanlarda tarım yapan köylüler verim arttırmaya yönelik entansif tarım tekniklerini ve diğer kimyasallar ve pestisitleri kullanabilecek ekonomik güce de sahip değildir. Bir başka deyişle Bartın'da tarım belli başlı bir kaç bölge dışında büyük ölçüde geleneksel yöntemler ve organik gübre kullanımı ile gerçekleştirilmektedir. Kimyasal gübre kullanımının hemen hemen hiç olmadığı bu tarım alanlarında çok yaygın olmamakla birlikte yalnızca zaman zaman tarımsal zararlılara karşı pestisitlerin kullanımı söz konusudur.

Organik tarım veya ekolojik tarım diye adlandırılan tarım tekniği 1974'ler den itibaren tüm dünyada geliştirilmeye çalışılan bir tarım yöntemidir. İlk anda yepyeni bir teknik gibi algılanan bu yöntem gerçekte hepimizin bildiği, atalarımızın kullandığı kimyasalları olmayan, organik gübre ve doğanın kendi dengesi içinde tarımsal zararlılarla savaşılan en geleneksel tarım tekniğidir. Geleneksellik konusunda gelinen nokta o denli tutucudur ki, tarlada traktör kullanımı nedeniyle ortaya çıkacak karbon monoksit ve ağır metallerin dahi toprağa nüfuz etmesi istenmez. Bu noktadan bakıldığında Bartın'ın küçük ve eğimli tarım arazileri zaten büyük ölçüde traktör kullanımına izin vermemektedir.

Ekolojik tarım tekniklerinde tozlaşmayı arttırmak amacıyla kullanılan hormonların işlevini arılar üstlenmektedir. Yani tarım ile arıcılık birbirini destekleyen ve birbirini yeniden üreterek ekonomik getiriye de arttıran unsurlar olarak görülmektedir.

Bartın'da tarım büyük ölçüde zaten ekolojik tarım tekniklerine uygun olarak gerçekleştiriliyor olmakla birlikte, uygulanan tarım tekniğinin hangi kategoride olduğuna ilişkin bilginin eksikliği, uluslararası pazarlar açısından son derece cazip olan bu ürünlerin gerçek ederinden pazara ulaşamaması ile sonuçlanmaktadır. Dolayısıyla da ya bu tekniğin terk edilerek daha fazla verim elde edileceğinin umulduğu tekniklerin bilinçsizce kullanılarak maliyetlerin arttırılmasına yada, ekonomik sıkıntı içindeki organik tarım üreticilerinin daha fazla gelir ümidiyle büyük kentlerin varoşlarındaki yoksulluğu tercih etmelerine yol açılmaktadır.

Emek yoğun tarımsal faaliyetliliği gerektiren ekolojik tarım teknikleri konusunda kırsal alanın bilgilendirilerek ürünlerinin özellikle ihracata yönelik olarak ve gerçek ederinden pazarlanabilmesi halinde, Bartın kırsalında yaşanmakta olan hızlı göç olgusunun ilk aşamada durdurulması, ikinci aşamada ise tersine çevrilerek göçenlerin evlerine dönmesi mümkün görülmektedir. Kırsal alanda kadın erkek nüfusunun kadınlar lehine dengesinin bozulmuş olması, erkek nüfusun gereken ekonomik getiriye sahip olduktan sonra ailesini yanına getirme umudunu taşıdığını ancak, bunu göçmüş olduğu yerde henüz gerçekleştiremediğini göstermektedir. Bu ise ekonomik getirinin ve istihdam olanaklarının Bartın sınırları içinde sağlanabilmesi halinde kırsal alandaki göçün tersine çevrilebileceğinin en somut kanıtıdır.

Ancak bu noktada sorun, Bartın'daki mevcut üretim tekniklerinin organik tarıma en uygun teknik olduğunun bilinmesinin ötesinde, bunun böyle olduğunun kanıtlanmasında düğümlenmektedir. Bu kanıtlamanın yolu ise üretimin sertifikalanmasıdır.

Organik tarım ürünlerinin sertifikalanması için ülkemizde halen bir kaç sertifikalandırma kuruluşu faaliyet göstermektedir. Bu kuruluşlar tohum toprağa atılmadan önce toprağın kimyasal analizini yaparak işe başlayıp, belli aralıklarla analizlerini sürdürüp, ürün toplanıp, paketleninceye kadar denetim yapmaktadır. Denetim sonucu "temiz" bulunan yani, üretim sırasında kimyasallar, hormonlar ve pestisitlerin kullanılmamış olduğu belirlenen ürünlere de ekolojik olduğunu belirten sertifika düzenleyen bu kuruluşların yanlış beyanları halinde sertifika düzenleme hakları iptal edilmektedir.

Denizli ve Çorlu'da yaygınlaşmaya başlamış olan organik tarım üretimi ve sertifikalandırma işlemi sonucunda söz konusu ürünler doğrudan yurt dışına pazarlanabilmekte ve Ziraat Bankası'na ayrıcalıklı işletme kredisi alabilme hakkını da kullanabilmektedir.

Organik tarım ürünlerinin uluslararası pazarlama konusundaki son derece yüksek şansının yanı sıra, yeni yeni gelişmeye başlayan ulusal pazarı da bulunmaktadır. Kanımızca organik-ekolojik tarım Bartın kırsalında mevcut tarım politikalarından çok daha etkili bir istihdam yaratma gücüne sahip olup, Bartın yeni yeni gelişmekte olan bu pazarda son derece hızlı hareket ederek pay kapmak zorundadır ve bu noktada da Bartın İl Tarım Müdürlüğüne çok önemli görevler düşmektedir.

Tarım kesimi evrensel olarak gelenek ve göreneklerine bağlı, bu nedenle de değişime karşı oldukça tutucu bir kesimdir. Tarım sektörünün doğasının gereği olan bu tutumun kırılması için ülkemiz tarım politikaları tüm yeni oluşumlar için deneme çiftlikleri yolu ile yerinde ve görerek eğitime yöntemi üzerine kurulmuştur. Bu doğru ve geçerli yöntemin uygulanmasını da İl Tarım Müdürlükleri üstlenmektedir. Bartın İl Tarım Müdürlüğü'nün ve bu konuda yetkin olan Ziraat Mühendisleri Odasının Bartın için tarımsal gelir ve istihdamı artırıcı bu uygulamaya da doğru önderlik konusunda hiç vakit geçirmeden harekete geçmesi umudunu taşıyoruz.

b-TARIM SEKTÖRÜNDE GELİŞME STRATEJİLERİ

1-MANDA YETİŞTİRİCİLİĞİ VE SÜT ÜRÜNLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Yöreye özgü bir büyük baş olan manda ve manda sütü ile yapılmakta olan ürünler ulusal pazar açısından son derece kıt bir kaynak niteliğinde olup, farklı damak zevklerine hitap etmektedir. Bu pazar boşluğunun doğru değerlendirilerek pazara zamanında müdahale edilmesi halinde Bartın üreticilerinin kendilerine özel bir pazar payı oluşturma olanağı çok yüksek görülmektedir.

Farklı türlerin hayvancılığa katılması konusundaki teşviklerin ivedilikle manda üreticilerine yönlendirilerek, yöre iklim koşullarına dayanıklı bu büyük başın süt ürünlerinin mevcut süt işleme atölyelerinde işlenerek yoğurt, peynir ve benzeri ürünleri uygun ambalaj teknikleri eşliğinde yurt içi tüketime sunmaları ve kendi pazarlarını oluşturmaları yönünde teşvik gerekmektedir.

i-Mevcut Süt İşleme Tesisleri'nin manda sütü ile süt ve yoğurt yapımı konusunda teşviki

ii- Manda yoğurt ve peynirlerinin pazarlanması

iii- Manda üreticiliğinin doğrudan ve dolaylı teşviki

2-EKOLOJİK TARIMIN GELİŞTİRİLMESİ

i.Ekime elverişli alanların slaj üretimine özendirilmesine ilişkin politikaların terk edilerek, tüm tarım arazilerinin ekolojik tarıma uygunluk amenajman haritalarının hazırlanması, ekolojik tarıma elverişli olmayan tarım arazilerinin besiciliğin ihtiyaç duyduğu slaj hammaddesine yönlendirilmesinin temel politika olarak benimsenmesi.

ii.Ekolojik ürün sertifikalandırma kuruluşları ile ilişki kurularak bu kuruluşların Bartın'da acente kurmasının sağlanması, bu mümkün olmadığı takdirde Bartın'da sertifikalandırma kuruluşunun oluşturulabilmesi için gerekli ortamın gerektiğinde Valilik kaynakları da kullanılarak İl Tarım Müdürlüğü önderliğinde yaratılması

iii.Kırsal kesimde ekolojik tarım konusunda yaygın bilgilendirme ve bilinçlendirme eğitimlerinin yapılması

iv.Ekolojik tarım deneme çiftliklerinin kurularak yerinde eğitime geçilmesi

v.Ekolojik tarım ürünlerinin üretime ve pazarlanmasına yönelik kooperatifleştirmeye öncelik edilmesi

vi.Ekolojik ürünlerin ambalajlanması ve depolanmasına ilişkin örgütlenme ve uygulamaların kurulacak kooperatif birlikleri eli ile gerçekleştirilmesi sağlanmalıdır.

I-EKOLOJİK TARIMIN GELİŞTİRİLMESİ STRATEJİLERİ

AMAÇ: Mevcut tarımsal potansiyelin ekonomik getirisini arttırarak tarım sektörünün geliştirilmesi, tarım kesiminin istihdam kapasitesinin arttırılarak kırsal göçün ivmesinin düşürülmesi.

I.ETAP	II.ETAP	III.ETAP
<ul style="list-style-type: none">• Ekolojik tarım amenejman haritalarının hazırlanması• Tarımsal kabiliyet haritaları ile mevcut üretim biçimlerini ve söz konusu alanların çevresel faktörlerden etkileme düzeylerinin mekansal dağılımını gösterir haritaların hazırlanması,• Ekolojik Ürün Sertifikalandırma kuruluşunun oluşturulması (veya mevcut kuruluşlardan biri ile anlaşma yapılması)• En uygun araziler seçilerek köylüye işletme kredisi ve pazarlama olanaklarını merkezi olarak sağlayacak tüm teknik ve mali yardımın verilmesi• Üretim sürecinde diğer köylünün yerinde eğitiminin deneme çiftlikleri oluşturularak verilmesi	<ul style="list-style-type: none">• Deneme çiftlik ağının geliştirilmesi için gereken her türlü desteğin sağlanması• Ekolojik tarım yapmak isteyen, tarımsal kabiliyeti düşük alanlara ırmak mili taşıyarak toprak verimliliğinin arttırılması ve gübre ihtiyacının giderilmesi• Ekolojik tarım amenejman haritalarına, her tarım alanının ek ihtiyaçlarının işlenerek tarımsal vasfın yükseltilmesini sağlayacak toprak kimyasal analiz bilgi envanterinin oluşturulması• ırmak milinin toprak verimliliğinin arttırılması ve kimyasallardan arındırılması amacıyla kullanımı konusunda üreticilerin bilgilendirilmesi	<ul style="list-style-type: none">• Ekolojik tarıma elverişli tüm bölgelerde bu tarım ürünlerinin pazar kapasitesine uygun ürün yelpazesi oluşturularak, kooperatifler aracılığıyla üründe fiyat kırmayı gerektirecek pazar payı düşük ürün yetiştirilmesinin koordine edilmesi• Sertifikalı ürün pazar payını yükseltecek araştırma ve geliştirme faaliyetlerinin organizasyonu

NOT: Üretim yapmayı düşünenlerden mevcut ihracatçı firmalar ile temas kurma ihtiyacında olanların üretimini düşündükleri bitki ve satış potansiyeli olan diğer ürünler hakkında bilgi almak üzere Bartın Belediyesi ile temas kurmaları gerekmektedir.

MALİ KAYNAKLAR: 1-Tarım Bakanlığı proje ve mali kaynakları
2-Özel İdare Fon Katkıları
3-Ziraat Bankası kredileri
4-Ziraat Mühendisleri Odası katkıları
5-Üniversitelerin teknik katkıları
6-Yurt dışı kaynaklardan katkıları

ii-MANDA SÜTÜNE BAĞLI YAN ÜRÜNLERİN GELİŞTİRİLMESİ

I.ETAP	II.ETAP	III.ETAP
<ul style="list-style-type: none">• Mevcut süt ürünleri İşleme Tesislerinin manda sütü ile üretim yapmaları konusunda bilgilendirilmesi• Manda yoğurdu ve peyniri konusunda pazar araştırmalarının tamamlanması	<ul style="list-style-type: none">• Mevcut manda sahiplerinin bilgilendirilerek, süt toplama ağının oluşturulması• Uygun ambalajlama araştırmalarının yapılması• Manda yoğurdu ve peyniri pazar ağının oluşturulması	<ul style="list-style-type: none">• Üretimin gerçekleştirilerek pazara ulaştırılması

NOT: Bu alanda üretim yapmayı planlayan üreticilerin olası pazar araştırmaları konusunda Belediyemiz olanaklarından yararlanmaları mümkündür.

MALİ KAYNAKLAR: 1-Tarım Bakanlığı
2-Özel İdare Fonları
3-Ziraat Bankası

iii-IRMAK MİLİNİN TARIMSAL VERİMLİLİĞİN ARTTIRILMASI AMACIYLA KULLANIMI

I.ETAP	II.ETAP	III.ETAP
<ul style="list-style-type: none">• Irmak milinin kimyasal gübrelemeye alternatif bir kaynak olduğu konusunda üreticilerin bilgilendirilmesi• Irmak milinin kimyasal lavla kirletilmiş tarım alanlarında toprak ıslah aracı olduğu konusunda üreticilerin bilgilendirilmesi• Irmak mili alımı konusunda yasal düzenlemelerin yapılması	<ul style="list-style-type: none">• Üreticilerin gübreleme yerine ırmak mili kullanmaları konusunda ikna edildiği deneme çiftliklerinin oluşturulması• Deneme çiftliklerinin diğer üreticilere tanıtılarak izlenmesinin sağlanması• Tarımda gübreleme yerine ırmak milinin kullanımının yaygınlaştırılması• Irmağın doğal yapısını etkilemeyecek mil alımı politikalarının oluşturulması ve denetiminin sağlanması	<ul style="list-style-type: none">• Irmak mili kullanan ekolojik tarıma yakın üretici yapısının oluşturulması• Irmağın doğal yapısını etkilemeyecek ölçüde mil alımının sağlanarak paketlenme tesislerinde değerlendirilip yurt içi dağıtım ve pazarlamasının örgütlenmesi

MALİ KAYNAKLAR: 1-Tarım Bakanlığı teknik ve mali katkılar
2-Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
3-Valilik Özel İdare Fonları
4-Ziraat Mühendisleri Odası teknik katkıları
5-DSİ

C) ORMANCILIK SEKTÖRÜ

Bartın Türkiye'nin sahip olduğu baltalık ormanların 2/5'ine sahip bir il olup, yüzölçümünün yaklaşık 2/3 'ü ormanlarla kaplı bir coğrafyada yer almaktadır. Bartın ormanlarının Osmanlı döneminde İstanbul'un yakacak ve inşaat amaçlı kerestenin yanı sıra kömür ocaklarının ihtiyacını da karşıladığı ve ahşap gemi yapımında da mevcut orman kaynakları ile ciddi bir öneminin bulunduğu bilinmektedir.

Ormancılık günümüzde Tarım Sektörünün bir alt başlığı olarak değerlendirilmekle birlikte, Bartın için ormanlar farklı bir sektör olarak değerlendirilmeyi hak etmektedir. Orman varlığı bir yandan yağış rejimini düzenleyen ve havadaki oksijen miktarını arttıran yönü ile küresel bağlamda korunması zorunlu çevresel bir değer olarak giderek artan bir önem arzederken, Bartın gibi baltalık ormanlar açısından zengin yöreler için ayrıca bir ekonomik girdi anlamını içermektedir. Bu nedenle Bartın özelinde yapılacak her çalışmanın ormancılık sektörünü tarım sektöründen bağımsız, başlı başına bir sektör olarak değerlendirilmesinin bir zorunluluk olduğu kanısındayız.

Bartın'da ormancılık sektörü üzerinde oluşturulması gereken sürdürülebilir stratejilerin;

- 1- Mevcut orman potansiyelini koruma ve geliştirmeye yönelik stratejiler
- 2- Orman potansiyelini kullanmaya yönelik stratejiler üzerinde yoğunlaşması gerektiği açıktır.

Mevcut orman potansiyelini koruma ve gelişmeye yönelik stratejilerin ise;

a-Amenejman haritaları ile sınırları belirlenmiş orman alanlarında, baltalık ağaç kesim ve yeniden ağaçlandırma çalışmalarını (ki bu çalışmadan Bartın Orman İşletme Müdürlüğü sorumludur.)

b-Orman Kadastro çalışmalarının yapılması işleri (bu çalışma ise Kadastro İl Müdürlüğü çalışmaları kapsamındadır.)

c-Orman köylüsünün kalkındırılması çalışmaları (büyük ölçüde OR-KÖY ve İl tarım Müdürlüğü ortaklığında yürütülmesi gereken işler) kapsamında olduğu görülmektedir.

Mevcut orman potansiyelinin korunması ve geliştirilmesi anlamında Bartın'da bugüne kadar yeterli çalışma yapıldığı iddiasının çok da geçerli olmadığı çıplak gözle orman alanlarına yöneltilecek bir bakışla dahi görülebilmektedir. Bu iddianın temel gerekçesi bilim ve fen bakımından orman alanı içinde olması gerekli pek çok alanın tarım, konut ve vb. farklı amaçlar için ağaçsızlaştırılarak orman bölgelerinde yama benzeri görüntülerinin yaygınlığı olmaktadır. İlginç olan, orman alanı olduğu için genelde yüksek eğimli tıraşlanmış alanların, bu işleme tabi tutulma gerekçeleri başlangıçta tarım olmasına rağmen tarım amacıyla da kullanılmaması ve boş tutuluyor olmasıdır. Söz konusu alanların boş olarak muhafaza ediliyor olmasının temel nedeni ise Bartın'ın çok büyük bir kesiminde kadastro çalışmalarının yapılmamış olması olarak karşımıza çıkmaktadır. Kadastro çalışmaları sırasında söz konusu alanlarda mülkiyet iddiası ile bu alanların orman sınırları dışına çıkarılma umudu, Orman İşletme Müdürlüğü'nün ormansızlaştırılmış alanlarda yapması gereken ağaçlandırma çalışmalarının da önünü kesmektedir.

1998 seli sonrası TEFER Projesi adı ile bilinen Dünya Bankası Acil Yardım Kredi Anlaşmasında, sele neden olduğu tespit edilen ormansızlaşma ile mücadele amacıyla Bartın'da ağaçlandırma için kullanılacak kredinin tek kuruluşuna dokunulmadan iade edilmiş olduğu gerçeği, söz konusu krediler için koordinatör kuruluş olan Başkanlık Proje Uygulama Birimi yetkililerince ifade edilmektedir. Bartın'da ki sellerin temel gerekçesi olan ormansızlaşmanın önlenmesi ve orman alanlarının korunup geliştirilmesi açısından tarihi bir fırsatın kaçırılmasında kuşkusuz orman köylüleri ile olası bir ihtilaftan çekinilmiş olmasının ve ülkemizde gelenekleşmiş olan popülist politikaların yadsınamaz bir yeri olduğu kanısındayız. Aynı durum 21. yüzyılda Türkiye 'nin Batısı kapsamındaki bir ilin kadastro çalışmalarının hala tamamlanmamış olması gerçeği için de açıklayıcıdır.

1982 Anayasası yolu ile Orman alanlarını Amenejman haritalarında orman görünseler bile "Bilim ve Fen bakımından orman vasfını kaybetmiş alanlar" kapsamına alarak özel mülkiyete konu edilmesi, ülkemiz ormanlarında ve Bartın özelinde yaşanmakta olan hızlı

ormansızlaşmanın temel gerekçesini oluşturmaktadır. Nitekim bu karar 1990'ların başlarından itibaren orman varlığı yüksek Karadeniz Bölgesinin tamamında sel ve heyelan olaylarının artmasında somut ve kaçınılmaz sonuçlarını ortaya koyarak mal ve can kayıplarının hemen her yıl artarak sürmesine neden olmaktadır.

Bu noktada yeni yasal düzenlemelere olan ihtiyaç açık olmakla birlikte, ülkemiz siyaset pratiğinin pek de umut var olmadığını belirtmekte yaya görüyoruz. Orman varlığının korunması ve geliştirilmesinin yaşamsal önemi yönünde kamuoyu oluşturulması noktasında ise sivil toplum örgütlerine ciddi görevler düştüğü açıktır. Bu anlamda faaliyet gösteren örgütlerin göstermelik olmaktan çıkarılıp, işlevsel hale getirilmesi ise ancak söz konusu örgütlerin aktif üyeleri eli ile mümkün olabileceği gerçeği gözetildiğinde, sivil toplumsal örgütlenmelerde üye inisiyatifinin önemi öne çıkmaktadır.

Orman potansiyelini kullanmaya yönelik stratejileri tartışmaya başladığımızda aslında mevcut potansiyelin fazlasıyla kullanılmakta olduğu gerçeği ile karşılaşmaktayız. Bu söylemin temel gerekçesini Bartın Orman İşletme Müdürlüğü'nün en yüksek kar gösteren işletme olması teşkil etmektedir. Orman, alındığı kadar vermek zorunda olduğumuz bir sektördür. Yani bakım ve ağaçlandırma için gerekli yatırımın yapılması mevcut orman varlığının korunup kullanılması dengesinin kurulmasını gerektirmektedir. Bu noktada büyük ölçüde ormansızlaştırılmış olduğu çıplak gözle teşhis edilebilen bölgemizde bu denli yüksek karlılığı ancak ağaçlandırma ve bakımdan yapılacak tasarrufla sağlanabileceği kanısına tarafımızca varılmaktadır. Tüm ülke ormanları için uzunca bir süredir ihmal edilen ağaçlandırma çalışmaları doğal uzantısını bu alanda kullanılmak amacıyla özel olarak tahsis edilmiş Dünya Bankası Kredisini iade ederek, 1998 seli kapsamındaki diğer illerden farklı bir tavır gösteren Bartın'da daha da çarpıcı bir biçimde görülmektedir.

Sürdürülebilirlik ilkesi çerçevesinde "kullanma" gelecek kuşakların aynı kaynağa olacak ihtiyacı gözetilerek "koruma" kavramı ile birlikte ele alınmaktadır. Bartın orman varlığının koruma dengesini ne denli gözetilerek kullanıldığı ciddi bir soru olmakla birlikte, kullanmakta olduğu varlığını ne şekilde değerlendirmekte olduğu sorusu da oldukça önemlidir. Bu noktada, ormanlarımızın önemli bir bölümünün yakacak ve kağıt hammaddesine dönüşmek üzere kullanılıyor olması hem Bartın, hem de ülkemiz açısından düşündürücüdür.

a-ORMANA DAYALI AHŞAP SANAYİNİN GELİŞTİRİLME STRATEJİLERİ

Orman varlığının kullanımı tüm insanlık için kaçınılmaz olmakla birlikte, mamul mala dönüşerek yeni kullanım alanlarında istihdam ve gelir yaratıcı olmayan alanlarda orman kaynaklarının tüketilmesi küresel anlamda çevrenin iflasının gerekçesi olarak kabul edilmektedir. Bir başka ifade ile Ormanlık Kooperatifleri eli ile yürütülen ağaç kesme yolu ile yaratılan istihdam ve gelirin, yeni bir istihdam ve gelir yaratıcı bir veya birkaç yeni süreç içinde değerlendirilerek ahşabın satış değeri yüksek bir mamule dönüştürülmesi yolunun "kullanma" açısından temel tercih olması gerekmektedir. Bu ise orman ürünlerini işleyen bir sanayinin Bartın'da yaratılmasını zorunlu kılmaktadır.

Bartın'ı da içeren DPT tarafından yaptırılan "Zonguldak,Bartın,Karabük Bölgesel kalkınma Planı" çalışması Bartın'ın orman kaynaklarını değerlendirmeyi amaçlayan "Orman Ürünleri Organize Sanayi Bölgesi" önerisini getirmektedir. Ancak önerilen Organize Sanayi Bölgesi için Planda bu sanayi bölgesinin Çaycuma'da yer seçmesi ön görülmektedir. Yani, Bartın'ın orman varlığının yaratacağı gelir ve istihdamın Çaycuma'ya gelir ve istihdam olarak aktırılması temel öneridir. Bu noktada tüm Bartın halkının ciddi bir gelir ve istihdam kapasitesine sahip öneriyi sahiplenerek Organize sanayi Bölgesi yatırımının Bartın'da gerçekleştirilmesi için gerekli çaba ve özveriyi göstermesi gerekmektedir.

Ülkemizde genel olarak yapılmakta olan Organize Sanayi Bölgelerine ilişkin önemli yatırım yanlışlıklarından biri de, alt yapının yapılıp, söz konusu yatırımların kendiliklerinden bu bölgeye akmasının beklenmesidir. Nitekim Bartın I. Organize Sanayi Bölgesi çok küçük olmasına rağmen henüz dolmamış durumdadır. Organize Sanayi Bölgesinin yapılmış olması sanayi için yeterince güçlü bir lokomotif olmaktan çıkmasının temel nedeni, her ile Organize Sanayi Bölgesi yapılmasıdır. Yani her ilde eşit teşvik ve olanaklardan yararlanma olanağı bulunduğundan yatırımcı tercihlerinin oluşabileceği çok geniş bir yelpaze söz konusudur. Bu durumda, yatırımcıların yer seçim kararlarını etkileyecek farklı teşviklerin

oluşturulması gerekmektedir. Bartın açısından orman ürünlerini değerlendirme amaçlı bir Organize Sanayi Bölgesinin yörede oluşturulabilmesinin temel koşulunun kalifiye iş gücünün yörede yoğunlaşması yolu ile sağlanabileceği düşünülmektedir.

Bartın'da geleneksel zanaat niteliğinde olan ahşap işçiliğinin günün teknolojik gelişmeleri ile zenginleştirilmesi acil ve öncelikli bir görev olarak gündemdedir. Bu amaçla bir yandan meslek lisesinin ahşap işleme bölümlerinin desteklenmesi öte yandan da Halk Eğitim Müdürlüğü bünyesinde ahşap atölyesinin oluşturulmasında büyük yarar görülmektedir.

Ormana dayalı ürün yelpazesinin oluşturulması ve bu bağlamda kalifiye iş gücünün oluşturulması açısından yöremiz Orman Fakültesi bünyesinde günümüzde yalnızca Hacettepe Üniversitesinde var olan ahşaba dayalı Endüstriyel Tasarım Bölümünün açılması halinde günümüz teknolojik birikiminin Bartın'a aktarılmasının yanı sıra tasarımdan imalata geniş bir yelpaze içinde kalifiye eleman oluşumu sağlanabilecektir.

Bartın'ın orman ürünlerine geleneksel zanaatlar ile birleştirerek uluslararası pazarlara İletmenin bir başka yöntemi ise halen tamamen kendi öz gücü ile ayakta kalmaya çalışan ahşap tekne yapım işlerinin teşviki ile mümkündür. Uluslar arası pazarlara mevcut sınırlı kapasitesi ile yönelmiş durumda olan ahşap tekne yapımının teşviki amacıyla yapılması gereken çalışmaların başında bu çalışmaların tanıtımı gelmektedir. Farklı teknik bilgi ve teknik donanımlara sahip tekne yapımcılarının organize bir çalışma ortamına kavuşturulması amacıyla yer tahsisi mevcut yapının geliştirilmesi ve etkinleştirilmesi açısından bir başka araç olarak ortaya çıkarken, bir diğer teşvikte, ahşap tekne yapımı amaçlı eğitime öncelik verilerek kalifiye eleman ihtiyacının karşılanması noktasında görülmektedir. İlk etapta bu amaçla yörede bir meslek lisesinin oluşturulması gerektiği açıktır.

Ahşap tekne yapımcılarının büyük ölçüde yatırım gerektiren makine ve ekipmanlarını oluşturacakları bir birlik bünyesinde temin ederek yetersiz mali yapıdan doğan sorunları güç birliği ile aşmalarını destekleyecek çözümlerde gerek yatırımcılar gerekse İl Özel İdaresi teşviki ile geliştirilmelidir.

1-AHŞABA DAYALI EL SANATLARI VE SANAYİNİN GELİŞTİRİLME STRATEJİLERİ

I.AŞAMA	II.AŞAMA	III.AŞAMA
<ul style="list-style-type: none">• Zonguldak, Karabük, Bartın Bölgesel Kalkınma Planının konuya ilişkin önerilerinin ilgili meslek odaları ile birlikte tartışılması ve ortak hareket için gerekli kamuoyu desteğinin sağlanması,• Mevcut Meslek Liselerinin Ahşap İşleme Bölümlerinde verilmekte olan eğitimin yöre açısından değerlendirilmesi• Halk Eğitim Merkezi bünyesinde Ahşap İşçiliği eğitimi için gerekli altyapının sağlanması	<ul style="list-style-type: none">• Ahşap konusunda yaygın üretim konularının araştırılması<ul style="list-style-type: none">-Mevcut el zanaatlarının teşviki-El zanaatı niteliğinde yeni ürün yelpazesinin oluşturulması (Hediyelik, Biblo vb.)-Mevcut mobilya vb. ahşap sanayinin ürün çeşidi ve Pazar araştırmalarının yapılması-Mevcut ahşap sanayinin ve zanaatkarların toplulaştırılarak bir arada olmanın ekonomisinden yararlanmalarının organizasyonu	<ul style="list-style-type: none">• Ortaklaşılabilir ihtiyaçlar (makina,Ekipman vb.) ve ortaklaşılabilir iş bölümü organizasyonunun sağlanması<ul style="list-style-type: none">-Ahşaba dayalı endüstriyel tasarım bölümünün Orman Fakültesi bünyesinde kurulması-Orman ürünlerini değerlendirmeye yönelik özel amaçlı organize sanayi bölgesi kurulması

SORUMLU KURULUŞLAR:

- Valilik
- İlgili Belediye
- Ticaret ve Sanayi Odası
- Halk Eğitim Merkezi
- Milli Eğitim Müdürlüğü
- İl Özel İdare Müdürlüğü
- OSB Başkanlığı
- Yatırımcılar
- Meslek Odaları

2-AHŞAP TEKNE YAPIMININ TEŞVİKİ STRATEJİLERİ

I.AŞAMA	II.AŞAMA	III.AŞAMA
<ul style="list-style-type: none">• Mevcut ahşap tekne yapımcılarının sorunlarının tartışılmasının sağlanması• Ahşap tekne yapımcılarının ihtiyaç duydukları kalifiye elemanların tanımlanarak bu ihtiyacı karşılamak amacıyla verilecek eğitim üzerinde ortaklaşılması• Ahşap tekne yapımını destekleme amaçlı mevcut Çok Amaçlı Lisenin ekipman ihtiyacının tamamlanması	<ul style="list-style-type: none">• Ahşap tekne yapımcılarının ortaklaştıkları bir birlik oluşturularak, yüksek maliyetli ekipmanların ortak kullanım olanaklarının sağlanması• Model, tip vb. bilgi akışının organizasyonu• Tekne yapımcılarının oluşturdukları birlik aracılığıyla hizmet içi eğitimi• Tekne yapımı amaçlı yer tahsisinin sağlanması	<ul style="list-style-type: none">• Oluşturulan birlik aracılığıyla artan Pazar talebini karşılayacak organizasyonun temini

SORUMLU KURULUŞLAR:

- Valilik
- İlgili Belediye
- Ticaret ve Sanayi Odası
- Halk Eğitim Merkezi
- Milli Eğitim Müdürlüğü
- İl Özel İdare Müdürlüğü
- Yatırımcılar
- Meslek Odaları

3-AHŞAP BİNA YAPIMININ TEŞVİKİ

I.AŞAMA	II.AŞAMA	III.AŞAMA
<ul style="list-style-type: none">• Ahşaba dayalı yapı malzemelerinin kullanımının artırılması amacıyla ilgili meslek mensuplarının bilgi alışverişini sağlayacak seminer vb. hizmet içi eğitim çalışmalarının düzenlenmesi• Geleneksel ahşap mimari ve restorasyon konularında yapılacak araştırmaların teşviki• Ahşap yapıların deprem vb. doğal afetler karşısındaki davranışları konusunda kamuoyu yaratılmasına yönelik halka açık faaliyetler	<ul style="list-style-type: none">• Yeni ahşap yapı örneklerinin sayısal artışının teşviki• Restorasyon çalışmalarına ağırlık verilmesi• Restorasyon amaçlı malzeme üretme konusunda üretici ve satıcıların bilinçlendirilmesi• Restorasyon işçiliği konusunda üretici ve satıcıların bilinçlendirilmesi• Ahşap yapılara ilişkin teknolojilerin araştırılması	<ul style="list-style-type: none">• Ahşap yapı örneklerinin Bartın sınırları içinde artırılması• Bartın dışına da Ahşap Yapı teknolojisinin taşınması

SORUMLU KURULUŞLAR:

- Bartın Belediyesi
- İlgili Meslek Odaları
- Halk Eğitim Merkezi

4-ORMANSIZLAŞTIRILMIŞ ALANLARIN EKOLOJİK VE EKONOMİK AÇIDAN GERİ KAZANILMASI

I.AŞAMA	II.AŞAMA	III.AŞAMA
<ul style="list-style-type: none">• Kadastro geçmiş yerlerde özel mülkiyete geçmiş, orman karakterlerinin korunması gereken alanların tespiti• Kadastrosu tamamlanmamış alanlarda kadastro çalışmalarının tamamlanması• Erozyon karşısında dirençli derin köklü ekonomik faydası yüksek ağaç türlerinin araştırılması	<ul style="list-style-type: none">• Ege ormanlık araştırma enstitüsü ile ilişki kurularak Aydın bölgesinde 3 yıldır yetiştirilen Paulownia ağaçlarının Bartın iklim koşullarında yetiştirilebilirliğinin araştırılması• Paulownia ağacı deneme üretimine geçilmesi• Ekonomik değeri yüksek derin köklü ağaç türlerinin deneme üretiminin yapılması	<ul style="list-style-type: none">• İklim koşulları müsait ise m³ ü 220 us\$ olan Paulownia ağacı üretiminin uygun ekim alanlarında ekiminin sağlanması• Diğer ekonomik değeri yüksek derin köklü ağaçların ekiminin yoğunlaştırılması• Erozyonun azaltılması ve erozyona maruz belgelerin ekonomiye kazandırılması.

SORUMLU KURULUŞLAR:

- Orman Müdürlüğü
- Tarım Müdürlüğü
- Kadastro Müdürlüğü
- Ege Ormanlık Araştırma Enstitüsü
- OR. Köy
- İl Özel İdaresi

b-ORMAN KÖYLÜSÜNÜN KALKINDIRILMASI

Orman varlığının korunması bağlamında bir diğer önlem ise hiç kuşkusuz orman köylüsünün kalkındırılmasından geçmektedir. Tüm dünyada orman köylüleri diğer kırsal kesimlerden daha yoksul durumda olduğundan yaşamlarını idame ettirebilmek için, ormanda tarla açma ya da kaçak kesim gibi orman varlığını tahrip eden yolları kullanmak zorunda kalmaktadır. Orman köylüsünü ormanı tahrip eden değil, koruyup gözetken konumuna getirebilmenin tek yolu ise köylünün orman varlığını ekonomik getiri olarak değerlendirebilmesi ile mümkündür.

Orman köylüsü tüm ülkemizde kırsal alanın en yoksul kesimini oluşturmaktadır. Orman Bakanlığının baltalık ormanlar konusundaki politikalarına bağımlı olan ve geçici işçilik dışındaki tek geçim kaynağı kaçak kesim olmak zorunda bırakılan bu kesim için ek gelir kaynaklarının yaratılması amacıyla Or-Köy tarafından 1960'larda başlatılan projelerin 1980'den sonra aynı hızla devam ettiğini söylemek ise mümkün değildir. Genelde; halı- kilim dokumacılığı, arıcılık, keçi besiciliğinin kaldırılması amaçlı alternatif besicilik, kaçak kesimi önlemeye yönelik kuzine dağıtımı ve ayrıca kömür tahsisi gibi orman köylüsünün orman tahribini engellemeye ve orman köylülerini kalkındırmaya yönelik projeleri destekleyen Or-Köy kaynak yetersizliği sorunu ile karşı karşıya kalmış ve 1960-80 dönemindeki önemi ve etkisini giderek kaybetmiş bir kurumumuzdur.

Orman köylülerinin kalkındırılmasını amaçlayan ve ormanda geçici işçi olmak, alternatif gelir kaynakları yaratmaya yönelik araştırmalar, yüz ölçümünün üçte ikisinden fazlası orman alanı olan Bartın açısından hayati öneme sahiptir. Bu noktada arıcılık Bartın orman köylüleri açısından bir çıkış olmakla birlikte bu olanağın yanı sıra ormanın doğal fauna kaynaklarının mevcut kooperatifler veya bu amaçla kurulacak kooperatifler aracılığıyla toplanmasının da önemi artmaktadır. Doğal orman bitki örtüsünün sunmakta olduğu ekonomik değeri olan salep, ceviz kestane, elma, erik, kuşburnu vb. pek çok ürünün değerlendirilmesinin önemi de bu noktada ortaya çıkmaktadır.

Ekolojik ürün dendiğinde son derece yanlış bir biçimde yalnızca sebze ve meyveler anlaşılmalıdır. Oysa ekolojik ürünler tüketimi mümkün olan tüm gıda ürünleri yelpazesini ve bu gıda ürünlerinin yetiştiği ortamı içermektedir. Yani sağlıklı, aşırı ilaç yüklemesi yapılmamış hayvan ürünleri de ekolojik ürünler arasındadır. Uygun ortamda yetiştirilmiş ve kurallarına uygun üretilerek paketlenmiş bal, süt, peynir ve benzeri ürünlerin de sertifikalandırılması yoluyla pazar payı yüksek tarım ürünlerinin elde edilmesi mümkündür.

Bartın'da orman köylülerinin mevcut kooperatifleri devreye sokularak zaten ekolojik olan farklı ürünlerin de piyasaya sokulması mümkündür. Bartın ormanlarını Bolu ormanlarından farklı kılan en önemli unsur, Bartın ormanlarının Bolu ormanlarından çok daha yüksek biyolojik çeşitliliğe sahip olmasıdır. Yani ormanlarımızın tür çeşitliliği son derece yüksektir. bol miktarda meyve ağaçları hiç bir kimyasal müdahale olmaksızın Bartın ormanları kendiliğinden var olmaktadır. Orman Bakanlığı'nın söz konusu ağaçlar üzerindeki tasarruf hakları ise yasal olarak söz konusu ağacın ağaç halindeki varlığı üzerindedir. Yani meyvelerin kurutulması kooperatifler aracılığıyla değerlendirilmesi mümkündür.

Bartın ormanlarında meyveleri toplanıp işlendiği takdirde ekonomik değere dönüştürülebilecek pek çok meyve ağacı bulunmaktadır. Bunların başında ise kestane, ceviz, erik, armut ve elma ağaçları gelmektedir. Köylü bu ürünleri zaman zaman toplayıp satmakla birlikte, ürünün mamul hale getirilmesi için gerekli işlemleri yapabilecek ara kademeler ve pazarlama ağı eksikliği bu ürünlerin atıl kullanımını da beraberinde getirmektedir.

Orman Köylülerine bu anlamda bir satın alma garantisi sağlandığı takdirde düzenli girdi sağlayan tarıma bağımlı imalat sanayinin geliştirilmesi de mümkündür.

Bu anlamda belediyemizce yapılmış olan Sürdürülebilir Kalkınma Planı I. Aşama sonuç raporunda değinilmiş olan mevcut kestane bitkisinden Kestane püre ve şekerleme türevleri yolu ile katma değer yaratacak yönde yararlanma konusu İl Tarım Müdürlüğümüzle görüşülerek kendileri bu yönde ikna edilmiş, ülkemizde bu anlamda üretim yapılmakta olan Bursa'da İl Tarım Müdürlüğünce gerekli incelemeler yapılmıştır.

Kestane türevi ürünlere ilişkin çalışmalar İl Tarım Müdürlüğüne sürdürülmekte olup, belediyemizce İl Tarım Müdürlüğü ile ortak projelerin geliştirilmesi umulmaktadır.

Kestane türevleri imalatına ilişkin proje doğal olarak ürün paketleme birimlerine de ihtiyaç duyacaktır. Aynı paketleme birimlerinin ayıklanmış ceviz, ceviz türevleri paketleme ve orman varlığımızın doğal ürünleri olan defne, kuşburnu ve diğer ürünlerin yıkama ve kurutma yapıldıktan sonra paketlenmesi amacına yönelik olarak projelendirmesi planlanmaktadır.

Aynı şekilde ormana dökülerek çürüyen erik ve elmaların toplanarak meyve suyuna dönüştürülmesi konusu da araştırılmakta olup, ceviz türevlerinin araştırılması da yakın dönem projelerinden biri olarak değerlendirilecektir.

Tarıma bağlı imalat sanayinin geliştirilmesi çok yönlü faydayı beraberinde getirecektir. Projenin kesinleşmesi halinde yaratılacak ek istihdam kapasitesi netleşecek olan söz konusu entegre tesis yalnızca tesiste çalışanlar açısından bir istihdam yaratmanın yanı sıra bu ürünleri doğal ortamından toplayarak gelir sağlayacak kesim açısından da istihdam yaratıcı etkiyi gösterecektir.

Tarım sektörü açısından yapılmış olan ayrıntılı değerlendirmeden de açıkça görülebildiği gibi, şu anda en yaygın istihdamı sağlamakta olan tarım sektörünün korunarak geliştirilmesi politikalarının benimsenmesi ve uygulanması halinde, temel tercih pazar payı yüksek, sertifikalı organik tarımın Bartın'da geliştirilmesinin diğer tüm tarıma yönelik kalkınma politikalarının önüne geçmesini bir zorunluluk olarak dayatmaktadır. Sertifikalı ürünlerin pazar fiyatları inorganik üretime kıyasla 5 ile 10 kat fazla olduğundan, sanayi üretimi ile eş değer getiri sağlamaktadır. Bu gerçekleştirilebildiği takdirde kırsal yoksullukla mücadelede çok önemli bir aşamanın atlatılmasının yanı sıra, tarıma dayalı imalat sanayinde kentsel istihdam da yaratılacaktır. Kentsel merkezlerdeki ticaret sektörünün kendi hinterlandındaki kırsal alana hizmet ettiği gerçeği de gözetildiğinde, kırsal alandaki gelir artışının ticaret sektöründe de gelir ve istihdam yaratıcı etkisi küçümsenmeyecek boyutlarda gerçekleşecektir. Yani kırsal kalkınma doğrudan etkilerini kentte de göstereceğinden kentsel yoksullukla mücadelenin etkin bir aracına dönüşecektir.

Bartın ve çevresinde doğal olarak bulunan ve toplanması halinde basit kurutma ve paketleme yöntemleri ile ekonomik hale gelebilecek olan defne, kuşburnu, kekik, nane vb. baharatların yanı sıra İnceçam köyü ve çevresinde ekonomik değeri son derece yüksek salep bitkisi de bulunmaktadır. Yöre köylüsünce tanınmayan ve ekonomik değeri bilinmeyen bu bitkilerin köylülere tanıtımı ve toplanması için örgütlenmeyi teşvik amacıyla ZKÜ Orman Fakültesinin teknik ve bilimsel olanaklarından yararlanılarak yerinde eğitimlerin İl Tarım Müdürlüğü koordinasyonunda gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Bartın'daki Orman Fakültesinin bu anlamda devreye sokulamamış olmasının maliyeti kırsal alandan göç olarak karşımıza çıkmaktadır.

Fakültemizin olanaklarından aynı zamanda Bartın fauna kaynaklarının envanter çalışmasının yapılması noktasında da yararlanılması gerekmektedir.

Bartın'da arıcılık ve bal ürünleri konusunda yararlanılabilecek yetkin bir ismin bulunuyor olması değerlendirilmesi gereken bir şanstır. Orman Fakültesi öğretim üyesi Yrd.Doç.Dr.Zafer Kaya'dan alınan bilgilere göre Bartın'da "acı bal" olarak halk arasında adlandırılan, alerjik reaksiyonlara yol açabildiği için satış değeri olmayan balın nedeni halk arasında Ahu Çiçeği yada Orman Gülü olarak tanınan Rho dodendron ponticum adlı bir bitkidir. Mayıs ayında bir ay müddetle çiçeklenen ve arılar açısından son derece cazip, çekici mavi-mor çiçekli olan bitkiden alınan polenler alerjiye yol açmaktadır.

Balın alerjiye yol açmasını engellemenin yolu da sanılanının aksine son derece basit önlemlerle mümkündür. Mayıs ayında Orman Gülü'nün çiçeklenmesinden önce kovanların orman gülünün yetişmesi mümkün olmayan 1000-1500m yüksekliklere 1 ay önce süre ile taşınması arının bu çiçeklerin polenlerini toplamasını en etkin biçimde engellemektedir.

Sertifikalandırılmış bal üretiminin yapılması da sanılanın aksine son derece basittir. Arıların uyanma zamanı olarak bilinen kovanın uyanışı sırasında yaygın olarak arılara şekerli su verilmektedir. Bu uyanma sırasında kimyasal prosten geçmiş şeker yerine, pancar ile suyun birlikte haşlanması ile yapılan pancar kompostusunun arılara verilmesi,

kovan ilaçlaması sırasında kimyasal kullanılmayıp, geleneksel kükürtleme yönteminin tercih edilmesi, kovanların karayolu, fabrika vb. kirletici alanlardan uzakta tutulması üretilen balın ekolojik ürün olarak sertifikalandırılması için yeterli önlemlerdir.

İster sertifikalı, ister sertifikasız olsun bal son yıllarda ihracat potansiyeli son derece yüksek bir ürün olarak dikkat çekmektedir. Yörede üretilebilecek tüm bal için hazır müşteri portföyü de diğer tarımsal ürünlerde olduğu gibi Belediyemizce şimdiden oluşturulmuştur.

Bartın Belediyesinin görev ve yetki alanına girmeyen tarım sektörünün kalkındırılması ile ilgili projelerle bu denli yakından ilgileniyor olmasının altındaki temel gerekçe de kentsel yoksullaşmanın Bartın özelindeki temel gerekçesinin Bartın kırsalındaki yoksullaşma ile organik ilişkisi konusunda yapılan somut tespitten kaynaklanmaktadır.

Tarım konusunda Sürdürülebilir Kalkınma Planı I. Aşamasında yapılan ekolojik tarımsal üretim yolu ile tarımsal kalkınmanın olmazsa olmazı mevcut ekolojik dengenin bozulmasının engellenmesi, var olan kirliliklerin ise azaltılması eksenindeki politikaların yani çevre koruma politikalarının sıkı sıkıya sahiplenilmesini de gerektirmektedir. Bu noktada termik santral ve mobil santral konularında gösterilen kamuoyu duyarlılığının kentsel merkezlerle sınırlı görüntüsünün aşılması amacıyla, tüm gönüllü kuruluşların ortak çabası organize edilmelidir.

c-ORMAN KÖYLÜSÜNÜN KALKINDIRILMASI STRATEJİLERİ

1-ARICILIK

- i.Aricılık konusunda yapılmış araştırmaların derlenerek, değerlendirilmesi
- ii.Aricılığın geliştirilmesini ekolojik tarımın geliştirilmesi projesi ile entegre olarak ele alınarak projelendirilmesi
- iii.Sertifikalı bal üretimi konusunda bilgilendirme ve bilinçlendirme çalışmalarının yürütülmesi
- iv.Seçilmiş köylere kovan ve arı temini
- v.Aricılık kooperatifleri oluşturularak sürekli eğitim depolama ve pazarlama faaliyetlerinin organize edilmesi

2-FLORA KAYNAKLARININ EKONOMİYE KAZANDIRILMASI

i.KESTANE TÜREVLERİ İMALATI

- i.Kestane şekerleme türevleri imalatının kurulması (Bu bağlamda özel sektör ve kamu olanaklarının alternatifli olarak araştırılıp proje ve fizibilite etüdlerinin Bartın Belediyesinin hizmeti olarak ilgililere sunulması)
- ii.Kestane şekerleme türevleri imalathanesinin paketleme ünitesinin entegre paketleme amacına uygun seçimi
- iii.Imalathane üretim miktarına uygun toplamayı gerçekleştirecek orman köyleri kooperatiflerinin yoksa oluşturularak düzenli hammadde girdisini sağlayacak sözleşmeli toplamanın organize edilmesi
- iv.Projelendirme aşamasında değerlendirilmiş pazarlamanın gerçekleştirilerek yeni ürün değerlendirmeye yönelik yeni altyapı olanaklarının değerlendirilmesi

ii.İÇ CEVİZ PAKETLEME VE CEVİZ TÜREVLERİ İMALATI

- i.Kestane türevleri imalathanesi paketleme ünitesinin atıl sürelerinin belirlenmesi
- ii.Kestane için ön görülen toplama süreçlerinin ceviz açısından da değerlendirilerek, ilk aşamada paketlenmiş iç ceviz üretimine geçilmesi
- iii.Ceviz türevleri (şekerleme ve benzeri)ürün yelpazesinin mevcut imalathaneye eklemelerle ya da farklı bir imalathane ile işlenmesi olanaklarının projelendirilmesi
- iv.Projelendirme aşamasında değerlendirilmiş olan pazar olanakları kullanılarak ürün çeşitlendirmeye yönelik yeni altyapı olanaklarının değerlendirilmesi

iii.KURUTULMUŞ, PAKETLENMİŞ BAHARAT

i.Mevcut imalathane paketleme ünitesinin kapasite ve ürün değerlendirmesi yapılarak uygunluğun sağlanması halinde yıkama ve kurutma ünitelerinin kurulması veya fizibile bulunması halinde de ayrı bir tesis kurularak defne,kuşburnu,kekik vb. orman yan ürünlerinin toplanması ve pazarlanmasına ilişkin projenin hazırlanması.

ii.Gerekli tesis alt yapısı kurularak, kestane için öngörülen toplanma örgütlenmesinin oluşturulması

iii.Projelendirme aşamasında değerlendirilmiş olan pazar olanakları kullanılarak ürün çeşitlendirmeye yönelik yeni altyapı olanaklarının değerlendirilmesi

iv.MEYVE DEğERLENDİRME

i.Mevcut meyve suyu fabrikaları ile ilişkiye geçilerek öncelikle ormandaki elmaların toplanarak söz konusu fabrikalara ulaştırılması için ön araştırma projelerinin yapılması

ii.Kestane toplama için ön görülen toplama organizasyonunun yapılarak, ürünün ilgili fabrikalara nakliyesinin sağlanması

v.YÜKSEK YATIRIM MALİYETLİ DİğER İMALATLAR

i.Ceviz yağı üretme tesisleri fizibilite projesinin hazırlanması uygun ise yatırımın gerçekleştirilmesi

ii.Defne yağı üretme tesisleri fizibilite etütlerinin yapılması uygun ise yatırımın gerçekleştirilmesi

iii.Elma suyu üretme tesisleri fizibilite etütlerinin yapılması ve uygun ise yatırımın gerçekleştirilmesi

ORMAN KÖYLÜSÜNÜ KALKINDIRMA STRATEJİLERİ

AMAÇ: Literatürde en yoksul kesim olarak tanımlanan orman köylülerine gelir sağlayıcı alternatif yeni istihdam alanlarının yaratılarak kırsal göçün azaltılması/durdurulması

1-ARICILIK

AMAÇ: Gerek orman köylülerinin ve gerekse bu alanda çalışmak isteyenlerin ekonomik anlamda güçlendirilerek, sertifikalı bal üretiminin özendirilerek yeni istihdam ve gelir olanakları yaratmak

I.ETAP	II.ETAP	III.ETAP
<ul style="list-style-type: none">• İl Tarım Müdürlüğü ve ilgili meslek odası ile koordine çalışma ortamı yaratılarak yöre de arıcılığın tanıtımının yapılması• “Acı bal” a neden olan bitkiler ve mücadele yöntemleri konusunda bilgilendirme• Sertifikalı bal üretim tekniklerinin kırsal ve kentsel alanda tanıtımı	<ul style="list-style-type: none">• Arıcılık üretim ve pazarlama kooperatiflerinin kurulması• İl Tarım Müdürlüğüne kovan ve oğul temini• Ekolojik beslenmenin sağlandığı kovanların sertifikalandırılması	<ul style="list-style-type: none">• Sertifikalı/sertifikasız tüm balların ihracı

NOT: Üretim yapmayı düşünenlerden mevcut ihracatçı firmalar ile temas kurma ihtiyacında olanların üretimini düşündükleri bitki ve satış potansiyeli olan diğer ürünler hakkında bilgi almak üzere Bartın Belediyesi ile temas kurmaları gerekmektedir.

MALİ KAYNAKLAR: 1-Tarım Bakanlığı
2-Orman Bakanlığı (Or-Köy)
3-Valilik Özel İdare Fonları
4-Üniversitelerin katkıları
5-Ziraat Müh. Odası ve Orman Mühendislikleri Odalarının katkıları

2.FLORA KAYNAKLARININ EKONOMİYE KAZANDIRILMASI

AMAÇ:Yabani bitki ve meyvelerin doğal ortamlarından toplanarak gelire dönüştürülmesi yoluyla istihdam ve gelir yaratılarak kırsal alandan göçün durdurulması

I.ETAP	II.ETAP	III.ETAP
<ul style="list-style-type: none">• Bartın il bütünündeki flora kaynaklarının envanterinin oluşturulması• Ekonomik değeri ve Bartın'da memnuniyeti bilinen<ul style="list-style-type: none">-Defne,-Kuşburnu,-Salep,-Yabani elma,-Yabani armut,-Yabani erik,-Kestane,-Ceviz vb. ürünlerin köylüye tanıtılarak bilinçli toplama amaçlı kooperatiflerin kurulmasının özendirilmesi	<ul style="list-style-type: none">• Toplama ve Pazarlama amaçlı Köy Kalkınma Kooperatiflerinin kurulması• Toplama faaliyetlerinin öncelikle iç pazar ve ihracat kabiliyeti olan ürünler bazında örgütlenmesi• Ürün nakliye ağı ve koşullarının önceden belirlenmesi• Paketleme gerektirmeden satışı mümkün malların pazara ulaştırılması	<ul style="list-style-type: none">• Paketleme ünitelerinin oluşturulması• İç ve dış Pazar olanaklarının kullanılması

NOT:Üretim yapmayı düşünenlerden mevcut ihracatçı firmalar ile temas kurma ihtiyacında olanların üretimini düşündükleri bitki ve satış potansiyeli olan diğer ürünler hakkında bilgi almak üzere Bartın Belediyesi ile temas kurmaları gerekmektedir.

MALİ KAYNAKLAR: 1-Tarım Bakanlığı
2-Özel İdare Fonları
3-Or-Köy
4-Köy Kalkınma kooperatifleri
5-Ziraat Müh. Odası teknik katkısı
6-Üniversitelerin Teknik katkısı

3.ÖN YATIRIM MALİYETLERİ ÜSTLENİLEREK GERÇEKLEŞTİRİLEBİLECEK FLORA KAYNAKLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

AMAÇ:Yabani bitki ve meyvelerin toplanması için gerekli örgütlenme gerçekleştirildikten sonra, daha yüksek ekonomik getiriye sahip, katma değeri yüksek mamul mallara dönüştürülerek kırsal ve kentsel alanda sürekli yeni istihdam ve gelir olanaklarının yaratılması

I.ETAP	II.ETAP	III.ETAP
<ul style="list-style-type: none">• Kestane türevlerinin imalatına ilişkin fizibilite etütlerinin hazırlanması• Kestane şekerleme fabrikasının kurulabilmesi için gerekli finansman kaynağının sağlanması• Kestane toplama:Düzenli hammadde girişi için gerekli organizasyonun sağlanması<ul style="list-style-type: none">- Mevcut kooperatiflerle sözleşmeli toplama anlaşmasının yapılması- Önceden belirlenmiş fiyattan alımın gerçekleştirilerek anlaşmasının yapılması• Paketleme ünitesinin kapasitesinin değerlendirilerek, gerektiğinde ek ünitelerle entegre üretim için desteklenmesi• Elma suyu fabrikaları ile ilişkiye geçilerek, pazarlama olanaklarının araştırılması• Kestane için öngörülen toplama organizasyonu sağlanarak ürünün pazarlanması	<ul style="list-style-type: none">• Paketlenmiş iç ceviz Pazar araştırmasının yapılması• Ceviz toplama ve iç ceviz haline getirme amacıyla orman köylüsünün satın alma garantileri çerçevesinde örgütlenmesi,• Mevcut paketleme ünitesinden yararlanarak ceviz paketlemesinin gerçekleştirilip, ürünün pazarlanması• Defne, kekik, kuşburnu vb. baharat amaçlı orman ürün türlerinin araştırılması• Söz konusu ürünlerin Pazar araştırması yapılması• Mevcut paketleme tesis kapasitesinin değerlendirilerek, gerekiyorsa yeni ünitelerin oluşturulması• Yıkama ve kurutma ünitelerinin oluşturulması• Belirlenmiş ürünlerin satınalma garantileri örgütlenerek toplanmasının sağlanması• Tün ürünlerin ekolojik ürün olduğuna dair sertifikalandırılarak ihraç kabiliyeti yaratılması	<ul style="list-style-type: none">• Elma suyu üretim fizibilite etütlerinin yapılması, uygun ise yatırımın gerçekleştirilmesinin organizasyonu• Ceviz yağı üretim tesisleri fizibilite etütlerinin yapılması, uygun ise yatırımın gerçekleştirilmesinin organizasyonu• Defne yağı üretme tesisleri fizibilite etütlerinin hazırlanması

MALİ KAYNAKLAR: 1-Bartın Belediyesi
2-Ziraat Bankası kredileri
3-Tarım Bakanlığı
4-Sanayi ve Ticaret Bakanlığı
5-Valilik Özel İdare Kaynakları

D-)TİCARET SEKTÖRÜNDE KALKINMA STRATEJİLERİ

Sanayi, imalat, turizm vb. üretken sektörlerle benzer özellikler göstermeyen ticaret sektörü kendi kendine pazar yaratma kabiliyetine sahip bir sektör değildir. Bir başka deyişle, kendisi mevcut üretime bir eklentide bulunmayan ancak üretimin el değiştirme sürecinde yer aldığı ölçüde yarattığı istihdam nedeniyle katma değer yaratılmasına katkıda bulunan ticaret sektörü, mevcut üretim ve pazar olanaklarını değerlendirerek var olmaktadır. Yani bir mal üretiliyorsa pazarlanır, pazarı varsa da satılır. Ticaret sektörünün pazar payını arttırmaya yönelik tek etkilene aracı reklamdır.

Ticaret sektörünün hangi alanlarda ve hangi oranlarda var olacağı ise tamamen serbest piyasa koşulları ile belirlenmekte ve bu belirleme sürecinde ticaret sektörü en edilgen sektör olarak diğer sektörlerce sürüklenmektedir. Bir örnek vermek gerekirse; inşaat sektörünün etkin olmadığı bir yerde inşaat malzemeleri satışı da doğal olarak olamaz, bir başka deyişle, pazar payı yoksa veya azalıyorsa bu yörede inşaat malzemesi ticareti de yapılmaz. Eğer ticaret sektörü etkin bir sektör olsa idi inşaat malzemesi satışının başlaması ile birlikte inşaat sektörünün de gelişme ivmesine girmesi beklenirdi. Aynı şekilde inşaat sektörü malzemeleri satıcıları inşaat sektörü tarafından talep edilmeyen bir ürünü de satma iddiasını taşıyamaz ve o tür bir ürüne para bağlamaz. Olsa olsa ön tanıtımla ve reklamla talebin oluşmasını etkilemeye çalışırlar. Bu noktada reklamcılığın talep yaratma üzerindeki gücünü inkar etmek mümkün olmasa da, daralan piyasalarda reklam, piyasanın alım gücünün varlığı halinde satışın etkinliğini arttırabilen bir araçtır.

Bartın'da ticaret sektörünün, içinde bulunduğu daralan piyasalar nedeniyle girdiği bunalımı incelediğimizde, satılmakta olan ürünler sebebiyle değil, piyasanın alım gücünün kırsal ve kentsel yoksullaşma nedeniyle düşmesinin en önemli faktörü oluşturduğunu görmekteyiz. Bir başka deyişle, ticaret sektörünün gelişebilmesi için alınacak tedbirler, diğer sektörler de ki gelişmeye bağlı olmak zorundadır. Diğer sektörlerde istihdam yaratıcı, gelir artırıcı gelişmeler sağlanmadıkça, ticaret sektörünün gelişmesini sağlayacak tek gelişme ya ihracata yönelik ticari faaliyetler olacaktır yada mevcut tüketicilere yeni tüketicilerin eklenmesi ile oluşabilecektir ki, Bartın'daki mevcut ticaret sektörü ihracata yönelebilecek kapasiteye henüz sahip değildir.

Ticaret sektörünün gelişebilmesi için sıkça dillendirilen Bartın'da üniversite açılması ve bir askeri birliğin Bartın'da konuşlanabilmesi için gerekli temaslarda bulunulması yani mevcut tüketicilere yeni tüketiciler eklenmesi önerilerini bu bağlamda değerlendirecek olursak, üniversite açılması talebinin ulusal eğitim politikaları ile yakın bağlantısının ötesinde, Bartın'ın mevcut fakülte için gerekli ve yeterli olanakları sunup, bunun karşılığı olarak üniversite öğrencilerinin kısıtlı da olsa alım kapasitelerini yeterince kullanıp kullanmadığını sorgulamakta yarar vardır. Bartın 18-25 yaş grubu için cazip olabilecek tüketim ve hizmet alanlarını sunmakta olan bir ticari yapıya sahip değildir. Bu grup genelde kiracı statüsü ile Bartın'da var olup, gençlerin boş zaman faaliyetlerinde tüketimine yönelebilecekleri fırsatlar ne kiracı gençlere nede yurtlarda kalan gençlere sunulmamaktadır. Mevsimsel tiyatro etkinliklerinin var olduğu Bartın'da gençlere yönelik sinema, diskotek, çay salonları vb. boş zaman faaliyetlerine yönelik etkinliklerin yaygınlaşması amaçlanmalıdır. Üniversite ile kent arasında organik ilişkiyi doğurabilecek en önemli faaliyeti oluşturması beklenen eğlence sektörü, Bartın'da gençleri cezbedebilecek niteliklere ve altyapıya sahip değildir. Ticaret sektörü mevcut kaynaklarından etkin bir biçimde yararlanma kabiliyetini gösterememekteyken, ile bir üniversitenin gelmesinden ne gibi bir yarar umulduğu ise anlaşılmamaktadır. Genç tüketiciyi hedeflemeyen Bartın'daki ticaret ve hizmet sektörü kendi içinde değişim göstererek, öncelikle mevcut potansiyeli değerlendirme konusunda bir başarı göstermedikçe ve özellikle gençleri yalnızca alışveriş yapan değil, yaşayan ve buldukları yeri geliştirebilen bir faktör olarak değerlendirmeyi öğrenmedikçe Bartın'a bir üniversitenin kurulması halinde dahi, kentin ticaret sektörünün canlandırılması mümkün olmayacaktır.

Kaldı ki, ülkemizin genel olarak içinde bulunduğu ekonomik durum devlet harcamalarında ciddi kısıntıları 1999 yılından bu yana gündeme getirmiştir. Bu ise üniversite konusundaki talebin karşılanabilir bir talep olma niteliğini tartışılır hale getirmiştir.

Aynı durum askeri birlik konusu içinde geçerlidir. Tümüyle ulusal güvenlik politikalarına bağlı olan askeri birlik yer seçim kararlarının yörede siyasi baskı ile yönlendirilebilir kararlar olarak algılanmasını ise anlamak mümkün değildir. Gerçekçi olmayan talepler üstünde geliştirilen stratejiler yerine, değişkenleri kısa dönemde etkilenebilir, dış faktörlere değil, öz gücün rasyonel kullanımına bağlı oluşumlara ticaret sektörünün de katkısı sağlanması halinde uygulamaları hızlandırmak mümkündür.

Konuya bu bakışla yaklaştığımızda, yükselen askeri birlik talebinin tam aksinin savunulmasının mevcut kaynakların rasyonel kullanımını açısından çok daha uygun olduğu görülmektedir.

Bilindiği üzere Bartın Limanının bir bölümü sivil ulaşımına açıkken, yüksek tonajlı gemilerin yanaşması için uygun olan büyük kesimi, askeri amaçlara tahsisli olduğundan zorunlu haller dışında sivil trafiğin kullanması mümkün olmamaktadır. Bartın'ın askeri önemini giderek yitirildiği ve mevcut askeri tesislerin de boşaltılacağına ilişkin sinyallerin yoğunlaşmış olduğu bir ortamda muhtemel gelişmelere uygun konumlanmakta sayısız fayda görülmektedir.

Bu noktada;

-Bartın Limanının askeri amaca yönelik kesiminin boşaltılması ve sivil trafiğe açılması temel talep olmalıdır.

-Limanın mevcut askeri tamir bakım atölyeleri ve tersane kesiminin de sivilleştirilerek, Karadeniz Bölgesindeki gemi ve teknelere yönelik hizmet vermesi halinde Bartın çok önemli bir gelir ve istihdam yaratma kabiliyetine erişecektir.

-Liman hizmetleri çeşitlendirilerek, limana giriş yapan gemilere her türlü hizmeti, yüksek hizmet kalitesi ile sunacak biçimde yeniden örgütlenmelidir.

-Kısa vadede Limanın Karabük ve Ankara karayolu bağlantısının geliştirilmesinin yanı sıra Saltukova-Bartın Limanı demiryolu bağlantısının yapılması talebi tüm Bartın'ın üzerinde uzlaşarak dillendirildiği bir talebe dönüşmelidir.

-Limanın atölyelerinin sivil trafiğin hizmetine açılması halinde Bartın'ın ticari ve turistik yaşamının canlandırılmasının yanı sıra, yapılan ön araştırmaya göre mevcut kapasite ile yaklaşık 800 kişiye yeni istihdam olanağı sağlayacak yani; 800 ailemize, dolayısıyla da 4000 kişiye daha iyi gelir koşulları sunabilecektir. Limanın yer hizmet kapasitesinin artırılması halinde bu sayının daha da yükselmesi beklenmelidir. Bartın Limanının sivilleştirilmesi projesi tüm sosyal taraflar tarafından doğru anlaşılacak şekilde değerlendirilmeli, bu nedenle Bartın'ın askeri önemini arttırmaya yönelik taleplerden ivedilikle vazgeçilmelidir.

Ticaret sektörünün mevcut tüketicilere yeni tüketici ekleme amacına her halde fazla hizmet edebilecek öneri Bartın Limanının şu anda yalnızca mal taşımaya yönelik kullanımının yolcu taşımacılığı ile artırılması olacaktır. Bu amaçla Deniz yolları işletmesinin geleneksel Karadeniz tur gemilerinin Bartın Limanına uğrayarak bir günü Bartın ve çevresinin gezilmesine ayırması yönünde siyasi ve sosyal bir talep yaratılması yalnızca ticaret sektörünün değil tüm Bartın'ın talebi haline getirilmelidir. Aynı şekilde Karadeniz'e kıyıdaş ülkelerden sınır ticareti veya turistik amaçla gelenlerin Bartın Limanına yönelmesi için seferler düzenlenmesi de organize edilebilir.

Böylesi bir organizasyonun Karadeniz'e kıyıdaş ülke limanları ve turizm firmaları ile kurulacak ilişki ve önceleri feribotların ileri görüşlü bir şekilde öncelikle ticaret ve turizm sektörüne sponsorluğunun üstlenilip ulaşımda fiyat dampingi ile çekim yaratılması halinde, deniz ulaşımının kısa sürede kendi başına karlı hale geçerek yeni bir istihdam ve yatırım alanı yaratması beklenebilir.

Sürdürülebilir Kalkınma Planı I.Aşama Sonuç raporu kapsamında değerlendirilen veriler, Bartın'da ticaret sektörünün kendi kırsal hinterlandını pazar olarak tanımlayan oldukça geleneksel bir yapıya sahip olduğunu göstermektedir. Ücretsiz aile işçiliğinin yaygın olduğu saptanan ticaret sektörünün istihdam üzerindeki etkilerinin de beklenenden

düşük oluşu, hem bu geleneksel örgütlenme biçiminin doğal sonucu, hem de kırsal alana endeksli yapısının gereğidir.

Bartın'da ticaret sektörünün gelişmesi için geliştirilmesi gereken önlemlerin temel eksenini, daralan pazar olanaklarının iç dinamiklerin harekete geçirilmesi ile genişletilmesini yani mevcut tüketici yapısının tüketebilir hale gelmesi temel olarak bu gelişimi oluşturmak zorundadır. Bu ise öncelikle kırsal ve kentsel alanlarda gelir getirici istihdam alanlarını yaygınlaştırmak anlamındadır. Sürdürülebilir Kalkınma Planı I.Aşama Sonuçları Bartın için çıkış noktasını oluşturabilecek istihdam ve gelir artışı yaratabilecek temel iki sektörün varlığına dikkat çekmektedir. Bu sektörlerden tarım sektöründe yapısal değişim ile istihdam ve gelir düzeyinin yükseltilmesine ilişkin tüm önlemler olumlu etkilerini doğrudan ticaret sektörü üzerinde gösterecektir. Aynı şekilde, kentsel gelir düzeyinin artırılması ve istihdam yaratılması konusunda da turizm sektörünün ticaret sektörü üzerindeki doğrudan olumlu etkisi bulunmaktadır.

Bu bakış ile ticaret sektörünün geliştirme stratejilerini değerlendirecek olursak;

TİCARET SEKTÖRÜNÜ GELİŞTİRME STRATEJİLERİ

- 1-Tarım sektöründe sürdürülebilir kalkınma stratejilerinin hayata geçirilmesi
- 2-Turizm sektöründe sürdürülebilir kalkınma stratejilerinin hayata geçirilmesi
- 3-Mevcut fakülte ve yüksekokul öğrenci potansiyelinin ticaret sektörü tarafından etkin bir biçimde değerlendirilmesi
- 4-Bartın'ın ulaşım üstünlüklerinin ticaret sektörünce değerlendirilmesi
- 5-Bartın Limanının ticari kapasitesinin artırılması
- 6-Bartın limanından yolcu taşıma kapasitesinin artırılması

Tarım ve turizm sektörlerinin sürdürülebilir kalkınma stratejilerini ilgili bölümlerde değerlendirilmiş durumdadır. Bu noktada ticari hareketliliği arttırmaya yönelik olarak geliştirilmesinde yarar görülen diğer alt başlıkların ayrıntılandırılmasında yarar görülmektedir.

a-MEV CUT FAKÜLTE VE YÜKSEKOKUL ÖĞRENCİ POTANSİYELİNİN TİCARET SEKTÖRÜ TARAFINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

I.AŞAMA	II.AŞAMA	III.AŞAMA
<ul style="list-style-type: none">• Öğrencilere bir anket uygulanarak hangi tür hizmetlerin talep edildiğinin belirlenmesi,• Öğrencilerin Bartın'da karşılaştıkları sorunlar ve darboğazlarının belirlenmesi,• Mevcut ticari faaliyet alanlarından, öğrencilerin talep ettikleri hizmetleri vermekte olanlarının belirlenerek anılan faaliyetlerin öğrencilere tanıtımı amaçlı etkinlikler (duyuru panosu, afiş, reklam, farklı promosyonlar vb.) uygulanması	<ul style="list-style-type: none">• Anket sonuçlarının ticari faaliyetleri bulunanlara yaygın bir biçimde iletilerek, yatırım alanlarının farklılaştırılması amacıyla teşvik,• Ticaret sektörünün öğrenci potansiyelini değerlendirebilmesi için gerekli önlemlerin belediye ile ortaklaşa tespiti ve güç birliği	<ul style="list-style-type: none">• Öğrenci taleplerine uygun pazarın oluşturulması

MALİ KAYNAKLAR:1-Bartın Ticaret ve Sanayi Odası
2-Bartın Belediyesi
3-Gönüllü Sivil Toplum Kuruluşları
4-Üniversiteler

b-BARTIN'IN ULAŞIM ÜSTÜNLÜKLERİNİN TİCARET SEKTÖRÜNCE DEĞERLENDİRİLMESİ

I.AŞAMA	II.AŞAMA	III.AŞAMA
<ul style="list-style-type: none">• Bartın'ın liman üstünlüğünü eksen alarak liman nakliyle olanaklarından yararlanabilecek ulaşım hinterlandının belirlenmesi,• Bu hinterlandın içinde kalan illerin TSO'ları ile ilişki kurularak, öncelikle Karadeniz'e kıyıdaş ülkelerle ithalat-ihracat ilişkisinde olan firmaların tespiti,	<ul style="list-style-type: none">• Bartın'ın ulaşım hinterlandında kalan Karadeniz'e kıyıdaş ülkelerle ithalat-ihracat ilişkisinde olan firmalara Bartın'ın liman olanaklarını tanıtıcı broşürler gönderilmesi,• Potansiyel talep tespitleri uyarınca Liman depolama alan ve tesislerinin kapasitesinin arttırılması,• Bartın limanı-Saltukova arasındaki demiryolunun yapılabilmesi için gerekli temaslara öncelik verilmesi,	<ul style="list-style-type: none">• Bartın Limanına demiryolu bağlantısının sağlanarak öncelikle Karabük'ün liman ihtiyacının Bartın'da karşılanması amacıyla kamuoyunun oluşturulması

- MALİ KAYNAKLAR:** 1-Bartın Belediyesi
2-Bartın Ticaret ve Sanayi Odası
3-Gönüllü Sivil Toplum Kuruluşları
4-Kamu Kurum ve Kuruluşlarının katkıları

c-BARTIN'IN TURİZM SEKTÖRÜNDEKİ GELİŞMELERİNİN TİCARET SEKTÖRÜNCE DEĞERLENDİRİLMESİ

I.AŞAMA	II.AŞAMA	III.AŞAMA
<ul style="list-style-type: none">• Tur organizasyonları ile ilişki kurularak yurt içi ve yurt dışı turistin satın alma gücü ve pazar tercihlerinin belirlenmesi,• Yerel el sanatları üretiminin teşviki ve bu alanda ihtisaslaşmış ticari faaliyetliliğin özendirilmesi,• Ticari faaliyetlilikte bulunan iş yerlerinin kent estetiğine katkıda bulunacak şekilde düzenlenmesi,	<ul style="list-style-type: none">• Kent içi turların hattının belirlenerek, bu hatlar üzerinde turistlere yönelik eğlence, dinlence, lokanta, mağaza vb. aktivitelerin yoğunlaştırılması amacıyla kamuoyu yaratılması• Kent merkezinde olması gerekmeyen ticari faaliyetlerin uygun alanlara taşınmasının teşviki, ve bu yönde kamuoyu baskısının oluşturulması	<ul style="list-style-type: none">• Ticaret sektörünün hizmet kalitesini yükseltecek önlemlerin araştırılması ve teşviki

MALİ KAYNAKLAR: 1-Bartın Belediyesi
2-Turizm İl Müdürlüğü
3-Bartın Ticaret ve Sanayi Odası
4-Gönüllü Kuruluşların katkıları

d-BARTIN LİMANININ TİCARİ KAPASİTESİNİN ARTTIRILMASI

I.AŞAMA	II.AŞAMA	III.AŞAMA
<ul style="list-style-type: none">• Tüm sivil toplum örgütlerinin ve siyasi partilerin Bartın Limanının tümü ile sivilleşmesi halinde elde edilecek sosyal getiri üzerinde tartışmalarının sağlanması,• Genel uzlaşma sonrası her birimin talebin iletilmesi için kullanabilecekleri yöntemlerin belirlenmesi,• Gerekli başvuruların yapılması	<ul style="list-style-type: none">• Bartın Limanının askeri kesiminde yer alan faaliyetlerin dökümünün yapılması• Farklı faaliyet alanlarının yeniden organizasyonu ve işletme koordinasyon yapısının oluşturulması ,• Mevcut yatırımlara kapasite arttırma ve etkin kullanım için yapılması gereken eklentilerin tespiti• Maliyetlerin belirlenmesi• Limanda yer alabilecek farklı liman hizmetlerinin belirlenerek fizibilitelerinin yapılması• Bartın Limanının karayolu bağlantısının güçlendirilmesi ile demiryolu bağlantısının yapılması talebinin yükseltilmesi	<ul style="list-style-type: none">• Bartın Limanı askeri liman bölümünün devir işlemlerinin tamamlanması,• Askeri tesislerle artan Liman kapasitesinin tanıtımı,• Limanın sivil trafiğe açılması• Lokanta, otel, hediyelik eşya satışı vb. ticari işletmeleri ile yer hizmetlerini geliştirmeye yönelik fiziki planların yapılması• Yatırımların gerçekleştirilmesi

KAYNAK: Bartın'daki tüm tarafların katkıları

e- BARTIN LİMANININ YOLCU TAŞIMAYA YÖNELİK KULLANILMASI

I.AŞAMA	II.AŞAMA	III.AŞAMA
<ul style="list-style-type: none">• Devlet Denizyolları İşletmesi ile ilişki kurularak Karadeniz Yolculuk Turlarına Bartın'ın durak olarak alınması yönünde toplumsal talep oluşturulması• Karadeniz'e kıyıdaş ülke limanları konusunun etüd edilerek, ülkelerin sınır ticareti ve turist akışlarının belirlenmesi,• Bartın Limanı içine yolcu bekleme peronları vb. yolcu taşımaya yönelik eklentilerin yapılması	<ul style="list-style-type: none">• Devlet Denizyolları İşletmesinin Karadeniz Feribotu yolcularının Bartın'da kalış süresine uygun tur güzergahlarının oluşturulması ile rehberlik hizmetleri• Karadeniz'e kıyıdaş ülke limanlarından düzenli ulaşım sağlanacak limanın belirlenmesi, charter türü ulaşım düzenlenebilecek limanlarla ilişki kurulması• Açık denize uygun feribot kiralınması için gerekli araştırmaların yapılması	<ul style="list-style-type: none">• Bartın limanı yolcu kapasitesine uygun üst yapı ihtiyacına gerekli eklentilerin yapılması• Düzenli ve charter (dolmuş) feribot seferlerinin sponsorluğunun üstlenilerek seferlerin başlatılması

MALİ KAYNAKLAR: 1- Bartın Ticaret ve Sanayi Odası
2-Bartın Valiliği Özel İdare Kaynakları
3-Turizm İşletme Sahipleri
4-Bartın Belediyesi

E-İMALAT SANAYİNDE KALKINMA STRATEJİLERİ

a-İMALAT SANAYİNE İLİŞKİN TEMEL TESPİTLER

Bartın Sürdürülebilir Kalkınma Planı I. Aşama Sonuç Raporu kapsamında Bartın'ın imalat sanayi ayrıntılı bir biçimde incelenmiştir.

Bartın'daki imalat sanayi konusunda yapılan önemli tespitlerin başında, yörede imalat sektöründe genelde KOBİ olarak adlandırılan küçük ve orta ölçekli işletmelerin genel sorunlarının Bartın'da da aynı şekilde yaşanmakta olması gerekmektedir. Söz konusu genel sorunlar özetlenecek olursa;

- Mevcut mevzuat konusunda eksik ve yetersiz bilgilendirme nedeniyle yaşanan sorunlar
- Öz kaynak yetersizliği nedeniyle ekonomik dalgalanmalardan doğrudan etkilemeye açık işletme türlerinin yaygınlığı,
- Kredi kullanma olanakları konusunda yetersiz bilgilendirme ve bunlardan daha da önemlisi,
- Yatırım ortamı değerlendirmesi yapmaksızın yönelinen yatırımlar nedeniyle ortaya çıkan işletme sorunları

Bu temel tespitlerden hareketle söz konusu çalışma KOBİ'ler ile ilgili mevzuat konusunda genel bir bilgi verilerek, bu anlamda yapılması gereken temel görevin İl Sanayi ve Ticaret Odası yönetimine düştüğüne dikkat çekilmiştir. Bu amaçla geliştirilen öneri ise;

Mevzuat konusundaki eksik ve yetersiz bilgilendirme engellenmesi amacıyla ilin KOSGEB, Sanayi ve Ticaret Müdürlüğü ve Ticaret ve Sanayi Odası gibi kamusal ve gönüllü kuruluşların ortak hareketi koordine edilerek, ilgili mevzuatın ilgili kuruluşlarınca incelenip, ilgili meslek odalarının katkısıyla tüm işletmelere duyurulması ve zaman zaman mevzuat hakkında açıklayıcı seminer, konferans, panel vb. etkinlikler düzenlenmesidir.

Ayrıca bu kesimin önemli bir bölümünün maddi olanaklarının da kısıtlılığı gözetilerek avukatlık ve mali danışmanlık hizmetlerinin ortaklaşa çözümü gene odalar bünyesinde yararlanılan üyelerin katkılarıyla sağlanabilmelidir.

KOBİ'lerin en önemli sorunlarından birisinin de finansman sorunu olduğuna dikkat çekilen çalışmada, genel olarak ülkemizin, özel olarak Bartın'ın gelir düzeyinin azlığı, tasarruf eğilimlerinin özel olarak Bartın'daki göreceli yüksekliğine karşın, tüketim eğilimlerinin güçlülüğünün yanı sıra, kentsel toprak rantının yüksekliğinin spekülasyon faaliyetleri körükleyici etkisinin mevcut tasarrufların imalat sanayinde değerlendirilmesinin önündeki en önemli engeli oluşturduğu tespitine ulaşılmaktadır. Finansman sorununun aşılabilmesi amacıyla KOBİ'lerin yararlanması için özel olarak oluşturulmuş mali araçlar, bu araçların kullanılması için gerekli özellikler ve başvuru süreçleri konusunda ayrıntılı bilgi, kredi ve finansman desteği arayışındaki KOBİ'ler için I. Aşama olarak sonuçlandırılan çalışma özelinde verilmiştir.

Söz konusu çalışmada Bartın'da yatırım yapmayı düşünen yatırımcıların yatırım konusundaki karar alma sürecinde değişen dünya koşullarında yatırım kararlarının irdelenmesi sırasında gözetmeleri gereken süreç ayrı bir bölüm halinde düzenlenmiştir.

Yapılan çalışma çerçevesinde, çalışmanın özel amacı olmamasına karşın Bartın'da sosyal ve ekonomik kalkınmaya ivme kazandırmak ve toplumsal refahın artırılması genel amacı çerçevesinde Bartın'da yatırım eğilimlerinin provoke etmek ve mevcut yatırımların devamlılığı ve gelişmeleri için gözetmeleri gereken temel problemlere dikkat çekmek üzere, temel bilgi eksikliklerinin de giderilmesine çalışılmıştır. Sürdürülebilir Kalkınma Planı çalışmalarının temel amaçlarından biri de çevrenin korunması ve geliştirilmesinin yanı sıra toplumsal refah düzeyinin iyileştirilmesi, yaşam standartlarının yükseltilerek yaşam kalitesinin geliştirilmesidir. Böylesi bir amaç, hangi gelir grubunda ve hangi biçimde olursa olsun doğal kaynakların gerektiğinden fazla ve yanlış tüketim ve kullanım eğilimlerinin engellenerek, tasarrufların istihdam yaratıcı alanlarda değerlendirilmesi için yol göstericiliği de üstlenmek zorundadır. Bu amaçla, mevcut yatırımların verimliliğinin yükseltilmesi veya daha verimli alanlara kanallandırılması, yeni yatırım alan ve konularının akılcı bir biçimde yerel ve kültürel konjonktürü gözeten bir biçimde organizasyonunun sağlanması konularında da yol gösterici olmak, yaşam kalitesinin yükseltilmesi bağlamında Sürdürülebilir Kalkınma Planı çalışmalarının ilgi alanı içine girmektedir.

Sürdürülebilir Kalkınma Planı çalışmasının bu bağlamda imalat sanayinde kısa dönemde karşılaşılabileceği düşünülen darboğazlar ve yatırım tercihleri açısından yönlendirici önerileri aşağıdaki gibidir.

Organize Sanayi Bölgesi yatırım kararları sektör bazında topluca değerlendirildiğinde, Bartın'ın geleceğe yönelik yatırım kararları arasında tekstil sektörünün ağırlıklı olarak yer aldığı görülmektedir. Öncelikle sektörel bağlamda yapmayı düşündüğümüz genel imalat sanayi değerlendirilmesinde tekstil sektörüne yatırım yönelmesi dikkat çekici olmaktadır.

Tekstil sektörü 1980-1990 yılları arasında Türkiye açısından oldukça cazip bir alan olarak öne çıkmış ve kısa sürede üretimde doygunluk düzeyine ulaşmıştır. Dış satımda hesapsız üretim nedeniyle özellikle uluslararası piyasalarda olağanüstü fiyat kırmalarla pazar kapma nedeniyle konulan kotalar, 1983'lerden itibaren tekstil sektöründe krizin başlangıcını oluşturmuştur. Pamuklu ve sentetik iplik alanında uzak doğu piyasalarında 1995'den itibaren başlayan dumping ilk etkilerini Türkiye'deki iplik imalatçıları üzerinde göstermiş, zaman içinde stok boşaltma amaçlı iç piyasa dumpingleri işlenmiş tekstil ürünlerini de vurmuştur. Tüm bu global gelişmeler değerlendirildiğinde, ülkemizde en yaygın imalat sektörü iflaslarının yaşandığı bir dönemde, Bartın'da tekstil sektörüne yatırım yapılıyor olması, Bartın'ın gelecekteki yatırımlarının da hüsrana uğrayarak zaten oldukça zayıf olan girişimcilik ruhunun kısa zamanda daha da gerilemesine yol açabilecek, tehlikeli bir gelişme olarak görülmektedir.

Üstelik yörede, sektörünün gelişmesini açıklayabilecek hiçbir nesnel gelişme de bulunmamaktadır. Bu anlamda ne nitelikli iş gücü, ne hammadde kaynaklarına, ne de pazara üstünlük sağlayıcı bir yakınlık olmadığı gibi, globalleşme ile değişen yatırım ortamının da farkına varılamamaktadır. Günümüzde yatırım kararları "ne üretebilirim" sorusu ile değil, "nereye ve kime satarım" sorusu ile başlamak zorundadır.

Yörenin hammadde üstünlüğü gösteren temel sektörlerin; taş, toprak sanayi, orman sanayi ve demir çelik ürünleri ile desteklenebilecek makine imalat sanayi ve alt sektörleri olarak görülmektedir. Bu temel sektörde alınacak yatırım kararlarının Pazar payının artması ise ancak, ürün çeşitliliği ve ürünlerini benzerlerinden farklılaştırma yöntemi ile mümkündür. Bu ise Ar-Ge çalışmalarının başlatılmasını kaçınılmaz kılmaktadır. Sanayi ve Ticaret Odası bünyesinde sektörel bazda alt sektörler ve ürün yelpazesi konusunda uzmanlaşmış araştırma ve teknoloji geliştirme çalışmalarının başlatılması halinde Bartın'daki mevcut tasarruf eğilimlerinin harekete geçirilerek, yatırıma dönüştürülmesi sağlanabilir.

Mevcut doğal kaynakların üstünlüklerinin ortaya çıkarılarak mamule dönüşümleri özellikle araştırılmalıdır. Örnek vermek gerekirse, Bartın ormanlarında doğal bir kaynak olarak var olan ceviz ve kestane doğadan toplanarak doğrudan satışa sunulmaktadır. Oysa ceviz, kestane ve defne farmakoloji sanayinde önemli bir hammaddedir. İşlenmesi halinde doğrudan satışına kıyasla çok ciddi bir gelir getirecek olan cevizlerin işlenmesi ise bu güne kadar hiç düşünülmemiştir. Aynı şekilde doğada çok miktarda var olan defne ağaçlarından hiçbir biçimde yararlanılmamaktadır. Defne kozmetik ve farmakolojik öneme haiz değerli bir bitki olup, yine yağı çıkarıldığı takdirde pek çok alanda önemli satış şansı olan, yörenin çok zengin olduğu bir bitkidir. Kaldı ki anılan bitkinin yalnızca kurutulup ambalajlanması halinde dahi ihracat potansiyeli de olan bir baharat olarak gıda sektöründe satış şansı yüksektir. Benzer bir biçimde kestane de şeker, pasta ve benzeri mamullere dönüştürülerek gıda sanayince işlenerek önemli bir gelir kaynağına dönüşebilir. Bu çıplak gözle görülebilir mevcut flora kaynaklarının envanterinin çıkarılmasına yönelik örnekleri ayrıntılı çalışmalarla çoğaltmak mümkündür.

Bartın özelinde en önemli atılım, işletmeleri rakip değil, birbirlerini bütünleri haline getirecek teknik ve düşünsel gelişmeyi sağlamak olarak görülmektedir. Daha önce de değinildiği üzere, ihtisaslaşma düzeyini arttırarak Pazar payını yükseltecek olan birarada bulunmanın dışsal faydalarının firmalara öğretilmesinin girişimcilik ruhunun geliştirilmesi üzerinde de fayda sağlayacağı unutulmamalıdır.

Bartın için çeşitli bölümlerde yapılan analizlerde, mali yatırım araçlarını kullanmayı bilmemek, tanımamak ve kullanmamaktan gelen mevcut banka mevduatlarını reel olarak kaybı sonucuna dikkat çekilmişti. Mevcut yatırım potansiyelinin bir yandan yanlış

sektörlere yapılan yatırımlarla tüketilmesini yanı sıra, yatırıma dönüşmemiş sermayenin de mali yatırım araçlarını kullanma eksikleri nedeniyle erozyonu, günümüzde var olan yatırım potansiyelinin çok yakın bir gelecekte, tamamına yakınının kaybına neden olabilecek ölçüde önemli bir sorun olduğu teşhis edilmektedir. Tüm bu çıkarsamalardan hareketle bölgenin kamu ve özel sektördeki ilgili tüm kurumlarının acilen tüm kaynaklarını öncelikle yatırım konularını, mevcut ve muhtemel pazar olanakları ve olası üretim teknolojileri konularındaki araştırma ve geliştirme çalışmalarına odaklanmaları gerekmektedir.

Bartın Belediyesinin temel planlama anlayışının çağdaş belediyeçilik gereklerine uygun bir biçimde doğal ve kültürel değerlere olabildiğince sahip çıkarak, insani kalkınmanın sağlanabilmesi için belediyenin tüm imkanlarının eşit ve adil hizmet anlayışı ile kamu yararına kullanılmasına özen gösterilmesidir. Bu anlayışın doğal uzantısı olarak yapılmakta olan Sürdürülebilir Kalkınma Planı çalışmaları somut bir ürün olarak elinizdedir.

b-İMALAT SANAYİ SEKTÖRÜNDE GELİŞME

İmalat sanayi sektörü konusunda Sürdürülebilir Kalkınma Planı I.Aşama Sonuç Raporundaki veriler ve bu verilere dayalı değerlendirmeler gözetildiğinde, gelişme stratejilerinin temelde; var olan imalat sanayi yapısının etkinleştirilmesi amaçlı stratejilerin yanı sıra, tarım sektöründeki gelişme stratejileri kapsamında ayrıntıları ile değerlendirilmiş olan tarıma dayalı imalat sanayinin gelişme potansiyelinin değerlendirilmesi konuları öncelik kazanmaktadır.

İmalat sanayi sektöründe Bartın'ın atılım yapabilmesinin önündeki en önemli engellerden biri ülke genelindeki ekonomik durgunluk ve kriz hali olurken, diğerinin ise yerel özelliklerden kaynaklandığı düşünülmektedir. Sektörde yatırım kararlarının profesyonel tekniklerle belirlenmemiş olmasının yarattığı temel sıkıntı seçilen yatırım konularının pazar öncelikli olarak değerlendirilmemiş olmasından kaynaklanmaktadır. I.Aşama Sonuç Raporunda ayrıntılı olarak değerlendirilmeye çalışılan yatırım ortamının belirlenmesinde gözetilmesi gereken temel kriterleri içermeksizin gerçekleştirilmiş olan yatırımların küreselleşen dünyanın gereklerine uygun bir örgütlenme çerçevesinde oluşturulmamış olması, mevcut yatırımların en önemli handikabını oluşturmaktadır.

Mevcut potansiyelin kârlı çalışmasının sağlanabilmesi bu anlamda yeniden örgütlenmeyi ön koşul haline getirmiş durumdadır. Böylesi bir yeniden örgütlenme kararlılığına varılması halinde, şimdiki haliyle Ticaret ve Sanayi Odası adı altında örgütlenmiş ve ticaret sektörünün sayısal üstünlüğü nedeniyle, sanayi sektörünün özgün sorunlarını değerlendiremeyen yapıdan çıkılarak Sanayi Odasının, Ticaret Odasından ayrılması gelişme ivmesinin oluşturulması açısından etkin bir örgütlenmeye yönelmenin ilk adımı olarak değerlendirilmelidir. Denizli ve Çorlu gibi çok kısa sürede sanayi gelişiminde kayda değer atılımlar gerçekleştirmiş olan illerimizde de benzer bir süreç izlenmiştir. Sanayi ve ticaret kesimlerinin sorunlarının farklılıklarının benzerliklerden çok daha fazla olduğu teşhisi ile Denizli ve Çorlu'da başlatılmış olan ayrı örgütlenme, kısa sürede ticaret kesiminin sayısal üstünlüğü nedeniyle sanayi sektörünün sorunlarının çözümü için kaynak aktarma/yaratma çekingenliği ve üyeler arasındaki sayısal üstünlük nedeniyle ticaret sektörünün sorunlarına ağırlık verme eğilimleri içinde imalat sanayinde istenen toparlanmanın gerçekleşmeyeceği gerçeğini somut olarak ortaya koymuştur. Her iki ilde de Sanayi Odalarının ilk oluşumunda kayda değer bir sanayici kitlesinin varlığında söz etmek mümkün olmamakla birlikte, sektör içi sorunlara ortak kaynak yaratarak çözüm bulmaya yönelik örgütlülüğün sağlanması, çözümlere ulaşma süresini de kısaltarak sanayi gelişiminde hızlı ve ciddi adımların atılmasını beraberinde getirmiş, sektörün kararlılık düzeyini arttıran bu gelişimler ise beraberinde yeni yatırımlar için uygun ortamı yaratmıştır.

Mevcut yatırımların kârlılığını arttırmaya yönelik çalışmanın tüm işletmelerin mevcut insan, makine ve pazar olanakları ile ürün çeşitlendirme kapasiteleri incelenerek yapılması gerekmektedir. Bartın'daki mevcut imalat sanayi yatırımlarına genel olarak baktığımızda; orman ürünleri, taş-toprak ürünleri, boya plastik ve PVC ürünler, makine ve metal ürünleri

imalat sanayilerinin ağırlıklı olarak varlığını görmekteyiz. Bu imalatların yanı sıra tekstil ve ayakkabı imalatı gibi alanlara yönelmiş farklı kapasitelere sahip toplam 76 işletme Bartın'da faaliyet göstermektedir.

Mevcut kapasitenin yeniden değerlendirilerek karlılık düzeyinin artırılması, her sektör için pazar öncelikli ve sektörünün bütününe bir arada olmaktan kaynaklanan yararlarının maksimizasyonunu gözeterek rekabet gücünü arttırmaya yönelik (agglomeration economies) yeniden planlamasını gerektirmektedir. Böylesi bir planlamanın ön koşulu ise bu anlamda söz konusu işletmelerin ortak hareket etme kararlılığını oluşturacak örgütlenmenin sağlanması olmaktadır. Kanımızca böyle bir örgütlenme ise ancak Sanayi Odasının kurulması halinde sağlanabilir.

İmalat sanayinin alt sektörlerinde ortak hareket etmeye yönelik alt yapının hazırlanması halinde, işletmeleri birbirine rakip değil, birbirinin bütünlüğüne haline getirecek teknik plan ve projelerin hazırlanması mümkündür. Bu atılımın ivedilikle gerçekleştirilmesinin bir başka önemi de 31.12.2001 tarihinde yürürlüğe girmiş olan 4562 sayılı kanun hükümlerinden Bartınlı yatırımcıların öncelikli olarak yararlanabilmelerini sağlayacak uygun ortamın yaratılmasını da sağlamaktır.

Tarıma dayalı imalat sanayinde izlenmesi gereken stratejilere ayrıntılı olarak tarım sektörü başlığı altında değinilmiş ise de imalat sanayi başlığı altında bu temel stratejileri bir kez daha hatırlatmakta yarar görüyoruz.

İmalat sanayi yatırım kararları oluşturulurken, mevcut potansiyelin yanı sıra, gelmesi muhtemel yeni yatırımların da Bartın'ın ekonomik gelişmesini sağlayacak sektör olarak tanımlanmış olduğumuz turizm ve tarım sektörleri ile uyumu noktasında olağanüstü bir duyarlılığın taşınması gerektiği daima göz önünde tutulmalıdır. Bu duyarlılık ise çevresel etkileri en az olan sanayi türlerine yörede öncelik verilmesi, mevcut sanayilerin kirlilik düzeylerinin izlenerek, çevresel etkilerin azaltılması için gerekli önlemlerin alınmasının sağlanması olarak özetlenebilir. Kısacası sürdürülebilirlik ilkelerinin gerekleri sanayi yatırım kararlarının değerlendirilmesi aşamasında toplumun ortak yararı ile çevre ve kültür değerlerinin korunması ve geliştirilmesi ilkeleri süzgeci kullanılarak uygulanması için gereken hassasiyet gösterilmelidir.

1-MEVcut İŞLETMELERİN KARLILIK VE İSTİHDAM KAPASİTELERİNİN ARTTIRILMASI

i-Mevcut işletmelere alt sektörler ayırarak, alt sektör bazında ortak sorunların belirlenerek, ortaklaştırılabilecekler arasında organik ilişkilerin kurulmasının sağlanması (Mevcut olanakların rasyonel kullanımı yolu ile alt sektörel büyümenin sağlanması)

ii-İlişkili alt sektörlerin yeni ürün ve yeni pazarlara yönelik bütünleşik işbirliği alanlarının belirlenmesi ve böylece bağımsız işletmeler arasında organik ilişki kurularak mevcut yatırımların üretim ve istihdam kapasitesinin artırılması

iii-Mevcut ürün yelpazesinin ulusal pazar için gerekli standartlara ulaştırılmasını amaçlayan teknolojik yeniliklerin, ürünün pazar olanakları araştırılarak yapılması

2-YENİ YATIRIM ALANLARININ BELİRLENME STRATEJİLERİ

i-Ulusal ve uluslararası pazarların talep eğilimlerinin araştırılması,

ii-Pazarın talep esnekliği gözetilerek ürün ve yatırımın büyüklüğüne karar verilmesi,

iii-Üretimine karar verilen ürünün üretim şartlarına uygunluğunun araştırılması,

iv-Hedeflenen pazara yönelik teknolojik tercihlerin yapılması

v-Pazarlama ağının oluşturulması için ön araştırmanın yapılması

vi-Yatırımın yer seçimine karar verilerek üretimin gerçekleştirilmesi

3-TARIM DAYALI İMALAT SANAYİNİN GELİŞTİRİLME STRATEJİLERİ

i-Ulusal ve uluslararası pazarların talep eğilimlerinin araştırılması

ii-Üretim sürecinde gerek şart olan hijyen koşullarının ve temel standartların araştırılması

iii-Pazarlama ağının oluşturulması için gerekli n araştırmaların yapılarak, pazar alt yapısının oluşturulması

iv-Uygun ambalajlama tekniği ve ürün tanıtımının hangi tercihlere dayalı olması gerektiğinin araştırılması,

v-Hedeflenen pazara yönelik teknolojilerin ve nihai ürünün seçilmesi,

vi-Yatırımın yer seçimine karar verilerek üretim gerçekleştirilmesi

4-AHŞABA DAYALI İMALAT SANAYİİNİN GELİŞTİRİLME STRATEJİLERİ

i-Ahşap konusunda ulusal ve uluslar arası ürün kataloglarının temini sağlanarak, ürün ve model araştırmalarının yapılması

ii-Pazar talep eğilimlerinin araştırılması

iii-Mevcut yatırımın yeni ürünlere adapte olup olmayacağı ve hedeflenen miktarda talebin karşılanıp karşılanamayacağının belirlenmesi

iv-Mümkün olduğunca seri üretime ağırlık verecek üretim teknolojilerine ve ürün türlerine yönelinmesi,

v-üretimi düşünülen alanda mevcut ulusal ve uluslararası standartların araştırılması

vi-Karar verilen ürüne uygun teknolojik değişikliklerin yapılması ve üretim gerçekleştirilmesi

DİKKAT:Günümüzde yatırımcılarımızın en fazla zen göstermesi gereken temel faktörler pazar olanaklarının ve talebin doğru belirlenmesi, pazarlama ağının doğru kurulması ve standartlara uygun, yani pazarlanabilir ürünün hedeflenmesi olmaktadır. Bu ise araştırma, geliştirme ve işletme sürecini üretim süreci kadar önemli kılmaktadır.

c-İMALAT SANAYİNİN GELİŞMESİNE YÖNELİK STRATEJİLER

1-MEVcut İŞLETMELERİN KARLILIK VE İSTİHDAM KAPASİTELERİNİN ARTTIRILMASI STRATEJİLERİ

I.AŞAMA	II.AŞAMA	III.AŞAMA
<ul style="list-style-type: none">• Bartın Sanayi Odası'nın kurulması ve örgütlenmesinin sağlanması• KOBİ niteliğindeki mevcut işletmelere Oda önderliğinde;<ul style="list-style-type: none">-Mevzuatı izleme ve yasal sorunların çözümü amaçlı ortak Hukuk bürosu aracılığıyla hizmet verme-Muhasebeleştirme sorunları için ortak çözümler üretme gibi hizmetlerle üyeliği ve ortak eylemliliği özendirme• Alt sektörler bazında pazar araştırmalarının yapılarak, pazarda oluşan talebi değerlendiren üretim yönünde örgütlenme ve pazara yönelik üretim çeşitlenmesini destekleyecek örgütlenme konularının değerlendirilmesi• KOBİ'ler için yeni finansman olanaklarının araştırılarak yararlanılmasında örgütlü talebin oluşturulması	<ul style="list-style-type: none">• Alt sektörler itibariyle mevcut işletmelerin tümünü içeren üretim, istihdam, sermaye yapısı, makina teçhizat ve işletme sorunlarının değerlendirilerek, sorunların ortak çözümleri halinde ortaya çıkabilecek yeni ürün yelpazelerinin ve muhtemel pazar olanaklarının araştırmasına dayalı yeniden planlama çalışmalarının tamamlanması,• Ortaklaşa üretim ve pazarlama konusunda mevcut ve potansiyel sorunların önceden belirlenerek aşılma stratejilerinin oluşturulması• Mevcut ürünler için TSE ve İSO standardı için ön koşulların belirlenerek üretimin standartları sağlayacak şekilde yapılmasının özendirilmesi	<ul style="list-style-type: none">• Yüksek standartlı ürün kalitesine erişilerek, ihracata yönelik üretim yapılması ve ihraç pazarlarının organize bir biçimde oluşturulması

MALİ KAYNAKLAR: 1-Bartın Ticaret ve Sanayi Odası
2-Halk Bankası
3-Türkiye Kalkınma Bankası
4-Sanayi ve Ticaret Bakanlığı
5-Bireysel Girişimciler
6-Gönüllü Kuruluşlar

2-YENİ YATIRIM ALANLARININ BELİRLENMESİNE YÖNELİK STRATEJİLER

I.AŞAMA	II.AŞAMA	III.AŞAMA
<ul style="list-style-type: none">• Yatırım ortamı ön araştırmalarının yapılması• Ürün çeşitlemesini sağlayabilecek esnekliğin ön yatırım aşamasında değerlendirilmesi,• Pazar olanaklarının ihracat öncelikli olarak değerlendirilerek gelişmesi muhtemel pazarlara yönelik üretim alanlarına öncelik verilmesi• Mevcut kaynakların (insan, makina, sermaye, teknoloji vb.) etkin bir biçimde değerlendirilmesine yönelik üretim planlarının hazırlanması,• İlgili mevzuat uyarınca Bartın'ın sunduğu özel koşulların fiyat rekabeti açısından değerlendirilmesi	<ul style="list-style-type: none">• Yatırım için yer seçim kararı oluşturulmadan önce çevreye olabilecek olası etkilerin değerlendirilmesi,• Çevreye olumsuz etkide bulunması muhtemel yatırımların etkilerini gidermeye yönelik tekniklerin araştırılması ve maliyetlerinin ürün fiyatı üzerindeki etkisinin saptanarak eğer fiyat rekabeti sağlanamıyorsa en az etkiye sahip olacak yer seçiminin araştırılması veya yatırım kararından vazgeçilmesi• Ön yatırım için gerekli mali kaynak ihtiyacının belirlenmesi ve finansmanı• İşletme maliyetlerinin önceden belirlenerek finans kaynaklarının yaratılması	<ul style="list-style-type: none">• Yatırım gerçekleştirilmesi ve üretim• Önceden belirlenmiş pazarlara satışın gerçekleştirilmesi• Yeni pazar olanaklarının araştırılması• İhtiyacı halinde ürün çeşitlemesi gerçekleştirilerek yeni pazarlama olanaklarına yönelik organizasyonun yapılması

MALİ KAYNAKLAR: 1-Bartın Ticaret ve Sanayi Odası
2-Bartın Belediyesi
3-Bireysel Girişimciler
4-Türkiye Halk Bankası
5-Sanayi ve Ticaret Bakanlığı
6-Türkiye Kalkınma Bankası
7-Gönüllü Kuruluşlar

3-TARIMA DAYALI İMALAT SANAYİİNİN GELİŞTİRİLME STRATEJİLERİ (FLORA KAYNAKLARININ EKONOMİYE KAZANDIRILMASI)

I.ETAP	II.ETAP	III.ETAP
<ul style="list-style-type: none">• Kestane türevlerinin imalatına ilişkin fizibilite etütlerinin hazırlanması• Kestane şekerleme fabrikasının kurulabilmesi için gerekli finansman kaynağının sağlanması• Kestane toplama:Düzenli hammadde girişi için gerekli organizasyonun sağlanması -Mevcut kooperatiflerle sözleşmeli toplama anlaşmasının yapılması -Önceden belirlenmiş fiyattan alımın gerçekleştirilerek köylüye ödemenin yapılması• Paketleme ünitesinin kapasitesinin değerlendirilerek, gerektiğinde ek ünitelerle entegre üretim için desteklenmesi• Elma suyu fabrikaları ile ilişkiye geçilerek, pazarlama olanaklarının araştırılması• Kestane için öngörülen toplama organizasyonun sağlanarak ürünün pazarlanması	<ul style="list-style-type: none">• Paketlenmiş iç ceviz pazar araştırmasının yapılması• Ceviz toplama ve iç ceviz haline getirme amacıyla orman köylüsünün satın alma garantileri çerçevesinde örgütlenmesi,• Mevcut paketleme ünitesinden yararlanarak ceviz paketlemesinin gerçekleştirilip, ürünün pazarlanması• Defne, kekik, kuşburnu, sahleple vb. baharat amaçlı orman ürün türlerinin araştırılması• Söz konusu ürünlerin pazar araştırması yapılması• Mevcut paketleme tesis kapasitesinin değerlendirilerek, gerekiyorsa yeni ünitelerin oluşturulması• Yıkama ve kurutma ünitelerinin oluşturulması• Belirlenmiş ürünlerin satın alma garantileri örgütlenerek toplanmasının sağlanması• Tüm ürünlerin ekolojik ürün olduğuna dair sertifikalandırılarak ihraç kabiliyeti yaratılması	<ul style="list-style-type: none">• Elma suyu üretim tesisleri fizibilite etütlerinin yapılması, uygun ise yatırımın gerçekleştirilmesinin organizasyonu• Ceviz yağı üretim tesisleri fizibilite etütlerinin yapılması, uygun ise yatırımın gerçekleştirilmesi organizasyonu• Defne yağı üretim tesisleri fizibilite etütlerinin hazırlanması

NOT: Bu alanda yatırım yapmayı planlayan imalatçılarımızın yatırım ihraç olanaklarını değerlendirmek üzere Belediyemizle temas kurmalarında yarar görülmektedir.

KAYNAKLAR:

- 1-Bartın Belediyesi teknik yardımları
- 2-İl Tarım Müdürlüğü
- 3-Ziraat Bankası
- 4-Kalkınma Bankası
- 5-Ziraat Mühendisleri Odası
- 6-Gönüllü Kuruluşları

4-GIDA SANAYİNDE MEVCUT POTANSİYELİN GELİŞTİRİLME STRATEJİLERİ (SÜT ÜRÜNLERİ)

I.AŞAMA	II.AŞAMA	III.AŞAMA
<ul style="list-style-type: none">• Bartın'da ikisi özel biri il özel idaresine ait süt ürünleri işleme yapan işletmelerin ürün yelpazesi değerlendirilerek, süt akışını sağlayacak ortak süt toplama vb. organizasyonların oluşturulması• Ürünlere TSE standardının kazandırılması• Ortak reklam, yeni ambalaj vb. uygulamalarla Bartın dışında da pazar yaratmaya yönelik araştırmaların yapılması• Süt ürünlerinin ortak pazarlanması olanakları araştırılarak, toplu satış merkezleri ile ilişki kurulup, pazar payını arttırmaya yönelik çalışmaların yapılması	<ul style="list-style-type: none">• Mevcut kapasitesinin değerlendirilerek satış kapasitesinin artırılmasına paralel kapasite artırma çalışmalarının yapılması• Hijyenik koşullarda süt toplama ağının ve ara istasyonlarının geliştirilmesi• Ürün çeşitlemesine gidilerek farklı pazar olanaklarının değerlendirilmesi• Manda yoğurdu ve kaymak ürünlerine yönelik Pazar araştırmasının yapılması	<ul style="list-style-type: none">• Manda yoğurdu ve kaymak üretimine manda besiciliğini teşvik ederek geçilmesi

NOT: Bu alanda yatırım yapmayı planlayan imalatçılarımızın Belediyemizle temas kurmasında yarar görülmektedir.

KAYNAKLAR:

- 1-Bartın Belediyesinin teknik yardımları
- 2-Özel İdare Fonları
- 3-İl Tarım Müdürlüğü
- 4-Ziraat Bankası
- 5-Ziraat Mühendisleri Odası
- 6-Bireysel Girişimciler

5-GIDA SANAYİNDE MEVCUT POTANSİYELİN GELİŞTİRİLME STRATEJİLERİ (KONSERVECİLİK)

I.AŞAMA	II.AŞAMA	III.AŞAMA
<ul style="list-style-type: none">• Yöredeki konserve imalat sanayi ile helva imalat tesisi olanaklarının dökümünün yapılması, darboğazlarının saptanması,• Konserve ve imalatının yerel sebzelerin yanı sıra çilek reçeli, marmeladı vb. üretimde bulunabilmesi için gerektiğinde iki imalatı birleştirecek ortak çözümlerin araştırılması• Kuşburnu, kızılıcık ve vb. ürünlerin marmelat, şekerleme vb. biçimlerde mevcut tesislerle değerlendirilebilirliğinin araştırılması• Turşu vb. farklı şişelenebilir gıda ürünlerinin değerlendirilmesi• Söz konusu ürünlerin pazar olanaklarının araştırılması	<ul style="list-style-type: none">• Yeni imalat türleri için gerekli ek teçhizat vb. ihtiyaçların belirlenerek ön yatırım finansman ihtiyacının saptanması• Ön yatırım ve işletme amaçlı finansman ihtiyacının karşılanabileceği mali kaynakların belirlenmesi ve talebin karşılanması• Pazarlama ağının oluşturularak, kitlesel pazarlamanın yapılabileceği dağıtım ilişkilerinin önceden oluşturulması	<ul style="list-style-type: none">• İmalatın gerçekleştirilerek pazarlanması

NOT:Ekolojik ürün sertifikasına sahip konserve imalatı yatırımcılarının ürünlerinin olası ihracat imkanları konusunda Belediyemizle temas kurmalarında yarar görülmektedir.

KAYNAKLAR:

- 1-Bartın Belediyesinin teknik yardımları
- 2-Özel İdare Fonları
- 3-İl Tarım Müdürlüğü
- 4-Sanayi ve Ticaret İl Müdürlüğü
- 5-Ziraat Bankası kredileri
- 6-Halk Bankası
- 7-Kalkınma Bankası
- 8-Ziraat Mühendisleri Odası

6-AHŞABA DAYALI İMALAT SANAYİNİN GELİŞTİRİLME STRATEJİLERİ

AMAÇ: Mevcut imalat sanayinin olanaklarını kullanarak, işletmelerin birarada bulunmasının artan faydalarından yararlanmaya yönelik pazar olanaklarının kullanılması

I.ETAP	II.ETAP	III.ETAP
<ul style="list-style-type: none">• Ahşaba dayalı imalat alanlarının ve Pazar olanaklarının araştırılması<ul style="list-style-type: none">- Uluslararası yayın taraması- Ulusal ve uluslararası düzeydeki fuar vb. etkinliklerin izlenmesi- İnternet aracılığıyla talep araştırmalarının yapılması- İGEME ile ilişki kurularak talep profili oluşturulması• Mobilya sektörü talep eğilimlerinin belirlenmesi• Dekorasyon, hediyelik eşya, oyuncak vb. alanlarda talep eğilimlerinin belirlenmesi	<ul style="list-style-type: none">• Pazarın öncelikli talebi olan ürün türleri belirlenerek bu ürünü üretecek biçimde mevcut imalat sektöründe yeniden organizasyonun sağlanması ve ortaklıkların oluşturulması• Ortaklaşmayı kabul eden yatırımcılar için potansiyel ürün türlerinin belirlenerek Pazar araştırmalarının yapılması• Ahşap ağırlıklı oyuncak sektörüne girişin araştırılması ve model tespitlerinin yapılması	<ul style="list-style-type: none">• Mobilya sektörü için olası pazara yönelik üretimin gerçekleştirilmesi• Ahşap ağırlıklı oyuncak üretimini gerçekleştirilmesi• Hediyelik eşya sektöründe ahşap ağırlıklı üretimin gerçekleştirilmesi• Ulusal ve uluslararası fuarlar ve yayınlarla sektör talep değişikliklerinin izlenmesi

NOT: Ahşaba dayalı imalat konusunda yatırım yapmayı düşünen veya bu alanda imalatta bulunup ta ürün çeşitlendirmesine yönelmeyi amaçlayan yatırımcıların olası pazar olanakları konusunda Belediyemizle ön temas kurmalarında yarar vardır.

KAYNAKLAR:

- 1-Hacettepe Üniversitesi, Ahşap Ürünler Endüstri Mühendisliği fakültesi
- 2-Mimar Sinan Üniversitesi, İç dekorasyon Bölüm Başkanlığı
- 3-İGEME (Tarım Bakanlığı)
- 4-Halk Bankası
- 5-Bartın Sanayi ve Ticaret Odası
- 6-Gönüllü Kuruluşların teknik katkıları
- 7-Bartın Belediyesi

F-MADENCİLİK SEKTÖRÜ

Yüzyılı aşkın bir süredir işletilmekte olan Zonguldak kömür havzasının tektonik konumu ve jeolojik yapısı entegre stratigrafi-sedimentoloji-yapısal jeoloji çalışmalarının eksikliği nedeniyle henüz yeterince anlaşılamamıştır. Bu nedenle de kamu harcamalarında önemli kayıplara neden olmaktadır. Zonguldak havzası hakkında yapılan çalışmalar Zonguldak havzasının güney Urallardaki Zilair Havzasından başlayarak Rusyadaki Karpinsky-Donbass havzalar sistemi üzerinden Silezya'ya ve oradanda Ruhr kömür havzası ve daha batıdaki gallere uzanan büyük lavrusya-çevresi molas kuşağının küçük bir parçası olduğu, Geç Paleozoyik ve Mesozoyik süresinde son derece karışık bir evrem geçirmiş ve bu evrim sırasında büyük kütle parçalanmış olduğunu ve parçaların bir birleri ile ilişkilendirilemeyecek şekilde konumlandığını göstermektedir. Farklı dönemlerde yaşanan çok sayıdaki dinamik süreçlerle Lavrasya olarak bilinen kütleden ayrılan ve bugün kuzey Türkiye'deki Alpin orojenik kuşak içinde yer alan İstanbul zonu oluşmuştur. (C. Şengör 1665)

Batı Pontidlerde İstanbul ve Zonguldak arasındaki Karbonifer kayaları İstanbul zonu olarak bilinen Hersiniyen kıta parçası üzerinde yer alır. Batıda İstanbul ve dolayında Karbonifer istifinin tabanında Üst Devoniyen yaşlı çörtlu ve nodüler kireçtaşları bulunur. Zonguldak dolayında ise Karbonifer istifi Üst Devniyen resifal kireçtaşlarının üzerinde yer alan şeyl arakatmanlı Vizeen Kireçtaşları ile başlar. Vizeen kireçtaşları üzerine yaygın kömür yatakları içeren kırıntılı Namuriyer-Vestfaliyen istifi gelir. (N.Görür vd. 1995)

Karadeniz ve çevreleyen alanlardan elde edilen jeolojik, jeofizik ve jeomorfolojik veriler İstanbul Zonunun Karbonifer döneminde Odesa şelfi boyunca Moesya Platformu ve Kırım arasında yer aldığını göstermektedir. İstanbul zonu bugünkü konumunu Albien-erken Eosen döneminde Batı Karadeniz havzasının gelişimi esnasında iki ama transform fayla kazanmıştır. (Okay vd. 1994) Yapılan çalışma günümüzden yaklaşık 320 milyon yıl önce bir delta/göl ortamında oluşmaya başlayan kömürlerin (Orhan, Oktay, Aras) çeşitli özellikleri ve içerdikleri elementlerin (Gürdal vd. Buzkan Bozkurt, vd. Mann vd.) çok hareketli bir tarihçe sonucunda kazanıldığı ve bugün yüzeyde veya yüzeye çok yakın bir konumda olan kömürlerin jeolojik geçmişte örneğin günümüzden 42 milyon yıl öncesinde 4000 m. ye varan derinliklere gömülmüş oldukları (Yalçın) anlaşılmıştır. (M. Namık Yalçın ve G. Gürdal 1995)

Havza jeolojisi konusunda ciddi eksikliklerin varlığına konunun uzmanlarınca dikkat çekilirken, 1992 yılında Türkiye Taşkömürü Kurumunca Kozlu sahasında yaptırılan Karotlu derin kuyu sondajlarının koordinasyonunun TÜBİTAK, MAM, Yer Bilimleri Bölümünce üstlenilmiş olması havzaya ilişkin yeni pek çok bilgiye erişilmesine de yardımcı olmuştur. Bu çalışmalar sırasında ortaya çıkan kömür gazı tespitleri, havzanın ekonomik olarak işletilmesi ve güncel ihtiyaçlar arasında yer alan kömür gazı yada bilinen adı ile doğal gazın yöredeki varlığına dikkati çekmektedir.

Tübitak'ın tespitlerine dayalı önerileri sonucunda 1995-96 yılları arasında test sondajları ile yörenin gaz potansiyelin belirlenmesi işi TTK tarafından Amerikan Türk konsorsiyumunu oluşturan Data Sondaj ve Green River'a ihale edilmiştir. TÜBİTAK'ta konuyu tespit eden bilim adamlarının koordinasyonunda yürütülmesi gereken test sondajlarının yapılması sırasında anlaşılmasız bir biçimde TÜBİTAK devreden çıkarılmış, Karadon'da ilk karotlu derin sondajlarda yüksek potansiyel saptanan yörelerde, bilim adamları tarafından yanlış teknik kullanıldığı, ve sondaj yerlerinin doğru seçilmediği eleştirisi yapılan çalışmalar sonucunda kömür gazı elde edilmesi konusunun sonuçsuz bir çaba olduğu yönünde hazırlanan raporlar konsorsiyumca 2000 yılında TTK 'ya verilmiştir.

TÜBİTAK Yer Bilimleri Bölümünün ilk bulgular üzerinde çalışan bilim adamlarının ısrarla yanlış teknik ve yanlış yer uyarısında bulunduğu gaz potansiyelinin belirlenmesine yönelik test sondajlarının tecrübeli firmalar eliyle ve ilk çalışmayı yürüten bilim adamlarının koordinasyonunun da yapılması halinde, tıpkı önceleri kesinlikle petrol bulunmadığı iddia edilen Batman'da olduğu gibi şimdikinden farklı sonuçlara ulaşılması olası görülmektedir.

Prof. Dr. Celal Şengör'ün özenle altını çizdiği gibi yüzyılı aşkın bir süredir işletiliyor olmasına rağmen Zonguldak kömür havzası çok yönlü bilimsel çalışmaların halen yeterince yapılmamış olmasının kamu harcamalarında önemli kayıplara yol açtığı açıktır. Ülke doğal

kaynaklarının doğru işletilmemesi nedeniyle ülke ekonomisi ve istihdam olanaklarının da değerlendirilememesi olarak aynı teşhis kullanılabilir. Maden havzası olarak bilinen sınırlar içinde bilim adamlarının varlığına neredeyse emin olduğu ancak daha önce hiç böylesi bir çalışma tecrübesi bulunmayan bir Türk firmasına ihale edilen test sondajları sonucunda yokluğu rapora bağlanan kömür gazı gibi eksik değerlendirilen kömür dışında diğer madenlerin yöredeki varlığına I. Aşama çalışmalarımızda dikkat çekilmiştir. Nitekim Kurucuşile'de kuvarsit hammaddesinin çıkarılmasına ilişkin çalışmalar başlamış durumdadır. Mevcut maden envanterlerinin yenilenmesi halinde Demir, Kuvarsit ve Şiferton dışında da değerli endüstriyel madenlere rastlanması olasılığı çok yüksektir.

Bartın ilini de içeren Maden Envanteri çalışması Maden Tetkik Arama Enstitüsü tarafından en son 1980 yılında yapılmış olup, anılan bilgilerin bu tarihten sonra gelişen teknolojinin getirdiği yeni olanaklarla güncelleştirilmesi yönünde herhangi bir çalışma yapılmamıştır.

MTA tarafından hazırlanmış olan Türkiye Maden Envanteri çalışması genelde arazi gözlemleri ile görünür rezervler konusundaki tespitlere dayalı olup, özel durumlar dışında sondaj ve benzeri ayrıntılı teknik araştırmalara dayanmamaktadır. Bu tür ayrıntılı çalışmalar genelde Maden İşletme haklarının alınması sürecinde başvuru sahiplerince yapılmakta, ya da yaptırılmaktadır.

Türkiye Maden Kaynakları envanteri çalışması, Bartın'ı da içine alan Zonguldak havzasında çok değerli pek çok madenin varlığına, tespitlerin yapıldığı dönemin kısıtlı teknolojik olanaklarına rağmen dikkat çekmektedir. Nitekim yukarıda özetlemeye çalıştığımız jeolojik oluşum süreci, yörenin farklı ve çok zengin maden kaynaklarını içermesi gerektiğini de ortaya koymaktadır.

Türkiye Maden Envanteri çalışmasında yer alan Bartın il sınırları içindeki ekonomik değere sahip maden yatakları konusundaki tespitlere bakacak olursak;

Bartın merkez ilçe sınırları içinde Akgöz köyü, Bartın Boğazı ve Muhacirler Mevkiinde Demir cevherine rastlanmıştır. Tenör ve kalitesi % 54,9 Fe, %4,49 SiO₂ olarak belirtilen demir cevherinin görünür ve muhtemel rezerv miktarına ilişkin bir bilgiye rastlanılmamıştır.

Bartın merkez ilçe sınırları içinde Karasu Köyü ve İnkumu mevkiinde Kuvarsit madenine rastlanmış olup, tenör ve kalitesine ilişkin bilgi olmayan Kuvarsit cevherinin jeolojik rezerv miktarının 10.000.000 ton olduğu belirtilmektedir.

Bartın ili Amasra ilçesi Tarlaağzı mevkiinde tenör ve kalitesi 29-35 P.C.E. olarak belirlenmiş, 1.000.000 ton görünür, 1.500.000 ton muhtemel rezerv miktarı ile Şiferto bulunmaktadır.

Şifertonun ayrıca E.K.İ ocaklarında da 28-34 P.C.E tenör ve kalitesi 6.475.550 ton görünür, 3.584.950 ton muhtemel rezerv miktarı ile bulunduğu tespit edilmiştir.

Bartın'da Dereköyü mevkiinde ayrıca 12 Co sıcaklığa, PH=6.00 'a ve debisi 1,2 L/Sn'ye sahip maden suyu kaynağının bulunduğu anılan kaynaktan belirtilmektedir.

Yörede işletilen ve anılan çalışmada yer alan tek maden Taş Kömürüdür. Amasra'da tenör ve kalitesi % 2,84 su, % 6,70 kül, % 15 S, ısı değeri 66508544 Kcal/kg olan Taş Kömürünün rezerv miktarı 285.161.000 ton (görünür+muhtemel +mümkün) olarak saptanmış durumdadır.

E.K.İ İşletme sınırları içinde yer alan Şiferton, taş toprak sanayii açısından en önemli hammadde kaynağı olup, 1984 yılına kadar kömür çıkarımı sırasında bir yan ürün olarak ve yöre sanayilerinin talebini karşılamak üzere işletilmekteydi. Anılan madenin işletilmesinden TTK tarafından 1989 yılında tamamen vazgeçilmiş olmasına karşın, ateş tuğlası, vitriye sanayii vb. taş-toprak sanayilerin talebi sürdüğünden Şiferton'un Brezilyadan gemiler yoluyla ithalatı işlemleri başlatılmıştır.

TTK'nın oldukça kararlı bir yan ürünün üretiminden vazgeçmiş olmasının ekonomik bir gerekçesi olmamasına karşın, kömür üretimini durdurmaya yönelik genel politik kararların bir uzantısı olarak bu üretimin durdurulmuş olduğuna dair kuvvetli göstergeler mevcuttur.

Güncelleştirilmemiş ve oldukça geri bir teknoloji kullanılarak yapılmış olduğunu belirttiğimiz Maden Envanteri çalışmasının özellikle Demir, Kuvarsit ve Şiferton yönünden yenilenmesi ve anılan madenlerin işletilmesinin ekonomik olup olmadığı ile, bu

hammadelerin kullanan sanayilerin yörede gelişme potansiyelleri konuları ayrıca ve ayrıntılı olarak değerlendirmek zorundadır.

Yöredeki en büyük toplu istihdam alanını oluşturan madencilik sektörünün ekonomik alanının yeni madenlerin çıkarılması yönünde geliştirilmesi halinde, madencilik sektörünün istihdam kapasitesinin artmasının yanında, anılan madenlerin temel hammadde girdisi olarak kullanan sanayilerinde (cam sanayi, taş-toprak sanayi vb.) yörede yer seçerek istihdam üzerinde olumlu etkilerde bulunulması beklenebilir.

Sürdürülebilir Kalkınma Planı I. Aşama Sonuç Raporunda Madencilik Sektöründe 1990'lardan itibaren yaygınlaştırılmaya çalışılan temel politikalara ve uygulamalarına ilişkin değerlendirmelerimize bu çalışmada bir kez daha değinmekte yarar görüyoruz.

1990'ların başlarından itibaren yükselen politik söylem haline gelen özelleştirme, özelleştirilemezse kapatılma politikalarının en acımasız uzantılarını madencilik sektöründe görmekteyiz. Bu politikalar gereği sürekli küçültülen madencilik sektöründeki kamu yatırımları yeni galerileri devreye sokacak yatırım olanaklarından yoksullaştıkça üretim miktarlarında da düşme ile karşılaşmış, bu da en somut etkilerini istihdam ve üretim miktarları üzerinde göstermiştir. En verimli damarlarda satın alma garantisi ile rödevans'a gidilmesini ise bilimsel veya ekonomik herhangi bir kritere dayanarak açıklayabilmek mümkün değildir.

Madencilik sektöründe yaygınlaştırılmaya çalışılan rödevans uygulamasının sektör üzerinde olumlu bir etki yaratmadığı bilinen bir gerçek olmanın yanı sıra DİE verilerinden de açıkça görülmektedir. 1995 verilerine göre özel sektöre ait üç işletmede istihdam sayısı 37 iken, sabit sermayeye yıl içinde yapılan gayri safi ilavelerinde hiç yapılmadığı saptanmıştır. Kayıtlı işçi çalıştırmaktan kaçınan, olabilecek en ilkel koşullarda, sektöre hiçbir olumlu katkı yapmaksızın en verimli damarlarda satın alma garantili işletmecilik yapılmasına yol açan rödevans uygulamasının mantığını liberal ekonomi kuralları içinde bulabilmek ve savunabilmek mümkün değildir. Rödevans uygulaması ile sektöre adeta hibe edilen ulusal maden kaynaklarımızın maden sektörünün stratejik önemi ile yeniden değerlendirilmesi halinde yalnızca üretim ve istihdam üzerinde değil, ülke jeopolitiği üzerinde de olumlu etkileri beklenmelidir.

I. Aşama sonuç raporunda da dikkat çekildiği gibi, Birleşmiş Milletler Teşkilatınca yaptırılmış olan Dünya Enerji Kaynakları Raporuna göre Dünya Fosil Enerji Kaynaklarının 2050 yılında tükenmesi beklenmektedir. Bu açıdan bakıldığında, günümüzde güney Amerika kömürü karşısında (yüzey Kömürü olduğundan üretim maliyeti düşük, bu nedenle de fiyatı daha ucuz) rekabet gücü olmayan Zonguldak havzası üretiminin yüksek maliyetine karşın, talebinin yüksek fiyata rağmen bulunacağı bir döneme hızla yaklaşılmaktadır. Şu anda uluslar arası fiyat rekabet şeması derin kuyu yöntemleri ile ve emek yoğun üretim teknolojisi kullanma zorunluluğu nedeniyle bulunmayan havzada üretim mevcut rezervlerin bir gün kullanılmasına el verecek ölçüler içinde sürdürülmek zorundadır. Bu yolla Zonguldak havzasının hangi edere mal olursa olsun, satın alabileceği tarihe kadar yaşatılması için gerekli önlemlerin alınması şarttır. Nitekim Almanya ve Fransa'da Kömür Havzaları aynı sorunla karşı karşıya olmasına karşın kömür havzalarını tamamen kapatmak yerine rölantide açık tutmak yöntemini seçmiştir.

İkinci ve aynı değerde olan bir diğer konu ise ülkemizde kapatmayı tartıştığımız Taş Kömürü Madenlerinin rezerv miktarlarını dahi bilmediğimiz gerçeğinin yanı sıra havzaya son derece dar görüşlü bir yaklaşımla yalnızca Taş Kömürü kaynağı olarak bakma alışkanlığına son verilmesi gereğidir. Hiç unutulmamalıdır ki tüm Zonguldak havzasında madenciliğin alternatifi gene madenciliktir. Kömür dışı endüstriyel madenlerinde saptanması, kömür dahil madenlerimizin rezerv miktarlarının belirlenmesi amacıyla akademik çalışma mantığı ve olanakları ile sürdürülen yöre çalışmalarının yeterli olmayacağı açıktır. Yöre maden kaynaklarının saptanması ve envanter çalışmalarının uygun teknolojik tercihlerle yapılmasının yalnızca kömürün kabuğunun kırılması yörenin değil tüm ülkenin yararına sonuçlar vereceği açıktır.

Kaynaklar:

- Zonguldak Havzası Araştırma Kuyuları I, TUBİTAK, Yer Bilimleri Bölümü, Derleyen; M.N. yalçın ve G.Gürdal, Gebze, 1995
- A.M.C Şengör, "The Larger Tectonic Framework of the Zonguldak Coal Basin in Northern Turkey:An Outsider's view, a.Q.D., s:1-2
- N. Görür, A.İ.Okay, O.Tüysüz, E. Yiğitbaş ve R. Akkök, "İstanbul-Zonguldak Paleozofik istifinin Peleocoğrafik ve Tektonik Konumu", a.g.d., s: 27-44
- E.Orhan, "Zonguldak Taşkömürü Havzası Genel Jeolojisi ve Kozlu K 20/6 Kuyusu statigrafisi", a.g.d., s:45,66
- N.Aras "Zonguldak Taşkömür havzası K.20/6 Kuyusu Kömür damarlarının Palinolojik Korelasyonu", a.g.d.s:67-72
- F.Y.Oktay, "Kozlu-K20/G Kuyusunda kesilen karbonifer istifinin Sedimentolojik ve Petrografik özellikleri", a.g.d. s: 73-98
- G.Gürdal, M.N. yalçın ve M. Saraçoğlu, "Zonguldak Havzası Kozlu K/20/G Kuyusundaki damarların Jeokimyasal özellikleri, a.g.d, s:117-132
- İ.Ünlü, A.Örek, N.Uzun, M.Salih ve H. Küçükağtaş, "Kozlu Sondajlarının Rezerv ve Maden İşletmeciliği Açısından önemi a.g.d., s: 197-210
- MTA Türkiye Maden Envanteri, Ankara 1984

III.BÖLÜM

YAŞAM KALİTESİNİN YÜKSELTİLMESİNE YÖNELİK STRATEJİLER

“Yaşam Kalitesi” kavramı, yaşam süresinden, yaşamın sürdüğü zaman dilimi içinde bireylere sunulan hizmetin kalitesi ve bu hizmetlere erişilebilirlik düzeyi dahil pek çok unsuru içermektedir. Bu açıdan bakıldığında, temel sağlık göstergeleri arasında yer alan, doğunda yaşam beklentisi, bebek ölüm oranları, ortalama ömür, bulaşıcı hastalıklara karşı aşılama oranları gibi pek çok bireyin vücut sağlığına ilişkin göstergelerin yanı sıra, u kanalizasyon, yol vb. Temel altyapı hizmetlerinin yeterliliği, hava, su, toprak vb. kirlililerin engellenmesi, rekreasyon (dinlenme) olanaklarından yararlanma, doğal kaynakların korunması ve işletilmesi, uygun barınma olanaklarının sağlanması, vb. görsel ve işitsel ve fiziksel çevrenin rehabilitasyonu gibi konuların tümü yaşam kalitesi kavramı ile içermektedir. Bu açıdan bakıldığında “yaşam kalitesini yükseltmeye” yönelik çabaların tamamı “kent in sağlıklılaştırılması” çalışması kapsamındadır.

Bartın Belediyesi kent in sağlıklılaştırılması yönündeki kararlılığını 2001 yılında Dünya Sağlık Örgütü tarafından oluşturulan Sağlıklı Kentler Ağı'na yaptığı başvuru ile göstermiştir. Sağlıklı Şehirler Ağı Proje Şehri Berati alma yolunda olan Bartın Belediyesi bireysel sağlık koşullarının iyileştirilmesi gibi genelde Sağlık Bakanlığımızın yetki alanına giren konuların yanı sıra, kent in kentliye sağlıklı yaşam koşulları sunması için yapılması gereken çalışmaları da oluşturmak zorunluluğunu duymaktadır. Yani sağlığı, bireyin sağlık sorunlarının giderilmesi gibi dar anlamı ile değil, ruh ve beden sağlığı teminat altına alınmış nesilleri yetiştirebilecek altyapıya sahip çevre koşullarının yaratılması geniş anlamı ile algılayan Dünya Sağlık Örgütü'nün temel kabulleri Bartın Belediyesince paylaşılmaktadır.

Bu noktada birey ve toplum sağlığı açısından kalıcı negatif etkilere sahip yoksullukla mücadele Bartın Belediyesinin öncelikli sorunu olarak belirlenmiştir.

Bir önceki bölümde ağırlıklı olarak gelir yoksulluğunun giderilmesine ilişkin temel kalkınma stratejileri etkin sektörler açısından geliştirilmiştir. Yaşam kalitesinin yükseltilmesi sorunsali özünde insani kalkınma bir başka ifade ile de insani yoksullukla mücadele sorunu olarak ele alınmalıdır.

Bartın'da Temel Sağlık Göstergelerinde 2001-2006 döneminde %10 düzeyinde gelişme sağlanması beklenmektedir. Bu beklentinin en önemli gerekçelerini Devlet Hastahanesi ve SSK hastahanelerinin yenilenmiş olması ve halkın koruyucu sağlık hizmetleri ve hijyen koşullar konusunda sürdürülen ve planlanan bilgilendirme çalışmaları oluşturmaktadır.

Gelir düzeyinden bağımsız olarak herkese eşit düzeyde sunulan kamusal mal ve hizmetlerin varlığı yaşam kalitesine ilişkin ölçümlerin temel hareket noktasıdır. Bu nedenle, yaşam kalitesinin fiziki çevreye ilişkin ölçütleri kadar öne çıkan bir diğer yönü de demokratik katılım kanallarının doğru işleyip işlemediği, yani herkese eşit düzeyde sunulması beklenen mal ve hizmetlerin dağılımı ve düzeyinin denetlenmeyen toplumsal mekanizmaların varlığı olmaktadır.

Yaşam kalitesinin yükseltilmesi kent planlarından mahalle ölçeğindeki altyapı uygulamalara kadar varan geniş bir alanda çalışmaları gerektirmektedir. Bu çalışma kapsamında Bartın'daki imar faaliyetleri değerlendirilmektedir. Bilindiği üzere I. Derecede deprem ve sel tehdidi altındaki Bartın'da birinci öncelikli bu tehditler karşısında “yaşamın güvence altına alınmasıdır. Bu ise Bartın'da bu güne kadar sürdürülmüş olan kentsel rantların artırılması ve spekülasyon eksenli planlama anlayışının terk edilerek bilimin gereklerine uygun bütüncül bir planlama anlayışını egemen kılmayı gerektirmektedir.

Bütüncül planların sunduğu eksenle kentsel hizmetlerin mahalleler ve sokak ölçeklerinde uygulanması Belediyelerin temel uğraşı alanını oluşturmaktadır.

Bartın Belediyesi yaşam kalitesinin iyileştirilmesi sorunsalını salt fiziki altyapı olarak değil, aynı zamanda toplumsal dönüşüm süreci olarak algılamaktadır. Bir başka ifade ile demokratik katılım kanallarından yoksun fiziki iyileştirmelerin yaşam kalitesinin geliştirilmesinde yeterliliğin savunulması olanaksızdır. Bu doğrudan hareketle, Bartın

Belediyesince yalnızca fiziki yatırımların değil, toplumsal dönüşümün de oluşturulacağı ve tartışılacağı platformları oluşturma görevi bulunmaktadır. Demokratik yaşama alanlarının geliştirilmesi doğrudan yaşam kalitesinin geliştirilmesi anlamındadır.

Bu noktada yaşam kalitesinin geliştirilmesi stratejilerinin üç ana başlık altında ayrıntılandırılmasında yarar görülmektedir.

a-Temel Sağlık göstergelerinin iyileştirilmesi stratejileri

b-Fiziki çevrenin kentlilere sunmakta olduğu koşulların iyileştirilmesi ve geliştirilmesi stratejileri ve fiziki planlama

c-Toplumsal yaşamda demokratik katılım ve dayanışma stratejilerinin geliştirilmesi

A-TEMEL SAĞLIK GÖSTERGELERİNİN GELİŞTİRİLME STRATEJİLERİ

1-TEMEL SAĞLIK

2002 yılında Bartın'da önemli sağlık yatırımları gerçekleştirilmiş, sağlık personeli ve doktor sayıları artmış durumdadır. Yeni devlet hastanesinin yanı sıra SSK Hastanesinin ve sağlık hizmetlerini yeterli düzeyde sunar hale gelmesi Bartın halkının Ankara'ya olan hizmetleri bağımlılığını azaltmış durumdadır.

Sağlık Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bünyesinde yürütülmekte olan sağlık hizmetlerinin yanı sıra Bartın Belediyesi "Herkes için sağlık projesi" kapsamında sahip olduğu bir ambulans, doktor ve sağlık görevlileri ile entegre bir gezici sağlık hizmetlerini kent yoksullarının hizmetine sunmaktadır.

"Herkes için sağlık" projesi herhangi bir sağlık sigortasından yararlanmayan veya yeşil kartlı olan yoksul kesime düzenli sağlık taraması yapmakta, ücretsiz ilaç temininin yanı sıra gidilen konutta sağlık görevlilerince tespit edilen temek eşya eksiklikleri ile gıda ihtiyacının da Bartın Belediyesi gönüllülerince oluşturulan "Sevgi Yumağı" ve belediye kaynaklarından sağlanmasını gözetmektedir.

Bartın Belediyesinin "Herkes için sağlık" projesinden düzenli olarak yararlanmakta olan 74 aile bulunmaktadır. Bu aileler genelde çocuklu dul anneler, özürülüler, sürekli sürekli, bakım gerektiren kalıcı hastalık sahibi yoksullar ve kimsesiz yaşlılardan oluşmaktadır. Bu düzenli sağlık hizmetinin yanı sıra, Bartın Belediyesi ile Hacettepe Üniversitesi arasında sağlık hizmetlerinin geliştirilmesi amacıyla somut işbirlikleri kurulmaktadır. Bu kapsamda 7 Nisan 2002 tarihinde Dünya Sağlık Günü Bartın'da Hacettepe Üniversitesi Fizik tedavi ve Rehabilitasyon Bölümünün katkıları ile "Sağlık için Hareket " teması çerçevesinde düzenlenen etkinlikte Bartın halkına doğru hareketler ücretsiz thera bantlar dağıtılarak öğretilmiş olup, hareketlerin uygulamalı eğitimi sonrasında özel ağırlı türleri için öneri hareketlere ilişkin broşürlerde halka dağıtılmıştır. Bartınlıların yoğun talebi nedeniyle anılan uygulamanın tekrarlanması konusunda Hacettepe Üniversitesi ile gerekli işbirliği sağlanmıştır.

Bartın'da temel sağlık göstergeleri açısından özen gösterilmesini gerektiren öncelikli konulara ilişkin saptamalar ve çözüm önerileri aşağıdaki gibidir;

I-ÖLÜMLER:

İl Sağlık Müdürlüğü 2000 yılı verilerine göre Bartın il bütününde tüm yaşlar için ortalama ölüm oranı 100.000'de 220.20 kişidir. Ortalamalardan en önemli sapmalar 0-1 yaş gurubunda 100.000'de 849,7 bebek iken 50-64 yaş gurubunda 358,7 kişi 65 yaş ve üstünde ise 1468,5 kişi olarak görülmektedir. 65 yaş ve üstü ölümler doğal yaşlanma kategorisinde değerlendirilebilse de 0-1 yaş ölüm oranlarının yüksekliği ciddi bir sorun olarak gündemdedir. 0-1 yaş gurubu aşılama oranları Türkiye ortalamaları civarında seyretmekte olup, bu yaş gurubunun ölüm nedenlerinin ağırlıklı olarak yanlış ve yetersiz beslenme kaynaklanmakta olduğu bilinmektedir.

A-SORUN:

0-1 yaş grubu ağırlıklı ölüm nedeni yanlış ve yetersiz beslenme, düşük doğum ağırlığı

ÇÖZÜM:

- 1-Yoksullukla mücadele
- 2-Ana ve çocuk sağlığı eğitimlerinin yaygınlaştırılması,
- 3-Doğru ve yeterli beslenme konusunda Hacettepe Üniversitesi Ev Ekonomisi bölümü ile koordine halk eğitim çalışmalarının düzenlenmesi
- 4-Muhtaç ailelere gıda ve sağlık yardımı

SORUMLU KURULUŞLAR:

- İl Sağlık Müdürlüğü
- Bartın Belediyesi
- Hacettepe Üniversitesi
- Bartın TV

MALİ KAYNAKLAR:

- Sağlık Bakanlığı Kaynakları
- Belediye mali katkısı
- Gönüllü katkılar
- Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Fonu

B-SORUN:

50-64 yaş gurubu ağırlıklı ölüm nedenleri arasında yer alan ischaemic cardiopathies, vesicular cerebral hastalıkların temel gerekçesini beslenme bozuklukları oluştururken, madencilik sektörünün ağırlıklı olduğu bölgede solunum yolları hastalıkları meslek hastalığı olarak öne çıkmaktadır.

50-64 yaş gurubunun tehdit eden bir diğer ölüm nedeni ise travmalar ve zehirlenmeler olarak görülmektedir.

ÇÖZÜM:

Kalp ve damar hastalıklarına neden olan beslenme bozuklukları konusunda halk eğitimlerinin düzenlenmesi (Hacettepe Üniversitesi ile işbirliğinde)

Ev ve iş kazaları ve alınabilecek önlemler konusunda yaygın eğitim (Hacettepe Üniversitesinin iş birliği ile)

Meslek hastalıkları ve koruyucu önlemlerin denetimi

SORUMLU KURULUŞLAR:

- İl Sağlık Müdürlüğü
- Hacettepe Üniversitesi
- Bartın Belediyesi
- Bartın TV.
- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı

MALİ KAYNAKLAR

- Sağlık Bakanlığı Kaynakları
- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Kaynakları

2-TEMEL SAĞLIK KALİTESİNİN YÜKSELTİLMESİ

A-SORUN

Mevcut lüks tüketim alışkanlıklarının sabit, orta ve alt orta gelir gurupları beslenme alışkanlıkları üzerindeki olumsuz etkisi nedeniyle ortaya çıkan beslenme bozuklukları

ÇÖZÜM:

1.Lüks tüketim eğilimleri nedeniyle temel sağlık kalitesinden taviz vermenin toplumsal ve sosyal maliyetleri konusunda halkın bilinçlendirilmesi amacıyla broşürler hazırlanması, panel, seminer vb. etkinlikler düzenlenmesi,

SORUMLU KURULUŞLAR

- İl Sağlık Müdürlüğü
- Bartın Belediyesi
- Hacettepe Üniversitesi

MALİ KAYNAKLAR

- Sağlık Bakanlığı
- Bartın Belediyesi
- Gönüllü Katkıları

B-SORUN

Tütün, alkol ve bağımlılık yapan maddelerin tüketimi

ÇÖZÜM

Tütün ve alkol tüketiminin yaşam kalitesindeki düşmeler üzerindeki etkileri konusunda özellikle genç nüfusun bilinçlendirilmesine yönelik eğitim programlarının düzenlenmesi.

SORUMLU KURULUŞLAR

- İl Sağlık Müdürlüğü
- İl Milli Eğitim Müdürlüğü
- Bartın Belediyesi
- Hacettepe Üniversitesi
- Gönüllü Kuruluşlar

MALİ KAYNAKLAR

- Sağlık Bakanlığı
- Milli Eğitim Bakanlığı
- Bartın Belediyesi
- Gönüllü Mali Katkıları

C-SORUN

Kent yoksulluklarının barınma gıda ve sağlık hizmetlerine erişiminin artırılması

ÇÖZÜM

-“HERKES İÇİN SAĞLIK PROJESİ” uygulanmasının yaygınlaştırılarak sürdürülmesi

SORUMLU KURULUŞLAR

- Bartın Belediyesi
- Sevgi Yumağı Gönüllüleri
- İl Sağlık Müdürlüğü
- Bartın Valiliği

MALİ KURULUŞLAR

- Bartın Belediyesi
- Sosyal Dayanışma ve Yardımlaşma Fonu
- Gönüllü Katkıları

HERKES İÇİN SAĞLIK PROJESİ

Bartın Belediyesine Almanya'daki Bartınlılar Derneğinin katkıları ile başıslanan tam teşekküllü bir Ambulans bir doktor ve bir hemşire ile Bartın'daki kent yoksullarına, yatalak ve özürllülere, şehit ailelerine haftada bir kez evlerinde genel sağlık kontrolü hizmeti verilmekte olup, güvencesi olmayanlara ücretsiz sağlık hizmetinin yanı sıra ilaç vb. ihtiyaçlarının ücretsiz karşılanması gönüllülerin katkıları ile sağlanmaktadır.

Yapılmakta olan ücretsiz sağlık kontrolü sırasında, bakıma muhtaç ailelerin temel ihtiyaçları da belirlenmekte olup, gıda, eğitim, giyim, eşya vb. ihtiyaçlarının kısmen belediye tarafından, büyük ölçüde ise "Bartın Belediyesi Sevgi Yumağı" gönüllülerinin aktif katkıları ile karşılanması yoluna gidilmektedir.

Sevgi Yumağı kapsamında gözetilen ailelerde Belediyenin sağlık hizmetinden yararlanabilmektedir.

B-FİZİKİ ÇEVRENİN KENTLİLERE SUNMAKTA OLDUĞU KOŞULLARIN İYİLEŞTİRİLMESİ STRATEJİLERİ

Kentleşme adını verdiğimiz nüfusun belli alanlarda yoğunlaşma hareketi beraberinde yapıyı fiziki çevrenin oluşumunu da getirmektedir. İnsanoğlunun kültürel birikim ve deneyimlerinin mekansal yansıması olması beklenen mekan kullanım alışkanlıklarının temel göstergesi olan yapıyı çevre, ülkemiz gibi hızlı nüfus artışı ve iç göçlerin yaşandığı bölgelerde hızlı yenilenmelerle karşı karşıya kalmaktadır. Yenilenme ile oluşan değişimin gelişme yönünde olması temel beklenti olmakla birlikte, ülkemizde bu süreç yazıktır ki kültürel ve doğal değerlerin arsa spekülasyonu amacıyla ortadan kaldırılması süreci olarak yaşanmaktadır.

Konuya Bartın özelinde yaklaşacak olursak, geleneksel sivil mimari örneklerimizin özel bir yasal ortamın yol göstericiliği olmaksızın “komşuluk hakkı” denilen geleneksel değerler sistemi ile yapılar hakkında oluşmuş genel görgü ve birikimin etkisi altında oluşmuş olduğu görülmektedir. Günümüze 207 adet tescilli sivil mimari örneği olarak yansıyan Bartın evleri incelendiğinde, genel olarak birbirinin güneşini kesmeyecek ölçülerde birbirinden uzakta, bahçe içinde inşaa edildiğini, genelde 2-3 katlı bazen ikiz, bazen üçüz bitişik evlerimizin olduğunu ve genel olarak yerel malzeme olan ahşabın tercih edildiği yapılar olduğunu görmekteyiz. Altı taş örgü ahşap yapılarda genelde 3 kat tercih edilirken, kagir evlerde kat sayısının 2'yi aşmadığını, hele ticaret bölgesi arastaya geldiğimizde 1-1,5 katın uygun bulunduğunu gözlemek mümkündür. Konutların birbirinin güneşini kapatmadığı, ışık alan balkonların geleneksel Türk mimarisinin aksine evleri süslediğini, yüksek pencerelerin ise genelde merdivenleri aydınlattığını görürüz Bartın evlerinde .

Geleneksel Bartın evleri kadının Bartın'daki toplumsal statüsünden sosyo-ekonomik ilişkilere varan tüm kültürel birikiminin ve birbirine saygılı insani ilişkilerin canlı kanıtı olmanın yanı sıra, yer seçimlerine bakıldığında da yıllar boyunca bu kentte yaşananların birikim ve deneyimlerini yansıtmaktadır. İrmak boyunca yer alan evlerin su basmaları olası selleri göğüsleyebilmek için yükselirken, bahçeleri de büyümektedir. Oysa ticari merkezinde yer aldığı, görece yüksek sele maruz olmayan alanlarda sokaktan binaya düz ayak girebilmekte, en yüksek noktaya ise en güvenli yerde olmasında yarar duyulan işyerlerinin konumlanmasının tercih edildiği görülmektedir.

Tüm bunlara baktığımızda kültürel birikim bize Bartın için, günümüzün temel sorunlarından olan sel felaketlerine karşı önlemlerini almış, olası deprem riskini sağlam zemine çıktıkça kagirin o da 2 katı aşmadan kullanıldığı ama genelde deprem karşısında esnek ve güvenli ahşap kullandıkça kat yükseltmekten kaçınmayan insanların birbirleri ile ve doğal afetlere karşı duyarlı olduğu bir kentleşme anlayışının kanıtlarını vermektedir.

1985 yılında yürürlüğe giren 3194 sayılı İmar kanununun İmar planı yapma ve onama yetkisini Belediyelere verdiği dönem ülkemiz açısından ilginç bir zaman diliminde gerçekleşmiştir. 1980'lerde başlayan stagflasyon (ekonomik durgunluk) döneminden inşaat sektörünün itici gücü ile çıkmayı hedefleyen hükümet politikaları bir yandan popülist imar afları öte yandan da yeni hazırladığı imar kanunu ve inşaat sektörüne kaynak aktaran yeni düzenlemelerde hesapsız bir biçimde kentsel rantların dönüşümü yoluyla sermaye birikimini sağlayacağını düşünülerek, imar alanında pek çok yasal düzenlemeyi 3194 sayılı İmar Kanunu ile birlikte yürürlüğe sokmuştur. 1992 yılından itibaren tüm verilerin ülkemizde 1980 sonrası düzenlemeler nedeniyle kentsel alanlarda konut fazlası sorununa dikkat çektiği bu gelişmeler Bartın'da da yoğun bir konut stoku fazlası ile birlikte kentsel arsa spekülasyonu ve inşaat sektöründeki hesapsız büyüme yolu ile yeni zenginler katarken, bilimsel, yasal ve hatta geleneksel değerler gözetilmeksizin yaşanan gelişmeler Bartın'ı günümüzdeki trafik konumuna erdirmiştir.

1. Derece deprem ve sel riski yüzyıllardır bilinen ve 1985 yılına kadar bu tehditleri gözetken kriterlerle inşai faaliyetlerini sürdüren Bartın, bu tarihten sonra açık bir rant alanına dönüşmüştür. O kadar ki, Belediye Meclis tutanaklarında İller bankası eli ile yeni bir plan yapılması yönünde 1989 yılında başkanlıkça yapılan teklif, Belediye Meclis Üyelerince konunun muhtelif işler komisyonunda görüşüldüğünü, Bartın deprem bölgesi olduğu için İller Bankasının 3 kattan fazlasına izin vermeyeceğini, oysa imar planı değişikliği yolu ile

kendilerinin 5 kata hatta daha fazla fazlasına izin verebilecekleri görüşü tutanaklara geçirilerek oy birliği ile reddedilebilmiştir.

Fiziki çevrede 2000'inin üstünde imar plan değişikliği yolu ile yaşanan bozulma, 1993 yılında tüm yumuşatılmış yapısına karşın mevcut imar yasaları ile getirilen yasal çerçeveyi de aşınca soruşturma konusu olmuş, bu tarihten sonra imar mevzuatına aykırı imar plan değişiklikleri yerini İller Bankası eli ile yapılan imar plan revizyonlarına bırakmıştır. 1993-1999 yılları arasında teorik olarak her biri 20 yıllık gelişmeyi önermesi gereken imar planları neredeyse yıllık planlara dönüştürülerek ikisi ilave imar planı olmak üzere 8 adet imar plan revizyonu yapılmış durumdadır.

Bartın halkının yakından bildiği gibi özellikle seçim öncesine mutlaka bir plan revizyonunun denk getirildiği ve itirazların değerlendirilmesinin seçim sonrasına denk getirildiği bu planlar sıralanacak olursa;

- 19.02.1993 tarihli ilave imar planı,
- 24.06.1993 tarihli ilave imar planı,
- 28.02.1994 tarihli imar planı revizyonu,
- 31.10.1995 tarihli imar plan revizyonu,
- 29.02.1996 tarihli imar plan revizyonu,
- 06.02.1997 tarihli imar plan revizyonu,
- 22.10.1998 tarihli plan notları revizyonu ve son olarak,
- 18.02.1999 tarihli imar plan revizyonu.

Gidişat incelendiğinde, plan revizyonları yolu ile özellikle kent merkezinde tüm park, yeşil alan ve hatta yolların iptal edilerek yapılaşmaya açıldığı, "öneri bina" uygulaması ile yapı yaklaşma mesafelerinin ihlal edildiği, aynı parsellerde birden fazla değişiklikle kat artırımına gidildiği, tarım arazilerinin, ırmak yataklarındaki dolgu alanların yüksek katlı imara açıldığı, bu yolla bir avuç kişiye haksız kazanç sağlanırken son derece sağlıklı ve düzensiz bir yapı düzenini Bartın kentlerinde oluştururken, 674 olan tescilli tarihi yapı sayısının da 207'ye düşürüldüğü görülmektedir.

Fiziki çevrede kentsel rantların artırılması amacıyla başlatılan bu kalıcı bozulma etkilerini doğal olarak toplumsal yapı üzerinde de göstermiştir. Birbirinin arsa ve arazisine tecavüz yada komşusunun penceresini kapatacak ölçüde yapı yaklaşma sınırlarının ihlali Bartın halkının öteden beri var olan sosyal barış ortamını ciddi bir biçimde zedelemiş, hemşehrilik bilincini de ortadan kaldırarak geleneksel dayanışma ahlakının yara almasına neden olmuştur.

Bu sağlıklı oluşumun sosyal barış ortamında yarattığı kalıcı etkilerin yanı sıra, neden olduğu bir diğer olumsuz gelişme ise, yörenin önlenemez özelliği olan sel ve deprem gibi kalıcı ve köklü etkileri olan doğal afetler karşısında kentin duyarlılığının ortadan kalkmış olmasıdır.

Kent akıl dışı bir biçimde ırmak yataklarında yüksek katlı yapılarla büyürken il genelinde yaşanan orman tahribatı nedeniyle giderek etkisini arttıran sellere teslim olmuş, 1968 depreminde ciddi hasar gören üç katlı ahşap evler yerlerini zemine ilişkin bilgiye sahip olunmaksızın beş katlı kağıt veya betonarme yapılara bırakmıştır.

Bu bilgiler ışığında bakıldığında, Bartın'da fiziki çevrenin kentlilere sunmakta olduğu koşulların iyileştirilebilmesi amacıyla geliştirilmesi gereken stratejilerin;

1-Doğal afet riski taşıyan bölgelerde yaşamın güvence altına alınmasına yönelik önlemler ve stratejiler,

2-Kentsel çevrenin rehabilitasyonuna ilişkin stratejiler,

3-Temel altyapı hizmetlerinin gerçekleştirilmesi ve çevre parametrelerinin geliştirilmesi

4-Kentin doğal ve kültürel varlıklarının korunması ve geliştirilmesine ilişkin stratejiler,

5-Kentin rekreasyon olanaklarının artırılması stratejileri,

6-Kentsel yenileme çalışmaları ve

7-Kentte sosyal barış ve dayanışma ortamının desteklenmesi stratejilerinin öncelik kazandığı görülmektedir.

Bu çalışmalar uzun erimli çaba gerektirmektedir. Bozulan fiziki çevrenin kalıcı toplumsal etkileri düşünüldüğünde kentte imar anlaşmazlıkları nedeniyle ortaya çıkan ve esası da adeta kan davasına dönüşmüş olan karşılıklı çekememezlikler nedeniyle bozulan

sosyal barış ve dayanışma ortamının yeniden geleneksel hemşehrilik ruhuna dönüşmesi bu çalışmaların tamamının ortak ürünü niteliği taşımakta ve tamiri en uzun zamana yayılan ortak ve özverili çabaları gerektirmektedir.

1-DOĞAL AFET RİSKİ KARŞISINDA ALINACAK TEDBİRLER

Bilindiği üzere Bartın I. Derecede Deprem riskinin yanı sıra plansız bir biçimde ırmak yatakları boyunca göstermiş olduğu gelişme nedeniyle Mayıs 1998'de nüfusunun %80'i selden doğrudan etkilenmiş bir kenttir. Bu nedenle can ve mal güvenliğinin Bartın için sağlanması I. Öncelikli sorun niteliğindedir. Hemen hemen iki yılda bir yaşanan seller nedeniyle ciddi ekonomik kayıpları yaşamakta olan Bartın'ın 1968'de yaşanan depremin tekrarı halinde bu riski gözardı eden mevcut yapılaşmalar gözetildiğinde yaşamaları muhtemel senaryolar az çok herkesçe tahmin edilebilmektedir.

Bartın Belediyesinin bu noktada temel tercihleri bir yandan "deprem öldürmez, çürük binalar öldürür" deyişinin gerektirdiği, yapıların usulüne uygun yapılmasının denetimini aşılmadık bir ciddiyetle yapmasının yanı sıra, kentin son derece sağlıklı bir biçimde oluşturduğu ırmak yataklarındaki çok katlı yapılaşma geleneğini yıkarak, güvenli alanları belirleyip bilimsel gereklere uygun planlama çalışmaları ile kentin sağlıklı alanlara zaman içinde kaymasını teşvik etmek olmalıdır.

Fiziki oluşumun geri dönülmezliği gözetilerek, olası doğal afetlerden etkilenebilecek nüfusun afetler sonrası yaşamlarını yeniden kurabilmelerinin koşullarının da Bartın özelinde güvence altına alınması sorunu en az yapılması gereken planlama çalışmaları kadar önemli ve öncelikli bir problemdir. Bu açıdan bakıldığında

a-Doğal Afetlere duyarlı planlama stratejileri

b-Oluşması doğal muhtemel doğal afet zararlarının tazmini konumuz açısından eşdeğerde öneme sahip iki temel başlık olarak ortaya çıkmaktadır.

i-DOĞAL AFETLERE DUYARLI PLANLAMA STRATEJİLERİ

1999 yılında ülkemizde ardarda yaşanan depremler sonrası Bartın Belediyesi mevcut imar planlarını hızla gözden geçirmiş, İller Bankası tarafından yapılan imar planlarına altlık teşkil eden "gözlemsel" jeolojik etütlerde riskleri belirtilmiş alanlarda dahi çok katlı yapılaşma kararlarının verilebilmiş olduğu tespit edilmiştir. Bu noktada TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Bartın İl Temsilciliğinin önerisi üzerine Hacettepe Üniversitesine zemin emniyet katsayılarının belirlenmesi amacıyla noktasal zemin parametrelerinin araştırılması yaptırılmıştır.

Yaptırılmış olan noktasal etütlerin yetersizliği ve kullanımından doğacak sakıncalar konusunda İTÜ yerbilimleri öğretim üyelerince uyarılan belediyemiz, Belediye ve mücavir alanların tümünü kapsayan ortak nitelikli risk zonlarını içerir bir jeolojik etüt çalışması yaptırma kararı almış, bu noktada öncelikle MTA'nın imkanlarının kullanılması üzerine yoğunlaşmıştır. MTA'nın elindeki mevcut bilgiler belediyemizce temin edilmiş ancak etüt için gerekli çalışmaların Bartın özelinde tamamlanması için program önceliği sağlanamayınca anılan çalışmaların bu konuda uzmanlığı bilinen İTÜ Avrasya Yer Bilimleri Enstitüsüne yaptırılması kararı alınmıştır. "Bartın ve yakın çevresinin Jeolojik ve Morfolojik Özellikleri" Raporu ve Rapor eki 1/25000 ölçekli etüt haritaları Ağustos 2001 tarihinde tamamlanarak belediyemize tespit edilmiştir.

Anılan raporda, "yer altı ve yerüstü suyu açısından zengin, yüksek eğimli Üst Kretase ve Eosen birimlerinin heyelan riskini taşıdığına, Alüvyon alanlar ve 20 metre kotunun altındaki alanların ise gerek taşkın, gerekse deprem açısından yüksek riskli olduğuna dikkat çekilerek olası bir afetten gelecek afetten bu alanlardaki mevcut yapıların mümkün olan en az hasarla kurtulmaları için özel tedbirler alınması" tavsiye edilmektedir.

Bu veriler ışığında Bartın Belediyesince 1/5000 ölçekli nazım imar planı ve imar planının önermeleri doğrultusunda ise öncelikli bölgelemeler yapılarak 1/1000 ölçekli jeolojik ve jeo-teknik etütlerin ve uygulama imar planlarının etaplar halinde yaptırılması belediyenin mali olanaklarının sınırlı olması nedeniyle planlanmaktadır. Söz konusu 1/1000'lik planlar elde edilinceye kadar alüvyon alanlardan gelecek yapı taleplerine sondajlı jeolojik etütlerin

eklenmesi belediye tarafından talep edilmektedir. Bu uygulama ile insan sağlığını ve can güvenliğini gzeteyen yapıların yapılmasının temini ve alüvyon alanların riskine kamuoyunun dikkatinin çekilmesi hedeflenmektedir.

Kuşkusuz tüm çalışmaların temel eksenini “yapılarda deprem sel ve heyelan güvenliğinin sağlanması”dır. Bu nedenle Bartın Belediyesi hazırlanan inşaat projelerinin deprem riskine uygun projelendirilip projelendirilmediği ve statik hesapların denetimi konusunda bünyesinde uygun bir teknik eleman bulunmadığından TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Bartın İl Temsilciliği ile yapmış olduğu protokol çerçevesinde proje denetim işlerini Oda tarafından görevlendirilen bir İnşaat Mühendisine Ocak 2002 tarihine kadar yaptırılmıştır. Bu tarihte Bartın Belediyesine bir inşaat mühendisinin ataması gerçekleştiğinden Bartın Belediyesi proje denetimlerini kendi bünyesinde gerçekleştirmenin yanı sıra, değişen ruhsat ciltleri ile zorunluluğu vurgulanan inşaatın değişik aşamalarında uygulamanın da denetimi hizmetini vermeye başlamıştır.

I-DOĞAL AFETLERE DUYARLI PLANLAMA STRATEJİLERİ

Amaç: Sel, heyelan ve deprem riski taşıyan bölgelerin belirlenerek, bu alanlarda yapılaşmaların sınırlandırılması ve belirlenen güvenli alanlara geçişin teşvik edilmesi

I.AŞAMA	II.AŞAMA	III.AŞAMA
<ul style="list-style-type: none">• Bartın'ın çevresi ile birlikte yerleşilebilir alanlarının tespitine yönelik 1/25.000 ölçekli jeolojik etüdlerinin yapılması• Jeolojik açıdan sakıncalı alanlarda yapı güvenliğinin sağlanması amacıyla ek önlemler alınması• Yapıların depreme dayanıklı olarak projelendirilmesinin sağlanması• Projeye uygun bina yapımının denetlenmesi	<ul style="list-style-type: none">• Bartın mücavir alan sınırlarının tamamında jeolojik etüd verileri ışığında yapı koşullarının belirleyecek 1/5000 ölçekli nazım imar planlarının yaptırılması• 1/5000 ölçekli nazım imar planları ve jeolojik etüdlere doğal afet riskleri karşısında dirençli planların arsa spekülasyonuna konu olmasını engelleyecek temel politikaların oluşturulması• Oluşturulan politikalara uygun gelişmesi teşvik edilecek alanların 1/1000 ölçekli jeolojik etüdlerinin yaptırılması	<ul style="list-style-type: none">• Gelişmeye uygun alanların 1/1000 ölçekli uygulama imar planlarının yaptırılması• Gelişme alanları için belirlenen politikalar çerçevesinde temel altyapı hizmetlerinin finansmanı için gerekli ilişkilerin kurulması• Öncelikle yüksek riskli alanlardaki nüfusun gelişip alanlarına kaymasını teşvik edecek politikalar çerçevesinde finansmanın sağlanması

PROJE SÜRESİ	: 3 Yıl
SORUMLU KURULUŞ	: Bartın Belediyesi
MALİ KAYNAKLAR	: Bartın Belediyesi, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Fonları Toplu Konut İdaresi Banka Kredileri vb.

ii-MUHTEMEL DOĞAL AFET ZARARLARININ TAZMİNİ İÇİN ZORUNLU DEPREM SİGORTASI UYGULAMASININ YAYGINLAŞTIRILMASI

Bartın'ın gerek deprem ve gerekse sel felaketlerine birinci derece maruz bir yöre olması ile imar mevzuatına aykırı yapılaşma geleneği birlikte değerlendirildiğinde konu daha da kapsamlı yeni önlemleri zorunlu hale getirmektedir. Bilindiği üzere, 1999 yılında yaşanan afetlerden sonra imar mevzuatında doğal afet risklerine daha duyarlı olmaya yönelik yeni ve kısıtlanıcı bazı düzenlemeler yapılmıştır. 2 Eylül 2000 tarihinde yapılan yönetmelik değişikliklerinin yanı sıra, deprem sonrası ortaya çıkan hasarın karşılanması konusunda yaşanan deneyimle 2001'den itibaren geçerli olmak koşuluyla "Zorunlu Deprem Sigortası" uygulamasına da geçilmiştir.

Bilindiği üzere Zorunlu Deprem Sigortası, reasürans yöntemiyle belirli bazı sigorta şirketleri aracılığıyla tapu beyanı zorunlu kılınarak yapılmaktadır. Bu noktada sigortası yapılacak gayrimenkulun cins tashihi yapılmış tapusunun bulunması ön koşuldur. Cins tashihi yapılmış tapunun alınabilmesi ise ancak iskan ruhsatı alınmış gayrimenkullar için söz konusudur. Yani bir başka deyişle Ocak 2001 tarihinden itibaren oluşabilecek bir deprem sonrası yalnızca iskan ruhsatı alınmış ve tapuda cins tashihi yapılarak üzerinde bina olduğu ispatlanmış olan yapıların görmüş oldukları hasar tazmin edilecek, üzerinde bina bulunduğu tapu ile ispatlanabilir belge veremeyen binalar için ise hiçbir ödeme yapılmayacaktır.

Zorunlu deprem sigortası uygulamasına geçildikten sonra, 1.derecede deprem, sel ve heyelan riskleri taşıyan Bartın'da bazı sigorta şirketlerinin iskan ruhsatı olmayan ve bu nedenle tapuda cins tashihi yapılmamış, tapuda arsa olarak görülen alanlara da sigorta yaptığı duyuları alınmaktadır. Resmi belgelerde "arsa" olarak görülen bir alanda yasalara göre iskan edilmemiş bir binanın göreeceği hasar sigorta kapsamında değildir. Yani tapusunda bina tescilli bulunmayan tapuya dayanarak yapılan sigorta işlemi, hasarın tazmininin talep edilmesi halinde yasal olarak geçersizdir. Ayrıca, inşaat halindeki binalar inşaat ruhsatlı olsalar bile, %75'i tamamlanmış kooperatif inşaatları hariç, hak sahibi niteliği kazanamamaktadırlar.

Bartın'da iskan ruhsatı alınmasının adeta istisna olduğu gerçeği gözetildiğinde, olası bir doğal afetin yaratması muhtemel yıkımın sonrasında, kalanların yaralarının sarılması mümkün olmayarak, daha büyük bir başka yıkıma dönüşmesi kaçınılmaz olacaktır.

Bu açıdan ilgili meslek odalarının kamuoyunu ivedilikle konu hakkında bilgilendirerek, en azından inşaat ruhsatlı binaların iskan alabilmeleri için gereken işlemleri ivedilikle tamamlamaları ve tapuda cins tashihi yapılmaması konusunda mal sahiplerini uyarmaları ve sonrasında Zorunlu deprem Sigortalarını yaptırmalarının önemi konusunda kamuoyu yaratılmasına katkıda bulunmaları gerekmektedir.

Mevcut yapı stokunda yer alan binaların tapu işlemlerinin ruhsatlı yapı olsalar bile kat mülkiyeti kanunu uyarınca değil, hisseli arsa statüsü ile yapılaşma alışkanlığı tapularda cins tashihi yapılmaksızın satış işlemlerinin yapılmakta olduğu gerçeği, yakın zamanda Bartın Belediyesince yerinde tespit edilerek kamu idareleri arasında koordinasyon arayışlarına geçilmiş ve idarelerin konuya bakışında gereken uyum sağlanmıştır.

Bartın Belediyesi bu noktada 2981/3290/3366 sayılı imar affı düzenlemelerine başvuru yapmış yapıların 16 yıldır tamamlanmamış işlemlerinin tamamlanarak, ruhsata bağlanması mümkün yapıları ruhsatlandırma yoluna gitmektedir. Bu yolla ruhsata bağlanan yapıların tapuda cins tashihi yaptırmak kaydıyla Zorunlu Deprem Sigortası kapsamına alınması mümkün olmaktadır. Benzer bir yasal uygulama hisseli arsa ve araziler üzerinde yapılan, bağımsız tapuları bulunmadığından ruhsat alması mümkün olmayan yapılar için planlanmaktadır. 2981/3290/3366 sayılı yasanın 10/b maddesi uyarınca Kadastro İl Müdürlüğü'nün hisseli arsa ve arazilerde tespit ve re'sen tescil işlemleri yapabilmesi amacıyla gerekli protokol çalışmaları Bartın Belediyesince başlatılmış durumdadır. Bu çalışmalar tamamlandığında Aladağ, Esentepe, Karaköy ve Çaydüzü mahallelerinde yer alan hisseli satışlarla oluşmuş yapıların cins tashihi tapulara kavuşmaları ve bu halleri ile zorunlu Deprem Sigortasının koruyucu şemsiyesinden yararlandırılmaları planlanmaktadır.

ii-MUHTEMEL DOĞAL AFET ZARARLARININ TAZMİNİ İÇİN ZORUNLU DEPREM SİGORTASI YAYGINLAŞTIRILMASI

Amaç: Muhtemel bir doğal afet halinde, zarar görenlerin hak sahibi niteliği kazanmasının sağlanması

I.AŞAMA	II.AŞAMA	III.AŞAMA
<ul style="list-style-type: none">• Zorunlu Deprem Sigortası uygulamasının halka tanıtım amaçlı seminer, panel vb. etkinliklerin düzenlenmesi• Tapu sicil Müdürlüğü'nün tapu işlemleri sırasında gayrimenkul sahiplerini uarması• Tapuda cins tashihi yapılmaksızın yapıların hisseli arsa şeklinde satışının zorlaştırılması,	<ul style="list-style-type: none">• 2981/3290/3366 sayılı yasanın 10/b maddesi uyarınca yapılmamış işlemlerin tamamlanarak başvuru sahiplerinin imar affı uyarınca ruhsatlandırılması ve sonrası Zorunlu Deprem Sigortası yaptırabilir hale getiren tapuların düzenlenmesi• İnşaat ruhsatı almış, ancak iskan ruhsatı almamış yapı sahiplerinin tapuda cins tashihi yaptırarak kat mülkiyeti kanunu mükellefi haline getirilmesi ve Zorunlu Deprem Sigortası yaptırılmasının sağlanması	<ul style="list-style-type: none">• Zorunlu Deprem Sigortası uygulamasının Bartın genelinde yaygınlaştırılması

SORUMLU KURULUŞLAR :Bartın Belediyesi
Tapu Sicil Müdürlüğü
Kadastro İl Müdürlüğü
Sigorta Kuruluşları
TMMOB Mimarlar Odası Bartın İl Temsilciliği
TMMOB İl Koordinasyon Kurulu
Sigorta Kuruluşları

2.KENTSEL ÇEVRENİN REHABİLİTASYONU

Kentsel çevrenin rehabilitasyonu genel başlığı altında temel çevre bileşenleri üzerinde oluşmakta olan kirliliklerin giderilmesi stratejileri kadar öncelikli bir biçimde, yapılı çevrenin konumlanması ve aykırılıklarından kaynaklanan sorunların aşılması amacıyla bazı stratejilerinde yer alması gerektiği düşünülmektedir. Bu çerçevede konuya yaklaşıldığında,

a-Yapılı çevrede yer alan sorunların giderilmesine yönelik stratejiler

b-Temel çevre bileşenleri üzerindeki baskıları azaltmaya yönelik stratejiler başlıkları altında konuyu detaylandırmakta yarar görülmektedir.

a-YAPILI ÇEVREDE YER ALAN SORUNLARIN GİDERİLMESİNE YÖNELİK STRATEJİLER

Kentlerimizde nüfusun talepleri ile belirlenen mekan kullanımlarının yapıya dönüşmesi ile birlikte geri dönülmez, kalıcı maliyetler yarattığı açıktır. Bu nedenle yapılı çevrenin oluşumuna ilişkin kararların planlama adını verdiğimiz koruma kullanma dengesi içinde oluşması, bu yolla oluşan yapılı çevrenin bir yandan bu yapıya ihtiyaç duyulan insanların taleplerini karşılarken, öte yandan da zarar vermesi muhtemel insani ve doğal çevreye olan etkilerinin en aza indirgenmesinin sağlanması planlamanın temel hareket noktasını oluşturmaktadır. Planlama etiğinin koruma kullanma dengesini kamu yararı, yani toplumun ortak yararı kriteri süzgecinden geçirerek oluşturması beklenir.

Konuya Bartın özelinde yaklaşıldığında 1985'teki yasal düzenlemeler sonrası alınmış olan kararların genelde kent merkezinde kentsel rantların kullanılarak toplumun belirli bir kesiminde zenginleşme etkisi yaratmak üzere alındığı ve uygulama ile oluşan yapılı çevreye baktığımızda ise; park, yeşil alan gibi ortak kullanım alanlarının yüksek rant talepleri ile yapılaşmaya açılmış olduğu, hatta gelişen teknoloji nedeniyle somut bir talebe dönüşen temel alt yapı hizmetlerinin kullanımı için gerekli alanlardan dahi fedakarlık edilmesi sonucu yol genişlemeleri ve yeni yol taleplerinin karşılanmadığı, kentsel rantın yalnızca tek bir noktada yükselmesine neden olunarak, kenti rahatlatacak alternatif gelişme akslarının oluşmadığı, yeni yerleşme alanlarının kente kazandırılmasına ilişkin bilimsel kararlar oluşturma çabasının yerini, güçlü gayrimenkul sahiplerinin yönlendirme ve kararlarına bıraktığını görmekteyiz.

Popülist gerekçelerle yapılmayan yapı denetimleri nedeniyle günümüzde kullanıcıları açısından can ve mal güvenliğini ne kadar sağladığı bilinmeyen ruhsatsız yapılaşmanın yasal ve fiziksel sorunlarının yanı sıra kentin tümünü gelecekte karşılaşılması muhtemel afetler nedeniyle bireysel ve toplumsal sorunlar yönünden de etkilemektedir.

Yeni bir planlama çalışmasının kentin birikmiş bu çok yönlü sorunlarını kökünden halledebileceği iddiası yersizdir. Nitekim plan konusunda geçmiş tecrübeleri nedeniyle halkın bir kesiminden gelen yeni bir plan talepleri bu temel sorunların çözümü için planlamanın bir araç olarak görülmesinden değil, yeni yerleşim alanları ve kat artışları ile yeni rantlar yaratılması umudundan kaynaklanmaktadır.

Yeni planlama çalışmasının oluşmuş yapılı çevrenin koşullarını kısa vadede çözmesi beklentisinin karşılanmasının mümkün olmadığı açıktır. Yeni bir planlama çalışmasının, kentin tüm aktörlerinin güçlü bir finans desteği ile planın uygulanmasında rol alması halinde bile etkilerini beş yıldan önce mekanda belirgin hale getirmesi beklenemez. Doğal afetler konusunda duyarlı bir planlama çalışmasının yapılmasını Bartın için temel bir ihtiyaç olduğu teşhisi ile kente zeminden kaynaklanan riskleri daha düşük bölgelere yerleşmelerin kaymasını teşvik eden, buna karşılık yüksek risk potansiyeli bulunan alanların zaman içinde boşaltılmasını sağlayan politika ve uygulama araçları ile donatılmış bir planın yapılmasının önemi yadsınmamakla birlikte kısa vadede etkin bir çözüm aracı olmadığından da söz edilmişti. Kentin mevcut sorunlarının önemli bir bölümünün ruhsatsız bina yapma ve kullanma alışkanlıklarından kaynaklandığına, olası bir doğal afet sonrası bu tür yapıların Zorunlu Deprem Sigortası uygulamasının koruyucu şemsiyesinden yoksun kalınacağı için muhtemel bir doğal afetin kentte zaten var olan yoksulluk düzeylerinin istenmeyen düzeylerde artmasına yol açabileceğine daha önce değinilmişti.

Ülkemizde konut özellikle dar ve orta gelir grupları tarafından barınma ihtiyacının giderilmesi amacının yanında, ciddi bir sosyal güvence aracı olarak ta tanımlanmaktadır. Bartın'da alt ve alt-orta gelir gruplarının yoğun bir biçimde yerleştiği Aladağ, Esentepe, Çaydüzü ve Karaköy gibi mahallelerimizde oluşan konut dokusunun ruhsatsız olmasının yanı sıra bir başka sorunu da hisseli satış işlemleri ile edinilmiş olmasıdır. 2981 sayılı yasaya 3290/3366 sayılı yasalarla yapılan değişikliklerin kapsamına aldığı hisseli arsa ve araziler üzerine yapılmış yapıların sorunlarının ise yasanın uygulama süresi içinde Bartın'da da çözülmüş olması beklenirdi. Oysa aradan geçen 16 yıla rağmen 2981/3290/3366 sayılı yasaların gereği, zamanında yapılmış 1505 adet başvuru olmasına karşın yerine getirilmemiş durumdadır.

Bartın belediyesi ruhsatsız yapılaşmayı teşvik eden, 3194 sayılı imar kanununa aykırı hisseli satış işlemlerinin durdurularak, hisseli satışa konu olan bu alanlarda 2981/3290/3366 sayılı kanunun 10/b maddesi uyarınca tespit tescil ve tapulama işlemlerinin yapılması için gerekli çalışmaları başlatmış durumdadır. Kısa vadede 2981/3290/3366 sayılı yasadaki yararlanması gereken bölgelerdeki halkın cins tashihi yapılmış tapu sahibi olarak muhtemel riskler karşısında güçlendirilmesi anlamındaki bu çalışma ilgili kamu idareleri olan Bartın Belediyesinin ve Kadastro İl Müdürlüğünün öncelikli bir görevi olarak ortaya çıkmaktadır.

YAPILI ÇEVREDE YER ALAN SORUNLARIN GİDERİLME STRATEJİLERİ

I.AŞAMA	II.AŞAMA	III.AŞAMA
<ul style="list-style-type: none">• 2981/3290/3366 sayılı yasa gereği yapılan başvuruların yeniden tespit ve değerlendirme işlemleri yapılarak, ruhsatlandırılabilen yapıların ruhsata bağlanması• 2981/3290/3366 sayılı yasanın 10/b maddesinin uygulanması amacıyla Belediye ile Kadastro İl Müdürlüğü arasında protokol yapılması• Belediye ve Mücavir alan sınırlarını içerir jeolojik etüdlerin tamamlanması• Belediye ve mücavir alan sınırlarını içerir 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı işinin ihalesi• 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planında izlenecek temel politikaların etüdü	<ul style="list-style-type: none">• 2981/3290/3366 sayılı yasa gereğince Kadastro İl Müdürlüğü'nün tespit ve tescil işlemlerini yapması• 2981/3290/3366 sayılı yasanın 10/b maddesi uyarınca hak sahiplerine tapularının dağıtımı• 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planının şekillenen kararları uyarınca belirlenen yerleşilebilir alanların ve aşırı riskli boşaltma bölgelerinin 1/1000 ölçekli jeolojik etüdlerinin ihalesi• 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı zonlama kararlarının kesinleşmesi• Zonlama kararlarına uygun 1/1000 ölçekli ilave veya mevzi imar planları işinin ihalesi	<ul style="list-style-type: none">• 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı ile iş zamanlı olarak 1/1000 ölçekli uygulama imar planlarının Belediye Meclisine sunulması• Plan uygulaması ve denetimi

Proje süresi :5 Yıl

Sorumlu Kuruluşlar :Bartın Belediyesi
Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü
Meslek Odaları
Sivil Toplum Örgütleri

Proje finansmanı :Bartın Belediyesi

b-TEMEL ÇEVRE BİLEŞENLERİ ÜZERİNDEKİ BASKILARI AZALTMAYA YÖNELİK STRATEJİLER

Kentsel çevrenin (sağlıklılaştırılması) rehabilitasyonu dendiğinde ilk akla gelen temel çevre kirleticilerinin etkilerinin ortadan kaldırılması, eğer bu mümkün olmuyorsa azaltılması olmaktadır. Temel çevre kirleticileri bağlamında konu incelenmekte ve muhtemel tehlikeler konusunda geliştirilmesi gereken stratejileri tek tek incelenmekte yarar görüyoruz. Anılan stratejilerin hayata geçirilmesinde toplum yararına olan konularda kamuoyu desteğinin sağlanarak, uygulamanın denetiminin sivil toplum örgütlerimizin görevi olduğu hatırlatılması ile konuları başlıklar halinde açacağız.

Bartın'da Çevre Müdürlüğü'nün yeni kurulmuş olması laboratuvar olanakları ile yeterli teknik personelden yoksunluğu temel kirleticilerin yöremizdeki etkilerinin ölçümünün yapılamaması sonucunu yaratmaktadır. Bartın Belediyesi olarak bu önemli eksikliğin en ileri teknoloji ile çözümü amacıyla TÜBİTAK Marmara Araştırma Merkezi tarafından projelendirilmiş olan Türkiye Çevre Envanteri Araştırma Projesine Bartın'ın dahil edilmesi sağlanmıştır. Proje kapsamında Bartın'da tüm çevre değerlerinin ölçümlerini yapmak üzere bir ölçüm merkezi kurulacak olup, proje sonuçlarının Belediyemizle paylaşılması sağlanacaktır.

1-TOPRAK KİRLİLİĞİ VE TOPRAK KİRLİLİĞİNİN AZALTILMASI AMACIYLA GELİŞTİRİLMESİ GEREKEN STRATEJİLER

Toprak kirliliği konusunda ön bilgiler Sürdürülebilir Kalkınma Planı 1. Aşama raporunda verilmiştir. Toprağı kirleten temel kaynaklar hatırlanacak olursa;

- Tarımsal üretim değeri olan toprakların amacı dışında kullanılması,
 - Heyelan, erozyon vb. verimli toprakların kaybını hızlandıran başta orman alanlarının tahribi olmak üzere doğanın tahribi sonucu ortaya çıkan toprak kaybı,
 - Tarım amacıyla kullanılan kimyasallar ve pestisitler,
 - Baca ve egzoz gazları yolu ile toprakta istenmeyen kimyasalların birikimi,
 - Su kaynaklarında yaratılan kirliliklerin toprak tarafından emilmesi ile oluşan kirlilikler.
- Bu genel doğrular açısından Bartın özeline geldiğimizde toprak kirliliğinin azaltılması amacıyla geliştirilmesi gereken stratejiler aşağıdaki biçimi ile billurlaşması gerektiği düşünülmektedir ;

Tüm ülkede olduğu gibi Bartın'da da tarımsal vasfı yüksek toprakların büyük ölçüde konut, sanayi vb. amaçlarla kullanılıyor olması toprak kirliliği yaratan en önemli sorun olarak gündemdedir. TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası'nın açmış olduğu bir dava sonucunda "Tarım alanlarının tarım dışı gaye ile kullanımına dair yönetmelik" Danıştay tarafından iptal edilmiş durumdadır. Tarım alanlarının amaç dışı kullanımına yol açan bu yönetmeliğin iptali sonrasında henüz kullanım değiştirmemiş ve müktesep haklar oluşmamış ancak geçmişte mevzi imar planları yolu ile tarım dışı amaca tahsis edilmiş alanların eski kullanımına döndürülmesi yasa gereğidir. Bu noktada bireysel yararlar ile kamu yararı kavramları çerçevesinde ciddi çatışmalar yaşanması kaçınılmazdır.

Kentin mevcut gelişme eğilimlerinin ırmak boyunca uzanan düz ve verimli tarım arazileri üzerinde olduğu gözetildiğinde, bu arazilerin yalnızca değerli tarım toprağı olmadığı, aynı zamanda, sel tehdidi olmanın yanı sıra, taban suyu yüksek, sivilaşma kabiliyetine sahip deprem karşısında en riskli alanlar oldukları gerçeği nedeniyle yapılaşma amacıyla kullanılmalarının tarım topraklarının kaybının yanında can ve mal emniyeti açısından da önemli risk alanlarını oluşturdukları gerçeği dikkatle değerlendirilmelidir.

Bartın kırsalının kadastro çalışmalarının tamamlanmamış olması orman alanlarının hızlı bir biçimde ağaçsızlaştırılması ve yakın gelecekte söz konusu olacağı umulan kadastro işlemleri sırasında özel mülkiyete geçirilmesi umudunu körükleyen en önemli etkenlerden biri olarak karşımıza çıkmaktadır. Ormansızlaşmanın somut etkileri Bartın ırmağında açıkça görülen erozyon ve ciddi mal kayıplarına yol açan yaşanan taşkınlarda görülmektedir. Bu konuda, orman amenejman haritalarını esas alan kadastro çalışmalarının hızla

tamamlanması ve ormansızlaşan alanların ağaçlandırılması en köklü çözüm olarak gündemdedir.

Tarımsal alanda kimyasal ve pestisitlerin kullanımı mevcut tarım arazilerin eğilimleri yüksek ve küçük arazi yapısı nedeniyle Bartın görece oldukça düşük olmakla birlikte, konunun uzmanlarınca bilinçsiz kimyasal kullanımının oldukça yaygın olduğuna dikkat çekilmektedir. Kimyasal ve pestisit kullanımının ekonomik olmadığı küçük tarımsal işletmelerin yaygın olduğu Bartın kırsalında Sürdürülebilir Kalkınma Planımızın temel önermesi olan ekolojik tarım tekniklerinin beklenen düzeyde geliştirilebilmesi sağlandığı takdirde sorunun tamamına yakın bir biçimde çözülmüş olması beklenmelidir.

Baca ve egzoz gazlarının yayılması yolu ile kimyasallar ve ağır metallerin topraklar üzerine çökmesi yoluyla oluşabilecek kirlilikler karşısında halkın duyarlılığı termik santral gibi büyük kirleticilerin gündeme gelmesi gibi tekil olaylar dışında yeterince kavranmamaktadır. Ülkemizde egzoz emisyon kontrol çalışmaları etkin bir biçimde yürütülmekle birlikte, yakın zamanda TMMOB Makine Mühendisleri Odaları ile İl Çevre Müdürlükleri kontrolünde olan egzoz emisyon ölçümlerinin kamusal kimlik taşımayan ticarethanelere de verilmeye başlanması yakın gelecekte yaşanabilecek sorunlar konusunda kuşku yaratmaktadır.

Baca gazları kontrolü konusunda hava kirliliği ölçüm olanaklarına henüz sahip olmayan Bartın'da önemli bir talihsizliğin yaşandığı kanısındayız. Yanlış yakmadan kaynaklanan evsel baca gazlarının yanı sıra, yöremizde bir çimento ve bir kireç fabrikasının baca gazları konusunda sağlıklı ölçümler yapılmaksızın faaliyette bulunuyor olması özellikle partiküler kirliliği yüksek bu faaliyetlerin topraklar üzerindeki serpinti etkisinin kestirilememesine neden olmaktadır. Söz konusu partiküler kirliliği yüksek fabrikaların kent merkezine oldukça yakın, ırmak boyunca yani hakim rüzger koridorunda konumlanmış oldukları düşünüldüğünde baca gazı kirliliklerinin toprak ve sulara etkisinin yanı sıra insan sağlığına olan etkileri de düşünülmelidir.

Su kaynaklarında yaratılan kirliliklerin toprak tarafından emilmesi ile oluşan kirliliklere baktığımızda, Bartın belediye sınırları kapsamında, sıvı atıkların temel taşıyıcısı olan Bartın ırmağı ve kollarının tarımsal sulama amacıyla ağırlıklı kullanımının olmadığını, sorunun temelde su kirliliği kapsamında incelemesinin öncelik kazandığı görülmektedir.

Ancak, konuya tüm Bartın açısından bakıldığında, genelde geçtiği tüm yerleşimlerin evsel atıkların taşıyıcısı olarak kullanılan Bartın ırmağı ve kollarının evsel atıklarla kendisine iletilen organik atıkların yanı sıra sanayi ve gene atıklara karışan deterjan vb. kimyasallarla kirlenmekte olduğu, bu suların tarımsal sulama amacıyla kullanılması halinde tarımsal verimlilik kaybı, bir başka deyişle de toprak kirliliğine yol açacağı unutulmamalıdır.

2-SU KİRLİLİĞİ VE AZALTI MAS I AMACIYLA GELİŞTİRİLMESİ GEREKEN STRATEJİLER:

Su kirliliği konusunda Sürdürülebilir Kalkınma Planı çalışmalarının I.Aşama Sonuç raporunda önemli saptamalar yapılmıştır. Sürdürülebilirlik ilkelerine uygun olarak su kirliliğinin önlenmesi çabalarının bir bölümü, çevreyi içeren her konuda olduğu gibi kuşkusuz tüm kamu kuruluşlarının, sivil toplum örgütlerinin ve halkın ortak çaba ve kararlılığını gerektirmektedir.

Öncelikle belirtmek gerekir ki, su kirliliğinin yakın bir gelecekte hızla artması kaçınılmazdır. Bu bir ortak tehlike olup, yalnızca Bartın özelinde değil tüm ülke genelinde İller Bankası'na güdülen teknik altyapı politikaları nedeniyle yaşanmaktadır. Bilindiği üzere İller Bankası ülke genelinde belediyelere altyapı yatırımları konusunda danışmanlık, projelendirme ve denetim konularının yanı sıra, bu yatırımların gerçekleştirilebilmesi amacıyla uzun vadeli kredi desteği sağlanmaktadır. Belediyelerin teknik bilgi eksikliklerinin ve finansman ihtiyacının giderilmesi amaçlı İller Bankası kurulduğundan beri belediyelere, kanalizasyon şebeke inşaat işleri ile pis su arıtma işlerini ayrı ayrı değerlendirerek yaklaşmakta, kanalizasyon şebeke inşaatına ise daima öncelik vermektedir.

Nitekim Bartın'da da 1986 yılında İller Bankası aracılığıyla kanalizasyon şebeke ihalesi yapılmış olup, günümüzde şebeke inşaatı %95'ler düzeyinde gerçekleştirilmiştir. Pis su arıtma tesisi etüd projesi yapılmış olup, büyük ölçüde kamulaştırma gereken projenin ihalesinin yapılabilmesi için 2002 bütçesine para aktarılmış olmasına rağmen, yaşanmakta olan ekonomik kriz nedeniyle yalnızca yarım kalmış işlerin tamamlanması konusuna Maliye Bakanlığınca vize verildiğinden, ihalenin İller Bankası kanalıyla gerçekleştirilmesinin yakın bir gelecekte mümkün olmadığı görülmektedir.

Bartın'da en önemli su kaynağı kuşkusuz Bartın ırmağı ve kolları olmaktadır. Bartın ırmağına kıyıdaş yerleşmelerden verilmekte olan katı ve sıvı atıkların yol açtığı kirliliğe, kentimizin kanalizasyon inşaatının tamamlanması ile yapılması zorunlu olan direkt deşarj işleminin taşıma kapasitesinin ne olduğu konusunda hiçbir ölçüm olmayan Bartın ırmağı ve akmakta olduğu deniz ortamındaki etkileri düşündürücü olmaktadır. Sorun yalnızca Bartın açısından değil, tüm ülkede, İller Bankası yatırım öncelikleri çerçevesinde yaşanmaktadır. Kanalizasyon şebeke inşaatları ile senkronize yapımına başlanması gereken arıtma tesislerinin eksiklikleri tüm ırmak ve denizlerimizin, fosseptiklerde doğal sızmaya tabi olan ve çok daha az kirlenici olan sızdırmalı çökertme yönteminin terk edilmesiyle organik atıkların tamamının sulara yönelmesine neden olmaktadır.

Bartın'daki mevcut içme ve kullanma suyunun kaynağı Ulupınar'dır. Kentte depolarda dinlendirme ve klorlama işlemine tabii tutulan şebeke suyunda İl Sağlık Müdürlüğünce 2000 yılında yapılmış olan 931 bakteriyojik ölçümün 600'ü Dünya Sağlık Örgütü standartlarına uygun çıkarken, alınmış olan 196 kimyasal ölçümden 124'ü standartları sağlamıştır. Bu değerlerin arıtma tesisi olmaksızın sağlanabiliyor olması önemli bir başarı olmakla birlikte, bir başka önemli gösterge de yağışların arttığı dönemlerde kaynağın bulanması ve su toplama havzasının açıktan su almaya başlamasının kimyasal ve bakteriyojik ölçümlerde sapmalara neden olduğu gerçeğidir. Yani şebeke sularımızın kirlilik değerleri Dünya Sağlık Teşkilatı standartlarını aştığında, zaten bulanmış olduğundan, halk tarafından bir başka kaynak suyu olan kavşak suyunun içme amaçlı tüketimine yönelinmektedir.

Bartın içme suyu arıtma tesisi işi de aynen atık su arıtma tesisi gibi İller Bankası tarafından projelendirilmiş, önemli ölçüde kamulaştırma ihtiyacı içeren, ancak kamulaştırması yapılmamış durumda olup, 2002 genel bütçesine ihale için başlangıç amaçlı bir tutar konmakla birlikte, yarım kalmış işler dışında Maliye Bakanlığınca vize alınmadığından ihale yapılamamaktadır.

Mevcut ekonomik kriz ortamının yakın bir gelecekte genel bütçe üzerindeki kısıtlamaların kalkarak Bartın'ın acil ihtiyacı olan içme ve kullanma suyu ile atık su arıtma tesislerinin yapımının İller Bankası kanalıyla sağlanabileceği konusunda ciddi şüpheler oluşmuştur. Bu durumda Bartın Belediyesi önceliğini içme suyu arıtma tesisine vererek arıtma tesislerinin yapımı işi için yurtdışından kaynak arayışına girmiş durumdadır.

Ulupınar su kaynağı yalnızca Bartın Belediyesini değil aynı zamanda Amasra Belediyesine de hizmet etmektedir. Bu durumda su arıtma tesisinin her iki belediyenin ortak sorunlarını çözecek biçimde projelendirilmesi en akılcı çözüm olarak görülmektedir. Bu amaçla bir Su Birliği kurulması ve maliyetlerin paylaşılması için gerekli girişimlere hız verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

3-HAVA KİRLİLİĞİ VE AZALTILMASI AMACIYLA GELİŞTİRİLMESİ GEREKEN STRATEJİLER:

Hava kirliliğinin temel kaynağı olan baca ve egzoz gazlarının toprak kirliliği üzerindeki etkilerine ilgili bölümde değinilmiştir. Bartın'da hava kirlilik değerlerinin ölçümlerinin İl Çevre müdürlüğünün laboratuvarlarının kurulmamış olması nedeniyle yapılamaması konusuna da bu yönde baskı unsuru olarak öne çıkılması gerektiği belirtilmiştir. Ölçümler yapılmadığı için insan sağlığı üzerindeki etki düzeyi tam olarak bilinmeyen Bartın'da hava kirliliğinin gözlemsel olarak kış aylarında arttığı görülmektedir.

Egzoz gazları ölçümü ile yetkili kuruluşların kapsamının genişletilmesine yönelik yasal düzenlemenin Bartın'da kent içindeki SO₂, Cıva ve ağır metaller kirliliğini ne ölçüde etkileyebileceği bilinmemektedir.

1-Bu noktada hava kirliliğinin önlenmesi için geliştirilmesi gereken stratejilerin başında İl Çevre Müdürlüğü'nün yeterli laboratuvar ve teknik eleman desteği sağlaması yönünde talep ve baskı oluşturulması öncelik kazanmaktadır.

2-Evsel ısınmaya bağlı baca gazlarının etkilerinin azaltılması doğru yakma yöntemleri konusunda halkın eğitilmesi ve bu yakma tarzının benimsenmesi ile mümkündür.

3-Apartmanlarda Kat Mülkiyeti Kanununun amir hükmü niteliğindeki "Apartman Yönetimleri" acilen oluşturulmalıdır. Daire sayısının fazlalığı nedeniyle ısıtma amaçlı daha yoğun baca gazı üretmekte olan apartmanlarda yasal tek bir muhatabın bulunmaması dairelerin tek tek birbirlerini suçlaması durumunda karmaşa yaşanmasına neden olmaktadır.

Apartman yönetiminin oluşmamış olmasının bir diğer sonucu da, ortak alanların bakım ve onarımı amaçlı girişimlerin de yapılamaması, dolayısıyla da konut kalitelerinde hızlı bir çöküşün yaşanmasını da beraberinde getirmektedir. Yönetimsiz apartman yaşamı geleneğinin yaygınlığı apartman dışında da çevre bakım ve temizliğinin yapılmaması sonucunu da beraberinde getirirken, genel temizlik ve bakımdan sorumlu kapıcı kullanımının da yaygın olmaması ve kapıcılı apartmanlarda da bu işleri görenlerde aranması gereken asgari nitelikleri arayacak yönetim bilincinin oluşmamış olması, özellikle kaloriferli binalarda yanlış yakıt kullanımı ve aşırı baca gazları sorununu gündeme getirmektedir.

Kaloriferli apartmanlar ve dairelerde çalışması gereken genelde kapıcı adı ile bilinen işçilerin Makine Mühendisleri Odası tarafından düzenlenen "Ateşçi" veya "Kaloriferci" eğitimine katılarak sertifika almış kişilerden oluşturulması yasa gereğidir. Kat Mülkiyeti Kanununun gereklerine uygun bir biçimde Kalorifer yakma eğitimi almış kişilerin Apartman Yöneticileri denetiminde gerçekleştirecekleri ısınmaya ilişkin görevlerini yerine getirmeleri halinde hem ciddi boyutlarda enerji tasarrufu yapılması, hem de yanlış yakma, vakitsiz kömür atma gibi aşırı baca gazı üreten ve hava kirliliği yaratan çevresel sorunların önüne geçilmesinin yanı sıra, ortak alanların bakım ve onarımı da rutin olarak gerçekleştirilebilecektir.

Konu basit gibi görünmekle birlikte yapılan tasarrufun,söz konusu yakma işlemini gerçekleştirecek kişiye ödenmesi gereken asgari ücret düzeyine ortalama 8 dairelik binalarda ulaşabildiğini göstermektedir. Yani bu anlamda eğitilmiş bir kişinin istihdam halinde ödenecek tutar, zaten yapılan yakıt masraflarında yapılacak enerji tasarrufuna eşdeğer bir mali yüke işaret etmektedir. Ayrıca ortak alanların düzenli bakım ve onarımının yapılarak bina ömrünün uzatılması da büyük ölçüde aynı tasarrufla karşılanabilmektedir.

4-Hava kirliliğinin önlenmesinin yanı sıra baca yangınları ile ortaya çıkacak hava kirliliği ve maddi kayıpların da önlenmesinde en önemli hususlardan biri de apartman olsun ya da olmasın tüm yakıt kullanan binalarda bacaların her mevsim mutlaka temizletilmesidir. Baca temizleme işlemi Belediyemiz İtfaiye Müdürlüğünce isteğe bağlı olarak yapılmakta olan bir hizmet olup, baca temizliğinin hava kirliliğinin azaltılması çabalarındaki önemi ihmal edilmemelidir.

5-Baca gazı emisyon ve partüküler ölçümlerinin yapılması için gerekli alet ve laboratuvar olanaklarından yoksunluk özellikle kirlenici sanayiler olan kireç ve çimento fabrikalarının baca gazlarının kontrolü için gerekli görülmektedir.

Hava kirliliği sorunu gözlemsel olarak Bartın Belediye sınırları içinde kış aylarında evsel ısınmalarında etkisi ile yükselmektedir. Yörenin ağırlıklı olarak madencilik sektöründe yoğunlaşmış çalışan ve emeklilerinin yerleşim alanı olduğu düşünüldüğünde hava kirliliği meslek hastalığı olan akciğer yetersizliklerinin yaygın olduğu Bartın'da kalıcı etkilerini çok daha çarpıcı bir biçimde ortaya koymaktadır. İl Sağlık Müdürlüğü'nün 2000 yılı verilerine göre 50-64 yaş gurubunun ölüm oranları Bartın'da ortalamadan ciddi sapmalar göstermekte ve 2000 yılı ölüm nedenlerinin 100.000'de 12,5'ğini akciğer ve solunum yolu yetersizliği 4,37'sini ise ciğer ve gırtlak kanserlerinin oluşturduğu düşünüldüğünde hava kirliliğinin meslek hastalıkları ile birlikte Bartın'da ölümcül sonuçlara yol açıp açmadığına ilişkin yeterli bilgiye sahip olmamanın ciddi sıkıntısı yaşanmaktadır.

4-GÜRÜLTÜ DÜZEYLERİNİN DÜŞÜRÜLMESİ:

Sürdürülebilir Kalkınma Planı I.Aşama Sonuç Raporunun ilgili bölümünde gürültü kirliliğinin insan sağlığı üzerindeki etkileri belirtilmiştir. Kapalı alanlardaki gürültü düzeyleri konumuzun dışında tutulduğu takdirde kent gürültü düzeylerinin azaltılması için geliştirilmesi gereken stratejileri değerlendirmekte yarar görmekteyiz.

1-Kent içi trafiğin araçların olabildiği ölçüde 1.vitesle seyri gerektirmeyecek akışkanlığa kavuşturulması araçların ürettikleri gürültü düzeylerinin ve üretilen egzost emisyon miktarının azaltılmasında büyük önemi vardır. Trafiğin sık sık durmak zorunda bırakılması halinde her seferinde yapılmak zorunda olunan 1.viteste kalkış, yaya ve taşıt güvenliği durma noktasına gelmeyi gerektirmedikçe engellenmelidir. Bu tür bir düzenleme, kent içinde trafiğin karşı yönlerde sürüş güvenliğini aksatmaksızın kavşaklarda buluşması ve akışın yönlendirilmesini hedefleyen trafik çözümleri ile sağlanabilir. Ancak, trafik çözümleri tek başına yeterli değildir, gerçek çözüm, sürücülerin çevreye en az zarar verecek sürüş teknikleri konusundaki eğitimi ile bulunabilecektir ki bu da, konu hakkındaki bilgi düzeyinin yükseltilmesi ile mümkündür.

2-Kent içinde klakson çalma yasağının uygulanması gerekmektedir. gereksiz korna çalma alışkanlığının sürücülerin eğitim düzeyi eksikliğinden kaynaklandığı açıktır. çevreyi son derece rahatsız eden klakson seslerinden kentlerin arındırılması o yöredeki uygarlık düzeyinin temel göstergelerinden biri olarak algılanmalıdır. Bartın'da klakson yasağı belirten hiç bir trafik işaretine rastlanamamıştır. Bu yalnızca sürücülerin değil, trafik akışı ve genel güvenliğinden de sorumlu olan mercilerin de kentsel çevrenin rehabilitasyonunda önemli rollerinin olduğunun bilincinin gelişmemiş olmasının bir sonucudur. Yalnızca hastane, okul vb. alanların çevresinde değil tüm kentte klakson yasağı uygulanmalıdır. gelişmiş ülkelerde klakson çalan sürücüler Trafik Yasalarının öngördüğü cezalar dışında kamuoyu vicdanında da hüküm giymektedir. Bu ülkelerde klakson çalmayı mazur gösteren tek neden frenlerin tutmamasıdır. Bizde olduğu gibi dostlarla selamlaşmak, arkadaşını çağırmak, hatalı olduğu düşünülen kişiyi uyarmak gibi gerekçeler, klakson çalarak çevreyi rahatsız etmeye özür teşkil edemez.

3-Trafiğin ve kent gürültüsünün zaten yüksek olduğu saatlerde ağır vasıtaların trafiğin yoğun olduğu bölgelere girişi Trafik Kanunu uyarınca yasaktır. T.C. yasalarının tüm ülke için geçerli olduğu gerçeği göz önünde tutularak, kent merkezine ağır vasıtaların sabah 08.00-gece 24.00 saatleri arasındaki girişi İl Emniyet Müdürlüğü iznine bağlanmalıdır.

4-Trafiğin yoğun olduğu bölgelerde trafik gürültüsünün yerleşim alanlarına ulaşmasını ve etkisini azaltmak amacıyla oluşturulabilecek gürültü bariyerleri; bu amaçla inşa edilmiş duvarlar olabildiği gibi, sesin dağılma ve yansımalarını azaltacak ağaçlandırmalar da gürültü bariyerleri işlevini yüklenmektedir. Bartın belediyesi hem kent estetiğinin sağlanması ve hem de hava kirliliğinin azaltılması amacıyla çevre yollarındaki refüjlerde ve elektrik direklerinin elverdiği ölçüde yerleşim bölgeleri ile yol arasındaki kesimlere bu güne kadar 2000 adet ağaç dikimini gerçekleştirmiş durumdadır. Bu ağaçlandırma, ağaçların yeterince olgunlaşması halinde gürültü bariyeri olarak da yarar sağlayacaktır.

5-Aynı uygulamanın özellikle kent merkezinde de yaygınlaştırılması bir zorunluluk olmakla birlikte, kent içi toprak tahribatı çok yüksek düzeydedir. kaldırım asfalt ve benzeri uygulamalar yapılırken ağaçlandırma amaçlı alanların önceden ayrılmamış olması sonradan bu amaçla düzenleme yapmayı da olanaksızlaştırmaktadır. Bu nedenle halkın toprak tahribat düzeylerinin genelde düşük olan bahçe ağaçlandırılmasının çevre üzerindeki olumlu etkileri konusunda bilinçlendirilerek özel alanlarda ağaçlandırma düzeyinin artırılması yönünde kamuoyu yaratılmasına tüm sivil toplum örgütlerince katkıda bulunulmalıdır.

Ağaçlandırmanın yaygınlaştırılmasının yalnızca belediyenin görevi kapsamında değerlendirilmesi son derece hatalı bir yaklaşımdır. toplumun akciğerinin garantisi olan ağaç çok yönlü çevresel değerleri ile birlikte algılanmalı ve bu anlamda kamuoyu duyarlılığı oluşturulmalıdır.

6-Okullar özellikle çocukların aynı anda serbest kaldıkları zaman aralıklarında 90 Db ve daha üst düzeylere varan gürültü kaynakları olarak literatürde yerini almaktadır. Sözü edilen gürültü seviyesi çalışan gürültülü bir fabrikanın iç mekanda ürettiği gürültü düzeyi ile

eşit değerlere sahip olup 90 Db.'lik gürültü ölçümü okul bahçe duvarlarından itibaren 200m. yarıçaplı bir alan için söz konusudur. İlgili Bakanlığın okullar için yapmış oldukları yatırımlarda okul bahçeleri genelde tören alanı olarak değerlendirilmekte, bahçe bakımı için özel bir ödenek ayrılmamaktadır.

Yaratılan gürültü kirliliğinin yakın çevredeki yerleşimler üzerindeki etkileri değerlendirilerek okul bahçelerinin iç duvardan itibaren en az iki sıra ve en çok ikişer metre arayla sıralı ağaçlandırılması konusunda gönüllü kuruluşların ve vatandaşların katkılarını sağlayacak toplumsal örgütlenmeler ve duyarlılık sağlanmalıdır. Bu ağaçlandırmalar sırasında, gürültü bariyeri işlevini en çok üstlenen bol yapraklı ve yaygın dal yapısına sahip ihlamur vb. ağaçların dikimi tercih edilmelidir.

5-GÖRSEL KİRLİLİKLERİN GİDERİLMESİ

Sürdürülebilir Kalkınma Planı I.Aşama Sonuç Raporunda görsel kirliliğin literatürde yaygın bir biçimde anlaşılanın aksine insanların görsel malzemeleri algılama yeteneğine bağlı ve kişisel zevk düzeyleri ile belirlenmiş algılamalar biçiminde tanımlanmadığı, genel silueti ve bütünlüğü bozan her görsel malzemenin görsel kirlilik kaynağı olarak nitelendiğinden söz edilmişti. Görsel kirlilik düzeylerinin artması ile insan sağlığının bilimsel olarak bozulduğu kanıtlanmış bir gerçektir. Yaygın görsel kirliliğe maruz bırakılan insanlarda kişisel direnç düzeylerine bağlı değişik oranlarda psikolojik sapmaların olduğu bilinmektedir. Yaşama bağlılığın azalması, temizlik hastalığı, simetri arayışlarına bağlı sapmalar, aşırı kaygısızlık ve duyarsızlık yada bunların tam tersi psikolojik anomalilerin kaynağında insanın içeride ve dışarıda karşılaşmakta olduğu görsel kirliliklerin önemli bir payı olduğu saptamasına da bir önceki çalışmada değinilmişti. Bir başka deyişle, görsel kirlilik kaynaklarının ortadan kaldırılmasının salt kent estetiği yada makyaj olarak nitelenmesi görsel kirliliklerin insan sağlığı üzerindeki bilimsel olarak saptanmış olan etkileri konusundaki temel bilgi eksiklikleri ile açıklanabilir.

Görsel kirlilikler insan gözünün ulaştığı her yerde söz konusu olabilir. Belediyelerin yalnızca kamusal alanlara ilişkin olarak geliştirebildikleri tedbirlerin önemi yadsınamaz olmakla birlikte yeterli değildir. Bu noktada yöre halkının ve sivil toplum örgütlerinin de bilinçlenerek kendileri dışındaki insanlar üzerinde de etkili olan görsel kirliliklerin algılanması ve giderilmesi için çaba gösterilmesi gerekmektedir.

Ülkemiz yasalarında yer almamakla birlikte çevre literatüründe “kente karşı işlenmiş suç” tanımı yapılmaktadır. Çok geniş bir yelpazede değerlendirilen kente karşı işlenmiş suç tanımı bireysel gayrimenkul tasarruf halkalarının kentin siluetini ve bütünlüğünü bozacak biçimde kullanılması veya diğer kullanıcıların kentin ortak değerlerini kullanım haklarının kısıtlanmasını ya da bozulmasını sağlayacak biçimde kullanılması biçiminde yapılmaktadır. Bu tanım aynı zamanda gelişmiş demokrasilerin ortak özelliği olan toplumun bir arada tutulması ve geliştirilmesi amacıyla bireysel hakların sınırlarının nerede bitip toplumsal hakların sınırlarının nerede başladığının da sınırını oluşturmakta ve yasalarla düzenlenerek kente ve topluma karşı işlenecek suçları azaltma, toplumsal aidiyet duygusu gelişmiş ve birbirinin haklarına saygılı toplumların oluşturulması amacına yönelik olarak, ilk kez İngiltere’de 1728 tarihinde alınmış bir mahkeme kararı örneğinden hareketle yani yaklaşık 260 yıl öncesinden beri kökleştirilerek geliştirilmiştir.

Demokrasi geleneğinin ülkemizdeki eksiklerinden yakınan pek çok kesim demokrasinin aslında bir yaşama biçimine dönüştürülmedikçe kökleşemeyeceğinin yazıktır ki hala farkında değildir. Ve demokrasinin bireylerin başka bireylerin haklarını gözetmeksizin sınırsız bir haklar ve yetkiler manzumesi değil, gerçekte toplumsal sorumluluklar dizini olduğu gerçeği yazıktır ki ne kavranılmış ne de kavratılmıştır. Bu nedenle kente karşı işlenen suçları, ilgili yasalarda suç tanımı içinde yer alsalar dahi suç olarak algılayamayan bir toplum yapısı yazıktır ki tüm ülkemizde yaşanan ortak bir sorundur. Görsel kirlilik kaynaklarının tamamı literatürde “kente karşı işlenen suçlar” kapsamında değerlendirilmektedir.

Örneğin kent bütünlüğü ile uyum göstermeyen mimari yapılar, kent siluetini bozan aynı yapı adasındaki farklı kat yükseklikleri, bakı (manzara) noktalarını bölen yada bozan yapı adaları, insan yapımı bütünlüğü bozan bariyerler kente karşı işlenmiş suçlar

kapsamında değerlendirilmesi gereken görsel kirlilik kaynaklarıdır. Bakımsız, boyasız, sıvasız binalar, estetik kaygısı taşımayan istinat duvarları gene aynı kapsamda değerlendirilmelidir. Bina benim nasıl istersem öyle yaparım öyle kullanırım demeye demokratik kurallara saygılı toplumlarda hiç kimsenin hakkı yoktur.

Bu noktada yaygın kullanımı olan son derece yanlış bir atasözümüzü hem genel eğilimlerimiz hem de bu eğilimlerimizin sonuçları açısından hatırlatmakta yarar görüyoruz. "Her koyun kendi bacağından asılır" ama onun asıldığı yerden indirilmemesi halinde kokuşmuşluğun zararlarını herkes çeker.

Kamuoyunun demokrasinin bir yaşama biçimine dönüştürülmesinin en temel araçlarından birisi olan kente karşı işlenen suçlar konusunda bilgilendirilmesi ve bilinçlendirilmesi tüm demokratik kuruluşların ve demokrasiye gönül vermiş bireylerin çıplak gözle fark edilerek açıklıkla ortada olan görsel kirliliklerin giderilmesi çabasına katkıda bulunması yoluyla demokrasiyi bir yaşama biçimine dönüştürme sorumluluğunu üstlenmesi en büyük dileğimizdir. Unutulmamalıdır ki bireylere uygulanabilecek en büyük ceza, onların kamuoyu vicdanında mahkum edilmesidir. Görsel kirliliklerin giderilmesi için ise en geçerli ve kalıcı yöntem bu anlamda kamuoyu bilincinin oluşturulmasıdır.

Görsel kirlilik kaynaklarının etkilerinin azaltılması konusunda belediyemiz stratejilerini değerlendirecek olursak;

1-Hükümet caddesi boyunca İshakol Boya AŞ.'nin katkıları ile dış cephe boyama işlemlerinin yapılmış olması ile ulaşılan estetik bütünlük diğer binalara da örnek teşkil etmelidir.

2-Tüm Bartın'daki evlerin bakım ve onarımının Hükümet caddesinde yapılan uygulamalarda olduğu gibi sponsor bulunarak yapılmasının olanaksızlığı açıktır. Bu nedenle aynı güzellikleri paylaşmak isteyen iyi komşuluk ilişkilerinin sürdüğü sokaklarda semt sakinlerinin cephe boyama maliyetlerini toptan mal ve hizmet alımları yolu ile maliyetleri düşürecek biçimde gerçekleştirebilmeleri teşvik edilmelidir. Bu teşvik, başvuru halinde belediyenin renk seçimi, alımlarda pazarlık vb. istenen her konuda yardıma açıklığının yanı sıra mahalle muhtarlarının ve sivil toplum örgütlerinin de ortak çabası ile oluşturulacak kamuoyu desteği ile de zenginleştirilmelidir.

3-Tek malik binalarda binaların eğer var ise görsel kirliliğinin giderilmesi için kamuoyu baskısı oluşturulmalıdır.

4-Çok malikli, özellikle apartman tipi kat mülkiyetine tabi yapıların Kat Mülkiyeti Kanununun uyarınca apartman yönetimlerinin oluşturularak binaların köklü bakım ve onarımının oluşturulacak ortak havuzdan yapılması sağlanmalıdır.

5-Trafo binaları ve istinat duvarlarının giydirilmesi çalışması Bartın Belediyesinde örnek uygulama olarak başlatılmıştır. Gönüllü dernek ve örgütler söz konusu uygulama örneklerinin arttırılması için mali ve fikrî katkı konusunda yönlendirilmelidir. Çok da yüksek maliyetlerin üstlenilmesini gerektirmeyen bu uygulamalar kent bütününde özellikle en fazla görülen yerlerden başlatılarak yaygınlaştırılmalı, yapılan düzenlemeleri teşvik amacıyla binalara yaptıran kişi ve kuruluşların adı verilmelidir.

6-İstinat duvarlarının yarattığı görsel kirliliklerin giderilmesi yalnızca ahşap giydirmeye yolu ile yapılmamaktadır. Sarıcı bitkilendirme, kentsel sürprizleri oluşturacak boyama teknikleri bu amaçla kullanılabilir diğer yöntemlerdir. Bartın Belediyesi bu bağlamda Devlet Hastanesinin bir bölümünde yöre sarmaşıkları dikerek yeşillendirme çalışması yapmıştır. Ancak dikilen bitkilerin bakımının hastane bahçesi tarafından yapılması yani hastane yönetiminin de yapılan işi benimsemesi söz konusu bitkilerin yaşaması için gerekmektedir. Bu bakım yapılmadığı için bitkiler kurumuştur. Bu örnekte göstermektedir ki, görsel kirlilikler belediyemizin tek başına giderebileceği nitelikte değildir.

İstinat duvarlarının yer aldığı hemen hemen her yerde kaldırımlar bulunmaktadır. Bu ise aşağıdan yukarıya bitkilendirme ve kamusal alandan söz konusu bitkilerin bakımının yapılmasının olanaksızlaşmasına yol açmaktadır. İstinat duvarına sahip her yapının en ucuz yöntemle bu kirliliği ortadan kaldırmanın en etkin yolu bitkilendirme olarak ortaya çıkmaktadır. Yeşil bitkilerin yanı sıra Bartın İkliminde son derece verimli sonuç veren çiçekli boru çiçeği gibi farklı bitkilerin bu duvarlar boyunca sarkıtılması bu günden sağlandığı takdirde en geç üç

yıl içinde Bartın'da bugünkünden çok daha güzel bir kent yaratabileceğimiz unutulmayarak her Bartın sevdalısı bu amaçla yönlendirilmeli ve bilinçlendirilmelidir.

7-Ülkemizde son derece yaygın ve güzel bir alışkanlıkla hemen her evde salonlarda bitki yetiştirilmektedir. Bu güzelliklerin başkaları ile paylaştıkça daha da değerleneceği bilinci geliştirilmelidir. Bireylerin yaygın hobisi olan saksı bitkileri yetiştiriciliğini konut dışına da taşımaları teşvik edilmelidir. Belediye ve gönüllü kuruluşlar ortaklığında “en güzel pencere”, “en güzel balkon” ve “en güzel bahçe” düzenlemesi yarışmaları yolu ile konutlarımızın içi kadar dışının da özenli ve güzel olması teşvik edilmelidir.

8-Bartın'da konutun dışı konusundaki özensizliğin en önemli delilini sokak kapısı önünde çıkarılmış ayakkabılar oluşturmaktadır. Bina girişleri, bahçe gibi alanlarda temizlik ve hijyen koşulların sağlanması, bu yolla ev alanına girerken ön temizliğin yapılması yerine, sorumluluklarımızın yalnızca sokak kapısı sınırından başladığı yaygın kanısı ve mevcut pisliğin sokak kapısının dışına bırakılarak çözülebileceği yanlış ne yazık ki sokak kapısında bırakılan ayakkabılarla da sınırlı değildir. Konut içi çöplerin de aynı özensizlikle bir torbaya konulup bağlanmaksızın görsel ve hijyenik sakıncalar içeren bir biçimde atılması, yol boyunca çekirdek yeme alışkanlığı gibi hem görsel hem de genel temizlik boyutunda değerlendirilmesi gereken yanlış pek çok alışkanlığın değiştirilmesi, ortak kullanım alanlarının korunması bilincinin geliştirilmesi ile mümkündür. Bu noktada da kamuoyu vicdanında bu gibi hareketleri mahkum edecek bilinç düzeyine erişilmesi, yanlış davranışlara parasal olarak verilecek cezalardan çok daha etkili bir ceza olacaktır.

9-Bartın'da konut dışına karşı özensizliğin bir diğer ürünü de yağmur suyu borularının aşağıya kadar indirilmek yerine, doğrudan kaldırımdan geçenlerin üzerine akıtmaktan kaçınmayan binaların varlığı olarak görülmektedir. Kendi binasını korumak için yağmursuyu oluşturan ama bunu kaldırımdan geçenlerin üstüne akıtmaktan kaçınmayan yaklaşım görsel kirliliğin ötesinde, toplumsal saygısızlık örneği olarak varlığını sürdürmektedir.

10-Yalnızca Bartın'da değil, tüm ülkede ticarethane tabelaları ciddi bir görsel kirlilik kaynağı olarak karşımıza çıkmaktadır. Yola 90°lik açılı çıkma biçimindeki tabelalara başka ülkelerde rastlanmazken, bina yüzeyine yapışık tabelaların ebat ve biçimleri her yörenin koşullarına uygun olmasına özen gösterilerek bir düzen içene alınmıştır. Ülkemizde ise bir küçük bakkalda dahi satılan ürünün adını belirtir ışıklı tabelanın içinde bakkalın adı kaybolmakta, amaç bakkalı tanıtmak iken, aslında ilgili ilgisiz bir malın reklamı bakkalın temel işlevinin önüne geçmektedir. Hiç değilse, özelliği olan ana arterlerde ticarethanelerin tabela ve reklam panolarının bir düzene kavuşturulması ciddi bir görsel kirlilik kaynağının etkilerinin azaltılmasına neden olacaktır.

11-Bartın'da yer yer hak edilmemiş ölçüde çirkin mimari yapıtların yer aldığı görünür bir gerçektir. Mal sahiplerinin proje safhasında ortaya çıkması muhtemel yapının çirkinliklerini algılayarak bunları gidermesi kuşkusuz beklenemez. Bu konuda ilgili meslek odası Bartın'ın yerel mimari özelliklerinden de esinlenerek bina cephelerinde yer alması özel olarak istenen unsurlar ile asla yer almaması gereken unsur ve malzemelerin belirlenmesi konusunda bir çalışma yapması gerekmektedir. Ayrıca yapıların ruhsat almadan önce dış cephe özelliklerinin kent silüetini ve bütünlüğünü bozmayacak biçimde düzenlendiği ön kontrolünden Mimarlar Odası il temsilciliği aracılığıyla geçirilmesi meslek etiği çerçevesinde, hizmet kalitesinin yükseltilmesi kapsamındaki temel mesleki sorumluluklar olarak algılanmalı ve uygulanmalıdır.

6-KATI ATIK TOPLAMA VE DEPOLAMA

Bartın Belediyesince yılda ortalama 12.775 ton katı atık kentten toplanmakta ve Boğaz Mevkiinde önceden taş ocağı olarak kullanılmış çöküntü alanına depolanmaktadır.

Belediyemizin çöp dökme sahası Özel Çevre Koruma Kurulu uzmanlarınca 2002 Mayıs ayında denetlenmiş, doğal yapısı gereği sızdırmaz bir bölgenin seçilmiş olması ve atıkların rüzgar etkisi nedeniyle dağılmasını önleyen önlemlerin alınmış olması nedeniyle “çevresel etkileri önemsiz” olduğu sonucuna varılmıştır. Depolama alanında dönemsel kireçleme uygulaması yapılıyor olmasına karşın, depo alanında biriken metan gazları

nedeniyle yaşanmakta olan küçük çaplı yangınlar depolama alanımızdaki havalandırma sorunlarından ve çöplerin genelde organik madde ağırlıklı olmasından kaynaklanmaktadır.

Bilindiği üzere çöplerin bileşenleri çöp sahiplerinin sosyo- ekonomik durumu hakkında çok ciddi bilgilere erişilmesine yardımcı olmaktadır. Kesin ölçümlere dayanmamakla birlikte kış ayları dışında Bartın Belediyesince toplanan çöplerin %75'e yakını organik atıklar oluşturmakta, %25 civarında ise geri dönüşümü mümkün maddeler çöplerimizde yer almaktadır. Kış aylarında ise toplam çöp miktarına %%2ler düzeyinde kül eklenmektedir. Geri dönüşümü mümkün cam, kağıt metal vb. atık miktarlarının ayrıştırılarak toplanması projesi 2001 yılında Bartın Belediyesince araştırılmış, bu konuda ÇEVKO ve Özel Koruma Kurulu Başkanlığı ile doğrudan ilişki kurulmuştur. Yapılan araştırmalar sonucunda cam atıklarının değerlendirilmesi için gerekli toplama ağının ülkemizde yalnızca Akdeniz ve Ege Bölgesinde kurulabilmiş olduğu, ayrı depolama yapılsa dahi Bartın'ın toplayabileceği yıllık cam tutarının Bursa Belediyesinin aylık cam atıklarının tutarının yarısı düzeyine gerek atık toplanan nüfus, gerekse nüfusun tüketim alışkanlıkları nedeniyle ulaşmamakta olduğu saptanmıştır.

Aynı şekilde, mekansal olarak çok yakın bir bölgede Çaycuma'da bir kağıt fabrikası bulunmasına rağmen üretim sürecinde atık kağıtların değil, seluloz ve ham ağaç kullanılması nedeniyle çok yüksek miktarlara ulaşılmadıkça atık kağıtlara talep oluşmadığı saptanmıştır. Günlük gazete okuma alışkanlığının yaygınlığı ve gelir düzeyi ile doğrudan ilişkili olan atık kağıt miktarlarının sanıldığı aksine Bartın'da yaygın olmadığı, mevcut atık gazete stokunun ise konutlarda farklı amaçlarla (örneğin paketleme, yakma vb.) yeniden kullanım amacıyla stoklanmasının genel bir alışkanlık olduğu sonucuna mevcut çöp stoku incelendiğinde varılabilmektedir.

Katı atık stoklarının eritilmesi amacıyla Bartın Belediyesi çöplerini ihaleye çıkarmayı da denemiştir. Ancak çöp bileşenlerinin ağırlıklı olarak organik maddelerden oluştuğu ve çöp üreten nüfusun azlığı ve sosyo-ekonomik durumu bu noktada da öne çıkarak ihalelere teklif dahi verilmemiş durumdadır.

Bartın Belediyesinin katı atıkların geri dönüşümü ve değerlendirilmesi projesine ilişkin arayışları halen sürdürülmektedir.

c-ÇEVRE SORUNLARININ REHABİLİTASYONU STRATEJİLERİ

1-ÇEVRESEL KİRLİLİK ÖLÇÜMLERİ VE ÇEVRE ENVANTERİNİN OLUŞTURULMASI

I.AŞAMA	II.AŞAMA	III.AŞAMA
<ul style="list-style-type: none">• Çevre envanteri kriterlerinin oluşturulması• Ölçümlerin laboratuvar olanaklarının sağlanması• Ölçüm yapılacak merkezlerin seçimi,• Çevre envanterinin projelendirilmesi	<ul style="list-style-type: none">• Ölçüm merkezlerinin oluşturulması• Laboratuvar olanaklarının geliştirilmesi• Aylık ve yıllık rasat raporlarının oluşturulması	<ul style="list-style-type: none">• Seçilmiş merkezlerin taşıma kapasitelerinin saptanması• Seçilmiş yöreler ve ülke çevre envanterinin tamamlanması

Proje Süresi : 5 yıl
Proje Sorumlusu : TÜBİTAK, MEM.
Finansman :Dünya Bankası, TÜBİTAK
Koordinasyon :Bartın Belediyesi, İl Çevre Müdürlüğü

2--TOPRAK KİRLİLİĞİNİN AZALTILMASI STRATEJİLERİ

I.AŞAMA	II.AŞAMA	III.AŞAMA
<ul style="list-style-type: none">• 1/5000 ölçekli Nazım İmar Plan kararları ile tarım topraklarının amaç dışı kullanımının kontrolü• İl Çevre Müdürlüğü'nün kurulması• TÜBİTAK Çevre Envanteri Projesi Kapsamında çevresel taşıma kapasiteleri ölçüm istasyonunun kurulması	<ul style="list-style-type: none">• Ekolojik tarım tekniklerine geçiş ile toprakların kimyasallar ve pestisitlerle kirlenmesinin azaltılması• Baca gazları kontrolü ve filtrasyon• Orman kadastro çalışmalarının başlatılması	<ul style="list-style-type: none">• Irmak boyunca yer alan tüm belediyelerin katı atık yönteminin oluşturulması• Pis su arıtma tesislerinin devreye girmesi

Proje Süresi	:15 Yıl
Proje Sorumlusu	:Bartın Belediyesi Valilik İl Çevre Müdürlüğü TÜBİTAK MAM. Orman Müdürlüğü Kadastro Müdürlüğü İl Sağlık Müdürlüğü
Finansman	:Genel Bütçe Özel İdare Fonları Dünya Bankası ve diğer Dış Kredi olanakları

3-SU KİRLİLİĞİNİN AZALTILMASI STARATEJİLERİ

i-İÇME VE KULLANMA SUYU ARITMA TESİSİ

I.AŞAMA	II.AŞAMA	III.AŞAMA
<ul style="list-style-type: none">• İçme ve Kullanma Suları arıtma tesisleri için dış kaynaklı kredi ve hibe olanaklarının araştırılması• Su Birliği Kurulması konusunda Amasra belediyesi ile iş birliği olanaklarının araştırılması• Yer seçiminin su birliğinin oluşması ve oluşmaması ihtimalini gözeterek biçimde alternatifli olarak yeniden değerlendirilmesi	<ul style="list-style-type: none">• Uluslararası finans kaynağının sağmasından sonra uygun proje koşullarının hazırlanması• Arıtma tesisinin ihalesi• İşletme altyapısının oluşturulması	<ul style="list-style-type: none">• Arıtma tesisinin işletmeye açılması

Proje Süresi	:5 Yıl
Proje Sorumlusu	:Bartın Belediyesi Amasra Belediyesi (Su Birliği Kurulabilmesi halinde) Bartın Valiliği
Proje Finansmanı	:Bartın Belediyesi Yurtdışı hibe ve krediler

ii-ATIK SU ARITMA TESİSİ VE BARTIN IRMAĞININ EKO-SİSTEM ISLAHI

I.AŞAMA	II.AŞAMA	III.AŞAMA
<ul style="list-style-type: none">• Bartın ırmağı kirleticilerinin tespiti• Bartın Belediyesi Atık Su Arıtma Tesisinin yurt dışı kaynaklardan finansmanı konusunda ön araştırma• Bartın ırmağına kıyıdaş yerleşmelerin katı atık yönetiminin oluşturulması• Irmak boyunca var olan sanayi tesislerinin pis su deşarj ölçümlerinin yapılması	<ul style="list-style-type: none">• Bartın ırmağına kıyıdaş yerleşmelerin katı atıklarının toplanmasının organizasyonu• Bartın ırmağına kıyıdaş yerleşmeler için uygun katı atık depolama alanlarının tahsisi• Irmak boyunca yer alan sanayilerin pis su arıtma ve atık depolama alanlarının kurulması	<ul style="list-style-type: none">• Bartın Belediyesi Atık Su Arıtma Tesisinin kurulması• Çevre belediyeler atık su arıtma tesislerinin projelendirilmesi.

Proje Süresi	:10 Yıl
Proje Sorumlusu	:Bartın Valiliği İl Çevre Müdürlüğü Bartın Belediyesi Çevre Belediyeler ve Köyler
Proje Finansmanı	:Bartın Valiliği Genel Bütçe Kaynakları Dış Finansman

iii- KARADENİZ'E YAPILAN ATIK DEŞARJLARININ KONTROLÜ

I.AŞAMA	II.AŞAMA	III.AŞAMA
<ul style="list-style-type: none">Bartın ırmağının kirlilik kontrolüİnkum, Güzelcehisar, Mogada'da deniz suyu kirlilik ölçümleri	<ul style="list-style-type: none">Bartın ırmağına yapılan katı atık deşarjlarının önlenmesiBartın ırmağına sanayi tesisleri atıklarının deşarjlarının önlenmesi	<ul style="list-style-type: none">Bartın ırmağına atık su deşarjlarının önlenmesiMavi Bayrak başvurusu yapılması
Proje Süresi	:15 Yıl	
Proje Sahibi	:Bartın Valiliği Karadeniz Belediyeler Birliğı Bartın Belediyesi Karadeniz'e Kıyıdaş ülkelerin Belediyeler	
Proje Finansmanı	:Karadeniz Ekonomik Kalkınma ve İşbirliğı Teşkilatı Sorumlu Belediyeler ve Valilikler	

4-HAVA KİRLİLİĞİNİN AZALTILMASI STRATEJİLERİ

I.AŞAMA	II.AŞAMA	III.AŞAMA
<ul style="list-style-type: none">• Kaloriferli binaların apartman yönetimlerinin oluşturularak "ateşçi" kullanımının teşvik edilmesi• Çevre Müdürlüğünün hava kirliliği ölçüm cihazları ile eleman atakviyesinin sağlanması• TMMOB Makine Mühendisleri Odası Bartın İl temsilcilince "Ateşçi" Eğitim Seminerleri düzenlenmesi	<ul style="list-style-type: none">• Sanayi tesisleri Baca gazı ölçümlerinin yapılması ve gerekli filtrezyon önlemlerinin alınması• Evsel Baca gazlarının kontrolü ve doğru yakma yöntemleri konusunda yaygın eğitimlerin yapılması	<ul style="list-style-type: none">• Hava kirlilik parametrelerinin Dünya Sağlık Örgütü kabuledilebilir sınır değerleri açısından izlenmesi

Proje Süresi :3 Yıl
Proje Sorumluları :İl Çevre Müdürlüğü
TMMOB Makine Mühendisleri Odası
Sivil Toplum Örgütleri
Projenin Finansmanı:il Çevre Müdürlüğü Bütçesi

5-GÜRÜLTÜ DÜZEYLERİNİN AZALTILMASI

I.AŞAMA	II.AŞAMA	III.AŞAMA
<ul style="list-style-type: none">Gürültü ölçüm cihazlarının il çevre Müdürlüğüne temin edilerek, pik saatlerde farklı bölgelerin gürültü haritalarının çıkarılması	<ul style="list-style-type: none">Gürültü haritalarının önderliğinde gürültü kaynaklarının tespitiTrafik Planlarının gürültü göstergeleri ışığında gözden geçirilmesiAğaçlandırmayla gürültü bariyerlerine ihtiyaç duyan yerlerin tespitiGürültü bariyeri inşası gereken yerlerin tespiti	<ul style="list-style-type: none">Ağaçlandırma konusunda kentsel işbirliklerinin oluşturulmasıGürültü bariyeri gereken yerlerde bariyerlerin inşasının gerçekleştirilmesi

Proje Süresi :2 Yıl
Proje Sorumlusu :İl Çevre Müdürlüğü
Bartın Belediyesi
Proje Finansmanı :İl Çevre Müdürlüğü
Bartın Belediyesi
Gönüllü Kuruluşlar

6-GÖRSEL KİRLİLİKLERİN AZALTILMASI STRATEJİLERİ

I.AŞAMA	II.AŞAMA	III.AŞAMA
<ul style="list-style-type: none">• Kente karşı işlenen suçlar konusunda halkın bilinçlendirilmesi amacıyla Bartın Belediyesi ve ilgili Meslek Odalarının işbirliğinde eğitim seminerleri• Görsel kirliliklerin insan sağlığı üzerindeki olumsuz etkileri konusunda halkın bilinçlendirilmesine yönelik panel vb. etkinliklerin düzenlenmesi,• Kentteki görsel kirlilik odaklarının tespiti ve etkilerinin giderilmesi veya azaltılması amacıyla geniş katılımlı toplantılar.	<ul style="list-style-type: none">• Görsel kirliliklerin giderilmesi amaçlı ortaklaşma ve örgütlenmelerin teşviki• Orta öğretim öğrencilerinin katılımı ile seçilmiş görsel kirleticilerin etkilerinin giderilerek kente kazandırılması (Duvar Boyama, çiçeklendirme, ağaçlandırma vb.)• “En güzel pencere düzenlemesi”, “En güzel balkon”, “En güzel bahçe” yarışmaları• Kente uyumlu yapı unsurlarının seçimi ve özendirilmesi amaçlı meslek içi eğitim seminerleri• Yıl içinde dış bakım yapan binalar arasında ödüllü yarışmalar	<ul style="list-style-type: none">• Kentin yerel mimari özelliklerini çağdaş formlarda değerlendiren projeler arasında yarışma ve ödüllendirme.• Konut-sokak-kent oriyantasyonunu sağlayacak önerilerin değerlendirilmesi• Uygulamaların yaygınlaştırılması

SORUMLU KURULUŞLAR: - Bartın Belediyesi
-TMMOB'ye bağlı meslek örgütleri
-İl Milli Eğitim Müdürlüğü
-İl Çevre Müdürlüğü
-Gönüllü Kuruluşlar

D-KENTSEL YAŞAM KALİTESİNİN YÜKSELTİLMESİ STRATEJİLERİ

Yaşam kalitesinin yükseltilmesinin kentsel çevrenin sağlıklılaştırılması ile doğrudan ilgili olmakla birlikte tek başına kentsel çevrenin rehabilitasyonunun kentin yaşam kalitesinin yükseltilmesinde yeterli olmadığı hususuna daha önce değinmiştik. Kentin yaşayanlara sunduğu fırsatların artırılması anlamında olan yaşam kalitesinin yüksekliği, özellikle kenti yaşamının dışında kalan kesimlerini de kent yaşamına dahil edilebilmesi için gerekli önlemlerin alınmasını, boş zamanda faaliyetleri (rekreasyon) olanaklarının artırılmasını ve kentte yaşayanların kentle bütünleşmesinin sağlanmasını içermektedir.

Bu genel ifadeyi açacak olursak; kentler genelde tarım dışı faaliyetlerin organize edildiği nüfusun yoğunlaştığı mekanlar olarak tanımlanmaktadır. Bu kuru bakış ile kentler kaçınılmaz olarak iş, iş alanlarında çalışan nüfus ve barınma koşulları ile iş yaşamının gerektirdiği ulaşım bağlantıları ve mekanı oluşturan mülkiyet ilişkileri bazında değerlendirilmektedir. genelde imar planlama pratiğimize hakim olan bu görüş uyarınca düzgün bir trafik akışının sağlanması ve mevcut mülkiyet ilişkilerinin zedelenmemesine özen gösterilmesi yapılmakta olan fiziki planların temel eksenini oluşturmaktadır.

Oysa kentler bu denli basit yapılar değildir. Kentlerde yalnızca araç kullanabilen sağlıklı çalışanlar yaşamamaktadır. yayalar da vardır ve yayalar araç kullananlarla karşılaştırıldığında çoğunluğu oluşturmaktadır. Hasta ve özürülüler de vardır. Çalışmayan çocuklar ve yaşlılar ile nüfusun yarısını oluşturan kadınlar da kentlerde yaşamaktadır. Mekan kullanım kararlarının oluşturulması sırasında özürülüler, çocuklar, yaşlılar ve kadınların da kentin ortak yaşam alanlarına dahil edilebilmesi için hem makro düzeyde hem de mikro düzeyde bazı temel kararların önceden alınmış olması gerekmektedir. Bu önlemlerin alınmaması halinde kentin yaşam kalitesinin yükseltilmesi mümkün olamaz.

Aynı cümlede yer alan boş zaman faaliyetleri (rekreasyon) amaçlı olanakların artırılması deyişi, ortak yaşama alanları oluşturularak farklı fırsat ve seçeneklerin yaratılması anlamındadır.Yani farklı yaş gruplarının, yalnızca çocukların değil gençlerin ve hatta erginlerin ve yaşlıların yararlanabilmesi için özel olarak tasarlanmış parkların oluşturulması, ortak yaşama alanlarında bireysel tercihlerine göre farklı seçenekler sunulması yani hem çay bahçesi, hem açık hava sineması, hem basit sportif faaliyetler, hem de salt oturma, yada dostlar ile bir arada olma olanaklarının ya aynı yerde yada farklı düzenlemelerle sunularak yaşayanların ortak alanlardan yararlanma düzeylerinin artırılması yolu ile yaşayanların kentle bütünleşmesinin sağlanması amacıyla atılacak her adım, kentsel çevrenin rehabilitasyonu ile birlikte yaşam kalitesinin de yükseltilmesi, yani kentlerin sağlıklılaştırılması (rehabilitasyonu) anlamındadır.

Kentte yaşayanların kentle bütünleşmesi bağlamında ortaklaşa kullanılabilecek yaşam alanlarının oluşturulması gerekli bir unsur olmakla birlikte yeterli değildir. Kentle bütünleşmenin gerçek anlamı ile sağlanabilmesi, kent yaşayanlarının kendi sorun ve önceliklerini belirleyerek ortaklaşa hareket edebilecekleri demokratik platformların da oluşturulmasını zorunlu kılmaktadır. Bu ise, sanılanın aksine, temsili demokrasi kuralları çerçevesinde üyeler tarafından ne ölçüde delege edildiği belirsiz yetkilerle donatılmış yetkililerin bireysel kararlarını örgüt kararı sayan yaygın ve yanlış bir anlayışın hakim olduğu ülkemiz sivil toplum örgütleri aracılığıyla üstlenilemeyecek kadar ciddi bir konu olup, farklı yapıda demokratik platformların oluşturulmasını gerektirmektedir. Ülkemiz sivil toplum örgütleri ana başlığında toplanan dernekler, meslek odaları, sendikalar ve siyasi partilerimizin temsili demokrasinin zaafa uğratılması nedeniyle yaşamakta olduğu sorunların aşılması ise ancak üye inisiyatiflerinin katılımcı demokrasinin gereklerini bu platformlara taşıması ile mümkündür.

Farklı amaç ve hedeflerle kurulmuş sivil toplum örgütleri kuşkusuz kent aktörleri arasında yerlerini alacaklardır. Ancak, gelişmiş demokratik ülke pratiklerine bakıldığında ülkemizdeki pratikten çok farklı bir biçimde farklı amaç ve kaygılarla önceden örgütlenmiş meslek odaları, dernekler, sendikalar ve siyasi partilerin başat olduğu hiçbir kent konseyi bulunmadığı görülmektedir. Bu tür örgütler kent kararlarının oluşum sürecinde bilgilendirici ve yönlendirici ombdusman görevini üstlenmekte, kararlar bu kuruluşların da katılımında, ancak yöre yaşayanlarının kendi tercihleri doğrultusunda tartışılarak oluşturulmaktadır.

Yöre yaşayanlarının kendi sorun ve önceliklerini ortaya koyması amacıyla pek çok farklı yöntem yerel yönetimlerce kullanılabilir. Örneğin tek bir sorun çerçevesinde tamamen tekil bir olaya bağlı bir veya birkaç yerel toplantı bir yöntem olabildiği gibi, mahallelerde veya daha küçük komşuluk ünitelerinde mahallelerin tüm sorunları ile sürekli ilgilenmek ve mahalle içi dayanışmayı desteklemek amacıyla kalıcı gönüllü örgütlenmeler de kullanılabilir, hatta hiç toplantı yapılmaksızın yerel sorunların anketler veya ev yoklamaları yolu ile de toplanabilmesi ve değerlendirilmesi de kullanılan yöntemler arasında yer alabilir. Bu noktada önemli olan, anılan örgütlenmenin hangi yöntemle yapıldığı değil, yerel sorunlar ve öncelikler konusunda alınacak kentsel kararlar sırasında halkın kaygı, istek ve beklentilerine önem verildiğine halkı ikna edecek uygulamaların yapılmasıdır. Öz olarak, kent yaşayanlarının kentsel karar alma süreçlerini etkileme gücüne sahip olabildiği ölçüde ve sürece kentle bütünleşmesi sağlanabilecektir. Böyle bir bütünleşmenin gerçekleştirilmesi sanılanın aksine hiç bir şekilde şartına sahip değildir.

Yaşam kalitesinin yükseltilmesi için Bartın'da uygulanması gereken stratejileri sıralayacak olursak;

1- Kent yaşayanlarının kentle bütünleşebilmesi öncelikle bir erişilebilirlik sorunudur. Bartın'ın kentsel hizmetler konusunda ihmal edilmişliği belli akslar dışında özellikle çevre mahallelerde çok ciddi boyutlarda yol sorununda açıkça görülmektedir. Bartın Belediyesi 2000 yılında Asfalt şantiyesini kurmuş ve 2001 yılını adeta yol seferberlik yılı ilan etmiş durumdadır. 2001 yılında Bartın Belediyesince 26 km. yol yaşanan büyük ekonomik krize rağmen rasyonel bütçeleme ve gelir kaynaklarının denetimi yolu ile yapılabilmektedir. Bir başka deyişle kent çeperlerinden kent merkezine ulaşım, çeperlerin iç bağlantıları yapılarak büyük ölçüde sağlanmıştır.

2-Erişilebilirliği arttırmaya yönelik olarak alınması gereken bir diğer önlem de, kentin tüm temel fonksiyonlarının eski kent merkezini oluşturan tarihi yarımada bulunması nedeniyle yaşanan taşıt trafiğinin yeniden düzenlenmesi ile geliştirilecektir. Bu amaçla Bartın Belediyesinde mevcut taşıt trafiğini itfaiye, ambulans ve güvenlik üçlüsünün önceliğinde düzenlenmeyi amaçlayan bir trafik planı hazırlanmıştır. Kavşak düzenleme vb. ek önlemleri gerektiren bu çalışma için gereken yatırımların yapılabilmesi halinde trafik akışkanlığının yapılabilmesi halinde trafik akışkanlığının artması beklenmelidir.

3-Kent yaşamında kadınlarımızın hak ettikleri yeri alabilmesi yalnızca kadınlara özel mekanların yaratılmasını değil, kadının toplumsal statüsünün aileden başlayarak sorgulanmasını gerektirecek ölçüde derinliklere sahip bir sorundur. Bu nedenle, yalnızca kadınların girebileceği mekanlar oluşturmak yerine, geleneksel aile değerlerini zedelemeyecek kadın, erkek tüm erişkinlerin ortak kullanımına yönelik alanların oluşturulması öncelik kazanmalıdır. Aile baskısı ile kadının ev dışına çıkamadığı hallerin geçerli olduğu toplumsal oluşumlarda, sırf kadınlara mahsus olsa bile, kadınların tek başlarına bu mekanları kullanamayacağı asla unutulmamalıdır.

4-Kadın nüfusun kent yaşamına katılmasında en etkili unsur, bu yaşamın nimetlerinden yararlanan kadın sayısının artırılmasıdır. Bir başka deyişle, kadının kentsel yaşama alanlarının genişletilmesi ve geliştirilmesinde en büyük görev aydın kadınlarımıza düşmektedir. Bartın'ın aydın kadınları olabildiğince her kesimi içeren geniş katılımı demokratik platformlar oluşturarak bir yandan kadınlarımızın bilinçlendirilmesi ve eğitimi görevini üstlenirken, öte yandan da kadınların kent yaşamında daha aktif rol üstlenebilmesini engelleyen sorunları belirleyerek belediyeye ve diğer ilgili platformlara taşınmalıdır. Böylece kadınların kentteki yaşam kalitesinin yükseltilmesi amaçlı toplumsal taleplerin örgütlü bir biçimde dile getirilerek, kent içi alınacak kararların kadınlara yönelik unsurları da içermesini sağlayacak önlemlerin alınmasını zorlanmalıdır.

5-Bedensel engelliler tüm ülkede olduğu gibi Bartın'da da konutları içine hapsedilmiş durumdadır. Belediyemiz yeni yol düzenleme uygulamalarında ortopedik özürülülerin kullanım kolaylıklarını da gözetenek kaldırım düzenlemelerini yapmaya başlamış durumdadır. Ancak bu yeterli değildir. Mahalle muhtarlarının yörede yaşayan engelleri öncelikle saptayarak engellik türünü gözeten önlemlerin hiç değilse bu kişilerin yaşam alanlarını genişletecek ölçüde alınması konusunda belediyeyi uyarması gerekmektedir.

6-Engellilerin kent yaşamına katılması amacıyla kamu toplu taşıma araçlarından kendisinin ve eğer yardıma ihtiyacı var ise yardımcı olacak kişinin ücretsiz yararlanması uygulaması Bartın Belediyesince iki yıldır sürdürülmektedir. Bu uygulamadan bilmeyenlerin haberdar edilmesinde medyamızın aktif rol alması gerektiği düşünülmektedir.

7-Benzer bir uygulama yaşlılarımız için de getirilmiştir. 65 yaşın üstünde belediye sınırları içinde oturan tüm vatandaşlarımız kamu toplu taşıma araçlarından ücretsiz olarak ve saat sınırlandırılmasına gidilmeksizin yararlandırılmaktadır.

8-Çocukların kent yaşamına katılması, organize oyun faaliyetlerini gerçekleştirerek vazomotor sistemleri gelişmiş sağlıklı nesillerin yetiştirilmesi için çocuk oyun parklarının önemi yadsınamaz. Belediyemizin oyun parklarını en azından her mahallede bir tane olmak üzere yapma kararlılığı açık olmakla birlikte, imar planlarında bu amaca ayrılmış alanlarında kamu mülkiyeti oluşturulmayarak geçici inşaat ruhsatları yolu ile binaların yapılmış olduğu acı gerçeği en önemli sorunumuzdur.

Sağlıklı nesillerin yetiştirilmesinde çocuk oyun alanlarının oluşturulmasının yaratacağı kamu yararı gözetilmeksizin, neredeyse her karış toprağın yapılaşmaya açılmış olması, Bartın'ın en önemli sorunlarının başında gelmektedir. Aynı sorun otoparklar ve hatta kavşak düzenlemesi amacına tahsisli açık yeşil alanlarda dahi tüm Bartınlıların bildiği gibi yaşanmaktadır. Bu durumda izlenmesi gereken tek yol; ya mevcut yeşil alanların park olarak düzenlenmesi amacıyla kamulaştırılması ve bu yolla yalnızca toprağın değil üzerindeki binanın da mevcut yasalar uyarınca bedelinin ödenmesi yada yakın çevrede boş kalmış alanlarda imar planı değişikliği yapılarak bu alanların kamulaştırılması olarak ortaya çıkmaktadır.

Kamulaştırma konusunda yüksek bedel takdiri nedeniyle yaşanan sorunlara ve belediyemizin kısıtlı mali olanaklarına daha önce değinilmişti. Bu konudaki stratejiler yapılan yanlış uygulamaların bir daha tekrarlanmaması yönünde kamuoyunun bilinçlendirilmesi ve kamu vicdanının bu açık kent suçları karşısında harekete geçilmesi olmalıdır.

9-Gençlerin kent yaşamına katılması sorunu çok yönlü bir biçimde değerlendirilmelidir. Ticaret sektörünün geliştirilmesi stratejileri arasında mevcut üniversite gençliğinin kent yaşamına katılarak ticari hizmetlerden yararlandırılmaları konularına değinilmişti. Gençlerin kent yaşamına katılmalarının sağlanması gençlerin buluşma, bir arada olma ve spor yapma ihtiyaçlarının giderilebileceği uygun ortamların oluşturulması ile mümkündür. Belediyemiz her mahalleye bir semt spor sahası yapmayı hedeflemektedir. Bu amaçla 4 semt sahası yanlarında çocuk oyun alanları ve oturma birimleri düzenlemesi ile birlikte bitirilmiş, dört sahanın yapılması da programa alınmıştır. Ancak Bartın'da 13 mahalle bulunmaktadır. Semt sahalılarının yapılmasının önündeki en büyük engel, bu sahalıların yapılabileceği kamusal alanların çok önemli bir bölümünün tıpkı çocuk oyun alanlarında olduğu gibi geçici inşaat ruhsatları yöntemiyle yapılaşmaya açılmış olmasıdır.

10-Semt spor sahalılarının yanı sıra gençler ve erişkinlerin hafif spor yapmasına uygun donatılı yürüyüş güzergahlarının da Bartın'da oluşturulması planlanmaktadır. Bu amaçla kullanılabilir en uygun alan Bartın ırmak kıyısı olarak görülmektedir. Bu alanların düzenlenerek rekreatif amaçlarla kullanıma kazandırılması projesi, Bartın ırmağında rutin hale gelmiş olan taşkınları önleme amacıyla DSİ tarafından yürütülmekte olan ıslah çalışmaları sonrasına bırakılmıştır. Kamu kaynaklarının gereksiz israfına yol açmamak amacını güden bu erteleme bu yönde somut taleplerin ve aksi yönde haklı gerekçelerin oluşması halinde yeniden değerlendirilebilir.

11-Terminalden Boğaz mevkiine kadar olan kesimde, Gölbucağı Mahallesi geçildikten sonra ırmak boyunca yer alan eski yola işlerlik kazandırılarak, bu noktaya kadar ise mevcut yol güzergahında yol işaretleme yöntemi ile güzergah tanımlanarak çevre yolu boyunca bisiklet yolu oluşturulması planlanmaktadır. Aynı güzergahta özel sektörde bisiklet kiralama hizmeti verilebildiği takdirde kentlilere farklı bir seçenek sunacak bu olanağın kullanılıp kullanılmayacağı kararı kentlilerce verilmelidir. Bu kararın oluşturulması halinde genç ve erişkin nüfusa yönelik olarak projelendirilmiş olan bu aktivite uygulanacaktır.

12-Bartın ırmağını kent yaşamının bir parçası haline getirmek bu ırmağın yalnızca karasal olarak değil, su alanlarının da değerlendirilmesi ile mümkündür. Özel sektörün ırmak rotasını izleyen bir yüzer restoranı oluşturması, eski liman mevkiinde tekne ve kayak kiralama

gibi faaliyetlerin teşvik edilmesi gerekmektedir. Hem ekonomik açıdan yeni kazanç ve istihdam olanakları yaratacak hem de ırmağın kent yaşamında hak ettiği yeri almasını sağlayacak aktivitelerin oluşturulması amaçlı bilgilendirme tüm kent aktörlerinin ortak görevi olarak algılanmalıdır.

13-Kentte yaşayanların kentle bütünleşebilmesi amacıyla, yerel sorun ve önceliklerin kentin yaşam kalitesinin artırılmasındaki rolü ayrıntıları ile açıklanmıştı. Bu amaca yönelik olarak Bartın Belediyesi sunulan hizmet kalitesinin ve halkın memnuniyet düzeyinin belirlenmesinin yanı sıra mahallelerinin sorunları ve sorun önceliklerinin de belirlenmesine yönelik bir anket düzenlenmiştir. 13 Mahallemizde sokak örnekleme yöntemi kullanılarak hemen her sokaktan en az bir sokak sakini tarafından cevaplandırılan toplam 661 anketin dökümü sonrasında temel talepler ve eğilimler açısından son derece önemli bilgilere ulaşılmıştır.

Bu bilgilerin konumuz açısından en önemlisi Bartın'ın "yaşanacak bir yer " olarak değerlendirilmesidir. Ankete katılanların %93'ü Bartın'ın yaşam kalitesinin yükselmekte olduğu kanısını taşıyarak "giderek iyileşiyor" cevabını verirken, %6'sı "mevcut durumun korunduğunu", %1'i ise "kötüye gittiğini" söylemektedir.

Gene konumuz açısından son derece önemli olan bir başka anket sorumuz da Mahalle halkının yaşama koşullarının daha da yükseltilmesi için belediyemizce üstlenilmesi gereken ek görevler var mıdır? sorusunun cevaplarında yer almaktadır. Bartın genelinde konut anketlerine katılanların %65'i mahallelinin bir araya gelip sorunlarını ve önceliklerini belirlemede belediyenin öncülük etmesini yaşam koşullarının daha da yükseltilmesi için gerekli görülürken, halkın %9'u belediye çalışanlarının halka daha nazik ve duyarlı davranmasını sağlanmasını istemekte, %29'u ise sunulan hizmet kalitesini yeterli bularak ek hizmet talebinde bulunmamaktadır.

Aynı soru belediyemizce mahalleler ölçeğinde değerlendirilmiştir. Bazı mahallelerimizin mahalle örgütleri kurulması yönündeki talebinin %98'e kadar yükseldiği görülmektedir. Bu durumda belediyemiz, önceliği bu talebin en yüksek olduğu mahallelere vererek 13 mahallemizde mahalle konseylerinin kurulmasına önderlik etmeyi asal görevleri arasında saymaktadır. Nitekim Okulak Mahallesi, mahalle muhtarının önderliğinde mahalle konseyi oluşturulmuş ve çalışır durumdadır.

14-Kent ile yaşayanların bütünleşmesinin şekil şartı aranmaksızın kentsel karar alma sürecini etkileme gücüne sahip oldukları ölçüde ve sürece sağlanabileceğini daha önce belirtmiştik. Sözü ettiğimiz anket sonuçları bu çalışmanın bütünleri olarak bir sonraki bölümde verilecektir. Nitekim kente ilişkin stratejilerin oluşturulması sırasında da konutlara uygulanan anket sonuçları dikkate alınmıştır. Anketlerin bizlerin dahi beklemediği kadar yüksek bir talep duyarlılığını ortaya koyuyor olması son derece sevindirici bir gelişme olarak değerlendirilmiştir.

Aralık 2000 tarihinde yapılmış olan anketlerin belediye hizmetlerinden memnuniyet düzeyinin yüksekliğine işaret ediyor olması gurur verici olmakla birlikte, anketlerin bizleri dahi şaşırtan yönü, anket soruları içinde özel olarak yer almayan bozuk hoparlör, yetersiz çöp konteyneri gibi son derece detaylı mahalle eksikliklerinin de anketler yolu ile mahalleli tarafından belediyemize iletilmiş olmasıdır. Halkın anketler aracılığıyla belediyemize ilettiği düşük maliyetli bu tür eksikliklerin anket değerlendirmelerinin hemen sonrasında giderilmesine özen gösterilmiştir.

Bartın belediyesinin halkın belediye hizmetlerinden memnuniyet düzeyini ve kent ve mahalle ölçeğinde temel talepler ve önceliklerini belirlemeye yönelik anket çalışmaları periyodik olarak yenilenmektedir.

KENTSEL YAŞAM KALİTESİNİN YÜKSELTİLMESİ STRATEJİLERİ

1-KENTİN ERİŞİLEBİLİRLİĞİNİN ARTTIRILMASI

I.AŞAMA	II.AŞAMA	III.AŞAMA
<ul style="list-style-type: none">• Kentin günlük mal/hizmet ve insan akış yönlerinin pik saatler açısından etüd edilmesi• Erişilebilirliği zorlanan (alt yapı yetersiz) alanların tespiti• Temel ihtiyaçların mevcut mekansal dağılımı ve var ise bu dağılımdan kaynaklanan sorunların saptanması	<ul style="list-style-type: none">• Temel alt-yapı eksikliklerinin giderilmesi• Yaya öncelikli alanların tespiti• Özürlülerin mekansal dağılımı• Özürlülük türlerinin tespiti• Erişilebilirlikte temel ihtiyaç gruplarının tespiti (öğrenciler, hastalar, iş amaçlı akımlar)	<ul style="list-style-type: none">• Trafik planının oluşturulması• Özel halk otobüslerinin durak ve güzergahlarının belirlenmesi• Okul servislerinin vb. güzergah tespiti• Yaya akslarının arttırılması• Bisiklet kullanımını teşvik edecek, önlemlerin geliştirilmesi• Özel araç sahipleri için getirilmesi gereken kısıtlamaların tespiti

PROJE SÜRESİ : 1 Yıl

SORUMLU KURULUŞLAR : Bartın Belediyesi
İl Emniyet Müdürlüğü
Bartın Şoförler Odası
Meslek Odaları
Sivil Toplum Örgütleri

PROJE FİNANSMANI : Bartın Belediyesi
Karayolları Genel Müdürlüğü

2-KADININ KENT YAŞAMINA KATILIMININ ARTTIRILMA STRATEJİLERİ

I.AŞAMA	II.AŞAMA	III.AŞAMA
<ul style="list-style-type: none">• Kadın Sorunları Komisyonunun belediye ve sivil toplum örgütleri katılımı ile oluşturulması• Kadının Bartın'da karşılaştığı ülke genelinde ayrıksı sorunlarının tespiti• Mahallelerde kadınlarla bire bir toplantılar düzenlenerek sorunların yerinde tespiti	<ul style="list-style-type: none">• Fiziki planlama aşamasında kadınların yapılacak uygulamalar konusunda özel olarak bilgilendirilmesi• Belediye tarafından yapılacak planlama çalışmaları ile uygulamaların "kadın gözü ile" değerlendirilmesi• Kadın komisyonunun plan kararlarının oluşum sürecine etkin katılımının sağlanması	<ul style="list-style-type: none">• Kentte "kadın gözüyle" ihtiyaç duyulan düzenlemelere öncelik verilmesi• Kent yaşamında kadınların daha aktif rol almasının sağlanması• Kadının toplumsal yaşamdaki yeri ve öneminin güçlendirilmesi

PROJE SÜRESİ	: 3 Yıl
PROJE SORUMLULARI	: Bartın Belediyesi Sevgi Yumağı Gönüllüleri Sivil Toplum Örgütlerinin kadın komisyonları Bartınlı kadınlar
PROJE FİNANSMANI	: Bartın Belediyesi

3-ENGELİLERİN KENT YAŞAMINA KAZANDIRILMA STRATEJİLERİ

I.AŞAMA	II.AŞAMA	III.AŞAMA
<ul style="list-style-type: none">• Bartın'daki engellilerin ve engellilik türlerinin tespiti• Engellilerimizin kullandıkları ana arterlerin tespiti• Engellilerin, engel türlerine göre mekansal dağılımının belirlenmesi• Engellilerin kent kararlarında etkinliğini sağlamaya yönelik komisyon oluşturulması• Toplu taşıma araçlarından engellilerin ücretsiz yararlandırılması	<ul style="list-style-type: none">• Ana noktalara engellilerin erişimini sağlayacak temel alt yapı düzenlemelerin tespiti• Konut dışı fiziki engellerin ortadan kaldırılması• Engelliler arası spor, kültür, sanat, faaliyetlerine yönelik aktiviteler düzenlenmesi• Engelliler için WC düzenlemelerinin yaygınlaştırılması	<ul style="list-style-type: none">• Engellilerin kent yaşamına aktif katılımı• Engelli olmayan nüfusun engelliğin neden toplumsal olarak gözetilmesi gerektiği konusunda bilgilendirilmesi ve halkın eğitimi• Ortopedik engelliler için toplu taşıma araçlarında gerekli düzenlemelerin yapılması• Kavşaklarda ışıklı/sesli trafik işaretleri uygulaması

PROJE SÜRESİ : 1 Yıl

PROJE SORUMLULARI : Bartın Belediyesi
Türkiye Sakatlar Konfederasyonu
Bartın Özürlü ve Özürlü Aileleri ile Dayanışma ve Yardımlaşma Derneği
Yardım Sevenler Derneği Bartın Şubesi
Üç Nokta Körler Derneği
Türkiye Ortopedik Özürlüler Derneği
Türkiye Otistikler ve Zihinsel Özürlüler Derneği
Hacettepe Üniversitesi

PROJE FİNANSMANI : Bartın Belediyesi
Yurt Dışı Hibe ve Krediler

4-YAŞLILARIN KENT YAŞAMINA AKTİF KATILIMININ DESTEKLENME ATRATEJİLERİ

I.AŞAMA	II.AŞAMA	III.AŞAMA
<ul style="list-style-type: none">• 65 Yaş üstü nüfusun toplu taşıma araçlarından ücretsiz yararlandırılması• Yaşlılık sorunlarına ilişkin halk eğitim programları• Sevgi Yumağı gönüllülerinin kimsesiz yaşlılarımıza ziyaretleri	<ul style="list-style-type: none">• Yaşlılar için “sağlık için hareket et” programı çerçevesinde fizyo-terapistler gözetiminde aktiviteler• Yaşlılıkta boş zaman faaliyetlerinin organizasyonu amaçlı kültürel, sportif ve sanatsal aktivitelerin düzenlenmesi• Yaşlılar için düzenli beslenme eğitimleri	<ul style="list-style-type: none">• Yaşlılarımızın kentsel taleplerinin belirlenerek önceliklendirilmesi

PROJE SÜRESİ	: 2 Yıl
PROJE SORUMLUSU	: Bartın Belediyesi İl Sağlık Müdürlüğü Hacettepe Üniversitesi Gönüllü Kuruluşlar
PROJE FİNANSMANI	: Bartın Belediyesi Gönüllü Katkıları

5-GENÇLER VE ÇOCUKLARIN KENT YAŞAMINA AKTİF KATILIMINI ARTTIRMAYA YÖNELİK STRATEJİLER

I.AŞAMA	II.AŞAMA	III.AŞAMA
<ul style="list-style-type: none">• İlk Aşamada en az 5 mahallede çocuk oyun alanı ve spor kompleksinin yapılması• Bisiklet yolu projesinin tamamlanması• Irmak boyunca hafif spor ve yürüyüş alanları ile dinlenme merkezleri odaklı bir projenin hazırlanması• Irmakta su sporlarının teşviki	<ul style="list-style-type: none">• II Aşama en az 5 mahallenin daha çocuk oyun alanı ve spor kompleksinin yapılması• Bisiklet yolu uygulamasının tamamlanması• Irmak boyunca rekreasyon amaçlı projenin uygulanması	<ul style="list-style-type: none">• Kalan 3 mahallenin çocuk oyun alanı ve spor komplekslerinin tamamlanması• Eski Liman-Orduyeri Köprüsü arasının tamamının rekreasyon alanı olarak düzenlenmesi• Eski Liman-Boğaz arasında ırmak boyunca rekreasyon alanlarının bisiklet yolu ile bütünleştirilerek uygulanması

PROJE SÜRESİ	: 4 YIL
PROJE SORUMLUSU	: Bartın Belediyesi
PROJENİN FİNANSMANI	: Bartın Belediyesi Özel İdare Fonları Yurt Dışı Kaynaklı Krediler Başbakanlık Tanıtma Fonu Çevre Bakanlığı Kaynakları Gençlik ve Spor Bakanlığı Kaynakları

IV.BÖLÜM

YOĞUN YOKSULLUK TEHDİDİ ALTINDAKİ KESİMLERE YÖNELİK STRATEJİLER

Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı kapsamında hazırlanmakta olan yıllık İnsani Kalkınma Raporlarında özenle üzerinde durulan “yoksulluk” tanımı toplum tarafından sunulması gereken fırsat ve seçeneklerden yararlanamama hali olarak yapılmaktadır. Bu tanıma göre toplum tarafından sunulması gereken, fırsat ve seçeneklerin kısıtlılığı insani yoksulluk düzeyini yükselten bir faktör olduğu gibi, sunulan fırsat ve seçenekler her ne olursa olsun bireysel konumu gereği bu fırsat ve seçenekleri değerlendirebilme şansı bulunmayan “yoksunların” durumu toplumsal özel ilgiyi gerektirmektedir. Literatürde yoksullukla mücadelede öncelikli hedef gruplar olarak tanımlanan ve ağır yoksulluk tehdidi altında oldukları kabul edilen yalnız yaşlılar, çocuklar, yalnız veya aile reisi konumundaki kadınlar ve özürllüer “yoksunlar” kapsamında değerlendirilmektedir. Yoksunlar tanımına giren yoksulların kendi çabaları ile yoksulluk durumunu aşabilmeleri genelde mümkün olmadığından devlerin ve/veya toplumun özel ilgi ve çabasına gerek duyulmaktadır.

Ülkemizde bu kesimlerin korunması amacıyla yaşlı ve kimsesizlerin barınması, çocuk bakım evleri vb. uygulamalar ilgili Devlet Bakanlığı'nın koruyuculuğunda sağlanmaktadır. Çocuk Esirgeme kurumu, Yaşlılar Yurdu vb. barınma, eğitim, sağlık ve gıda sorumluluğunun tamamının Devletçe üstlenildiği kurumların yanı sıra, özürllüer için özel eğitim kurumları da bu kapsamda hizmet vermektedir. Ayrıca Sosyal Dayanışma ve Yardımlaşma Vakıfları aracılığıyla yoksullarımızın kısmi gıda, eğitim, ısınma vb. ihtiyaçları karşılanabilmekte olup, hiçbir sosyal güvencesi bulunmayanlar için ise “yeşil kart” uygulaması kapsamında ücretsiz sağlık hizmeti verilmektedir.

Devlet tarafından yoksunlara yönelik olarak sağlanan koruma şemsiyesi ülkemizde yükselen yoksullaşma oranları ve kapsama aldığı bireylere ilişkin tanımlamalar nedeniyle zaman zaman yetersiz kalabilmekte yada ihtiyacı tam karşılayamamaktadır. Örneğin ailenin ağır yoksulluk halinde çocukların ayrı, yaşlıların ayrı kurumlarda koruma altına alınma zorunluluğu nedeniyle aile bütünlüğünün zedelenmesini en ağır koşullarda bile tercih etmeyen yoksullarımız olabildiği gibi, bu ailenin adına kayıtlı bir gayrimenkulun varlığı Sosyal Dayanışma ve Yardımlaşma Vakıflarından alınabilecek yardımların da önünü kesebilmektedir.

Aynı durum, iş arama veya farklı nedenlerle evlilik birliğinin yasal olarak sürdürülmesine karşın terk edilen kadınlar ve çocukları için de geçerlidir.

Bu tür durumlar da kaçınılmaz olarak devreye farklı kurumların girmesi aksi takdirde yoksulluk durumunun giderilmemesi söz konusu olmaktadır.

Bartın Belediyesi 1580 sayılı kanundan aldığı yetkiye dayanarak devlet korumasından yararlanamayan aile ve bireylere gıda, ilaç, eğitim ve kısmen barınma olanağını mevcut mali imkanları çerçevesinde sağlamaya çalışmaktadır.

Bu kapsamda 4 adet kimsesize barınma olanağı belediye imkanları ile sağlanmaktadır. Ayrıca barınma koşulları yetersiz eşi tarafından terk edilmiş, özürllü çocuk sahibi bir bayanın evi hayırseverlerin de katkıları ile belediye tarafından onarılmış, eşya gıda ve eğitim yardımları düzenli olarak yapılmaktadır.

Sosyal yardımlaşma ve dayanışma alışkanlıklarının geliştirilmesi maddi manevi yardıma muhtaç kişi ve ailelerin korunması amacıyla Belediye bünyesinde “Sevgi Yumağı” adı altında bir gönüllü örgütlenmeye gidilmiştir. İki ay içinde 34'e çıkan gönüllü sayısı ile önder bir oluşum olan Sevgi Yumağı, ailelerin ihtiyaç fazlası eşya, giysi vb. malzemelerinin temizlenerek ihtiyaç sahiplerine ulaştırılması, yalnız yaşayan yaşlıların periyodik olarak ziyaret edilerek günlük ihtiyaçlarının giderilmesi, gıda vb. yardıma muhtaç ailelerin saptanarak gönüllü gönüllü katkıların bu ailelere yönlendirilmesi gibi çok yönlü etkinliklerde bulunmaktadır. Sürekli bakım gerektiren hastalığı olan veya yaşlılar yurtlarına geçmeyi reddeden ailelerin temizlik vb. hizmet ihtiyacının aile ekonomisine katkı yapma ihtiyacında olanlarca karşılanması amacı ile gerekli organizasyonun üstlenilmesi bu hizmetin yoksul ailelere verilmesi halinde bedelinin Sevgi Yumağı gönüllülerinin organizasyonu ile

karşılanması gibi pek çok etkinlikle Bartın'da toplumsal dayanışma ruhu etkin bir biçimde canlandırılmaya çalışılmaktadır.

Bartın Belediyesi yoksul ailelerde kadınların aile ekonomisine katkı yapmaya istekli olanları için "Cuma Pazarı" düzenlemektedir. Belediye öncülüğünde düzenlenen etkinlikte kadınlarımız evlerinde yapmış oldukları yemek ve el işlerini sergileme şansını her hafta düzenli olarak elde etmekte, bu organizasyon için hiçbir ödeme yapması gerekmeyen kadınlarımızın kazancı aile gelirine katkıya dönüşmektedir.

Bartın Belediyesince "herkes için Sağlık" projesi kapsamında yalnız yaşayan yoksul yaşlılarımız, şehit aileleri, sürekli bakım gerektiren hastalık halindeki yalnızlar ve özürülülerin kapsandığı bir etkinlik yürütülmektedir. Ambulans doktor ve hemşire ile yürütülen gezici sağlık hizmeti sırasında ihtiyaç sahibi ailelerde saptanarak Sevgi Yumağı Gönüllüleri ile işbirliği halinde sağlık hizmeti dışındaki ihtiyaçlarında karşılanması yoluna gidilmektedir.

Herkes için sağlık projesi kapsamında Bartın Belediyesi ihtiyaç fazlası ilaçların toplanarak doktor nezaretinde tasnifi ve ihtiyaç sahiplerine ücretsiz ilaç temini hizmeti de verilmektedir.

Bartın Belediyesi "Engelli ve Kadın Emeğinin Değerlendirilmesi" adı altında yeni bir projeyi de Bartın'a kazandırma çalışmalarını yürütmektedir. Japon Büyükelçiliği hibesi ile gerçekleştirilmesi planlanan proje kapsamında belediyeye ait bir arsa üzerinde engellilere ve yoksul kadınlara meslek edindirme eğitimi veren atölyeler ve ürün satış ve pazarlama biriminin yer aldığı bir binanın gerekli ekipmanlar ile birlikte Bartın'a kazandırılması hedeflenmektedir.

Engellilerin ve eğitimsiz kadın emeğinin mesleklendirilerek ekonomik açıdan güçlendirilmesine yönelik bu proje Bartın Belediyence önemsenmektedir. Bu proje kapsamında ilgili kurum ve kuruluşların yanı sıra, Meslek Odalarımızın ve diğer sivil toplum örgütlerinin gönüllü katkı ve katılımları beklenmektedir.

Sayıları giderek artmakta olan kent yoksullarının temel gıda maddesi olan ekmek fiyatlarının aşığıya çekilmesi amacıyla Bartın Belediyesi mali imkanlarını zorlayarak bir ekmek fabrikasını kendi bütçesinde oluşturma olanaklarını kullanmayı yoksullukla mücadele çalışmalarını kapsamında değerlendirmektedir.

A-SEVGİ YUMAĞI GÖNÜLLÜLERİ PROJESİ

- PROJENİN AMACI** : Bartın'da sosyal dayanışma ve yardımlaşma ruhunun güçlendirilmesi
- PROJE SÜRESİ** : 2002 Yılında uygulama başlamıştır.
- PROJENİN KAPSAMI** : Gönüllülerin organizasyonu yolu ile ihtiyaç sahiplerine;
-Gıda
-Eşya
-Eğitim vb. yardımların sağlanması
-Yaşlı, sürekli hasta ve özürllülere moral desteği
-Kadının aile içinde ve toplumda desteklenmesi
-Çocukların zararlı alışkanlıklarından (tütün, alkol, uyuşturucu) korunması amaçlı etkinlikler
-Sanatçıların toplum tarafından desteklenmesi amaçlı etkinlikler
-Mahallelerde toplu dayanışma ve kaynaşma yaratma amaçlı etkinlikler
-Mahalle ihtiyaçlarının tespiti ve belediye ile ilişkilerin oluşturulmasında gerektiğinde köprü görevinin üstlenilmesi
-Gönüllülerce üstlenilmesine ihtiyaç duyulan diğer görevler
- PROJE SORUMLUSU** : Bartın Belediyesi
Gönüllüler
- PROJE FİNANSMANI** : Bartın Belediyesi
Gönüllü katkılar
- YAKLAŞIK ÖN YATIRIM MALİYETİ** : Yok

B-HERKES İÇİN SAĞLIK PROJESİ

- PROJENİN AMACI** : Sağlık Sigortası kapsamı dışında kalan yoksullar, yalnız yaşlılar, şehit aileleri, özürllüer ve sürekli bakıma muhtaçlar için gezici sağlık hizmeti
- PROJE SÜRESİ** : 2001 yılında uygulama başlamıştır.
- PROJENİN KAPSAMI** : -Gezici sağlık hizmeti
-Proje kapsamındaki ailelerin diğer ihtiyaçlarının saptanarak ilgililere iletilmesi
-Ücretsiz sağlık denetiminin yanı sıra ücretsiz ilaç temini
-Koruyucu sağlık hizmeti verilmesi
- PROJE SORUMLUSU** : Bartın Belediyesi
- PROJE FİNANSMANI** : Bartın Belediyesi
Gönüllüer
- YAKLAŞIK YILLIK İŞLETME MALİYETİ** : 40 Milyar TL.

C-KADIN VE KİMSESİZLER SİĞİNMA EVİ PROJESİ

- PROJENİN AMACI** : Gelir ve barınma olanaklarından yoksun kadınlar ve bakmakla yükümlü olduğu çocuklarının geçici barınma ihtiyacının giderilmesi ve mesleklendirilmesi
- PROJE SÜRESİ** : Uygulamaya geçiş 1yıl planlama tarih-2004
- PROJENİN KAPSAMI** : -Bina İnşaatı
-Binanın çok amaçlı tefrişi
- PROJE KAPSAMINDA YÜRÜTÜLECEK İŞLER** : -Kadınların ve çocukların iâşe ve ibatesi
: -Mesleklendirme eğitimlerine katılım için gerekli organizasyonlar
- PROJE SORUMLUSU** : Bartın Belediyesi
- PROJE FİNANSMANI** : -Yurt içi ve yurtdışından hibeler
- YAKLAŞIK ÖN YATIRIM MALİYETİ** : 95.000 US \$
- YAKLAŞIK YILLIK İŞLETME MALİYETİ** : 40.000 US \$

D-ENGELLİLERİN VE KADIN EMEĞİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ PROJESİ

- PROJENİN AMACI** : Engellilerin ve yoksul kadınlarımızın mesleklendirilerek ekonomik ve toplumsal açıdan güçlendirilmesi
- PROJE SÜRESİ** : Uygulamaya geçiş 1 yıl, planlanan tarih 2003
- PROJENİN KAPSAMI** : -Bina inşaatı
-Atölye donanımlarının sağlanması
-Üretim-pazarlama ağının oluşturulması
- PTROJE KAPSAMINDA YÜRÜTÜLECEK İŞLER** : -Ahşap Atölyesi
-Tel kırma Atölyesi
-Gıda üretim ve paketleme
-Triko atölyesi
-Bilgisayar eğitim atölyesi
-Sağlık hizmeti birimi
- PROJE SORUMLUSU** : Bartın Belediyesi
- PROJE FİNANSMANI** : -Japon Büyükelçiliği
-Bartın Belediyesi
-Gönüllü katkılar
- YAKLAŞIK ÖN YATIRIM MALİYETİ** : 150.000 US \$

E-HALK EKMEK FABRİKASININ KURULMASI PROJESİ

- PROJENİN AMACI** : Temel gıda maddesi niteliğinde olan ekmek fiyatlarının kontrol edilmesi, yoksul kesimlere ucuz ekmek sağlanması
- PROJE SÜRESİ** : 1 Yıl
- PROJE BAŞLANGICI** : 2003 YILI
- PROJE KAPSAMI** : -Ekmek fabrikasının kurulması
-Hammadde temini
-Üretimin gerçekleştirilmesi
-Yoksul mahallelerde pazarlama birimlerinin oluşturulması
- PROJE SORUMLUSU** : Bartın Belediyesi
- PROJE FİNANSMANI** : Bartın Belediyesi
- YAKLAŞIK ÖN YATIRIM MALİYETİ** : 120.000 US \$

SONUÇ

Bu çalışma ile Bartın il bütününde sürdürülebilirlik ilkesi gözetilerek ekonomik ve insani kalkınmanın sağlanmasına yönelik temel stratejiler kapsamlı bir biçimde ele alınarak Bartınlıların hizmetine sunulmaktadır. Bu çalışmanın temel amacı, Bartın'ın mevcut doğal, kültürel, ekonomik ve toplumsal potansiyelini harekete geçirecek gerek özel teşebbüs sahiplerine ve gerekse kamu kurum ve kuruluşlarına ortak hareket noktaları ve seçilen eylem alanında yapılması gerekenler konusunda fikir vererek, Bartın'ın kalkınması için ortak eylem alanlarını oluşturmaya tüm tarafları teşvik ve davet etmektedir.

Bartın Belediyesince yaptırılmakta olan Sürdürülebilir Kalkınma Planı çalışmasının ilk aşaması üstünde yürütülen tartışmalar ve ikili görüşmelerden bazılarının şimdiden sonuç vermiş olduğunu görmek sevinc vericidir. Örnek vermek gerekirse, Sürdürülebilir Kalkınma Planı I. Aşama Sonuç Raporu önermelerinden biri olan Bartın'da Kestane Şekeri imalathanesi kurulması önerisi, Belediyemiz ile İl Tarım Müdürlüğü arasında yürütülen ikili görüşmelerle olgunlaştırılmış ve bugün imalata başlanmış durumdadır.

Sürdürülebilir Kalkınma Planının II. Aşamasında, I. Aşamada ağırlıklı olan temel tespitler arasında sıkışmış önerilerin topluca somutlaştırıldığı ve zenginleştirildiği görülmektedir. II. Aşama çalışmasının doğası gereği somutlaştırılmış önermelerinin yakın bir gelecekte Bartın'da hayat bulabilmesi halinde plan önerilerinin somutlaşması yani Bartın'da kalkınma ivmesine girilmesi mümkün olacaktır.

II. Aşama çalışmasının Bartın'da tüm ilgilere tartışılarak kendilerine yakın gelen önerilerin zenginleştirilmesinde belediyemiz yakın bir iş birliği içinde bulunmayı görev bilmektedir. Ayrıca, tartışmalar sırasında ortaya çıkabilecek II. Aşama çalışmasında kapsamamış konularda talebin oluşması halinde ayrıntılı çalışmaların yapılması görevini de belediyemiz üstlenecektir.

Bartın Belediyesince hazırlatılarak tüm Bartınlıların bilgisine ve tartışmasına sunulan bu çalışmanın hayata geçirilmesinde kamu kurum ve kuruluşlarının yanı sıra bireylere de çok ciddi görevler düşmektedir. Bu görevlerin ilki, sunulan önerilerin gerektiğinde daha da detaylandırılması ve hatta ön fizibilite raporlarına dönüştürülebilmesi için gerekli toplumsal talebin oluşturulması yani kalkınma amaçlı ilk toplumsal hareketin oluşmasıdır. Bu noktada siyasi partilerimizin, sivil toplum örgütlerimizin ve Bartınlıların doğrudan sorumlulukları söz konusudur. Bu toplumsal görevden Bartınlıların kaçınmayacağı umuduyla, bu çalışma ile tüm Bartın halkının ortak kaderini değiştirme ve dönüştürme çabamıza davet ediyoruz.

Elinizde tuttuğumuz çalışma yayınlanmadan kısa bir süre önce ülkemizde bir Genel Seçim yaşanmıştır. Söz konusu Genel Seçim sonuçları hakkında ciddi araştırmaların yapılacağı ve sonuçların farklı açılardan yorumlanmaya çalışılacağı açıktır. Son seçim sonuçlarından kanımızca gerek parlamentoda temsil edilen ve gerekse temsil edilmeyen siyasi kadrolarca çıkarılması gereken pek çok ders olmakla birlikte, tüm toplum olarak "siyaset yapma alışkanlığımızın" ciddi olarak gözden geçirilmesi gerektiği alınması gereken ilk ders olarak önümüzdedir. Kanımızca bu noktada "başkalarının yanlışları ve zaafı üzerine siyaset yapma" alışkanlığının yerine, "toplumda yaptıkları ve yapacakları ile var olmaya dayalı siyaset" anlayışın alması gerektiği çok açıktır.

Bu bağlamda, Sürdürülebilir Kalkınma Planı çalışmamızın konjonktürel olarak doğru zamanda Bartınlılara sunulduğu kanısındayız. Yalnızca siyasi kadrolara değil, Bartın'ı kucaklayan tüm sivil toplum örgütlerine ve meslek odalarına da üzerinde tartışıp, ortaklaşabilecekleri çok yönlü çalışma ve kendini ispatlama olanağını bu çalışma ile sunmuş olduğumuz kanısındayız. Çalışmanın eksikliklerini birlikte tamamlayarak, birbirimize karşı olmakla hiçbir yere ulaşamayacağı dersini almış insanlar olarak, yan yana olmayı denemenin zamanının geldiği görülmektedir. Mevcut siyaset yapma alışkanlıklarında köklü bir dönüşümün yaşanmasının gerektiği tüm toplumca kabul edilmekle birlikte, ne zaman ve nereden başlayacağı konusunda hemfikir olunduğu söylenemez. Bu noktada Bartın'daki herkesin hangi siyasi görüşte olursa olsun ortaklaşabileceği Bartın'da ekonomik ve insani kalkınmanın sağlanmasına yönelik önerilerin olabildiğince geniş katılımı platformlarda tartışılarak gerek bu çalışma ile sizlere sunulan konularda, gerekse ortak öneri olarak

geliştirilebilecek yeni alanların oluşturulmasına ve yapılacak katkılarla bu güne kadar Bartın'da yapıla gelenin dışında bir siyaset anlayışının ilk adımlarını birlikte atmanın mümkün olduğuna inanıyoruz.

Sürdürülebilir Kalkınma Planı Çalışmasının II. Aşamasında, belediyemizce uygulanmış olan konut anketlerinin yanı sıra, sanayi ve ticaret bölgelerine de ayrıntılı anketlerin uygulanarak, tartışmalarla öncelik kazanmış yatırımların gerçekleşmesi halinde yaratılacak istihdam ve üretim konuları ile muhtemel pazar olanaklarının ayrıntılı sayısal dökümlerini Bartınlıların bilgisine sunmayı planlamaktayız. Ayrıca III. Aşama uygulamacılara bire bir yardımcı olmayı ve gerekli görülen konularda firma bazında ön fizibilite etüdlerinin yapılmasını da içerecektir.

Elinizde tutmakta olduğunuz çalışma Bartın'da bulunan ve "Bartın sevdalısı" dediğimiz, Bartın için bir şeyler yapmayı düşünen herkese ve kesime açık davet niteliğinde olup, Bartın'ı Bartınlılara layık güzelliklere ulaştırmayı isteyen ve özleyenlerin yapıcı eleştirileri ve katkıları ile hayata geçirilebilecektir.

JAPONYA YEREL PROJELER İÇİN HİBE YARDIM PROGRAMI

1-BAŞVURU SAHİBİ

1-Bartın Belediyesi

2-Adres: Kırtepe Mahallesi Hükümet Cd. No:14 74100 TÜRKİYE

3-Tel: 00 90 378 2271097

0090 378 2285050

Fax: 00 90 378 2274013

4-SORUMLU KİŞİ

M. Rıza YALÇINKAYA Belediye Başkanı

Dr. Ümit ÖZCAN İmar ve Planlama Danışmanı

5-Kuruluşumuzca daha önce yabancı hükümetler veya organizasyonlar aracılığıyla kullanılan teknik veya mali yardım bulunmaktadır.

6-i-Bartın Belediye sınırları içindeki nüfus 36270 kişidir.

ii-Bütçe (son kesinleşmiş)

iii-Bartın Belediyesi bütüncül bir anlayışla Sürdürülebilir Kalkınma Planı hazırlamaya karar veren ilk belediyedir. Sürdürülebilir Kalkınma Planımızın ilk aşamasına ilişkin sonuç raporu basılmış ve yerel ölçekte tartışılmak üzere dağıtımı yapılmıştır.

Bartın Sürdürülebilir Kalkınma Planı I. Aşama Sonuçları Raporu Bartın'ın mevcut durumuna ilişkin detaylı bilgiler içermektedir. Sosyal ve ekonomik göstergelere ilişkin sonuçlar Bartın'ın temel sorununun yükselmekte olan yoksullaşma olduğuna işaret etmektedir.

Sürdürülebilir Kalkınma Planımızın II. Aşaması ise ekonomik gelişmeyi sağlamaya yönelik Temel Kalkınma Stratejilerinin I. Aşama sonuçları kullanılarak geliştirilmesidir. Bu göstergelerden hareketle Bartın'da Turizm sektörünün geliştirilmesi geleneksel el sanatları ve ahşap işçiliğinin geliştirilerek pazarlanması yolu ile kent merkezinde ekonomik faaliyetliliğin artırılarak yeni istihdam alanlarının yaratılması stratejileri geliştirilmektedir.

Bartın güçlü bir tarihi ve kültürel mirasa ve doğal güzelliklere sahip bir yöredir. Bu potansiyelin kullanılması ve geliştirilmesine ilişkin stratejilerle turizm sektöründe kalkınmanın yanı sıra Sürdürülebilir Kalkınma Planının II. Aşamasında, ticaret, tarım, imalat sanayi, kentsel teknik alt yapı öncelikleri ve fiziki planlama stratejileri konularında da önermeler geliştirilmiştir. (Planın ikinci aşaması ön tartışması yapılarak baskıya hazır hale getirilmiş olup, henüz basılmamıştır.)

Açıktır ki 1580 sayılı Kanun ile Türkiye'de belediyeler hemşerilerinin kentsel hizmet talebi olan hemen her konuda sorumluluk yüklenmiş ve 3194 sayılı kanunla da belediyelere planların hazırlanması, onanması ve uygulanması konusunda yetkilendirilmiştir.

Bartın Belediyesi önceliğini yoksullukla mücadele konusuna vermiştir. Böylesi bir mücadele bizleri hemşerilerimiz için yeni istihdam alanlarının yaratılması için çaba göstermeye zorlamaktadır. Düşük gelir düzeyleri, ki bu çoğunlukla yoksulluk sınırlarının altını işaret etmektedir, halkı daha yüksek gelir umuduyla metropoliten kentlere göçmeye zorlamaktadır. Özellikle erkek ve genç nüfusun kitlesel göçü aile yaşamında da trajik çöküşün nedeni olabilmektedir.

Türkiye'de ortalama yıllık nüfus artışı % 0-2.7 iken, aynı zaman sürecinde Bartın'da ciddi bir düşüş yaşanmıştır. Bartın'da yıllık ortalama nüfus azalma oranı % 0-13,49'dur.

UNDP ve Dünya bankası gibi kuruluşlarca hazırlanan bütün raporlar kadınlara ve özürülere özel bir ilgi göstererek bu kesimlere "Yoksulların en yoksulu" olarak tanımlamaktadır.

Erkek nüfusunun iş arama amaçlı kitlesel göçü pek çok kadını göçen eşten gelecek sınırlı parayla veya tek başına ailesini geçindirmeye çalışma sorunu ile yüz yüze bırakmış olup, pek çok yoksul anne de eşleri yanlarında olsa bile aile ekonomisine katkıda bulunmayı arzulamaktadır.

Özürülülerin de pek çok sosyal, eğitimsel ve ekonomik problemleri olduğu bilinmektedir. Bartın il bütününde 545 kayıtlı özürümüz iş için başvuruda bulunmuş, bunların

ancak 40 tanesi işe alınabilmiştir. Özürlülerin kent yaşamına katılması aynı zamanda onların ekonomik açıdan aktif hale getirilmesi anlamındadır. Bu ise bu nüfusu üretici olabilecek eğitimi ile mümkündür.

1580 sayılı kanunla kimsesiz kadın ve özürlülerin korunması ve kalkınması görevi belediyelere de verilmiş durumdadır. Bu yasal ve toplumsal görev gereği Bartın Belediyesi kadın ve özürlülerin mesleklendirilme eğitimini üstlenen bir merkez ve satış reyonlarını içeren kent merkezinde bir pazarlama alanı projesi hazırlanmış durumdadır.

2- PROJE:

1-PROJENİN ADI:

Kadın ve özürlüler atölye ve eğitim merkezi ve Ürünlerin Pazarlama Alanı Projesi

2-PROJE ALANI:

Proje alanı kent merkezidir. Belediyenin mülkiyetinde olan alanda atölye ve eğitim merkezinin yapımı planlanmaktadır. Ürünlerin pazarlama alanı olarak Belediyemizin yasal kontrolünde bulunan nehir kıyısı planlanmıştır. Planlanan alanlar harita üzerinde gösterilmiştir. Görüleceği gibi proje alanı ürün pazarlanması için cazip bir yer alan otobüs terminalinin yanında olup, nehrin doğal güzelliği ile yürüyüş yolu olarak ünlenen kesimde ürün pazarlama alanı olarak seçilmiştir. (Bakınız ekli harita)

3-PROJENİN AMACI:

i-Kadın ve özürlülerin el sanatları ve el ürünleri konusunda eğitilerek ekonomik açıdan aktif hale getirilmesi

ii-Özürlü ve kadınların atölyelerde ekipmanlardan ücretsiz yararlandırılarak geleneksel ahşap ve tekstil ürünlerinin üretiminin sağlanması

iii-Kadın ve özürlülerin kendi ürünlerine kendilerine tahsisli pazarlama alanında satma şansının verilmesi

iv-Kadın ve özürlüler atölye ve eğitim merkezinde üyelere bir doktor ve hemşire ile sağlık hizmetinin de verilmesi

4-PROJE SAHALARI:

i-Kadın ve Özürlüler Atölye ve Eğitim merkezinin inşası (bkz.ekli proje)

ii-.....adet satış büfesinin pazarlama alanında inşası (bkz. ekli proje)

iii-Temel atölye ekipmanlarının satın alınması (bkz. ekli liste)

iv-Pazar alanının düzenlenmesi ve çiçeklendirilmesi

v-Projeye eğiticileri Milli Eğitim İl Müdürlüğüne bağlı meslek eğitimlerinin katkıları ile sağlanacaktır.

vi-Merkezin mobilyaları belediye tarafından karşılanacaktır.

vii-Merkezdeki sağlık hizmeti için gerekli doktor ve hemşire belediye tarafından temin edilecektir.

viii-Merkezin eleman ihtiyacı belediyemizce karşılanacaktır.

ix-Pazarlama alanındaki dükkanlar yalnızca kadın ve özürlülere kendi ürünlerini satmak ve satıştan elde edilen geliri kendilerinin olmak kaydıyla Belediye Encümenince yapılan tahsis ile kullanılacaktır.

x-Tüm gayri menkullerin sahibi belediye olacak ve bu gayrimenkuller kimseye satılmayacaktır.

Satış reyonları kişilere tahsis ile verilebilir. Tahsis yapılan kişi, kadın veya özürlü olmak zorunda olup, tahsisi konu kullanım hakları aileden bir başkası da dahil olmak üzere hiç kimseye devredilmez veya satılmaz.

xi-Açılacak eğitici kurslar;

a-Tel Kirma

b-Model ve biçki dikiş

c- Örgü

d- Boyama/resim

e-Ahşap işçiliği ve oymacılık

f-Yemek Pişirme

g-Aile Planlama ve Çocuk bakımı,

h-Aile bütçesine katkı

ı-Bilgisayar Kullanımı eğitimi ve talep edilen diğer kurslardır.

5-PROJEDEN YARARLANACAĞI TAHMİN EDİLEM NÜFUS

i-Atölye ve Eğitim merkezinde eğitim görmesi beklenen nüfus yıllık ortalama 250 kadın ve 100 özürliüdür.

ii-Merkez yalnızca atölye ve eğitim hizmeti vermeyecek, aynı zamanda ulusal ve mümkünse uluslararası ölçekte kadın ve özürliülerin el emeklerinin pazarlanması konusunda da sivil toplum örgütlerinin beklenen katkıları ile hizmet verecek, el ürünlerinin farklı kentlerdeki fuar ve festivallerde satışını organize edecektir.

iii-.....adet satış reyonu ile kadın ve özürliülerin ürünlerinin satışını yaparak ek gelir elde etmeleri sağlanacaktır.

Yıllık toplam 350 kadın ve özürliü bireyin projeden doğrudan yararlanması beklenmektedir. Bartın'da ortalama aile büyüklüğü 5.2 kişidir. Aile bireylerini projeden yararlanacak nüfusa kattığımızda etkilenmesi beklenen nüfus 1820'ye çıkmaktadır. Bu ise 1820 kişinin gelir düzeylerinin proje ile sağlanan teknik yardım, işletme ve örgütlenme katkısı ile artırılması anlamından olup, 1820 kişi Bartın Kentse nüfusunun yaklaşık %5'ini oluşturmaktadır.

6-PROJENİN BEKLENEN ETKİLERİ

Projenin temel amacı kadın ve özürliülere yeni istihdam alanları yaratma amacıyla eğitilmesi ve ürünlerinin pazarlanması şansı verilerek ek gelir olanaklarına kavuşturulmasıdır.

Projenin hedef nüfusu Bartın'da ki yoksulların en yoksulu olarak tanımlanan kesimdir. Proje aynı zamanda kentliler arasındaki sosyal dayanışma bağlarının da güçlendirilmesine yardımcı olacaktır.